

Notulen

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	3 oktober 2016
Voorzitter	:	dhr. J.W. Remkes
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. C. Frijns 023-514 4474 frijns@noord-holland.nl

5	Aanwezig: Mw. R. Alberts (SP), dhr. E. Annaert (VVD), dhr. W. Bakker (D66), dhr. S. van Berkum (GL), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), mw. S.S. Doevendans (PvdA), mw. M. van Duijn (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), mw. J.G. Haagsma (CDA), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. A. Hietbrink (GroenLinks), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. H. Keur-Polman (CDA), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GroenLinks), mw. W. Koning - Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GroenLinks), dhr. J. Kramer (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.E. van Liere (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), de heer N. Papineau Salm (PvdA), dhr. J. Portegijs (PVV), dhr. L van Raan (PvdD), mw. E.A.S. Rommel (VVD), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. R. Sint (SP), dhr. P.P.J. Slettenhaar (VVD), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), dhr. J.P.M. van Straaten (VVD), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A. Tekin (PvdA), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wieseahn (VVD), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66)
10	
15	
20	Afwezig: dhr. W. Hoogervorst (SP)

	Agenda	Paginanummer
25	1. Opening en mededeling	03
	2. Vaststelling agenda, vaststellen van primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden	03
	3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	07
30	3.b. Lijst geheimhouding PS	07
	4. Vaststelling openbare notulen van de vergadering van 27 juni 2016	08
	5. Vaststelling Strategische Statenagenda	08
	6. Vaststelling lijst ingekomen stukken	08
	7. Voortgangslijst van moties	08
35	8. Hamerstukken	08
	8.a. Statenvoordracht 65 Randstedelijke Rekenkamer: eerste begrotingswijziging 2016	08
	8.b. Statenvoordracht 57 Investeringsimpuls NH busvoorzieningen A1	08
	8.c. Statenvoordracht 56 Onderzoeksrapport Randstedelijke Rekenkamer	

40	informatieveiligheid	08
	8.d. Statenvoordracht 66 Wijziging waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	09
	8.e. Statenvoordracht 63 Zienswijze jaarstukken 2015 en bestemming jaarrekeningresultaat 2015 Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek	09
45	8.f. Statenvoordracht 69 Aanpassen regelingen bestuursmodel Randstedelijke Rekenkamer	09
	8.g. Statenvoordracht 64 Afgeven verklaring om het deelgebied “De Buitenlanden” onder de werkingssfeer van de Algemene Verordening van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer te brengen	09
50	9. Statenvoordracht 52 Zomernota	09
	10. Statenvoordracht 54 HOV in 't Gooi, Provinciaal Inpassingsplan, tracédeel Hilversum/Laren	16
	11. Statenvoordracht 58 Beleidskader Cultuur in ontwikkeling, cultuurbeleid 2017-2020	24
55	12. Statenvoordracht 59 Visie Waterrecreatie 2030 en uitvoeringsprogramma Waterrecreatie 2016-2019	38
	13. Statenvoordracht 61 Convenant versterken samenwerking Metropoolregio Amsterdam	49
	14. Statenvoordracht 67 Investeringskader Waddengebied 2016-2026	58
60	15. Statenvoordracht 62 Vaststellen verordeningen Wet Natuurbescherming	72
	a. Verordening Faunabeheer	81
	b. Vrijstelling schadeveroorzakende soorten	95
	c. Verordening Tegemoetkoming schade	102
	d. Verordening Natura2000-gebieden	104
65	e. Verordening Houtopstanden	106
	16. Statenvoordracht 70 Instellen adviescommissie voor werving en selectie plaatsvervangend bestuurder van de Randstedelijke Rekenkamer en aanwijzen lid	112
	17. Initiatiefvoorstel D66 ‘Modernisering tankstationbeleid’ (nr. 68)	113
70	18. Statenvoordracht 60 Besluit over de rechtsgeldigheid Burgerinitiatiefvoorstel ‘Stop de hobbyjacht in Noord-Holland’	122
	19. Vragenuur	127
	20. Interpellatieverzoek van de PvdA over de veiligheid van kerncentrale Petten	132
75	21. Sluiting	152

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. De vergadering is geopend. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Hoogervorst (SP) wegens ziekte, de heer Leever (ONH) staat in de file, mevrouw Kocken (GL) is wat later in verband met haar werk. Mevrouw Strens (D66) heeft aangegeven wegens werkverplichtingen later te arriveren. De heer Talsma is wegens ziekte verhinderd en wij wensen hem en zijn familie heel veel sterkte.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, ik heb een mededeling over het klimaatinitiatief dat is ingediend door de PvdA, GL en PvdD. Dat stond op de conceptagenda van deze vergadering maar is afgevoerd. Wij wensen die graag op 12 december te bespreken. Ter meerdere ondersteuning van de urgentie van de klimaatproblematiek organiseren wij op 2 december a.s. een symposium in deze Statenzaal en daarvoor bent u allemaal van harte uitgenodigd.

De **VOORZITTER**: U kunt overigens uitnodigingen ook via een andere weg aan de Statenleden richten.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Dat zal eveneens gebeuren.

2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De primus voor de huidige vergadering is nummer 4, de heer Van Straaten (VVD). De vaststelling van de agenda. De PvdA heeft een interpellatieverzoek ingediend over de veiligheid van kerncentrale Petten. Daarbij zijn mondelinge vragen gevoegd van de PvdD en GL. Een vijfde van de Statenleden moet instemmen met dit verzoek. Wie is daartegen? Niemand, dan is bij deze het interpellatieverzoek gehonoreerd. Dat zal plaatsvinden na het vragenuur. Wenst iemand over de agenda het woord? Dat is niet het geval. Dan is de agenda overeenkomstig het voorstel van het presidium vastgesteld. De SP, PvdD en ONH dienen een motie Vreemd aan de orde van de dag in betreffende de aandeelhoudersvergadering Recreatieschap Noord-Holland. Ik stel u daartoe nu in de gelegenheid.

Mevrouw **BOELHOUWER** (SP): Voorzitter. Ik moet u even corrigeren. Het zijn de fracties van de SP, PvdD, 50plus en PVV. Morgen is er een aandeelhoudersvergadering van Recreatieschap Noord-Holland en een van de agendapunten is het ontslag van de bestuurder. De provincie is enig aandeelhouder en zal daar dus aanwezig zijn. Wij hebben tot twee keer toe schriftelijke vragen gesteld en de provincie heeft weinig inhoudelijke informatie willen geven, waarschijnlijk omdat het personeelsleden betreft en de privacy hiermee gemoeid is. Maar onze vragen betroffen vooral de procedure, want daar zijn twijfels over. Omdat de provincie de vragen niet heeft beantwoord,

blijven vragen in je hoofd hangen, zoals of het onderzoek naar de bestuurder opgezet door de Raad van Commissarissen, een neutrale opzet heeft gehad of als dat niet zo is geweest, is het resultaat gestuurd en kun je dan zeggen dat het niet objectief is en dat de Raad van Commissarissen bevooroordeeld was. Een paar weken geleden hoorden wij dat een van de leden van de Raad van Commissarissen tot tijdelijk directeur is benoemd en volgens ons schuurt dat met de code Tabaksblad. In de Tweede Kamer zijn er in 2010 toen er iets dergelijks voorkwam bij Nuon, vragen gesteld en toen zei de minister, dat kan best, maar de commissaris moet zich wel meteen hebben afgemeld bij de Raad van Commissarissen. Ik heb gisteren op LinkedIn gekeken en Rob Bos stond daar nog steeds genoemd als commissaris. Personeel heeft te allen tijde recht op een eerlijke procedure, zeker als de overheid erbij betrokken is, want de overheid heeft een voorbeeldfunctie. In dit geval is de vraag of de procedure volgens de regels is verlopen. Vandaar deze motie.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 38/03102016

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

Constaterende dat:

- *Voor morgen, 4 oktober, een aandeelhoudersvergadering is uitgeschreven van Recreatie Noord-Holland N.V.;*
- *Een van de agendapunten het voordragen voor ontslag van de directeur betreft;*
- *De provincie de enige aandeelhouder is van genoemde NV;*
- *De provincie in antwoord op de eerder gestelde (schriftelijke) vraag of de provincie het ontslagrecht wellicht heeft gemandateerd, verwijst naar het Boek 2 BW en de statuten van de NV, ofwel geen direct antwoord geeft;*
- *Blijkens artikel 14.2 van de statuten van Recreatie Noord-Holland N.V. bestuurders door de algemene vergadering van aandeelhouders worden benoemd dan wel ontslagen (zie bijlage 1);*
- *Blijkens artikel 158.10 en 268.10 van Boek 2 BW een algemene aandeelhoudersvergadering te allen tijde een eventueel afgegeven mandaat kan herroepen (zie bijlage 2).*

Overwegende dat:

- *Genoemde directeur bij genoemde NV een lange staat van dienst heeft;*
- *Genoemde directeur tot en met in ieder geval eind 2015 goed en gewaardeerd werk heeft verricht, gezien de jaarverslagen;*
- *De provincie blijkens de antwoorden op de eerder gestelde schriftelijke vragen over deze zaak niet aan eigen oordeelsvorming doet, maar zich verlaat op wat de Raad van Commissarissen vindt;*
- *Bij het beëindigen van een werkrelatie het zorgvuldigheidsbeginsel altijd in acht genomen dient te worden.*

Besluiten:

- *GS op te dragen bij de vergadering van aandeelhouders het standpunt in te nemen dat bemiddeling op dit moment de voorkeur verdient boven ontslag;*
- *GS op te dragen er bij genoemde vergadering op aan te dringen dan wel te eisen dat er*

165

een mediator van buiten de provincie wordt aangesteld

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties SP, PvdD, PVV, 50plus

170

De heer **DE GROOT** (D66): Voorzitter, u bepleit mediation. Betreft dat een conflict tussen de directie als orgaan van het instituut met de Raad van Commissarissen of de arbeidsrelatie?

Mevrouw **BOELHOUWER** (SP): Het gaat over een conflict en mediation moet ook kijken of de procedure goed gegaan is.

175

De heer **DE GROOT** (D66): Volgens mij is mediation daar niet voor en u geeft geen antwoord op mijn vraag. Gaat het over de arbeidsrelatie of over een mogelijk conflict over beleidszaken?

180

Mevrouw **BOELHOUWER** (SP): Het gaat hier niet om beleidszaken, het gaat hier om een arbeidsconflict. Het gaat hier om bedrijfspesten en ik ben daar zelf mee bekend. Mijn indruk is dat het gaat om een geval van bedrijfspesten. Ik vind dat de overheid daar zeer alert op moet zijn.

185

De **VOORZITTER**: De motie komt aan het einde van de vergadering in stemming. 50plus heeft ook twee moties Vreemd aan de orde van de dag, een over de huisvesting van daklozen en een over de bouwplaats Oosterbaan.

190

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. De motie over de daklozen heb ik ingetrokken. Ik heb alleen een amendement ingediend bij agendapunt MRA. Ik heb een motie Vreemd aan de orde van de dag. In de afgelopen commissievergadering RWW is het bouwplan van mijnheer Oosterbaan behandeld middels een discussienota die ik had ingediend. Op een gegeven moment ontspon zich een discussie over de taakverdeling tussen gemeente en stuurgroep over het in behandeling nemen van bouwplannen. Uiteindelijk zouden de fracties daar schriftelijk antwoord op krijgen en die heb ik vrijdagmiddag na vieren ontvangen en kon dus niets meer naar de griffie mailen, want dat behoort een dag van tevoren gedaan te zijn. Daarom dien ik een motie Vreemd aan de orde van de dag in, aangezien de beantwoording niet correct is gedaan door de gedeputeerde.

195

Motie Vreemd aan de orde van de dag 40/031016

200

Het bouwplan van de heer Oosterbaan, voor de bouw van 3 c.q. 6 woningen aan Overleek, plangebied sectie F, nr. 63, gelegen in het buitengebied van Monnickendam

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

205 Overwegende dat:

- De heer Oosterbaan rond oktober 2015 een bouwplan heeft ingediend bij de stuurgroep in het kader van de pilot Waterland voor de bouw van 3 c.q. 6 woningen aan Overleek, sectie F, nr 63, gelegen in het buitengebied van Monnickendam;
- De stuurgroep weigert het bouwplan in behandeling te nemen en de heer Oosterbaan blijft verwijzen naar de gemeente Waterland;
- De gemeente Waterland de heer Oosterbaan met zijn bouwplan blijft verwijzen naar de Stuurgroep voor behandeling ervan;
- In 2012 er een bestuursakkoord is getekend door het Rijk, de provincie NH en de gemeenten Wormerland, Landsmeer, Waterland, Oostzaan, stadsdeel Amsterdam Noord, Edam-Volendam en Purmerend om toch woningbouw onder strikte voorwaarden mogelijk te maken in de Rijks bufferzone Amsterdam-Purmerend, onder de noemer pilot Waterland;
- De pilot Waterland de bouw van 740 woningen inhield bij de entree van Volendam, 35 woningen bij Bennewerf te Marken en 100 losse woningen op nader te bepalen locaties;
- De pilot Waterland nog steeds van kracht is en niet is ingetrokken;
- De pilot Waterland moet bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied, mede door afdracht van gelden per woning en die te besteden aan groen en recreatieprojecten;
- Woningbouwplannen dienen te voldoen aan het Rijksbufferzonebeleid, de structuurvisie tot 2040 en de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie voor zover van toepassing;
- In het gesloten bestuursakkoord er speciale ruimtelijke procedures zijn afgesproken voor de behandeling van een van voornoemde drie bouwplannen inhoudende o.a. dat een bouwaanvraag voor het ontwikkelen van een of meer losse woningen wordt ingebracht in de stuurgroep;
- De afgesproken procedure conform het bestuursakkoord gevolgd dient te worden, aangezien gemeenten hun mandaat om zelf bouwplannen te beoordelen o.g.v. de Wro hebben afgestaan aan de stuurgroep middels genomen besluiten door gemeenteraden;
- Onderhavig bouwinitiatief in de vorm van een discussienota is behandeld in de commissie RWW van 19 september jongstleden en dat naar aanleiding van een meningsverschil over taakverdeling tussen gemeenten en de Stuurgroep met spoed een schriftelijk antwoord werd beloofd hieromtrent door GS;
- Het antwoord vrijdagmiddag 30 september 2016 laat in de middag naar de fractie 50plus is verstuurd en luidt: "Dat op het bestuursakkoord voor de pilot Waterland zoals deze door partijen is ondertekend voor 2011 ook de Wro van toepassing is. In deze wet is bepaald dat de gemeenten het bevoegde gezag zijn om bestemmingsplannen vast te stellen of omgevingsvergunningen te verlenen voor bouwplannen op hun grondgebied. De stuurgroep kan een bouwinitiatief beoordelen maar het is uiteindelijk de bevoegdheid van de gemeente zelf om voor hun grondgebied een bestemmingsplan vast te stellen of omgevingsvergunning te verlenen voor een bouwplan";
- Het antwoord van GS er een is van de bekende weg, des te meer omdat in het bestuursakkoord niet staat aangegeven dat de Wro altijd prevaleert;
- Het logisch is dat er geen verwijzing naar de Wro staat in het bestuursakkoord, want

waarom zouden er anders met het Rijk, gemeenten en provincies afspraken zijn gemaakt, als de Wro immers altijd prevaleert?;

- 250 - *Dat zou betekenen dat de betrokken partijen naar eigen goeddunken gemaakte afspraken niet na hoeven te komen;*
- *Het ondertekende bestuursakkoord met daarin verwoord specifieke te volgen ruimtelijke procedures, is juist gemaakt om toch nog bouwinitiatieven mogelijk te maken in de Rijksbufferzone. Nut en noodzaak behoeven bij deze procedures niet te worden aangetoond;*
- 255 - *Haast geboden is, aangezien de volgende stuurgroepvergadering bijeenkomt op 6 oktober 2016, de heer Oosterbaan al ruim een jaar van het kastje naar de muur wordt gestuurd en de heer Oosterbaan op grond van eerder gemaakte afspraken recht heeft op behandeling van zijn bouw aanvraag en afwijzing ervan plaats dient te vinden op juiste en juridische gronden;*
- 260 - *Het niet willen behandelen van de bouw aanvraag van de heer Oosterbaan door de Stuurgroep onbehoorlijk bestuur is of gaat worden.*

Roepen GS op om:

Gezien het voorgaande, dat de voorzitter van de Stuurgroep gedeputeerde mevrouw J. Geldhof de stuurgroep meedeelt in de vergadering die bijeenkomt op 6 oktober a.s., het reeds in bezit
265 *hebbende bouwinitiatief van de heer C.G. Oosterbaan aan Overleek, plangebied sectie F, sectie nr 63, gelegen in het buitengebied van Monnickendam met onmiddellijke ingang in behandeling te nemen, conform de afgesproken procedures in het ondertekende bestuursakkoord dat nog steeds van kracht is*

en gaan over tot de orde van de dag.

270 *Fractie 50 plus*

De **VOORZITTER**: De motie wordt aan het eind van de vergadering in stemming gebracht.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

De **VOORZITTER**: Er zijn geen geheime stukken ter bekrachtiging binnengekomen. Wenst u over
275 een stuk te spreken? Dat is niet het geval. Dan is de opgelegde geheimhouding bekrachtigd.

3.b. Lijst geheimhouding PS

De **VOORZITTER**: Hierover zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen door de griffie.
280 Verlangt iemand het woord over de lijst? Dat is niet het geval. Ik stel u voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen. Dat is besloten.

4. Vaststellen notulen van de openbare vergadering van 27 juni 2016

285 De **VOORZITTER**: Bij de griffie zijn tot nu toe geen opmerkingen binnengekomen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik had er wel een opmerking over gemaakt. Het gaat om M33 die de vorige vergadering is aangenomen. Ik had toen tegengestemd en dat was foutief. Dat heb ik meteen laten weten. Het staat wel goed op de website, maar niet in het verslag dat ik voor was,
290 want ik heb medeondertekend.

De **VOORZITTER**: Dan zal het verslag op dat punt worden gecorrigeerd. Overige opmerkingen? Dat is niet het geval, dan zijn de notulen van deze vergadering gewijzigd vastgesteld.

295 5. Vaststellen Strategische Statenagenda

De **VOORZITTER**: Wenst iemand het woord? Dat is niet het geval. Dan is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

300 6. Vaststellen Lijst ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

305

7. Voortgangslijst van moties

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand over de voortgangslijst het woord? Door de griffie zijn geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand het woord? Dat is niet het geval. Dan is de lijst ongewijzigd vastgesteld.

310

8. Hamerstukken

8.a. Statenvoordracht 65 Randstedelijke Rekenkamer: eerste begrotingswijziging 2016

8.b. Statenvoordracht 57 Investeringsimpuls NH busvoorzieningen A1

315

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Mijn fractie verzoekt geacht te worden tegen deze voordracht te hebben gestemd wegens het in de voordracht ontbreken van zowel een motivering als een onderbouwing.

320 De **VOORZITTER**: De overige leden zijn voor de voordracht, zodat de voordracht is aanvaard. Ik ga ervan uit dat dat bij voordracht 65 ook het geval is. Dan is dat ook besloten.

8.c. Statenvoordracht 56 Onderzoeksrapport Randstedelijke Rekenkamer informatieveiligheid

- 325 **8.d. Statenvoordracht 66 Wijziging Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier**
8.e. Statenvoordracht 63 Zienswijze jaarstukken 2015 en bestemming jaarrekeningresultaat 2015 Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek
8.f. Statenvoordracht 69 Aanpassen regelingen bestuursmodel Randstedelijke Rekenkamer
330 **8.g. Statenvoordracht 64 Afgeven verklaring om het deelgebied “De Buitenlanden” onder de werkingssfeer van de Algemene Verordening van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer te brengen**

335 De **VOORZITTER**: Bij voordracht 64 moet de kanttekening bij dat bij de eerdere vaststelling is vergeten om de Buitenlanden onder de werkingssfeer van de verordening te brengen. Dat wordt nu gecorrigeerd. Verlangt iemand over deze hamerstukken nog het woord? Dat is niet het geval, dus conform besloten.

340 **9. Statenvoordracht 52 Zomernota**

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Mijn fractie stelde in de commissies een flink aantal technische vragen over deze Zomernota. Deze vragen waren helaas nodig om te kunnen begrijpen waarom een aantal wijzigingen in de begroting gedaan zijn en om informatie aan elkaar te kunnen koppelen. Informatie die er vaak wel is, maar waar nauwelijks naar wordt
345 verwezen in de Zomernota. Er wordt veel geld naar verschillende bestemmingen overgeheveld en het is per project en programma lastig te beoordelen welke activiteiten wel of niet zijn uitgevoerd. Dat is niet goed. Het is hier vaker gezegd. De Zomernota is een afwijkingsrapportage en moet het middel zijn voor PS om na te gaan hoe GS het er in het afgelopen half jaar vanaf hebben gebracht en waarmee PS waar nodig kunnen bijsturen. Het controleren en bijsturen is
350 met deze Zomernota te lastig. Daarbij komt nog dat naar mijn mening in deze Zomernota een aantal zaken is opgenomen dat hier eigenlijk niet in thuishoort, maar in de begroting. Het gaat dan vooral over het tussentijds instellen van maar liefst drie nieuwe reserves, allerlei verwerkingen aan de hand van de kaderbrief en het kredietbesluit PMI. Te veel keuzes op een hoop in een instrument dat daar niet voor bedoeld is. Een aanpassing in het systeem en in de
355 informatievoorziening is naar mijn mening hard nodig. Er vinden hierover reeds gesprekken plaats in de uitgebreide versie van de Rekeningencommissie. Helaas zie ik niet alle fracties hierbij even actief betrokken en ik roep mijn collega-Statenvollederen dan ook op dat wel te doen, want het is belangrijk dat dit instrumentarium goed op orde is. Het CDA wil helder zicht hebben op waar het publieke geld aan besteed wordt, zodat wij ervoor kunnen zorgen dat er zuinig mee wordt
360 omgegaan en de leefbaarheid in de provincie wordt versterkt. Dan nog even over de drie nieuwe reserves. Mijn fractie is wat huiverig voor het instellen van deze reserves. Het is publiek geld en daarom willen wij tot op de euro helder hebben wat er exact met het geld gaat gebeuren. In de commissie RWW zei gedeputeerde Loggen toe ons actief te betrekken bij de uitvoering van het project de reserve meekoppelkansen bij dijkversterking. Hetzelfde wil ik hem vragen voor de
365 reserve meekoppelkansen. In de brief wordt gezegd dat de investeringsbehoefte gedetailleerd in kaart wordt gebracht. Wanneer kunnen wij dat meerjarenplan tegemoet zien? Dit dient eigenlijk te gebeuren voorafgaand aan het instellen van deze reserve. Tot slot, als wij onder de streep kijken,

dan stevenen wij af op een positief resultaat en daarmee is er ruimte om in 2017 nieuwe plannen te kunnen financieren en uitvoeren. Dat is mooi. Wat mij betreft voer voor discussie bij de begroting.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Er ligt een Zomernota met een mooi resultaat en daarvoor geven wij complimenten. Tegelijkertijd herken ik de opmerkingen van het CDA dat het instellen van een reserve eigenlijk niet thuishoort in de Zomernota. Mijn fractie wil daarom met u in gesprek gaan over het hoofdthema van de Zomernota en dat is: de reserve meekoppelkansen. Het woord 'meekoppelkansen' komt maar liefst 26 keer voor in de Zomernota en dat voor een woord dat tot een half jaar geleden niet in mijn vocabulaire zat. Mijn fractie heeft in de commissie al aangegeven dat wij twijfels hebben over de grootte van die reserve, omdat wij het gevoel hebben dat wij nu heel veel geld ter beschikking stellen zonder dat wij precies weten waarvoor. Volgens de nota gaat het om projecten rondom recreatieve en watersportvoorzieningen, extra natuur, landschapsvoorzieningen, et cetera. De gedeputeerde heeft dit nader gespecificeerd in de commissievergadering en gezegd dat de projecten moeten passen binnen de kaders van ecologie, economie en recreatie. Mijn fractie vindt dit heel erg breed en ik denk dat wij voortaan specifiekere moeten aangeven hoe wij dit soort reserves willen gaan besteden en wat dan de exacte kaders zijn. Ik heb mijn best gedaan om een voorbeeld te bedenken van iets wat niet binnen deze kaders past, maar dat is mij nog niet gelukt. Aan de andere kant realiseren wij ons ook heel goed dat samenwerking met zoveel partners om flexibiliteit vraagt en dat het daarom goed is om ruimte te hebben om dingen te kunnen doen die je nu nog niet precies kunt voorzien. De gedeputeerde heeft ons toegezegd om bij ons te komen met een lijst van projecten en daar willen wij hem graag aan houden, maar ik wil hem ook vragen of hij toe kan zeggen dat in die lijst een redelijke balans komt tussen projecten die gericht zijn op natuur en projecten die gericht zijn op versterking van het landschap en recreatieve voorzieningen. Dat hoor ik graag.

De heer **YURDAKUL** (D66): Voorzitter. De halfjaarcijfers van de provincie laten een positief saldo zien van meer dan 14 miljoen euro. Het positieve saldo wordt conform het coalitieakkoord benut om de meerjarenbegroting tot 2020 sluitend te maken. Ook zien wij dat er een volledige dekking is gevonden voor een onderwerp uit het coalitieakkoord, namelijk slimme aanvullende voorzieningen die gekoppeld worden aan dijkversterkingsprojecten. D66 is tevreden met de verwerking van de halfjaarcijfers. Graag wil ik samen met u stilstaan bij de functie van de Zomernota in de begrotingscyclus. Een beursgenoteerd bedrijf brengt tussen vier en zes weken na afsluiting van het kwartaal de tussentijdse bedrijfsresultaten uit. In een persbericht geeft men meestal aan hoe deze cijfers zich verhouden tot de strategische doelen en de te behalen eindresultaten van het bedrijf. Zij geven ook aan hoe zij een en ander gaan bijsturen. Wij mogen ons best wel vergelijken met een beursgenoteerd bedrijf, want wij staan onder de publieke aandacht en besteden gemeenschapsgeld. Onze Zomernota is ook een tussentijdse rapportage en is bedoeld om tussentijdse bijsturing mogelijk te maken, maar doorgaans doen GS er acht weken over om de Zomernota te publiceren en daarna komt dat in de molen van PS en wij doen er ook nog een keer zes weken over om het te bespreken. Vandaag, 3 oktober, ruim drie maanden later spreken wij over de behaalde resultaten in het eerste halfjaar. Natuurlijk speelt het

zomerreces een belangrijke rol in het tempo van behandeling. Bijsturing van beleidsrealisatie maakt een belangrijk onderdeel uit van de controlerende rol van PS. Daarom lijkt het ons verstandig om de Rekeningencommissie nu al mee te geven om te kijken naar de functie van de Zomernota in de begrotingscyclus en PS daarover te adviseren. Tot slot meld ik dat D66 nog niet overtuigd is van het nut en de noodzaak van het instellen van de reserve bedrijfsvoering. Ook na het lezen van de brief van GS zijn wij nog niet overtuigd. Voor het opvangen van fluctuaties in de bedrijfsvoeringskosten wordt een potje gecreëerd en dat is in strijd met de geest van de Zomernota. De volgorde dient te zijn: eerst rapporteren en dan pas kijken of er aanvullende investeringen gewenst zijn. Zonder plan geen geld, dat moet altijd ons motto zijn en als PS moeten wij daarop toezien. In de brief van GS staat dat GS met een onderbouwing van de besteding zullen komen bij de bespreking van de kaderbrief 2018. Dat betekent dat wij nu geen reserve hoeven in te stellen, want daar komt u nog uitgebreid op terug. Wij kunnen dat dan ook doen. Ik heb ook begrepen dat in 2017 uit deze reserve sowieso geen geld wordt uitgegeven, dus waarom zijn wij nu bezig zoals we bezig zijn. Is dat wel verstandig? Dan vraag ik mij af hoe het staat met de reservering in de begroting die wij al hebben ontvangen. Er staat een besteding gepland – zo lees ik het – van meer dan een half miljoen euro voor het opvangen van fluctuaties en ICT-innovaties. Ik verzoek GS hierop in te gaan.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Mijn fractie kan prima uit de voeten met de Zomernota. Ik wil wel ingaan op de reserve bedrijfsvoering, omdat mijn fractie daar nog steeds wat ongelukkig over is. De heer Yurdakul heeft daarvoor prima de argumenten opgesomd. In de brief van de heer Loggen wordt prima uitgelegd dat ook al stellen wij zo'n bedrijfsvoeringreserve in, wij als Staten onze controlerende taak prima kunnen uitoefenen, maar dat is iets anders dan de vraag waarom wij een bedrijfsvoeringreserve moeten hebben, al is het maar omdat ik de gedeputeerde Financiën menigmaal heb horen zeggen dat als er geld over is, het in de algemene middelen moet, maar in dit geval wordt het blijkbaar naar een andere reserve geschoven. Dat roept de vraag op of daarmee de algemene principes van de controlerende rol van de Staten niet een beetje onder druk komen, dus wij hebben behoefte aan nog enige toelichting, ook al zouden wij na de brief van de heer Loggen, best met de bedrijfsvoeringreserve uit de voeten kunnen, maar dat is iets anders dan de vraag of deze moet worden ingesteld.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Over het geheel genomen kunnen wij ons als ONH wel vinden in de Zomernota. Na de verwerking van de mutaties in de Zomernota hebben wij een voordelig saldo van 14,5 miljoen euro en dat is een positief beeld van de provinciale begroting halverwege 2016 die wij helaas pas in oktober behandelen. Bij de verklaring van de budgettabellen is zeker een verbetering te zien in vergelijking met voorgaande jaren zonder daarmee te zeggen dat wij volledig tevreden zijn. Het waren PS die in het verleden de budgettabellen met zijn technische termen van apparaatskosten, directe lasten, kapitaalslasten, overdrachten enzovoorts gewild hebben, maar het is de taak van GS om deze termen te voorzien van duidelijke laagdrempelige verklaringen. Het zou al verhelderend helpen als de subsidies uit de geïsoleerde lijst van subsidies buiten de uitvoeringsregeling aan het eind van de begroting geplaatst zouden worden in de bijbehorende budgettabellen. Wij hebben hierover al een vraag gesteld bij het Memorie van Antwoord in de begroting 2017. Wij wachten af of dat geïmplementeerd gaat worden. Voor 2016

gaat het over een lijst van 96 subsidies voor maximaal totaal 55 miljoen euro. Dat zijn toch
455 bedragen die ertoe doen, zou je zeggen. Ook de notitie die ons is toegezegd over hoe bij de
uitvoering van de begroting wordt omgegaan met deze subsidies, wachten wij met belangstelling
af. Verder zijn wij akkoord met de Zomernota. Wij sluiten ons aan bij de betogen over uitleg over
de reserves.

460 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, deze gedeputeerde heeft geen vragen gekregen. De vragen van
de heer Leever worden in de Memorie van Antwoord beantwoord. Die ligt als het goed is,
volgende week aan het college voor en daarna komt hij naar de Staten.

De **VOORZITTER**: Ik dacht dat de heer Yurdakul een paar opmerkingen gemaakt heeft over de
465 positie van de Zomernota in het proces.

Gedeputeerde **POST**: Volgens mij heeft hij die vragen gesteld aan de Rekeningencommissie en
niet aan de gedeputeerde.

470 De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik had namelijk gevraagd, normaal gaat geld dat wij overhouden, naar
de algemene middelen. In dit geval van de reserve bedrijfsvoering, gaat het geld niet naar de
algemene middelen, maar gaat het gelijk naar een andere reserve. Het gaat hier over het beleid
van de gedeputeerde Financiën en niet zozeer over de vraag of er goede dingen gebeuren met de
bedrijfsvoeringreserve.

475 Gedeputeerde **POST**: Ik ben heel blij dat de heer Den Uyl mij de gelegenheid geeft om toch het
woord te voeren. Volgens mij is het zo dat op dit moment de reserve wel wordt ingesteld, maar
dat de onderbouwing van de middelen die in die reserve gaan, nog moet plaatsvinden, dus
effectief gaat er op dit moment geen geld in. Dat betekent dat in formele zin de middelen zo die
480 er al ingaan, eerst in de algemene middelen gestort worden en pas daarna in deze reserve
komen. Dat doet volgens mij niet af aan de werkwijze die wij met elkaar hebben afgesproken.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Het is dus niet zo dat ik gelezen heb dat geld dat over is van de
huisvesting, rechtstreeks in de reserve bedrijfsvoering wordt gestort.

485 Gedeputeerde **POST**: Daar moet altijd een besluit van PS over genomen worden. In formele zin
hoort het de koninklijke weg te volgen door het eerst in de algemene middelen te storten en
vanuit daar naar de reserve.

490 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Ik begin met een mededeling die ik iets eerder in de agenda
had willen doen, namelijk dat er straks voor u allen een cupcake klaarstaat. Niet om de stevige
kritiek te pareren, maar omdat wij in het kader van het INTERREG2C-programma waar de
provincie leading partner in is, een nieuw succes kunnen melden. Het afgelopen jaar hebben wij
hard gelobbyd. Er is ruim 9 miljoen euro toegekend voor een groot innovatief project op het
495 gebied van marine-energie en dat betreft innovatieve installaties voor het opwekken van marine-
energie voor open water en het ontwikkelen van een internationaal geaccepteerd

certificatieprogramma. Dat vindt plaats in Den Oever bij het Tidal Testing Centre. Ik heb altijd geleerd dat je je successen moet vieren en dat zal de heer Van Liere zeker aanspreken. Er is een aantal vragen gesteld over de Zomernota, als eerste over het instrument en of je bij de
500 Zomernota een reserve in kunt stellen. Ik heb altijd geleerd dat dit soort zaken altijd binnen de P&C-cyclus mogelijk zijn mits goed onderbouwd of als je kunt aangeven dat er een goede onderbouwing aankomt. Wat dat betreft gebeurt er in mijn optiek niets gek. Hetzelfde als geen geld zonder plan. Ik wijs even naar de heer Yurdakul. U legt de nadruk op twee reserves, de reserve bedrijfsvoering en de reserve meekoppelkansen. In het coalitieakkoord hebben wij al 15
505 miljoen euro gereserveerd voor meekoppelkansen zonder plan, omdat wij weten dat daar een groot project gaande is en dat er de komende jaren fors geïntervenieerd gaat worden in de waterveiligheid en dus ook in de natuur en dat biedt kansen. Daarop vooruitlopend is 15 miljoen euro gereserveerd om daarin te participeren.

510 De heer **YURDAKUL** (D66): Dank voor de cupcakes. Ik ben helemaal tevreden over de meekoppelkansen, want dat staat in het coalitieakkoord en dat heb ik ook gezegd. Waar ik niet tevreden over ben, is de reserve bedrijfsvoering. Als de commissie niet om enige uitleg had gevraagd, dan was die uitleg er niet gekomen. Als u zegt, geen plan, geen geld, dan gaat het daarover. Er was geen plan, dus ook geen geld.

515 Gedeputeerde **LOGGEN**: Dat klopt, u hebt ernaar gevraagd en dat heb ik u toegestuurd, want wil je een toekomstbestendige bedrijfsvoering hebben, dan moet je daarin investeren. Wij weten dat de toekomst dynamisch is en daarom moet je de organisatie met de middelen uitrusten die de huidige tijd en ook de toekomst vraagt. Daarom hebben wij gezegd, het is een vrij fors bedrag
520 van 5,6 miljoen euro tot bijna 9 miljoen euro. Laten wij dat gaan sparen, zodat er niet in een keer een groot beslag op de begroting plaatsvindt, maar dat wij de vrijval vanuit de bedrijfsvoering doorlabelen naar een reserve bedrijfsvoering om te kunnen sparen voor toekomstige investeringen die in mijn optiek heel hard nodig zijn. De rest van de motivering staat keurig vermeld in de brief. Wat mij betreft gaan wij zo snel mogelijk met sparen beginnen.

525 De **VOORZITTER**: Gedeputeerde Post heeft net ook iets gezegd over de financiële methodiek.

De heer **YURDAKUL** (D66): De brief die wij hebben ontvangen, maakt de zaak eigenlijk nog ingewikkelder. U zegt, ik kom bij de bespreking van de kaderbrief met een uitgewerkt plan. Toen
530 dacht ik, waarom hebben wij nu zo'n gesprek? Dit is een beetje een overbodig gesprek, want u gaat het plan al uitwerken en dan kunnen wij in het voorjaar daarover de discussie voeren. U hebt D66 aan uw zijde bij innovatie en toekomstbestendigheid.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Nu neigt het volgens mij naar een semantische discussie,
535 maar ik ben het van harte met de heer Yurdakul eens dat wij naar de toekomst toe een robuuste toekomstbestendige bedrijfsvoering willen hebben. Ik heb een eerste aanzet gedaan. Voor het daadwerkelijk aanspreken van middelen uit de bedrijfsvoeringreserve moet je eerst een verdiepingsslag met elkaar maken, wat doen wij daarvoor, wat krijgen wij ervoor terug, wat levert het op? Want ik vind ook, geen investering zonder duidelijk zicht op wat het gaat opleveren. Dat

540 wil ik graag met u delen en volgens mij verschillen wij daarover niet van mening. Dat zit ook opgesloten in het voorstel zoals het hier ligt. Dan resteert de reserve meekoppelkansen. Er zijn op dit moment nog geen gedetailleerde plannen, maar er wordt hard gewerkt. Er is een alliantie aan het werk die bestaat uit de marktpartij die het werk gaat doen en het Hoogheemraadschap als opdrachtgever. Die werken plannen uit en wanneer er meer over bekend is en welke variant er
545 gekozen wordt, buitenom of afgraven van dijken, dan kun je zien welke kansen er ontstaan om mee te koppelen. Ik vind de term 'meekoppelkansen' niet een hele gelukkige naam, maar ik weet op dit moment geen betere. Het doel is dat wanneer er een daadwerkelijk ontwerp ligt, je ziet dat die kansen mogelijk zijn. Een paar zijn er al bekend, zoals het stadstrand bij de gemeente Hoorn. Dat is al in een vrij vergevorderd stadium en daar is de bevolking ook goed bij betrokken
550 geweest. Daar ligt een goed uitvoerbaar plan. Daarnaast is bijvoorbeeld een fietspad heel wenselijk, dat staat los van het ontwerp van de dijk of de kustbescherming. Hoeveel kilometer gaat het worden? Binnendijks, buitendijks of op de dijk? Die vragen kunnen wij nog niet beantwoorden omdat die gegevens er nog niet zijn, maar wij weten wel dat het eraan gaat komen. Natuurlijk ga ik dat met u delen op het moment dat het lijstje compleet is, maar wij
555 hebben wel middelen om te kunnen schakelen als die plannen er zijn en dat wij op dat moment niet verzanden in allerlei procedures, want ook in het coalitieakkoord is er al een bestemming gegeven aan dat geld.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Vindt u de kaders waarbinnen u moet werken, duidelijk genoeg? Ik vind
560 zelf 'recreatieve watersportvoorzieningen, extra natuur en landschapsvoorzieningen, et cetera' erg ruim. Kunt u daarmee uit de voeten?

Gedeputeerde **LOGGEN**: Wij proberen zaken altijd op een goede manier aan elkaar te verbinden. Als je iets doet aan de ecologie, dan doe je dat niet alleen om de natuur te versterken, maar ook
565 om ontwikkelruimte te creëren. Volgens mij kun je met deze systematiek zonder dat je een van de thema's geweld aan doet, goed uit de voeten. Natuurlijk mag u mij afrekenen op het feit dat er een voldoende balans zit tussen ecologie, economie en recreatie. U mag van mij verwachten dat die borging er goed inzit en dat zit er voor een aantal onderdelen goed in. Enerzijds op het moment dat wij daar werkzaamheden gaan doen, dan moeten wij de natuur compenseren, ook al
570 gaan wij met de noodzakelijke dijkversterking aan de slag. Wat wij doen, is bovenwettelijke compensatie uit deze middelen, dus wij doen al meer dan redelijkerwijs van ons gevraagd mag worden. Dus is het gerechtvaardigd om dat in goede balans te doen met de andere twee thema's, recreatie en economie.

575 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Dank voor de toezegging, maar ik vraag mij nog steeds af of dit nou de juiste kaders zijn die wij als PS hebben gesteld, want u interpreteert deze nu zelf in het licht van de discussie in de commissie. Hadden wij niet iets preciezer moeten opschrijven wat wij precies willen met die meekoppelkansen, in plaats van woorden als 'et cetera' gebruiken?

580 Gedeputeerde **LOGGEN**: Laten wij dan het woord 'et cetera' schrappen, want dan is helderder waar wij het met elkaar over hebben. Ik kom bij de kaderbrief 2018 – en als het eerder kan, dan krijgt u dat eerder – met een lijst van projecten en hoe die eruitzien en dan kunt u kijken of de

verdeling er op een ordentelijke wijze inzit. Het komt sowieso bij u terug en dan kunt u kijken of de interpretatie op ordentelijke wijze is neergedaald in dat voorstel.

585

De **VOORZITTER**: De gedeputeerde doet dus de toezegging dat hij geen nadere invulling zal geven aan de term 'et cetera'.

590

Gedeputeerde **LOGGEN**: Nee, ik ga 'et cetera' niet verder uitdiepen. Als laatste, als het gaat om het Markermeer, dan hebben wij ook nog het toekomstbestendig ecologisch boekhoudsysteem. Op het moment dat er activiteiten plaatsvinden, dan zorgen wij ervoor dat de balans niet verstoord wordt en dat het boekhoudsysteem op orde blijft. Volgens mij heb ik alle vragen beantwoord.

595

De **VOORZITTER**: Zijn er nog andere gedeputeerden die over de inbreng van de Staten het woord willen voeren? Dat is niet het geval.

Tweede termijn

600

De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer Heijnen, die ook aangesproken is als voorzitter van de Rekeningencommissie, begreep ik net.

605

De heer **HEIJNEN** (CDA): Die zich in de Rekeningencommissie zal beraden op een antwoord. Als ik gedeputeerde Post goed begrijp, dan wordt er nu een reserve ingesteld waar pas later geld in gestort wordt, en de heer Loggen zegt, er valt geld vrij uit de reserve en dat ga ik doorlabelen naar deze reserve. Hebben wij nu een potje gecreëerd zonder geld of zit er al wel geld in? Dat wil ik nog graag helder hebben. Als wij een potje hebben gecreëerd zonder geld, dan vraag ik mij af waarom dat nu gebeurt en niet op het moment dat wij het plan krijgen bij de kaderbrief waarbij wij weten waar het geld voor bedoeld is.

610

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Dank voor de toezegging. Het lijkt mij wel van belang om met elkaar af te spreken dat wanneer wij weer zo'n grote reserve instellen, waarbij wij met zoveel partijen samenwerken, wij die doelen precies opschrijven en waarin in ieder geval het woord 'et cetera' niet meer voorkomt. Misschien zouden wij wel iets meer woorden dan vijf kunnen gebruiken om te bedenken hoe wij die 15 miljoen euro gaan besteden.

615

De heer **YURDAKUL** (D66): Ik heb nog geen duidelijk antwoord gekregen op mijn vraag dat er in de begroting al een bedrag is opgenomen voor de reserve bedrijfsvoering. Wordt dat in 2017 al besteed en zo ja, waaraan? Als dat niet zo is, waarom hebben wij deze discussie nu dan?

620

Gedeputeerde **LOGGEN**: Laat ik nou eens beginnen met: in de beperking kent men de meester, mijnheer Klein. Als wij kort en bondig kunnen formuleren, waarom zouden wij dat nalaten. Wij staan hier aan het begin van een proces en ik realiseer mij goed dat het om veel belastinggeld gaat. U vraagt terecht om waakzaam te zijn, maar het is soms lastig omdat je nog niet weet hoe de puzzel eruit gaat zien, om op voorhand een uitgesneden format te hebben. Daar moeten wij

625

naar zoeken. U krijgt als PS natuurlijk zicht op wat er gebeurt en op dat moment kunt u daar nog iets van vinden. Daar vinden wij elkaar. De vraag van het CDA, of er nu een reserve is waar een reserve uit gecreëerd wordt, nee, vanuit de bedrijfsvoering valt geld vrij. Omdat wij weten dat die investeringsopgave eraan zit te komen, hebben wij gezegd, laten wij dat nu in een
630 bestemmingsreserve bedrijfsvoering storten, zodat wij kunnen gaan sparen voor toekomstige uitgaven, anders moet ik naar de Staten terug met een enorm groot bedrag. Dat is altijd lastig. Wanneer wij de investering gedaan hebben, dan valt het natuurlijk opnieuw vrij aan de algemene reserve, want in principe wordt het doorgelabeld. Naar de heer Yurdakul, volgens mij moet je eerst sparen, want de opgaven zijn aanzienlijk. Ik heb niet duidelijk op het netvlies dat er in 2017
635 al uitgaven gedaan zouden worden, maar je moet wel gaan sparen. En ik wil daar liever vroeger dan later mee beginnen, vanwege een aantal opgaven die op het lijstje staan dat u gekregen heeft. Wat mij betreft kunnen wij daar niet vroeg genoeg mee beginnen.

De **VOORZITTER**: Wij kunnen overgaan tot stemming over de voordracht, want er zijn geen
640 moties of amendementen ingediend. Stemverklaringen?

De heer **YURDAKUL** (D66): Volgend jaar wordt er geen geld uitgegeven, hoogstens gespaard en wij krijgen een uitleg bij de kaderbrief. Bij wijze van uitzondering stemmen wij dit keer wel in.

645 De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter, het betoog van de heer Loggen was helemaal helder, maar ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat in voorkomende gevallen het beter is dit soort dingen via de begroting te laten lopen. Dan is helder wat vrijvalt aan de algemene middelen en kan er een meer integrale afweging door de Staten plaatsvinden. In dit geval zien wij geen aanleiding om onze instemming met de Zomernota te onthouden.

650 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, de voordracht is unaniem aanvaard.

10. Statenvoordracht 54 HOV in 't Gooi, Provinciaal Inpassingsplan, tracédeel 655 Hilversum/Laren

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter, vandaag besluiten wij over het PIP, het gedeelte tussen Laren en Hilversum. Ik sta hier als volksvertegenwoordiger en zo lees ik de stukken en niet als wegen- of waterbouwkundig ingenieur, niet als specialist infra, niet als specialist
660 vervoerswaarden en exploitatie, niet als specialist verkeersgegevens, niet als akoestisch specialist, niet als luchtkwaliteitsspecialist, niet als specialist ecologische effectbepaling, niet als specialist mitigatieplan, enzovoorts. Er zaten 2.163 bladen bij mijn agenda en als ik van ieder blad vijf zaken zou moeten kunnen weten, dan zitten wij op 10.000 punten en dat haal ik gewoon niet. Ik geef een algemeen verhaal. Wij gaan niet akkoord met deze voordracht. Vanuit
665 de regio is er met name na de beslissing in 2014 om een PIP op te tuigen, grote weerstand tegen dit plan. Ik ga niet in op de sores tussen Blaricum en Laren, maar alleen dit stukje. Na 2014 toen in de regio duidelijk werd wat er stond te gebeuren, stonden mensen op. Die gaan met ons en met mij als volksvertegenwoordiger en ongetwijfeld ook met collega's hier in de zaal, bellen en

mailen. Uiteraard antwoorden wij daarop en wij zijn de regio ingegaan en hebben met mensen
670 gesproken. Wij hebben een tour du monde gemaakt door de omgeving, de consequenties gezien
en de verhalen aangehoord. Daar maak je een rapport van en dat bespreek je met de fractie.
Normaal zijn wij voor HOV en asfalt, alleen met dit hebben wij echt een probleem. Het gaat om
120 miljoen euro voor het gehele project en wij spreken nu over 71 miljoen euro, erg veel geld.
Wij horen in de regio dat bus 320 bevalt, maar de bereikbaarheid van het ziekenhuis en Anna's
675 Hoeve is een probleem. Daarom willen wij na goed overleg niet verder met het PIP zoals dat er nu
ligt. In de nota van beantwoording zienswijzen HOV 't Gooi van juli 2016 staat iets waarvan ik
niet echt gecharmeerd ben. Bij hoofdstuk 2.2 staat bij tracékeuze: "De tracékeuze is na
zorgvuldige afweging tot stand gekomen en hier wordt niet op teruggekomen." Zo staat het er,
hier wordt niet op teruggekomen. PS bepalen of daarop wordt teruggekomen en gezien de
680 politieke verhoudingen zal dat vandaag niet gebeuren, maar ik wil benadrukken dat niet GS maar
PS dat bepalen. Dat is een van de redenen waarom wij als fractie hebben besloten om niet in te
stemmen. De HOV is onze ogen de JSF van 't Gooi, een hoofdpijndossier.

De heer **TIJSENS** (D66): Ik begrijp de heer Van Hooff niet. Wij spreken hier over PIP HOV 't Gooi,
685 dus PS bepalen dat gezamenlijk in deze vergadering. De letter is geduldig en wacht de voortgang
in de vergadering gewoon af.

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Dat klopt, alleen hoe het er staat, kan niet. GS bepalen niet maar PS.
De JSF was duur, werd duurder en is nu het duurst en is er uiteindelijk toch gekomen en dat zal
690 ook met het PIP gebeuren, zo reëel ben ik ook wel. Mijn fractie stemt niet in met de eerste twee
punten van de voordracht, dus ook niet met de punten 3, 4, 5 en 6.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, ik vraag mij af of de heer Van Hooff tijdens de commissie
misschien met hoofdpijn thuiszat, want wij horen allerlei stellingnames maar wij hebben hem niet
695 gehoord bij de behandeling hiervan. Ik vind het lastig voor mijn fractie om zijn bijdrage te
kunnen waarderen.

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Als u het mij persoonlijk vraagt, dan mogen alle commissies worden
afgeschaft, want die voegen helemaal niets toe en het enige wat telt, is hier in de grote zaal met
700 de pers erbij praten over zaken en daar heb ik mijn verhaal verteld.

De **VOORZITTER**: Wij hebben wel de gewoonte dat in de commissies de Statenvergaderingen
worden voorbereid, want anders hebben wij een hele andere discussie met elkaar.

705 De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter, dat begrijp ik. In 2012 en 2014 hebben wij ja gezegd
tegen het optuigen van het PIP. In de commissies hebben wij ons redelijk op de vlakte gehouden,
dat ben ik met mijn geachte collega eens. Maar wij zijn tussendoor naar de omgeving geweest en
hebben met mensen gepraat en komen tot een conclusie en die conclusie verwoord ik hier.

710 De heer **VAN BERKUM** (GL): Voorzitter. Laat ik beginnen met de opmerking dat Anna's Hoeve ons
lief is. Ik ben vaker maar ook deze zomer op Anna's Hoeve geweest om te kijken hoe die situatie

er precies is. Ik heb daar kort iets over verteld in de commissie. Ik kan u zeggen dat het mij pijn deed. Het is een prachtig gebied en het is moeilijk om te besluiten dat daar een ingreep moet plaatsvinden. Ik neem insprekers in de commissie, zoals de Stichting Vrienden van Anna's Hoeve
715 zeer serieus en hun commentaar is terecht, maar ik ben het niet eens met hun analyse en conclusie. Ik denk namelijk, hoe pijnlijk deze ingreep ook is, dat dit de best mogelijke oplossing is voor het probleem. Het zorgt namelijk voor verbetering van het openbaar vervoer langs de corridor van Hilversum richting Huizen, maar ook de corridor Almere richting Utrecht. Dat betekent niet dat het hiermee volledig af is. Sterker nog, het is hier niet mee af, want er
720 ontbreken een hoop stukken in het hele traject. Wat ons betreft moeten wij zo snel mogelijk beginnen met een discussie, ook landelijk, over de aanleg van een vrije busbaan langs de A27 en wat mij betreft het hele stuk. Ik wil de gedeputeerde nadrukkelijk oproepen om hiervoor in Den Haag blijvend een lans te breken, want dit is echt het cruciale punt in de discussie over HOV 't Gooi. Die weg en busbaan langs het spoor zorgen voor een betrouwbaar en snel openbaar
725 vervoer. Dat betekent niet dat van een of twee minuten sneller de busreiziger zo blij wordt, maar dat betekent dat wij op structurele wijze minder tijd kwijt zijn over een verbinding en er daarmee voor zorgen dat het openbaar vervoer goedkoper wordt, omdat wij die minuut en dat is cumulatief, niet elke keer hoeven te betalen, waardoor wij het geld op een andere manier kunnen inzetten en dat draagt positief bij aan het totale openbaar vervoer in een situatie waarin wij
730 weinig geld beschikbaar hebben voor het openbaar vervoer. Ik wil verder nog aandacht vragen voor de fietstunnel van de Van Linschotenlaan naar de Anthony Fokkerweg. Deze fietstunnel zat in het oorspronkelijke plan en ongetwijfeld zijn andere collega's het met mij eens, ik wil de gedeputeerde oproepen deze fietstunnel niet op te geven. Ik zie niet meteen een mogelijkheid om die fietstunnel nu aan te leggen, zeker als het klopt wat de gedeputeerde in de commissie zei
735 dat deze tunnel 10 miljoen euro zou kosten. Maar ik wil hem ook zeker niet opgeven, omdat dit echt bijdraagt aan de verbetering van de verbinding van het noorden naar het zuiden van het spoor. In het plan zit het voorstel waar ik zelf vrij hard voor gevochten heb, om de weg over Anna's Hoeve te verleggen langs het spoor. Deze verlegging is belangrijk, omdat daarmee Anna's Hoeve ontsnipperd wordt en er een groter aaneengesloten natuurgebied komt. Ik vind het
740 belangrijk dat deze weg op een manier wordt uitgevoerd dat mensen daar niet gaan scheuren. Wij kunnen dat als provincie niet afdwingen, omdat het gemeentelijke infrastructuur betreft, maar ik roep de gemeente Hilversum met klem op deze weg zo snelheidsluw mogelijk aan te leggen, zodat de schade voor de omgeving minimaal wordt en er een fatsoenlijk alternatief is voor de weg die er nu ligt. Qua conclusie, wij zijn voor het voorstel, maar met pijn in het hart voor de
745 ingrepen die moeten plaatsvinden. Wij vinden dat de alternatieven voor bijvoorbeeld Crailo, beter kunnen dan nu het geval is, maar als geheel staan wij achter deze ingreep om het openbaar vervoersnetwerk in 't Gooi structureel te verbeteren.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Mijn fractie beoordeelt het HOV in 't Gooi altijd zeer kritisch
750 op meerwaarde voor de leefbaarheid en het proces waarbij de provincie een dienstbare rol vervult. Het CDA heeft zich gecommitteerd aan de aanleg van HOV in 't Gooi, maar uitdrukkelijk wel met oog voor bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak. Er is rond dit gehele project veel te doen. Wij besluiten nu over het deel in Laren en Hilversum en naar ons idee is dit traject met inspraak goed verlopen en is er ook geluisterd, want dat heeft geleid tot aanpassingen van het

- 755 PIP, bijvoorbeeld bij de bundeling van infrastructuur. Wel uit ik hier mijn bezorgdheid over de bereikbaarheid van het Tergooi Ziekenhuis. Ik sluit mij aan bij de oproep van GL voor de vrijliggende busbaan langs de A27 en de oproep om ons daar richting het Rijk hard voor te maken. Het voorliggende PIP heeft onze steun.
- 760 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Om met de vrijliggende busbaan langs de A27 te beginnen, dat zou prachtig zijn. Als u dan toch met de minister spreekt, misschien kunt u dan meteen vragen of die zo aangelegd kan worden dat die ook verspoord kan worden, dan hebben wij een spoorlijn tussen Utrecht en Almere en dat is al jarenlang een wens van de CU/SGP in de Tweede Kamer. Het HOV, de bussen bewijzen steeds meer een goede en betrouwbare vorm van openbaar
- 765 vervoer te zijn in de provincie. Het is daarom goed dat de provincie daarin wil investeren en het is ook mooi dat ze kijken om samen met het openbaar vervoer andere doelen te realiseren, zoals het verbeteren van de leefbaarheid en versterking van de natuur. Wij kunnen ons vinden in de plannen voor het deel Hilversum Laren. Het zorgt ervoor dat de bus sneller door Hilversum kan rijden, het biedt eveneens de mogelijkheid om de weg over Anna's Hoeve te verleggen, maar dit
- 770 gaat niet zonder een prijs. Het is al genoemd, het gaat ten koste van natuur en dat doet pijn bij de omwonenden en de vrienden van Anna's Hoeve. Gezien alle onderzoeken denken wij echter dat de keuze voor een fly-over de beste is. Het totaalplaatje is dus positief en daarom staan wij achter dit deel van het plan. Waar wij echter wel een probleem mee hebben, is het uit het PIP schrappen van de fietstunnel tussen de Anthony Fokkerweg en de Van Linschotenlaan. De
- 775 gedeputeerde heeft voor mij het onwaarschijnlijke bedrag van 10 miljoen euro genoemd voor het realiseren van de fietstunnel. Wij snappen dat dit geld er niet is en wij snappen ook dat de gemeente Hilversum de eerste is die aan zet is om dat geld te verzamelen, maar wij vinden het voorbarig om die tunnel nu al te schrappen. Wij willen de tunnel graag in het PIP houden en vragen om een realistisch onderzoek naar de kosten van zo'n tunnel. Wij horen graag van de
- 780 gedeputeerde of dat mogelijk is.
- Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter, de aanleg van HOV 't Gooi op Anna's Hoeve heeft helaas een enorme impact. Natuur, landschap en andere kwetsbare waarden zijn heel belangrijk voor de PvdA. Het is ook belangrijk dat de HOV-lijn gerealiseerd kan worden. Het HOV kan een positieve
- 785 bijdrage leveren aan de bereikbaarheid en leefbaarheid in 't Gooi. Zoals het voorstel er nu ligt, wordt het gebied ontsnipperd door de weg te verleggen. Door het bundelen van infrastructuur worden extra barrières zoveel mogelijk beperkt. De PvdA spreekt zich uit voor het PIP, maar het is wel belangrijk om naar betrokkenen te luisteren en waar mogelijk de suggesties zoveel mogelijk mee te nemen. De PvdA heeft bericht ontvangen van onder meer de Fietzersbond
- 790 Hilversum dat realisatie van een fietstunnel tussen de Anthony Fokkerweg en de Van Linschotenlaan de veiligheid en doorstroming ten goede komt. De PvdA steunt deze ambitie van harte. Helaas zijn wij na vragen in de commissie hierover, door de gedeputeerde geïnformeerd dat voor de fietstunnel op dit moment onvoldoende budget is, uitgaande van de huidige stand van zaken. Aangezien deze prognose in de toekomst kan wijzigen en de ambitie voor een
- 795 fietstunnel voor veel betrokkenen van grote waarde is, vraagt de PvdA het college om de fietstunnel nu nog niet op te geven en haar ambitie om deze te willen realiseren in samenwerking met andere betrokken partijen in deze vergadering, uit te spreken.

800 Mevrouw **KIRCH** (VVD): Voorzitter. Naar onze mening hebben de actualisatie van de gegevens en onderzoeken alsook de zienswijzen die in de nota van beantwoording zijn te vinden, tot een goede aanpassing van dit voorstel geleid ten aanzien van de ontwerpvisie, behalve de fietstunnel. Het is jammer dat die niet meegenomen kan worden. Overall draagt dit belangrijke project bij aan de bereikbaarheid van 't Gooi ook in de toekomst, en de grootste pijnpunten zijn weggenomen met het bundelen van de infrastructuur. Wat belangrijk is van deze HOV-lijn is dat
805 er 118 miljoen euro beschikbaar blijft voor de leefbaarheid en de natuur. Wat de VVD betreft kunt u het definitieve PIP ter inzage leggen.

De heer **TIJSENS** (D66): Voorzitter. Er is al veel gezegd en mijnheer Heijnen, ook in de commissie hebben wij onomwonden uitgesproken voor dit PIP te zijn. Dat mag doorgang vinden.
810 De reden dat ik hier sta, is om nog even te bevestigen dat ook mijn fractie het heel belangrijk vindt dat onze gedeputeerde Mobiliteit blijft knokken voor de fietstunnel Anthony Fokkerweg. Wij snappen dat dat op dit moment geen haalbare kaart is, maar wellicht in de toekomst, want onder druk wordt alles vloeibaar.

815 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Vandaag moeten wij beslissen over het tracé tussen Hilversum en Laren. Wij hebben al meerdere keren gezegd dat het bijzonder jammer is dat het deel van het PIP tussen Hilversum en Blaricum nog in het ongewisse is. Wij willen van de gedeputeerde graag horen hoe het zit met de vrije busbaan tussen Hilversum en Blaricum, want de tijdwinst die daar straks mee gemaakt wordt, staat ons niet helder voor de geest. Als wij
820 daarop een goed antwoord krijgen, kunnen wij instemmen.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Wij spreken vandaag over het lastige dossier HOV 't Gooi en het PIP voor het tracégedeelte tussen Hilversum en Laren. In het verleden is al veel gezegd over dit HOV-traject in 't Gooi, ook in de commissie, waarvan wij het toch wel nuttig vinden dat die er
825 is. Het zal inmiddels wel bekend zijn hoe wij als ONH hierin staan. Wij volstaan met een enkele karakteristiek van dit project. Tien jaar geleden is gestart met dit HOV-project. Vanaf het begin was er veel verzet vanuit de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan de Busbaan Nee-groep. Het verzet is in de loop der jaren alleen maar gegroeid. Wat geboden werd voor 118 miljoen euro aan openbaar vervoer verbeteringen was op geen enkele manier overtuigend voor velen. Men is
830 tevreden met de huidige situatie en lijn 320 voldoet prima. Met enkele aanpassingen kan dit zelfs nog verbeterd worden. Dan praten wij niet meer over enkele minuten tijdwinst die onze belastingbetaler 120 miljoen euro gaat kosten. Het blijkt mogelijk te zijn met de juiste afspraken in het coalitieakkoord al deze tegenstand die er is geweest – ook in de commissie – links te laten liggen. De vraag kan gesteld worden of dat verstandig is. ONH vindt van niet.

835 De heer **VAN BERKUM** (GL): U hebt het over een paar minuten reistijdwinst, maar u gaat eraan voorbij dat die reistijdwinst veel verder gaat. Het gaat er niet om of een passagier twee of vijf minuten eerder op zijn bestemming is, het gaat er uiteindelijk om dat het steeds goedkoper wordt om het openbaar vervoer aan te besteden. Daar gaat u aan voorbij. Ik ben benieuwd of u
840 dat niet waardevol vindt. U spreekt er met dedain over alsof het allemaal niks waard is.

De heer **LEEVER** (ONH): Mijn dedain zou ik terug kunnen koppelen op de manier waarop u de vraag aan mij stelt. Het is in ieder geval zo dat u een en ander graag wilt koppelen aan een vrije busbaan langs de A27. Wij hebben in de voorgaande bestuursperiode van de gedeputeerde vernomen dat het ministerie pas in 2028 geïnteresseerd is om dit eventueel te initiëren. U legt een onderdeel van uw goedkeuring bij deze toepassing. Ik kan u zeggen dat het pas heel laat in het proces naar voren gaat komen dat eventueel die vrije busbaan er gaat komen. Intussen zitten wij met een HOV-lijn in 't Gooi die in een bottleneck terechtkomt bij de A27 en als zodanig niet optimaal kan functioneren.

De heer **VAN BERKUM** (GL): U verdraait mijn bijdrage, mijnheer Leever. De vraag was, het project zoals het er nu ligt, zorgt voor reistijdwinst en dat zorgt voor voordelen in de budgettering. Aan deze voordelen gaat u voorbij, u vindt dat blijkbaar niet belangrijk. Ik herhaal mijn vraag, vindt u het inderdaad niet belangrijk dat het openbaar vervoer daardoor beter uit te voeren is?

De heer **LEEVER** (ONH): U gaf in eerste instantie aan dat het in de toekomst goedkoper gaat worden om met het openbaar vervoer te reizen. Daar moeten wij nu 120 miljoen euro voor uitgeven. Dat zijn uw eigen woorden die ik nu terugkoppel. Veel valt hierover te zeggen, maar wij laten het verder rusten en gaan over tot het voorstel. Ik maak eerst een uitstapje naar het andere HOV-deel van Huizen Blaricum. Na veel overleg hebben beide gemeenten zich kunnen vinden in de meerijvariant De Meent, echter wel met de harde toezegging van de provincie dat de zeer ingrijpende en kostbare vrije busbaan definitief wordt geschrapt. In onze beoordeling van uw voorstel gaat ONH deze tracédelen met elkaar verbinden. Wij zijn bereid akkoord te gaan met het PIP Hilversum Laren als gedeputeerde Post rekening wil gaan houden met de kritiek op het HOV-plan in 't Gooi. Concreet houdt dat voor ons in dat de gedeputeerde nu wil toezeggen aan de Staten dat de vrije busbaan definitief geschrapt wordt. Dat is ook het voorstel dat Huizen en Blaricum hebben gedaan. In dat geval kunnen wij akkoord gaan met uw voorstel. Gaarne een reactie van de gedeputeerde. Nog een laatste punt op grond van een e-mail die wij vorige week vrijdag ontvingen van de Vereniging tot behoud van Anna's Hoeve. Op 20 september 2016 ontving deze vereniging van de provinciale griffie een notitie van 31 januari 2014 van Goudappel Coffeng over de Tergooi Boog, over het alternatieve traject voor de HOV op het grondgebied van de gemeente Hilversum door Anna's Hoeve en de Monnikenweg. Deze notitie heeft de vereniging ruim 2,5 jaar later ontvangen. Een uiterst merkwaardige en vreemde zaak, daar de vereniging al medio 2013 in gesprekken met ambtenaren en politici dit alternatieve tracéplan hebben geopperd. De vereniging verzoekt PS dan ook om nog geen definitief besluit te nemen over het tracé van de HOV in Hilversum, maar om eerst gedegen onderzoek te doen naar de Tergooi Boog variant. Graag een reactie van de gedeputeerde op deze brief van de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve die wij vorige week ontvingen.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. In de richting van de heer Van Hooff over de 2.163 pagina's van het voorstel. Ik kan alleen maar met u van oordeel zijn dat wij het kennelijk in dit land best wel complex hebben gemaakt om een PIP te maken, maar op grond van de wet zijn wij gehouden om zoveel pagina's tekst te produceren om een dergelijke beslissing te kunnen nemen. Tegelijkertijd

kan ik niet anders dan constateren dat wij moeten voldoen aan de wet en dat wij die naar eer en
885 geweten uitvoeren en dat leidt helaas tot zoveel pagina's. Ik kan u dus niet beloven dat ik de
volgende keer minder pagina's ga produceren, want dat zou de procedure bij de Raad van State
onderuit kunnen halen en daar zitten wij ook niet op te wachten. U zegt en dat zegt de heer
Leever in feite ook, ik sta hier als volksvertegenwoordiger en er is enorm veel maatschappelijke
890 weerstand en lijn 320 voldoet prima, dus waarom zouden wij überhaupt iets doen. Daar zit hem
precies de crux, want de lijn 320 voldoet op dit moment niet aan de normen voor HOV en ik vind
het jammer dat u dat niet in de commissie ter sprake heeft gebracht – dat geldt ook voor de heer
Leever – want dan had ik daar in de commissie op gereageerd en dan hadden wij dat nu niet hier
hoeven doen. Maar lijn 320 voldoet niet en dat betekent dat wanneer u niet instemt met het PIP
en wij gaan niet die verbeteringen aanbrengen, dan is er over beperkte tijd geen lijn 320 meer,
895 want noblesse oblige. Als je HOV wilt hebben, dan moet je ervoor zorgen dat HOV voldoet aan de
norm. Daar krijg je een hogere frequentie voor, een snellere lijn, betrouwbaarheid, stiptheid,
comfort en een goede aansluiting op openbaar vervoer elders. Als je niet aan de norm wilt
voldoen, dan krijg je dat ook niet. Met andere woorden, als u dit niet gaat doen, dan verdwijnt
lijn 320 en daar komt een ontsluitende lijn voor terug, maar geen HOV. Aangezien wij in vier
900 provincies bepaalde eisen stellen aan HOV, kunnen wij het ons niet permitteren om te zeggen, in
't Gooi doen wij dat even niet en doen wij het zo en geven wij die betrouwbaarheid, comfort,
frequentie en stiptheid, maar hoeven zij niet te voldoen aan de norm. Zo werkt het in deze
provincie niet. U zegt mijnheer Van Hooff, GS bepalen niet het tracé. Dat klopt, dat bepaalt u en
zo staat het ook in de nota van beantwoording, want de voordracht luidt dat u deze nota vaststelt
905 en dat betekent dat u ermee instemt dat wij dat tracé niet opnieuw gaan beoordelen. Tegen
iedereen die zegt dat de weerstand groot is, dat klopt, maar ik kan niet zeggen dat er geen
voorstanders zijn, want wij weten dat tegenstand zich manifesteert en voorstanders manifesteren
zich minder, omdat zij het ermee eens zijn en die laten minder snel van zich horen. Dat betekent
dat in de besluitvorming en advisering aan u als PS wij als college ons alleen maar kunnen
910 baseren op degenen die gehouden zijn om die voor- en tegenstanders te mogen
vertegenwoordigen en dat zijn de gemeenteraden van de gemeenten waar het hier om gaat,
namelijk Hilversum en Laren maar uiteraard ook Eemnes, Blaricum en Huizen. Ik kan mij niet
baseren op degenen die nee of ja roepen, alleen op de democratische besluitvorming in de
gemeenten en vooralsnog geldt zeker voor Hilversum en Laren dat men voorstander is van het
915 PIP. Dan een aantal specifieke vragen. De heer Van Berkum zegt, de verlegging van de weg over
Anna's Hoeve zorgt voor ontsnippering, maar dat gaat niet zonder pijn. Dat werd ook gezegd
door de heer Klein en dat ben ik met u eens, maar gelijktijdig ben ik het met u eens dat dit de
beste oplossing is voor de ontsnippering op Anna's Hoeve en ik ben tevreden dat de
gemeenteraad van Hilversum na enig heen en weer getik uiteindelijk besloten heeft tot de
920 verlegging, want dat is de instantie die daarover het besluit moet nemen. Een aantal partijen
heeft het betoog van de heer Van Berkum ondersteund om te pleiten voor een vrijliggende baan
langs de A27. Ook wij pleiten daar al lange tijd voor. Er zijn maatregelen genomen om de hinder
bij knooppunt Eemnes met een doorsteek wat te verminderen. De bus mag ook over de
vluchtstrook rijden in de spits, maar een vrijliggende baan is veel beter dan meerijden met het
925 verkeer of over een vluchtstrook rijden. Die inzet blijft er. Wij hebben geprobeerd om in het tracé
zoveel mogelijk uit te gaan van verrailbaarheid, dus ook bij het bepalen van de boogstralen op

diverse plekken en het zou een beetje onnozel zijn om dat langs de A27 niet te doen, want dan hebben wij het zelf netjes geregeld en zou je daar de bottleneck krijgen als je ooit tot verrailing over zou willen gaan, dus ook dat zal ik uiteraard meenemen. Een aantal partijen heeft gesproken over de fietstunnel in het oorspronkelijke plan. Ik snap de oproep en de ambitie wordt onderschreven. Wij varen op dit moment financieel gesproken scherp aan de wind en dat betekent dat er nu geen ruimte is in de budgetten om de fietstunnel mee te nemen. ProRail heeft gezegd, zolang die dekking er niet is, nemen wij hem niet mee in het contract en dat betekent dat hij separaat moet worden aanbesteed. Voor degenen die twijfelen over de kosten, er liggen daar op dat kleine stukje enorm veel kabels en leidingen en het verleggen hiervan loopt aardig in de papieren. Hierdoor wordt die tunnel duur. Wij hadden ook gerekend op een bijdrage uit het IBP van 2,5 miljoen euro en die is er niet gekomen. Dat draagt allemaal niet bij aan het ruimte houden voor. De ambitie om hem te realiseren is er absoluut, maar de bereidheid om voor dit bedrag aan de lat te staan, wetend dat wij beperkt worden door de omvang van het budget, maakt dat ik op dit moment absoluut niet de illusie heb dat wij er geld voor over hebben. Dan niet in de zin van, wij hebben het ervoor over, maar dat er geld overblijft om dit te kunnen betalen. Hij zit gewoon in het PIP, dus op het moment dat het geld er zou zijn, kan hij aangelegd worden, maar financieel worden wij beperkt. Ik hoor de zorg van de heer Heijnen en anderen over de bereikbaarheid van het Tergooi ziekenhuis en ik snap die oproep. Het is wel de bedoeling om op enig moment te kijken of er bij Tergooi een aftakking kan komen naar het ROC en het Arenapark en uiteraard de inpassing van de hal bij het Tergooi zo te maken dat de bereikbaarheid ook in het huidige PIP zo optimaal mogelijk wordt. Waar mogelijk, proberen wij rekening te houden met de wensen van het ziekenhuis. Daar vindt uitgebreid overleg mee plaats. Ik onderschrijf de opmerking van de heer Klein dat de bus sneller gaat door Hilversum. Dat heeft ook een tweede orde effect en dat is doordat er minder openbaar vervoer over bijvoorbeeld de Soestdijkerstraatweg gaat, hier meer ruimte komt voor het overige verkeer en dan snijdt het mes een beetje aan twee kanten, want het is goed voor het verkeer op de weg, maar het is ook voortreffelijk voor het openbaar vervoer. Mevrouw De Meij vraagt hoe het ervoor staat in Huizen en Blaricum en mijnheer Leever zegt, als je nou definitief die busbaan in Huizen en Blaricum schrapt, dan gaan wij hiermee akkoord. Zo werkt het niet, het is niet zo dat wij instemmen met een plan gaan koppelen aan voorwaarden in een ander plan. Volgens mij hebben wij geen van allen officieel bericht gekregen van de gemeenten Huizen en Blaricum dat zij bereid zijn in te stemmen met meerijden over het Meent. Ik heb dat in formele zin in elk geval nog niet en ik zou het wonderlijk vinden als u het wel zou hebben. Wij hebben het wel allemaal in de krant kunnen lezen. U heeft daar geen officieel bericht van gekregen, mijnheer Van Hooff, u hebt dat in de krant kunnen lezen, u bent er misschien bij geweest, maar er wordt melding gemaakt van voorwaarden en ik heb nog geen idee hoe ik die voorwaarden moet duiden. Er wordt gezegd dat wij meerijden moeten schrappen, maar wat moet ik daaronder verstaan? Financieel, planologisch of beide schrappen? Welke voorwaarden worden er nog meer gesteld? Dat doen wij op het moment dat de 320 in Huizen en Blaricum niet meer aan de norm voldoet? Kortom, ik heb bij de berichten in de krant nog een aantal vragen. Voordat ik definitief zeg, ik kan instemmen met de voorwaarden die Huizen en Blaricum hebben gesteld, wil ik daar graag een nadere duiding van en wil ik officieel het standpunt van beide gemeenten vernemen en niet vanuit de krant. De heer Leever stelt voor om de Tergooi Boog te onderzoeken. Het antwoord is nee, dat is gedaan. In

970 formele zin heeft de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve dat verzoek nooit ingediend bij de provincie. Zij hebben daar nooit een officiële brief over gestuurd en dus hebben zij daar ook nooit een officiële brief op teruggekregen. De Tergooi Boog is ingebracht in een overleg tussen de provincie en de Vereniging, althans zo staat het mij nog voor ogen, want het is al een tijdje geleden. Destijds hebben wij deze Tergooi Boog wel degelijk bekeken, maar de reistijd neemt
975 aanzienlijk toe en daarmee verbetert het plan niet. Daarom is het wel onderzocht, maar er is niet gekozen om verder te gaan met de Tergooi Boog en dat zal het antwoord blijven. Ergo, opnieuw het onderzoek uitvoeren naar dezelfde Tergooi Boog heeft in onze beleving weinig zin. Ik dank degenen die steun voor het PIP hebben uitgesproken van harte en ik hoop dat wij voorwaarts kunnen met de aanleg in Hilversum en Laren.

980

Tweede termijn

De heer **VAN BERKUM** (GL): Voorzitter. Ik zal mij beperken tot het melden dat ik blij ben met de ambitie om de fietstunnel boven de markt te houden en ik ben blij dat u dat deelt. Ik wil het
985 graag bespreken in M&F, maar wij kunnen dan wel verder.

De **VOORZITTER**: Er zijn geen nadere vragen aan de gedeputeerde gesteld, zodat wij over kunnen gaan tot stemming. Stemverklaringen?

990 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): De PvdD is erg voor HOV, maar wij zijn ook voor het in stand laten van de weinige natuur die ons nog rest. Daarom hebben wij besloten om tegen deze voordracht te stemmen, omdat wij er niet van overtuigd zijn dat het voorliggende PIP de beste variant is voor de natuur.

995 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties van PVV, PvdD, ONH en 50plus. De overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

11. Statenvoordracht 58 Beleidskader Cultuur in ontwikkeling, cultuurbeleid 2017-2020

1000 De heer **BUIJTENDORP** (D66): Voorzitter. D66 onderschrijft deze beleidsnota, want die bevat voor ons belangrijke ingrediënten. Zo is er extra aandacht voor cultuurgroen met de buitenplaatsen als een van de oudste voorbeelden van menselijke waardering voor de natuur, met de toezegging dat er een integraal beeld komt van de beschermde buitenplaatsenbiotoop. Wij zien meer over regionale diversiteit en verdieping van de regionale beeldverhalen als voorbeeld van hoe cultuur
1005 regionaal kan verbinden. Wij zoeken de verbinding en steunen de extra aandacht voor samenhangende erfgoedzones ofwel cultuurhistorische structuurdragers, zoals de Stelling van Amsterdam die de hoofdstad als een groene buffer omgeeft. Belangrijk is de genoemde ontsluiting met OV-knooppunten, de aansluiting daarop, fiets- en wandelpaden. In de ruim besproken archeologie steunen wij de innovatieve pilot om het bedreigde maritieme erfgoed met
1010 behulp van vrijwilligers beter te beschermen. Meer dan in het verleden vertrouwend op de kracht van het individu, ondersteund met training en coaching. Er is een uitgebreide monumentenmonitor die als kennisbank digitaal beschikbaar komt en aangevuld met de

kansenkaart, aanzet tot ontwikkeling. Het past in onze visie dat toegankelijkheid het draagvlak voor cultuur versterkt. Daarin past de toezegging dat er snel een publieksversie van de
1015 beleidsnota komt. Als toekomstgerichte partij juichen wij ook toe dat het herbestemmingsfonds toekomstvast wordt ingericht door leningen te verstrekken, waardoor de aflossing voor volgende leningen weer hergebruikt kan worden in plaats van eenmalige subsidies. Daarbij is toegezegd dat het fonds toegankelijk is voor alle soort monumenten, dus breed toegankelijk. Verder worden naar onze tevredenheid de verduurzamingskosten expliciet genoemd inclusief de samenwerking
1020 met het servicepunt duurzame energie, passend bij de nieuwe combinatie van duurzaamheid en cultureel erfgoed die behoud ook betaalbaar maakt. Afsluitend, D66 wil vooruit en is blij dat het motto is aangepast naar ontwikkeling door behoud, herbestemming van te behouden monumenten kan de ontwikkeling stimuleren met de regionale beeldverhalen als voorbeeld. Voor ons is cultureel erfgoed niet een stoffig verleden, maar een inspiratiebron naar de toekomst. Wat dat betreft riepen wij al eerder in deze Staten en in het vakblad Heemschut op om nog meer gebruik te maken van de monumentale hefboomwerking. Daarmee bedoelen wij de kracht van de voorbeeldfunctie van beeldbepalende monumenten versterkt met gerichte communicatie. De combinatie van duurzaamheid en cultureel erfgoed is een nieuw speerpunt in deze coalitie en wij zien daarom volop mogelijkheden om met een aantal duurzaamheidsiconen de werking van de
1025 duurzaamheid tastbaar te maken, bijvoorbeeld de verduurzaming van de museumstoomtrein Hoorn-Medemblik, die op de Dag van de Herbestemming werd gepresenteerd. Daar komt heel veel rook vrij bij die stoomtrein en dat wordt door de plafonds opgevangen, wordt gezuiverd en die warmte wordt vastgehouden. Dat kun je heel tastbaar maken door bijvoorbeeld heel simpel glas op de plafonds aan te brengen zodat je de elementen kunt zien, die elementen in vitrines
1030 neer te leggen, rookgasmeters, heel simpel, kun je het heel tastbaar maken, de werking voor een heel groot breed publiek. Daarom afsluitend de vraag of de gedeputeerde in het kader van de in de nota genoemde voorbeeldprojecten deze kans ook ziet en bijvoorbeeld jaarlijks een of meer duurzaamheidsiconen op het schild wil heffen. Wij hebben daarvoor samen met de PvdA een motie voorbereid, maar wij hopen op een duidelijke toezegging, zodat wij de motie in tweede
1035 termijn achterwege kunnen laten.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. Wij zijn positief over het beleidskader cultuur in ontwikkeling. Ondanks het teruglopen van de beschikbare middelen wordt hiermee toch een heel degelijk
1045 beleidskader gepresenteerd met veel zinvolle initiatieven. Op onze vraag over de mogelijkheden van het verstrekken van een lening aan CultureBase – de organisatie die onder meer verantwoordelijk is voor het uitbrengen van de Uitwaaier en de website uitnoordholland.nl – heeft u negatief geantwoord. Daar houdt het voor nu dan ook even op. Wij behouden ons echter wel de vrijheid voor om bij de behandeling van de begroting 2017 hierop terug te komen. Het fonds Herbestemming Waardevolle Monumenten bestaat overeenkomstig het coalitieakkoord uit 4
1050 miljoen euro, waarbij u voorstelt om dit fonds uit louter leningen te laten bestaan. Wij zijn heel bij met het fonds en wij hopen hiermee niet alleen een bijdrage te kunnen leveren aan behoud en herbestemming van cultureel erfgoed, maar ook aan de leefbaarheid in Noord-Holland. Het CDA is echter van mening dat een volledig revolverend fonds, zoals u dat noemt, beperkend zou kunnen werken bij het toepassen van maatwerk in geval van herbestemming en dat dat met name
1055 een nadelig effect zou kunnen hebben op een evenwichtige spreiding over de provincie, maar

ook op een evenwichtige spreiding over de grootte van de projecten. Wij zijn toch bang dat een volledig revolverend fonds beperkend werkt voor kleinere projecten. Wij willen daar heel graag uw reactie op en wij zouden daar heel graag een motie voor willen indienen. Wij pleiten er namelijk voor om het principe 'subsidie waar het moet, lening waar het kan' ook toe te passen op dit fonds.

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik heb een korte vraag over het fonds, want u vraagt als ik het goed heb begrepen, aan GS om het mogelijk te maken om met subsidies te werken bij het fonds. Ik vraag mij af of u iets kunt zeggen over – want dat bij CultureBase gaat ook over een subsidie – wat voor verschil daarin zou zitten, waarom subsidies hier wel zouden kunnen en bij CultureBase niet.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Dat zijn twee heel verschillende dingen wat mij betreft. Met CultureBase zijn afspraken gemaakt dat wij afstand zouden nemen van een subsidierelatie. Hier gaat het over iets heel anders, een nieuw fonds dat wordt ingesteld, waarbij op voorhand niet is aangegeven hoe dat fonds eruit zou moeten zien. De gedeputeerde geeft aan dat dit fonds volledig revolverend zou zijn en volledig uit leningen zou bestaan en daar hebben wij onze zorgen over of dat middel het doel gaat heiligen.

De heer **BUIJTENDORP** (D66): Voorzitter. Bent u dan niet bezorgd dat de subsidiekraan daar opengaat, terwijl de gedachte juist is om het revolverend te maken zodat je een toekomstvast fonds hebt dat jarenlang leningen kan verstrekken. Kun je niet beter eerst de evaluatie afwachten voordat je nu al op voorhand zegt, het zal wel niet gaan werken en laten wij op voorhand de subsidiekraan erin bouwen, terwijl er heel veel andere subsidiemogelijkheden zijn.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Dat is ook een benadering waar je voor zou kunnen kiezen. Wij hebben alleen zorgen dat als wij dat zouden doen, dat kleinere projecten waar dit fonds ook voor bedoeld zou moeten zijn, daardoor niet aan bod komen. Leningen voor grotere projecten en instellingen die zich bezighouden met herbestemming van grotere projecten, kunnen gemakkelijker met leningen omgaan dan stichtingen die kleinere projecten willen gaan opstarten.

De heer **BUIJTENDORP** (D66): Maar waarom wacht u dan niet de evaluatie af? Wij gaan nu vooraf inschatten, het zal wel niet lukken met de kleine partijen – dat delen wij overigens, het moet breed toegankelijk zijn – en dan alsnog bijsturen als dat nodig blijkt.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Zoals ik aangaf, dat is ook een benadering, maar dan gaat er wel een kostbaar jaar verloren. Wij zouden direct van meet af aan dat fonds zo goed mogelijk willen instellen en daarbij hebben wij een verschil van inzicht in hoe je dat het beste zou kunnen doen. Het raakvlak is dat wij allemaal, ook het Restauratiefonds dat dit fonds gaat beheren en de uitvoering voor zijn rekening gaat nemen, zoveel mogelijk projecten willen herbestemmen, dus wat dat betreft spreken wij dezelfde taal, denk ik. Ik wil de motie indienen.

Motie 40/03102016

Cultuur in ontwikkeling

1100 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.*

Constaterende dat:

- *Er wordt voorgesteld de 4 miljoen euro die bij het coalitieakkoord is vrijgemaakt voor een herbestemmingsimpuls cultureel erfgoed toe te voegen aan het Noord-Hollands Fonds voor monumenten, een fonds van 5,1 miljoen euro voor monumenten in NH binnen het Nationaal Restauratiefonds, zodat er een fonds van 9 miljoen euro ontstaat;*
- *Deze middelen worden aangewend voor laagrentedragende leningen ter dekking van herbestemmings-en verduurzamingskosten voor beschermde monumenten en karakteristiek vastgoed;*
- *Daarnaast blijft het fonds leningen bieden voor stolpen (herstel daken) en restauratie van courante provinciale monumenten en kunnen ook eigenaren van gemeentelijk monumenten, en industrieel, religieus of agrarisch erfgoed leningen aanvragen.*

Overwegende dat:

- *Het fonds zich richt op vele verschillende monumenten en op zowel herbestemming als restauratie/verbouwingskosten, waardoor maatwerk vanuit het fonds nodig zal zijn;*
- *Maatwerk kan ook een mengvorm van leningen en subsidies zijn;*
- *Een subsidie voor sommige projecten marktverstoring kan werken, maar dat niet voor alle projecten zal gelden;*
- *Het fonds niet alleen voor grote partijen, maar ook voor kleinere partijen die heel graag een bepaald monumentaal gebouw willen behouden, bereikbaar moet zijn.*

Verzoeken GS:

- *Het geven van subsidies uit het fonds niet van tevoren uit te sluiten, maar deze mogelijkheid ook uit te werken in de voorwaarden voor projecten waarbij een subsidie wel passend en van (grote) meerwaarde is;*
- *Er op toe te zien dat de gelden zoveel mogelijk gelijkmatig over de provincie verdeeld worden;*
- *Er op toe te zien dat het voor zowel kleine als grote partijen haalbaar is om een aanvraag te doen;*
- *De werking van het nieuwe, uitgebreide fonds na een jaar te evalueren en deze evaluatie met PS te bespreken*

en gaan over tot de orde van de dag.

1135 *Fractie CDA*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Er ligt een helder beleidskader waarin duidelijk is opgeschreven hoe wij met minder geld cultuur willen ondersteunen en stimuleren en voor ons cultureel erfgoed zullen zorgen. Mijn fractie maakt zich wel zorgen over de wat bruuske manier

waarop cultuurorganisaties in het nieuwe bestuurlijke adagium van zelfredzaamheid en zelfstandigheid worden geduwd. Wij maken ons grote zorgen dat de abrupte bezuinigingen ertoe gaan leiden dat expertise en inzet uit het verleden verloren gaan en daarom vragen wij aan de
1145 gedeputeerde hoe hij ervoor gaat zorgen dat specifiek CultureBase en Cultuurcompagnie zo naar een nieuwe situatie kunnen toewerken dat er geen expertise, ervaring en opgebouwde resultaten verloren gaan. Dan het fonds Herbestemming. Wij voelen met het CDA mee dat een revolverend fonds wel een extreem minimalistische manier is om herbestemming te ondersteunen en wij willen graag weten waarop de gedeputeerde baseert dat dit goed gaat werken en waarom
1150 subsidies niet van toegevoegde waarde kunnen zijn binnen dit fonds.

De heer **WIESEHAHN** (VVD): Voorzitter. De VVD wil eerst complimenten aan GS overbrengen. Met het nieuwe kader cultuurbeleid toont het bestuur aan creatief met beperkte middelen om te kunnen en willen gaan. Zo blijft de provincie medebepalend in het cultuurlandschap, maar dan
1155 wel op haar kerntaken en voornamelijk vanuit de tweede lijn. Dat is een rol die de VVD van harte steunt. Graag markeer ik hier ook de verbetering die het college heeft aangebracht in de afrekenbaarheid van de afzonderlijke beleidskeuzen. Het is voor de controlerende taak van deze Staten van groot belang dat wij kunnen blijven bijsturen waar dat nodig is en als dat op basis kan van concrete resultaten, dan is dat natuurlijk alleen maar werkbaarder. Waarvoor dank, want dat
1160 is een grote verbetering ten opzichte van voorgaande jaren. Kan de gedeputeerde aangeven of hij kansen ziet om de zichtbaarheid van culturele evenementen in Noord-Holland van een impuls te voorzien door bijvoorbeeld samenwerking tussen CultureBase en Amsterdam Marketing verder te helpen intensiveren? Tijdens de commissievergadering heb ik het gemist of is het niet behandeld geweest, maar er ligt een aanbeveling vanuit een organisatie om in ieder geval de wettelijke
1165 taken voor onze bibliotheekvoorzieningen in Noord-Holland van een visie te voorzien hoe wij daarmee omgaan. Heeft de gedeputeerde die visie in zijn protocol zitten?

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Dank aan GS voor het beleidskader dat nu voorligt. Het gebiedsgericht werken spreekt ons zeer aan. Het is immers de manier om nu maatwerk te
1170 kunnen bieden. Er wordt in het stuk gesproken over duurzaamheid en toch willen wij graag samen met D66 aangeven dat wij bij herbestemming van monumenten gebruik willen maken van de mogelijkheden om duurzaamheid nog meer te promoten en mensen en organisaties te inspireren, inspireren want het echte werk ligt buiten de provinciale organisatie. Daarnaast zullen wij het bezwaar dat Cultuurcompagnie heeft aangetekend op de voet volgen. Wij missen nog wel
1175 een database over de mogelijkheden in de provincie op het gebied van theater en musea. Daar wil de PvdA bij de begroting op terugkomen. Laten wij niet vergeten dat cultuur een middel is om de Noord-Hollandse identiteit te promoten en te versterken, een identiteit die diversiteit uitstraalt in mensen en in culturele infrastructuur.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Het beleidskader Cultuurbeleid dat vandaag aan ons wordt voorgelegd, bepleit een koerswijziging die GL kan ondersteunen. Meer gebiedsgericht werken, meer ruimte voor maatwerk en aansluiten bij regionale opgaven. Het zijn zaken die wij van harte onderschrijven, zoals wij reeds bij het vaststellen van de kadernota hebben aangegeven. Wij zijn ook blij met de mooie woorden over het belang van een goede culturele infrastructuur. Dat

- 1185 begint naar onze mening met een zorgvuldige omgang met de bestaande infrastructuur, die het de laatste jaren flink te verduren heeft gehad door de bezuinigingen op cultuur. De Cultuurcompagnie ging van een provinciale bijdrage van 2,7 miljoen euro naar 700.000 euro. Mensen verloren hun baan en de organisatie werd opgesplitst in drie kleinere onderdelen. Allemaal als gevolg van beleid dat uitgaat van de gedachte dat organisaties elk jaar weer moeten
- 1190 aankloppen bij de provincie om projectgelden binnen te halen. Wij hebben eerder onze zorgen uitgesproken over wat dat betekent voor de expertise en continuïteit, die juist bij dit soort organisaties waren en nu nog zijn geborgd. Dat pleit wel degelijk voor een vorm van structurele subsidie, zodat organisaties kunnen opereren met een bepaalde mate van zekerheid over hun toekomst. Wij willen vandaag dat debat niet overdoen. Er is op dit moment geen meerderheid
- 1195 voor te vinden in de Staten en dat betreuren wij. Wij willen wel een lans breken voor het zorgvuldig afbouwen van jarenlange samenwerkingsrelaties. Bij de Cultuurcompagnie is daar geen sprake van. Nadat zij eerder 2 miljoen euro zijn gekort, is bij het vaststellen van de kadernota uitgesproken dat de Cultuurcompagnie op termijn geen vaste subsidierelatie meer zal hebben met de provincie. In dezelfde nota staat vermeld dat de Cultuurcompagnie 736.000 euro
- 1200 subsidie zal ontvangen en er staat daarbij geen mededeling dat deze per 2017 zal worden beëindigd, zoals dat bijvoorbeeld wel het geval is bij de Monumentenwacht. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de Cultuurcompagnie nog geen maand later te horen kreeg dat de subsidie per 1 januari 2017 zou worden stopgezet. Wij hebben hier in de commissie al aandacht voor gevraagd, maar de gedeputeerde nam daar de stelling in dat dit een opdracht zou betreffen van
- 1205 de Staten, van ons dus. Wij hebben die opdracht in ieder geval niet gegeven en willen de Staten oproepen om hierin duidelijk stelling te nemen, niet om de discussie over kerntaken en vaste subsidierelaties nog eens dunnetjes over te doen, maar omdat het van bestuurlijk fatsoen getuigt om bestaande subsidierelaties op een zorgvuldige manier af te bouwen. De Cultuurcompagnie was in de gerechtvaardigde verwachting dat zij in 2017 nog subsidie zouden ontvangen.
- 1210 Inmiddels hebben zij noodgedwongen bezwaar gemaakt tegen het besluit van GS om de subsidie stop te zetten. Wij kunnen dat oplossen door vandaag geld beschikbaar te stellen voor de door Cultuurcompagnie voorgestelde afbouwregeling. Daarvoor dien ik een amendement in.

Amendement 10/03102016

- 1215 Afbouwen subsidierelatie Cultuurcompagnie NH

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

Besluiten aan het ontwerpbesluit het volgende toe te voegen:

- 1220 - *De boekjaarsubsidie aan de Cultuurcompagnie Noord-Holland (CCNH) niet stop te zetten per 1 januari 2017, maar af te bouwen over een periode van twee jaar en hen in 2017 500.000 euro en in 2018 250.000 euro te betalen;*
- *Deze middelen beschikbaar te stellen uit de reserve EXIN-H.*

- 1225 *Toelichting*

Er is de afgelopen jaren door de provincie Noord-Holland 30% bezuinigd op de structurele cultuuruitgaven (van 14,2 miljoen euro naar 10 miljoen euro). Als gevolg hiervan heeft de

Cultuurcompagnie Noord-Holland (CCNH) een ingrijpende reorganisatie moeten doorvoeren. Als gevolg van die reorganisatie is de organisatie teruggedaan van 38 naar 8 medewerkers en zijn
1230 *onderdelen ervan verzelfstandigd. In de op 23 mei 2016 vastgestelde Kadernota is uitgesproken dat de CCNH "op termijn" geen vaste subsidierelatie meer zal hebben met de provincie (pagina 16). Tegelijkertijd was de CCNH opgenomen in de lijst van uitvoeringsorganisaties in bijlage 2 bij de nota. Terwijl bij de Monumentenwacht expliciet was aangegeven dat hun boekjaarsubsidie zou stoppen, was dat bij de CCNH niet het geval. Op basis van deze informatie konden PS en CCNH*
1235 *niet bevroeden dat GS voornemens waren de boekjaarsubsidie per 1 januari 2017 in zijn geheel stop te zetten. Sterker nog, uit alles spreekt dat deze over een langere termijn zou worden afgebouwd. Wij zijn van mening dat het uit het oogpunt van behoorlijk bestuur niet aangaat om de boekjaarsubsidie per direct stop te zetten. Vandaar dat wij voorstellen deze gefaseerd af te bouwen conform het voorstel zoals hierboven beschreven*

1240 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties GL, PvdD

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1245 De heer **HIETBRINK** (GL): Iets vergelijkbaars geldt voor Stichting CultureBase, een nieuwe organisatie die is voortgekomen uit de Cultuurcompagnie en in een jaar tijd ongelofelijk veel werk heeft verzet. Zij vragen ons alleen om nog een jaar lang subsidie te verlenen voor het nuttige werk dat zij doen, een beetje steun voor een organisatie die na de forse bezuiniging die

1250 wij de Cultuurcompagnie hebben opgelegd, die net begonnen is. Voor een jaar, niet voor de eeuwigheid. Ook hier werd een systeemargument van tafel gehaald in de commissie: wij geven geen subsidie meer, dus ook niet aan CultureBase. Ook hier wordt voorbijgegaan aan het feit dat de bestaande infrastructuur mede door ons is gecreëerd en je bij wijziging van beleid iedereen de tijd moet geven om zich aan de nieuwe realiteit aan te passen. Wij denken dat een kleine bijdrage

1255 aan CultureBase uitstekend te verantwoorden is. Ook hiervoor dien ik een amendement in.

Amendement 11/03102016

Incidentele subsidie Stichting CultureBase

1260 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016*

Besluiten aan het ontwerpbesluit het volgende toe te voegen;

- *Aan Stichting CultureBase in 2017 een incidentele projectsubsidie toe te kennen van 100.000 euro;*
- 1265 - *Deze middelen beschikbaar te stellen uit de reserve EXIN-H.*

Toelichting

Er is de afgelopen jaren door de provincie Noord-Holland 30% bezuinigd op de structurele cultuuruitgaven (van 14,2 miljoen euro naar 10 miljoen euro). Als gevolg hiervan heeft de

1270 *Cultuurcompagnie Noord-Holland (CCNH) een ingrijpende reorganisatie moeten doorvoeren. Als*

1275 *gevolg van die reorganisatie is de organisatie teruggedaan van 38 naar 8 medewerkers en zijn onderdelen ervan verzelfstandigd. Eén van die verzelfstandigde onderdelen is Stichting CultureBase. CultureBase zorgt voor promotie van grote en kleine cultuurinstellingen en evenementen in heel Noord-Holland. Het is de Stichting gelukt om in een jaar tijd 320 betalende partners te werven. Wij zijn onder de indruk van de inspanningen van CultureBase en zien graag dat zij in 2017 de organisatie en haar netwerk verder uitbouwen. Om die reden stellen wij PS voor hen in 2017 een incidentele projectsubsidie beschikbaar te stellen ter grootte van 100.000 euro*

1280 *en gaan over tot de orde van de dag.*
Fracties GL, PvdA

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1285 Mevrouw **BOELHOUWER** (SP): Voorzitter. Eigenlijk zou ik niet meer naar het spreekgestoelte hoeven, omdat de heer Hietbrink het keurig heeft verwoord, maar toch doe ik het om nog even terug te gaan naar de commissiebehandeling. Toen heeft de nieuwe gedeputeerde die daar net zat, vergeefs zitten zoeken naar hoe het ontstaan is dat wij Cultuurcompagnie per 1 januari 2017 niet meer zullen steunen. Hij verwees in eerste instantie naar de kadernotitie, maar daar stond
1290 het niet in, daarin stond 'op termijn'. Daarna verwees hij naar de kaderbrief 2016, maar dat was een beleidsarme kaderbrief en daarin stond het hele woord cultuur niet genoemd. Ik vond het een beetje ontluisterend dat de gedeputeerde daar zat en niet echt naar voren bracht dat hij elan had voor cultuur, maar dat hij het toevallig in zijn portefeuille aantrof toen hij aantrad als gedeputeerde en op het bordje van PS legde, jullie hebben dit bestemd en ach ja, dan moet het
1295 toch? Dat vond ik enigszins frustrerend, want je hoopt dat mensen die daar zitten, enthousiast zijn en desnoods toneel spelen om te laten merken dat ze het belangrijk vinden. Om de heer Wieseahn tevreden te stellen, ik vind dat het culturele tegeltje dat wij na het terugtreden op onze kerntaken hebben overgehouden in Noord-Holland, keurig wordt uitgevoerd behoudens de Cultuurcompagnie. Met CultureBase zijn tijdelijke afspraken gemaakt om in een jaar op eigen
1300 benen te staan. Laten wij het nou eens een startup noemen, want bij dat woord gaan hier alle haren omhoog en zeggen, startups, kom naar Noord-Holland. CultureBase is een startup op een Alfavak en met Alfavakken kun je in Nederland heel slecht je brood verdienen. Zoals mijnheer Hietbrink zei, vandaag kunnen wij de problemen bij Cultuurcompagnie oplossen, omdat duidelijk is dat het bezwaarschrift procedureel gewoon een ja gaat halen, u heeft gelijk, dus dan moeten
1305 wij als provincie hen gelijk geven en moeten wij uiteindelijk, na veel juridische kosten gemaakt te hebben, hen toch subsidie geven. Bij CultureBase is het niet anders. Als wij ze vandaag geld geven, dan is dat probleem opgelost en hebben wij ons netjes gehouden tegenover een culturele startup.

1310 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij zijn absoluut niet negatief over het voorliggende beleidskader Cultuurbeleid, maar wij blijven wel van mening dat het heel jammer is dat er is bezuinigd op subsidies voor cultuur en dat er een kaalslag heeft plaatsgevonden op het cultuurbeleid. Wij ondersteunen de bijdrage van de heer Hietbrink, daar hoef ik verder geen

woorden meer aan vuil te maken. Wij hebben een vraag aan de gedeputeerde. Er wordt gezegd
1315 dat er een kansenkaart wordt gemaakt voor de aanpak van monumenten ten behoeve van
economische en maatschappelijke potentie. Wanneer kunnen wij die in PS tegemoetzien om
prioritering aan te brengen?

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter. D66 begon zijn bijdrage met de vraag over de
1320 voorbeeldmonumenten. U zegt, als er geslaagde combinaties zijn, draag dat dan uit. Wij maken
in deze cultuurnota de combinatie tussen herbestemming erfgoed en ook de
duurzaamheidscomponent en als wij daar geslaagde voorbeelden van hebben – u noemde zelf de
stoomtrein Hoorn-Medemblik – laten wij dat in onze communicatie meenemen. Dat gaan wij
zeker doen, niet alleen maar de combinatie met duurzaamheid, maar alle geslaagde
1325 herbestemmingsprojecten die wij zo meteen gaan uitvoeren, want dat zit voor een deel standaard
in ons beleid, omdat wij als provincie graag willen laten zien dat ons geld goed besteed wordt.
Waar het bijdraagt aan de doelen die u noemt, is het de moeite waard om dat te noemen. Dat
doen wij sowieso met degenen die het uitvoeren, maar ook vanuit onze eigen communicatie. Het
CDA vraagt over het fonds Herbestemming, kun je ernaar kijken en daar is ook een motie over, of
1330 je daar subsidies kunt toevoegen. Ik zou zeggen, laten wij dat niet doen, in elk geval niet in dit
stadium. Wij hebben al genoeg subsidie-instrumenten, is mijn redenering. Wij hebben 4,7 miljoen
euro per jaar structureel en daar hebben wij 300.000 euro aan toegevoegd. Wij hebben 300.000
euro voor de molens en 100.000 euro voor haalbaarheidsonderzoeken. Dat is een forse pot. Wij
proberen het fonds herbestemming revolverend te maken en op te krikken naar 9,1 miljoen euro.
1335 Dat lijkt heel veel, maar als er een aantal goede leningen uitgaat en het wordt goed benut, dan is
hij denk ik redelijk snel leeg, zeker wanneer je er ook nog subsidies aan gaat toevoegen. Die
leningen moeten eerst terugbetaald worden, dus dat duurt een tijdje. Ik zou willen voorstellen,
laten wij eerst kijken naar de evaluatie. U vraagt of er jaarlijks een evaluatie kan komen en die
vraag is volgens mij ook in de commissie aan de orde geweest. Daar heb ik toen geen
1340 meerderheid voor gezien. In de nota staat dat er eind 2018 een evaluatie komt van de eerste
twee jaar cultuurbeleid en op basis daarvan is er ruimte voor beleidswijziging zonder dat het
kader opnieuw moet worden vastgesteld. Daarin doen wij per activiteit verslag van de resultaten,
dus ook over de nieuwe instrumenten, zoals de steun voor gemeenten, de werking van het
Noord-Holland Fonds voor Monumenten en de effectiviteit van het fonds Herbestemming. Mijn
1345 voorstel zou zijn om daarop te wachten. De CU/SGP spreekt over abrupte bezuinigingen. In de
commissie hebben wij uitvoerig besproken dat er geen abrupte wijzigingen zijn doorgevoerd,
want deze waren te voorzien. Als je nieuw beleid maakt, dan kun je voorzien dat er andere
keuzes worden gemaakt en dat er ten aanzien van de uitvoerende organisaties andere resultaten
komen, dus wat mij betreft niet herkenbaar. In mijn optiek is er zorgvuldig en helder over
1350 gecommuniceerd. De oprichting van CultureBase is een eigen keuze geweest van
Cultuurcompagnie Noord-Holland. Daar wil ik het even bij laten.

De heer **HIETBRINK** (GL): Het punt van de inzichtelijkheid in de korting op de subsidies, ik denk
dat dat klopt voor de korting van 2,7 miljoen euro naar 700.000 euro naar de Cultuurcompagnie,
1355 maar ik denk niet dat het geldt voor die laatste 700.000 euro, dus ik ben toch benieuwd hoe u
daarop reageert. Ik heb het stuk van mei bekeken en volgens mij kun je op basis daarvan alleen

maar denken dat het op termijn wordt afgebouwd en niet dat er meteen de volgende maand een brief komt dat het per 1 januari stopt. Ik vraag mij af hoe voorspelbaar dat was voor de Cultuurcompagnie. Ik denk dat dat niet zo is, maar misschien denkt u er anders over.

1360

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Die vraag ga ik nu niet beantwoorden, want er loopt een procedure bij de bezwaarcommissie, dus daar gaan wij ons verweer voeren. Het lijkt mij niet goed om twee discussies door elkaar te gaan halen.

1365

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Mijn vraag ging niet zozeer over het feit of men het nu wel of niet had kunnen zien aankomen, want daar loopt inderdaad de procedure over en daarover verschillen wij van mening. Mijn vraag betreft vooral wat u eraan wilt doen om te voorkomen dat kennis en ervaring en geïnvesteerde menskracht verloren gaat.

1370

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik zie niet dat er menskracht en ervaring verloren gaan. Wij hebben met elkaar de keuze gemaakt om op een andere manier meer verantwoordelijkheid bij de uitvoerende organisaties neer te leggen. Mij is nog niet gebleken dat dat volledig verloren gaat. Dat wordt op een andere manier ingevuld. CultureBase doet daar zijn best voor, de

1375

Cultuurcompagnie Noord-Holland heeft andere keuzes gemaakt en richt zich bijvoorbeeld op een samenwerking met het Huis van Hilde. Er ligt een vraag of ze samen met Mooi Noord-Holland voor de toekomst een combinatie kunnen maken, dus daar geven we behalve afbouw, ook genoeg kansen aan organisaties – ook waarbij afgebouwd wordt – om voortzetting van hun kennis, kunde en bedrijfsvoering op een andere manier voor elkaar te krijgen.

1380

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Daar komt toch duidelijk het signaal van die organisaties dat het op deze manier wel heel erg lastig wordt.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ja, dat zie ik ook, maar dat is de dialoog die wij met elkaar hebben. Het feit dat een organisatie zegt, de keuze die u maakt, maakt het voor mij lastig, wil natuurlijk niet zeggen dat dan de reactie van de provincie moet zijn, oh, als dat zo is, dan draaien wij zaken terug en dan gaan wij daar op een andere manier mee om.

1385

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wat mij betreft zou de reactie moeten zijn is dat u vraagt, kunt u dan laten zien waar het misgaat en op basis daarvan kunnen wij een weloverwogen besluit nemen.

1390

De **VOORZITTER**: Dit was de laatste interruptie op dit punt van de heer Klein. De heer Hietbrink had zijn interruptie reeds afgerond op dit punt, tenzij het om een nieuw punt gaat.

1395

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik heb er kennis van genomen, voorzitter. De VVD zegt richting CultureBase, kun je niet kijken of je een opdracht kunt doen uitgaan – zo versta ik het dan maar – om samen met Amsterdam Marketing iets op de uitvoering te doen. Nog wat vaag zoals ik het hoorde. Ik zou zeggen, laat dat nou gewoon een onderdeel zijn van de uitvoering door GS en laten wij nou niet in deze Statenzaal bij een beleidskader afspreken welke partijen we welke opdracht gaan geven.

1400

De heer **WIESEHAHN** (VVD): Voorzitter, om de vaagheid weg te nemen, waar het uiteindelijk om gaat is het integreren van de database en daar is 30.000 euro voor nodig en omdat het bijdraagt aan het verder brengen van hoe Noord-Hollanders naar cultuur kunnen kijken, is dat iets wat mogelijkserwijze wel in onze beleidskaders past. De vraag is of u daar ook ruimte voorziet.

1405

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Dat zullen wij moeten bekijken, maar het gaat mij wat te ver om dat nu hier toe te zeggen. Dezelfde database is ook al door de PvdA genoemd. Het is zeker een onderwerp waar wij zorgvuldig naar kijken, maar ik vind het ook aan ons om verder te kijken waar wij dat precies een plek gaan geven. GL, de organisaties, u pleit voor structurele subsidies.

1410

Die discussie is inderdaad gevoerd en de keuzes zijn gemaakt. Over de wijze van afbouw verschillen wij van mening, dat is duidelijk. Dat is niet omdat ik mij wil verstoppen of verontschuldigen dat dat beleid is dat door u is vastgesteld en daarmee is de kous af. Maar u hecht volgens mij toch ook aan een zorgvuldig uitvoeren van het kader dat u eerder heeft vastgesteld en dat de gedeputeerde er vervolgens niet weer mee aan de haal gaat. Er is wat mij

1415

betreft geen toneel voor nodig om over te brengen dat ik gevoel heb bij cultuur, dat ik passie heb bij cultuur, want dat is wel degelijk aanwezig. Als u dat zo heeft opgevat in de commissie, dan heb ik daar blijkbaar slecht toneel gespeeld, want ik ben zeker voor cultuur. Dit heeft volgens mij meer te maken met een zuivere rolverdeling tussen besluiten van PS die door GS worden uitgevoerd.

1420

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik ben heel blij te horen dat u wel degelijk passie heeft voor cultuur. Daar wilde ik geen vragen over stellen. Ik ben een beetje op zoek naar een zorgvuldige manier om het amendement al dan niet in stemming te brengen. Dat heeft te maken met de beroepszaak die er loopt vanuit de Cultuurcompagnie. Ik heb twee vragen. Kunt u zeggen wanneer er een uitspraak volgt op het beroep door de commissie Bezwaar? Tegelijkertijd loopt er een traject waarin u in gesprek bent met onder andere de Cultuurcompagnie, maar ook met Mooi Holland en Huis van Hilde – daar zei u net iets over – om te kijken of ze volgend jaar vanuit projectgelden iets kunnen gaan doen. Kunt u aangeven of u daar voor de behandeling van de begroting meer duidelijkheid over kunt geven? Dat geeft misschien nog een beetje ruimte.

1430

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: De datum van de commissie weet ik niet. Dat komt wel uw kant op tegen de tijd dat dat plaatsvindt. Volgens mij worden wij 24 november gehoord, even uit mijn hoofd. Ik zal u zeker op de hoogte houden van de vorderingen die er zijn. Zodra het verzoek tot samenwerking tot meer resultaat gaat leiden, dan zal ik u daar zeker over informeren.

1435

De heer **HIETBRINK** (GL): Heel kort, de vraag was iets specifiek. Denkt u dat u ons dat voor de begroting kunt laten weten?

1440

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Dat hangt af van de terugkoppeling van de partijen zelf, hoever zijn zij gekomen met de verkenning van de samenwerking. Dat ligt niet aan mij, ik ben daar geen partij in. Ik heb hen gevraagd om daar een goed aanbod voor te doen. Van de SP creatief om het dan maar als een startup te beschouwen, maar volgens mij is het geen startup meer. Bij de keuze

om er een aparte organisatie van te maken – en dan heb ik het over CultureBase – is er een duidelijke businesscase op losgelaten. Daar is ook een onderzoek aan voorafgegaan. Die blijkt nu
1445 dus wat minder goed te werken dan vooraf was ingeschat, maar het gaat mij wat te ver om ze te behandelen als een startup en vanuit die invalshoek daar gelden voor vrij te maken. 50plus tot slot, die heeft het over een kaalslag. Dat herken ik dus niet, daar heb ik net ook al iets over gezegd. Wij kijken gewoon of wij cultuur op een andere manier kunnen vormgeven met meer verantwoordelijkheid voor sommige organisaties en ik zie dat zij die over het algemeen ook goed
1450 invullen, weliswaar met hier en daar wat financiële hick-ups, maar volgens mij komen wij daar best uit voor zover dat ook aan ons is.

De heer **WIESEHAHN** (VVD): Er staat nog een vraag open als het gaat over de uitvoering van de wettelijke taken op het terrein van de Bibliotheekwet en in hoeverre wij nu bezig zijn met het
1455 ontwikkelen van een visie daarop, hoe de provincie daarmee omgaat.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Er ligt een duidelijke opdracht voor ProBiblio om daarmee aan de slag te gaan, niet alleen met de wettelijke taken die zij moeten uitvoeren en die wij naar hen doorzetten, maar ook om op het gebied van de innovatieve agenda en cross-overs waar u het
1460 over had, bijvoorbeeld de samenwerking te zoeken met het bedrijfsleven om de functie te versterken en om daar nadere invulling aan te geven. Dat wordt meegenomen in de opdracht aan hen om met een visie te komen. Dat ligt bij hen. Ik heb even na laten bellen hoe dat werkt in Drenthe. Daar hebben ze een cross-over met de NAM en ik vond het wel grappig om te zien dat ze daar een kennisatelier hebben opgericht met de naam JackLab. Misschien kan het in Noord-
1465 Holland ook een succes worden.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Het doet mij bijzonder genoeg dat u zo warm ontvangen bent in Drenthe. U had het over de motie die wij willen indienen, u zei, ik ga straks nog even uitleggen waarom ik mij daar niet zo goed in kan vinden, maar ik hoor niet zoveel nieuws. U zegt, er is al
1470 een pot met geld en er zijn al mogelijkheden met subsidie. Het punt is nou juist dat u voor herbestemming niet zoveel mogelijkheden heeft behalve leningen en dat is nou juist ons punt. Daar willen wij juist de combinatie maken. U impliceert in uw inbreng dat die pot zó leeg is, daar gaat het ons nou juist om. Als die pot snel leeg is, impliceert u daarmee dat het naar grote projecten gaat en dat is nou juist wat wij willen voorkomen.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik heb uw zorgpunt goed begrepen, dat u er bang voor bent dat het geld alleen naar grote projecten en instellingen gaat. Zo is aan de voorkant het fonds niet opgezet. Het is ook voor kleine partijen om een lening aan te vragen en een combinatie met
1475 subsidieregelingen die er zijn, is gewoon mogelijk. Bijvoorbeeld is het mogelijk om een lening
1480 aan te vragen en subsidie te ontvangen voor de onrendabele top. De herbestemming kan vanuit beide regelingen, vandaar mijn suggestie om daarmee eerst aan de slag te gaan en te kijken hoe het loopt.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Dank u voor uw antwoord. Ik heb gevraagd wanneer de zogenaamde
1485 kansenkaart voorgelegd wordt aan PS.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Dat heb ik even niet paraat. Wij gaan met de uitvoering aan de slag en het loopt naar het einde van het jaar, dus in de loop van volgend jaar. Om dat nader te preciseren vind ik lastig.

1490

Tweede termijn

De heer **BUIJTENDORP** (D66): Voorzitter. Ik ben heel blij met de toezegging en in reactie op de SP, ben ik blij dat er een gedeputeerde is waarvan ik persoonlijk weet dat hij heel veel met cultuur heeft en dat in het verleden ook heeft bewezen. Ik vind het knap dat er met beperkte middelen een vernieuwend en mooi verhaal ligt. De amendementen kunnen wij niet steunen en ook de motie van het CDA niet, want het revolverend karakter van het fonds vinden wij heel belangrijk. Wij wachten liever de evaluatie af en hebben het volste vertrouwen dat het in de huidige opzet goed gaat komen.

1495

1500

Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. De twee amendementen van GL. Wij sluiten aan bij de gedeputeerde die zegt dat er een procedure beroep en bezwaar is ingediend door Cultuurcompagnie. Daarop willen wij wachten en daarom hebben wij hier niet het woord gevoerd, want dat vinden wij niet kies. Hetzelfde geldt voor CultureBase. Ik heb gevraagd om een stukje vrijheid zodat wij dat bij de begroting terug kunnen zien, want dat is denk ik de juiste plek om te bespreken en niet nu, zeker niet als u met potten wilt gaan schuiven.

1505

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik zal daar zo meteen ook iets over zeggen omdat ik ook voor zorgvuldigheid ben. De enige zorg die ik heb is dat de commissie Bezwaar en Beroep pas eind november uitsluitsel geeft en dat is een beetje laat. Dan kunnen wij er niets meer van vinden. Er ligt ook een verantwoordelijkheid bij PS om er iets van te vinden richting Cultuurcompagnie. Ik ben benieuwd naar wat u doet wanneer op het moment van de begrotingsbehandeling er nog geen duidelijkheid is over de projectgelden voor volgend jaar en de commissie Bezwaar en Beroep ook nog geen uitspraak heeft gedaan.

1510

1515

Mevrouw **KEUR** (CDA): Met alle respect, maar ik vind dat ook de Cultuurcompagnie een verantwoordelijkheid heeft gehad. Zij zijn in bezwaar gegaan en dat pad moeten wij dan bewandelen en daar moeten wij niet tussendoor gaan marcheren als PS. Op CultureBase zullen wij bij de begroting terugkomen, want dat is een ander verhaal. Dat amendement zullen wij niet steunen. Onze eigen motie, ondanks de twijfel heeft de gedeputeerde mij toch enigszins kunnen overtuigen van het feit dat er sprake is van verschillende potten. Wel jammer dat u niet bereid bent om de evaluatie naar voren te halen, want daarmee zou ik mijn motie willen intrekken als u kunt toezeggen dat wij eerder gaan evalueren dan 2018. Ik zou het ook reëel vinden om als ik mijn motie intrek, eerder te kunnen evalueren, zodat wij goed toezicht kunnen houden of inderdaad de kleinere projecten elders in de regio daar last van hebben. Als dat zo is, dan zou dat alleen maar mooi zijn, maar wij vinden het rijkelijk laat als wij dat pas eind 2018 moeten constateren. Ik ga ervan uit dat het voor u geen probleem is dat wij eind 2017 kunnen evalueren en met dat voorbehoud zouden wij de motie willen intrekken.

1520

1525

1530 De **VOORZITTER**: De motie maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Ik vertrouw erop dat ik die toezegging krijg van de gedeputeerde.

1535 De heer **WIESEHAHN** (VVD): Voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor de antwoorden. De VVD heeft beluisterd dat GS in het vervolgtraject serieus zullen kijken om de twee databases tot een database samen te voegen. Wij zien daar graag de consequenties van. Ik heb nog een vraag over ProBiblio, want er ligt een advies waarin de provincie is geadviseerd om zelf een visie te schrijven op haar rol met betrekking tot de uitvoering van de wettelijke taken. Ik begrijp dat de
1540 gedeputeerde zegt dat die rol bij ProBiblio is teruggelegd. Dat lijkt niet helemaal met elkaar te corresponderen, dus graag een toelichting daarop.

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter, wij nemen de punten over de database mee naar de begroting en willen dan de mogelijkheden bekijken. Daarom kunnen wij de amendementen niet steunen.

1545 De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Wij hebben geen inhoudelijke opmerkingen meer, dat hebben wij voldoende gewisseld. Ik ga de twee ingediende amendementen intrekken. U zult er ongetwijfeld bij de begrotingsbehandeling meer over horen.

1550 De **VOORZITTER**: De twee amendementen A10 en A11 maken geen deel meer uit van de beraadslagingen.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik hoef dus niet meer te reageren op de amendementen. Ik wil nog twee dingen meegeven over de kansenkaart. Als wij de discussie voeren dan luisteren ook de
1555 ambtenaren goed mee, dus vers van de pers. De kansenkaart komt begin volgend jaar in PS en die hopen wij dit jaar intern af te ronden. Wat ik meer vers van de pers vond, was de vraag van GL over hoe het zit met het voorstel van de samenwerking. Ik begrijp dat vandaag via de e-mail een voorstel is binnengekomen tot nadere samenwerking, dus daar hopen wij dan op korte termijn iets met u over te delen. Misschien delen de partijen dat ook wel met de politieke partijen, dat
1560 weet ik niet. Wat de evaluatie betreft, kan ik u toezeggen dat wij na een jaar per brief de voortgang aan u presenteren. Een evaluatie vind ik wat te ver gaan, hoewel, what's in a word? Dan kijken wij naar de voortgang, wat is de uitnutting van het fonds en door wie? Grote, kleine? Wat is de terugverdientijd, hoe lang lopen de leningen? Over dat beeld zal ik u na een jaar een voortgangsbrief sturen en laten zien hoe dat loopt. Dan kunnen wij op basis daarvan de discussie
1565 voeren of er aanleiding is om een en ander te veranderen. ProBiblio maakt nu een activiteitenplan op basis van de tekst uit onze nota en in die zin zijn wij aan zet, als dat voldoende duiding is richting de heer Wieseahn.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Dank voor de toezegging om de voortgang toe te lichten, maar kunt u dan
1570 wel een relatie leggen met de subsidies en of er subsidies zijn gebruikt in herbestemmingsprojecten waar wel combinaties zijn gemaakt en mixen zijn aangebracht?

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Dat zullen wij daar zeker in meenemen. Dat zeg ik u toe.

- 1575 De **VOORZITTER**: Er is niks anders meer over dan de voordracht. Wij gaan over tot stemming over deze voordracht. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? Die zijn er niet, zodat de voordracht unaniem is aanvaard.

12. Statenvoordracht 59 Visie Waterrecreatie 2030 en uitvoeringsprogramma

1580 Waterrecreatie 2016-2019

De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer Bakker van D66 die zijn maidenspeech houdt.

- 1585 De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter, kent u dat gevoel? Dat je in een bootje zit, je vaart over het water, de zon schijnt op je hoofd, je hoort een paar vogels en het water kabbelt rustig langs de boot. Dat is voor mij genieten en gelukkig zijn. U kunt mij dan ook regelmatig op het water vinden en met mij vele Noord-Hollanders en bezoekers van onze mooie watersportprovincie, want een watersportprovincie zijn we en dat willen we blijven en daar kunnen wij ons nog veel verder in ontwikkelen. D66 is blij met de voorliggende visie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.
- 1590 Wij kunnen ons goed vinden in de gekozen koers met focus op aquacultuur en water- en landverbindingen en wij zijn zeer tevreden over de keuze om het proces van actieve samenwerking met stakeholders een vervolg te geven in de uitvoering, zodat op het gebied van beheer afstemming en samenwerking plaatsvindt. Onze complimenten daarvoor aan de gedeputeerde. Wij zijn ook blij dat de gedeputeerde in de commissie heeft aangegeven open te
- 1595 staan voor nieuwe uitbreidingsmogelijkheden voor de riviercruise en dat hij op het gebied van beheer en afstemming wil kijken naar een mogelijke toevoeging van een vaarweg E&F-categorie voor het sloepennetwerk. Hij noemde het Friese model als voorbeeld. Tja, Friesen en modellen. Ik ben geboren en opgegroeid in Groningen en u zult begrijpen dat het dan wat tegen de natuur ingaat om complimenten te maken aan Friesen, maar op hun waterrecreatie-infrastructuur mogen
- 1600 wij toch wel een beetje jaloers zijn. Wij streven – zo lezen wij in de visie – naar een duurzaam sloepennetwerk en ook lezen wij dat aandacht voor elektrisch varen nodig is om te komen tot een verduurzaming van de waterrecreatie. In de SWOT-analyse wordt dit zelfs als een kans benoemd. De provincie Friesland heeft mede door een subsidieregeling die daar een aantal jaren geleden heeft gelopen, veel meer oplaadpunten voor elektrisch varen dan wij in Noord-Holland.
- 1605 Als wij de realisatie van een duurzaam sloepennetwerk serieus nemen, dan vinden wij ook dat daarbij voldoende oplaadpunten moeten zijn, zodat iemand die met een elektrische boot wil varen, alle routes moet kunnen varen in onze provincie. Op dat punt heb ik een motie voorbereid met als dictum: verzoeken het college om met haar partners binnen het uitvoeringsprogramma waterrecreatie te verkennen wat er nodig is om te komen tot een dekkend netwerk van
- 1610 oplaadpunten voor elektrisch varen over het BRTN- en sloepennetwerk in Noord-Holland en deze verkenning mee te nemen bij de uitwerking van de WED-regeling, zodat WED-middelen ingezet kunnen worden voor de realisering van een dekkend netwerk van oplaadpunten. Wij hopen dat de gedeputeerde bereid is hiervoor een toezegging te doen, dan kan ik de motie in mijn binnenzak houden. Dan zetten wij goede stappen richting een duurzaam sloepennetwerk en varen er in de

1615 toekomst wellicht nog meer Noord-Hollanders in een fluisterboot over het water en dan horen zij ook de vogels kwetteren en het water kabbelen langs de boot zonder last te hebben van een brommende motor of dampende uitstoot.

De **VOORZITTER**: Van harte gelukgewenst.

1620

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Bootje varen en hengelen, daar liggen de prioriteiten van dit college op het gebied van water en dat terwijl er zoveel belangrijker zaken spelen, zoals een nog immer erbarmelijke oppervlaktewaterkwaliteit door mest en landbouwgif, een groeiend overstromingsgevaar door klimaatverandering en natuurlijk de bijna leeggeviste zeeën. Maar dit

1625

college investeert liever in bootje varen en hengelen. De PvdD vindt dat de provincie de kwaliteit van onze leefomgeving en het welzijn van alle levende wezens in onze provincie als eerste prioriteit zou moeten hebben en alleen hobby's zou moeten stimuleren die daaraan een bijdrage leveren. Hengelen – het voor de leut doorboren van een vissenbek met een haak – behoort

1630

duidelijk niet tot die categorie. Voor degenen die de cartesische mening zijn toegedaan dat vissen geen pijn voelen als hun bek wordt doorboord of dat ze geen stress ervaren wanneer zij op het droge naar lucht happen, parafraseer ik graag de resultaten van enkele wetenschappelijke onderzoeken. Zo bleek al in 1988 uit onderzoek van Verheijen en Buwalda dat uit de heftige reactie van karpers op het aan de haak geslagen worden of wanneer zij met elektrische schokken worden geconfronteerd dat daaruit geconcludeerd kan worden dat karpers bepaalde prikkels als

1635

zeer onaangenaam ervaren. Uit een ander onderzoek van onder andere Sneddon en Braithwaite uit 2003 bleek tevens dat vissen over pijnreceptoren beschikken die dezelfde reactie op pijn teweegbrengen als bij mensen. Bovendien stelde dit onderzoek vast dat het niet om een reflexmatige gedragsverandering ging, maar om langdurig onbehagen dat met behulp van

1640

morfine weer verdween. Er zijn wetenschappers die menen dat dit niet impliceert dat vissen ook daadwerkelijk pijn voelen, omdat zij zelfbewustzijn zouden missen. Uit onderzoek van Airey en d'Agostino bleek echter dat mantaroggen slaagden voor de zogenaamde spiegeltest en dus wel degelijk een zekere mate van zelfbewustzijn hebben. Kortom, de wetenschappelijke consensus is dat vissen pijn voelen. Dat leidt tot de onoverkomelijke vraag of wij als provinciaal bestuur hobby's die dierenleed veroorzaken, afkeurenswaardig achten. Daarvoor dienen wij een motie in.

1645

Motie 41/03102016

Geen hobby's met dierenleed

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

1650

Spreken als hun mening uit dat zij tegen het faciliteren van hobby's zijn die dierenleed veroorzaken

en gaan over tot de orde van de dag.

1655

Fractie PvdD

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. Het CDA heeft zich al eerder lovend uitgelaten over het proces rond de totstandkoming van deze visie. Wat ons betreft een voorbeeld van een proces waarin betrokken stakeholders en politici directe invloed hebben op het eindresultaat. Wij zijn ervan overtuigd dat de visie een startpunt is en daarmee een dynamisch document. Wij zijn blij met de toezeggingen van de gedeputeerde in de commissie met betrekking tot het beheer van vaarwegen, een beheer die voor ons tot zorgen leidt. Dat geldt ook voor de toezegging om aanvullend onderzoek te doen om de beschikbare gelden effectief en zoveel mogelijk afgestemd op de behoefte per regio in te zetten. Iets anders. In het recente persbericht rond de Marker Wadden wordt ook de visie Waterrecreatie genoemd en de enorme opdracht die er ligt voor de recreatieve ontwikkeling in dit gebied. Wij vinden het nogal vroeg om te spreken over de kansen voor waterrecreatie van het project Marker Wadden. Het CDA gaat er dan ook vanuit dat het college extern terughoudend is op dit moment in deze fase van het project. Het CDA is ervan overtuigd dat de gedeputeerde onze opmerkingen ter harte neemt en kan instemmen met de voorliggende visie.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Middenin Uitdam aan de dijk tussen Amsterdam en Marken stond tot enkele jaren terug Café de Scheepskameel. In dat café hing een schilderij van een scheepskameel, dat boten over de ondiepte bij Pampus kon tillen. Er hing ook een schilderij van de overhaal, een 17e-eeuwse voorziening tussen Uitdam en Zuiderwoude om schepen van de Zuiderzee over de dijk te tillen naar de meren in Waterland. In dat historisch perspectief is het mooi dat in de Watervisie nu vlak bij Uitdam als aquapunctuur – weer zo’n nieuw woord – maatregel, een innovatie vorm van overzet van motorboten over de bestaande dijk wordt geschetst. Ik wil dit punt er even uithalen om te illustreren dat ik de Watervisie een mooi document vind dat met input van heel veel partners tot stand is gekomen. Ik vind het heel mooi dat het een stip op de horizon schetst. Het gaat niet zozeer over alle dingen die wij de komende tijd eventjes gaan doen, maar waar wij naartoe willen. Wij zijn blij met een aantal specifieke aspecten, namelijk dat er aandacht is voor waterrecreatie in al zijn diversiteiten, zowel de stille als de luidruchtige recreatie en specifieke aandacht voor mindervaliden in de visie.

Mevrouw **LAGERVELD** (VVD): Voorzitter. De VVD vindt waterrecreatie belangrijk en ook dat Noord-Holland een watersportprovincie blijft. Het draagt immers bij aan het welzijn in Noord-Holland en ook aan de economie en werkgelegenheid. Het bevorderen van recreatieve voorzieningen zorgt voor meer werkgelegenheid en toeristen die langer in Noord-Holland willen blijven en het is prettig voor de Noord-Hollanders zelf. Natuur moet je kunnen beleven en niet alleen op afstand naar kunnen kijken. Het mooie aan deze visie is dat de economische en maatschappelijke waarden hand in hand gaan, dat zijn niet voor niets de twee centrale doelstellingen. Het is al eerder en vaker gezegd, complimenten voor het proces en hoe de visie tot stand is gekomen. De visie heeft zich het afgelopen jaar met inbreng van vele partijen gevormd onder regie van de provincie. Op verschillende momenten konden betrokkenen hun input leveren, waardoor deze visie van alle betrokken partijen is geworden. Hiermee kun je stellen dat deze visie een voorbeeld kan zijn voor andere nog op te stellen visies. Wij hebben nog een paar opmerkingen en vragen. Eerst de veiligheid op en bij het water, dat blijft wat ons betreft

altijd een aandachtspunt, niet alleen voor de combinatie van beroeps- en recreatievaart, maar ook voor de durfsporten. De VVD is blij dat er voor de durfsporten niet alleen gedoogplekken zijn die tot gevaarlijke situaties konden leiden, maar dat ook de zonering wordt voortgezet en ook om wildgroei tegen te gaan. Kan de gedeputeerde aangeven wanneer dit geheel gerealiseerd kan zijn? Daarnaast houdt zonering ook rekening met natuur en dat is het mooie aan de visie dat hieruit blijkt dat economie en natuur goed samen kunnen gaan. Het vergroot het draagvlak voor natuur en vergroot de betrokkenheid van burgers. Nog een vraag over zwemplekken. Tijdens de commissiebehandeling gaf de gedeputeerde aan dat het accent ligt op de zwemplekken rond de ring van Amsterdam, omdat daar weinig officiële zwemplekken zijn. Dat is heel goed. In de visie staat ook dat er Noord-Holland-Noord nog niet voor iedereen voldoende zwemplekken zijn op 10 km afstand, maar dat deze opgave wordt opgepakt. Kan de gedeputeerde aangeven hoe en op welke termijn? Op pagina 41 van de visie staat onder het kopje 'Waar staan wij nu?' dat de Noordzeekust voor bewoners, recreanten en toeristen aantrekkelijk, toegankelijk en bereikbaar is. Wat de bereikbaarheid betreft horen wij nog weleens andere geluiden als het een dag mooi weer is. Kan de gedeputeerde deze zin over bereikbaarheid nader toelichten?

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Wij zullen vandaag instemmen met de visie. Wij onderschrijven het streven van GS dat Noord-Holland in 2030 een vitale waterrecreatieprovincie is. Het vinden van het juiste evenwicht tussen de draagkracht van gebieden enerzijds qua natuur en leefbaarheid en de recreatiebehoefte anderzijds is daarbij cruciaal. Een thema dat breder speelt in de provincie. Een belangrijk aandachtspunt voor GL is dat de waterrecreatie niet alleen gefaciliteerd moet worden voor de botenbezitter – overigens met extra inzet op duurzaamheid en elektrisch varen – maar ook voor de inwoners van Noord-Holland, die willen kunnen genieten van bijvoorbeeld voldoende schoon zwemwater. Daarnaast zullen wij scherp toezien op het behoud van een ongerepte kust. Wij maken ons grote zorgen over de toenemende commerciële uitbating van het strand en de kust door recreatieve ondernemers en zullen ons onder andere blijven verzetten tegen plannen om het strand vol te bouwen met strandhuisjes. Naast aanscherping van ruimtelijke regels willen wij dat de provincie op dit punt de komende jaren zichtbaarder en actiever haar regierol gaat nemen.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Degenen die in de commissievergadering de herhaalde behandeling van deze visie hebben meegemaakt, zullen er niet van schrikken dat de SP de visie en toebehoren steunt. Ik heb voor de gedeputeerde nog de vraag hoe het staat met de prijsvraag voor het personenvervoer over water en in relatie daarmee het gesprek met de ondernemer die een businesscase heeft gemaakt voor een herstart van de bootverbinding IJmuiden-Amsterdam.

De heer **TEKIN** (PvdA): Voorzitter, namens de PvdA veel lof of aan het college en in het bijzonder de heer Loggen en zijn ambtelijke staf, want ik denk dat andere collegeleden een goed voorbeeld kunnen nemen aan het proces en de inhoud van deze visie. Het werd al genoemd door GL en andere partijen, wat wij heel goed vinden in dit stuk is de zoektocht en balans tussen aan de ene kant ecologie en natuur en aan de andere kant de economische kant en de leefomgeving. Wij zullen het college als wij het hebben over de uitvoering van waterrecreatie maar ook bij de regeling WED die straks nog tot ons zal komen, altijd op deze elementen gaan toetsen. Ik wil van

1745 deze gelegenheid gebruik maken, misschien iets oneigenlijk, maar als u even geduld heeft, dan weet u waar ik naartoe wil. In de laatste EEB-vergadering waar de waterrecreatie is besproken, lagen drie uitvoeringsagenda's voor: waterrecreatie, arbeidsmarkt en onderwijs en economie. Een van deze drie heeft deze vergadering gehaald en dat is waterrecreatie. Daarom moet ik dit bij dit punt doen. Mijn fractie heeft gezien dat deze drie uitvoeringsagenda's een verschillend format kennen en verschillende informatie verstrekken aan PS. Wij verzoeken het college om daar enige uniformiteit in aan te brengen, want ik denk dat het voor de ambtelijke organisatie, GS en PS en alle stakeholders (in de laatste commissievergadering sprak HISWA in en wij waren heel verbaasd omdat zij positief waren over de waterrecreatie) goed is dat hier enige uniformiteit in komt. Wat voor informatie hebben wij nodig, wat is de einddatum, hoe zit het met de financiën, et cetera. En er komen nog wat uitvoeringsagenda's, want de heer Van der Hoek heeft er ook nog een paar op 1755 de rails zitten. Daarvoor dien ik een motie in.

Motie 42/03102016

Opzet en informatieverstrekking van de uitvoeringsagenda's

1760 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016*

Constaterende dat:

- *GS van Noord-Holland voortvarend uitvoering geeft aan de ambities uit het coalitieakkoord;*
- 1765 - *GS middels verschillende uitvoeringsagenda's op verschillende beleidsterreinen PS in de gelegenheid stellen om het afgesproken en vastgestelde beleid te controleren en te monitoren.*

Overwegende dat:

- 1770 - *De uitvoeringsagenda's qua informatieverstrekking en opzet zeer van elkaar verschillen;*
- *Bijvoorbeeld in de uitvoeringsagenda Waterrecreatie geen einddatum is opgenomen bij de te plegen acties;*
- *Het om optimaal zijn controlerende en kaderstellende taak te kunnen uitvoeren, het voor PS van belang is dat alle uitvoeringsagenda's qua opzet en informatieverstrekking*
- 1775 *heldere meetbare doelen omvatten;*
- *In ieder geval bij alle uitvoeringsagenda's wordt opgenomen de te verwachten einddatum van de activiteiten en de stand van zaken middels een zgn. stoplichtenrapportage met daarin opgenomen (in ieder geval) informatie over de voortgang, (externe) belemmeringen en financiën.*

1780

Verzoeken:

- *Het college van GS van Noord-Holland om alle uitvoeringsagenda's op eenzelfde wijze, zoals hierboven beschreven, in te richten wat betreft opzet en informatieverstrekking en PS hierover spoedig te informeren;*

- 1785 - *Het college van GS om de uitvoering van de activiteiten binnen MRA-verband (waarin Noord-Holland optreedt als medefinancier) ook van toepassing te laten zijn voor de nieuwe opzet en informatieverstrekking aan PS*

en gaan over tot de orde van de dag.

- 1790 *Fractie PvdA*

De **VOORZITTER**: Ik vind deze motie eigenlijk buiten de orde. Die motie zou wel bij de begrotingsbehandeling ingediend kunnen worden.

- 1795 De heer **TEKIN** (PvdA): Ik heb nog een punt aan u gericht, want wij gaan het straks hebben over de MRA en ik wil graag hebben dat die MRA-uitvoeringsagenda waar wij als medefinancier inzitten, ook aan dezelfde uniformiteit gaat voldoen.

- 1800 De **VOORZITTER**: Die discussie voeren wij straks. Met een hele ruimte interpretatie, maar de heren Den Uyl en Tekin hebben mijn opmerking wel begrepen.

- 1805 De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Juist water is een van de belangrijkste economische dragers in onze provincie en deze visie vinden wij een geweldig stuk. Een groot compliment aan de gedeputeerde en aan de ambtenaren die dit mede hebben ondersteund. Wij lezen veel over het versterken van de metropoolregio Amsterdam en dat vinden wij prima, maar wordt het niet eens tijd om ook naar het noorden te kijken en daar de mogelijkheden te bestuderen voor een nieuwe economische impuls. Daar was in het verleden ook al een gedachte over. Daarvoor waren miljoenen beschikbaar en dat is niet doorgegaan en wij weten allemaal waarom dat niet doorgegaan is. Op 21 september jl. was ik op het provinciehuis in Zuid-Holland bij een zeer
- 1810 interessante conferentie 'The waterway regions in Europe', een project waar ook EU-fondsen voor zijn, zo bleek. Daar werd uitvoerig de economische balans beschreven van waterwegen in diverse regio's in de EU. Ook die van Zuid-Holland. De CdK, de heer Smit, was daar heel leidend in. In Zuid-Holland heeft men ook een projectmanager, directeur mevrouw Manita Koop, aangesteld –
- 1815 geheten de Randstad Waterbaan – die de binnenwateren van Zuid-Holland voor de provincie promoot en ondersteunt. Onze provincie heeft meer water dan Friesland, maar wij hebben ten opzichte van Friesland een groot dilemma. Ons binnenwater is namelijk niet goed ontsloten. Veel watersporters vertoeven op het prachtige IJsselmeer, maar durven niet over de zee naar Den Helder te varen. Zij die het wel aandurven moeten via het nietszeggende eindeloos lange Noord-
- 1820 Hollands kanaal langs de N9 met zijn vele barrières onderweg zien om op de binnenwateren te komen via het Alkmaardermeer. Degenen die het niet durven, hebben bezwaar met betrekking tot een verraderlijke Waddenzee met getijdenstromingen, nauwe vaarwegen, vele ondieptes, zandbanken met bijzondere staken en betonning. Dit zijn voor vele watersporters te grote barrières. Nu ligt er een mogelijkheid om deze doorvaart en onze binnenvaartwegen via het IJsselmeer te ontsluiten, namelijk door een doorgang te creëren bij Den Oever vanaf de
- 1825 Zuiderhaven. Daar loopt het water al onder de A7 door naar het Amstelmeerkanaal en via het Amstelmeer kan dan de recreatievaart met deze ontsluiting binnendoor in Noord-Holland gaan varen naar vele aan het water gelegen dorpen en steden en bezoeken brengen aan ons cultureel

erfgoed en gastronomie, waar Noord-Holland rijk aan is en dan richting Amsterdam varen en dan via Pampus weer het Markermeer op en het IJsselmeer bevaren. Dat kan uiteraard ook andersom, vanuit de MRA-regio naar het noorden varen en dan bij Den Oever het IJsselmeer weer op. Een goed punt hiervoor is destination marketing om Amsterdam te ontlasten voor de vaart die daar is, want zij kunnen fantastische routes varen naar Noord-Holland en via het IJsselmeer weer terug. Hiervoor dienen wij een motie in.

1835 **Motie 43/03102016**
IJsselmeer-Amstelmeer

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

1840 *Constaterende dat:*

- *GS in de Visie op Waterrecreatie Noord-Holland 2030 voor de regio Noord-Holland-Noord inzetten op behoud en verbeteren van bestaande vaarwegen;*
- *Het realiseren van nieuwe vaarverbindingen in Noord-Holland-Noord niet als prioritair wordt aangemerkt.*

1845

Overwegende dat:

- *Noord-Holland door meer water omgeven wordt dan de provincie Friesland;*
- *Voor de provincie Noord-Holland de beperking geldt dat het buitenwater, zoals IJsselmeer en Waddenzee, niet optimaal verbonden is met het binnenwater;*
- *Een verbinding tussen het IJsselmeer en het Amstelmeerkanaal bij Den Oever de economie en recreatie in de Noordoosthoek van de provincie grote impulsen zal geven;*
- *Een dergelijke verbinding veel meer mogelijkheden voor watersporters bewerkstelligt;*
- *Zo kunnen ze vanaf het IJsselmeer binnendoor varen via het Amstelmeerkanaal naar het Amstelmeer, Kolhorn, Schagen, Nieuwe Niedorp naar Alkmaar varen en via het Alkmaardermeer, Zaanstad en Amsterdam, waarbij de watersporters allerlei attracties kunnen bezoeken die aan deze vaarroute liggen;*
- *De mogelijkheden voor het maken van een vaarrondje Noord-Holland op dit moment beperkt zijn;*
- *Een verbinding tussen het IJsselmeer en het Amstelmeerkanaal ook op andere terreinen, zoals vismigratie, een positieve invloed kan hebben.*

1850

1855

1860

Verzoeken het college om:

In het uitvoeringsprogramma van de Visie op Waterrecreatie een verkenning op te nemen naar het creëren van een vaarverbinding vanaf het IJsselmeer bij Den Oever naar het

1865 *Amstelmeerkanaal en het Amstelmeer*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie ONH, VVD, SP, 50plus, PVV, PvdA

1870 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Toen ik vanmorgen wakker werd, hoorde ik René Froger met 'This is the moment' en ik dacht, dat heeft hij vast speciaal voor deze dag geschreven. Zo voelt het wel. Dank voor de vele complimenten die ik ook aan de ambtelijke staf zal doorgeven. Dank
1875 daarvoor. Dat hebben wij ook teruggekregen uit het veld, de wijze, de snelheid en breedte waarin het vormgegeven is. Dat heb ik in de twintigjarige periode dat ik in het openbaar bestuur rondloop, nog niet vaak meegemaakt, dus ook complimenten aan het ambtelijke team dat dit helemaal heeft begeleid. Uitvoerig gesproken in de commissie en in de voortrajecten waarin iedereen betrokken is geweest of de mogelijkheid heeft gehad om daarbij aanwezig te zijn. Het
1880 stemt mij altijd heel erg blij als ik op stakeholdersbijeenkomsten ook veel Statenleden zie en dat heb ik de afgelopen keren gezien. Ik refereer aan Medemblik, waar wij kennis hebben kunnen nemen van wat door de stakeholders is ingebracht. Toch zijn er nog een aantal vragen die ik allemaal zal proberen te beantwoorden. Er zijn vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over duurzaamheid. Het is belangrijk om met elkaar vast te stellen dat er in deze visie ook aandacht is
1885 voor de watersector als het gaat over waterrecreatie en de transitie van tweetakt en viertaktmotoren naar duurzaam en elektrisch en nieuwe vormen van waterrecreatie, waaronder durfsporten. Ik denk dat de motie van D66 die zij voornemens is in te dienen, overbodig wordt, want ik onderschrijf de gedachte om tot een dekkend netwerk te komen zodat je elektrisch kunt varen in de provincie. Sterker nog, ik stel voor dat wij een conferentie organiseren voor de
1890 betrokken partijen en stakeholders in het veld om te bepalen wat er nodig is en dat vertalen in het compartiment duurzaamheid van de WED. Deze is opgebouwd uit drie pijlers en duurzaamheid is er een van en volgens mij past dat heel goed. Dan heb je ook alle experts bij elkaar. Daarmee zou de motie overbodig worden.

1895 De **VOORZITTER**: Dat wordt door het Statenlid zelf bepaald.

Gedeputeerde **LOGGEN**: U neemt mij de woorden uit de mond! Ik kom straks terug op de PvdD. Er is gesproken over beheer en ook in het voortraject en de commissie is aandacht gevraagd voor kleinere wateren. Dat onderschrijven wij, maar wij moeten kijken of wij verder iets kunnen doen.
1900 Ik ben blij dat de beherende organisaties, RWS, provincie en beherende waterschappen samenwerken aan een intentieverklaring om dat meer op elkaar af te gaan stemmen, zodat je met hetzelfde werk en dezelfde middelen meer kunt gaan bereiken. Dat is opgenomen in de verdere uitwerking.

1905 Mevrouw **KEUR** (CDA): Betreft u daar ook Staatsbosbeheer bij als partij?

Gedeputeerde **LOGGEN**: Bij het convenant werken wij eerst samen met de overheden vanwege de wettelijke taak. Als wij organisaties tegenkomen die in een netwerk zitten, dan zullen wij daar zeker mee in overleg treden. Het is voor het eerst en dat is de grote kracht, dat de drie betrokken
1910 overheden op een lijn zitten. Dat vind ik echt een 'giant step forward'.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Dat is zeker heel goed nieuws. Kunt u zeggen wanneer die intentieverklaring klaar is? Ik neem aan dat u ons meeneemt in de informatievoorziening.

- 1915 Gedeputeerde **LOGGEN**: Vanzelfsprekend. Het streven is om dat dit jaar nog af te ronden. U hebt een opmerking gemaakt over de Marker Wadden. Wij hebben niets meer gezegd dan wat de initiatiefnemers van dit voorstel zelf aangegeven hebben. Ik ben toevallig vorige week zaterdag op het eerste eiland geweest, want dat is nu opgespoten en de grondwerkzaamheden zijn daar gereed. Dat wordt speciaal ingericht ook voor de waterrecreatie, dus dat is niet iets wat Noord-
- 1920 Holland zegt, maar wat Natuurmonumenten en de overige initiatiefnemers daar zelf over zeggen. Het wordt met veel belastinggeld gerealiseerd en daarom is het belangrijk dat ook de Nederlandse belastingbetaler toegang krijgt tot de eilanden. Niet tot allemaal, want het is de bedoeling dat er robuuste natuur gaat ontstaan en op een aantal eilanden kun je niet komen omdat het moeras is, maar het eerste eiland wordt echt ingericht voor waterrecreatie.
- 1925 Mevrouw **KEUR** (CDA): Natuurlijk is er een link met waterrecreatie, maar wij hebben het met name over het tijdstip. In de visie staan veel quick wins in de provincie zelf, wij willen graag dat u zich daarvoor volop inzet want dat is de bedoeling van de visie. Wij vragen om op dit tijdstip terughoudend te zijn waar het gaat over de Marker Wadden, omdat wij nog heel vroeg, zelfs nog
- 1930 voor de besluitvorming zitten.
- 1935 Gedeputeerde **LOGGEN**: Er komt nog een apart voorstel over de Marker Wadden naar de Staten. Dat neemt niet weg dat het eiland toch wordt ingericht voor waterrecreatie, of Noord-Holland wel of niet participeert. Dat gebeurt toch met of zonder bijdrage van Noord-Holland. De CU/SGP spreekt over een stip op de horizon. Dat ook, maar de visie loopt tot 2030 en in het uitvoeringsprogramma kunt u zien dat er nu al dingen gaan gebeuren. Wij hebben daar middelen voor beschikbaar gesteld. De ambitie is natuurlijk om in 2030 samen met ondernemers, gebruikers en overheden te komen tot slimme en duurzame mogelijkheden voor de waterrecreatie, uiteraard afgestemd op de eisen en kenmerken en draagkracht van de omgeving.
- 1940 Dat is de stip op de horizon waar wij naar streven. De wijze waarop bespreken wij met elkaar in de Staten, ook in het vervolgtraject. Bereikbaarheid kust, dat is een vraagstuk voor een andere portefeuille. Het is gesignaleerd in de verkenningen, dat speelt wel mee, maar kan niet opgelost worden in de visie Waterrecreatie. Dat zit echt bij een andere portefeuille. Ik weet dat gemeenten hun best doen om de bereikbaarheid van hun kust te verbeteren. De VVD heeft een vraag gesteld
- 1945 over de zonering, dat is gekoppeld aan het Natuurplan dat nu ter visie ligt en dat als het goed is, volgend jaar aan u wordt voorgelegd. Daarnaast is gesproken over zwemplekken. In het coalitieakkoord is gesteld dat los van onze wettelijke taak – er is ook budget voor vrijgemaakt – wij moeten komen tot meer zwemplekken. Er verandert niets aan het beleid, dus waar het kan, doen wij het. Ik heb gezegd, de druk op de stad is zo groot en binnen de ring zijn geen officiële –
- 1950 wel officieuze – zwemplekken, dus ik vind dat binnen de ring van Amsterdam gekeken moet worden om deze Noord-Hollanders in de gelegenheid te stellen om te zwemmen in water van goede kwaliteit, zodat wij niet allemaal bewegingen uit de stad krijgen naar de recreatiegebieden. Als het lokaal kan, dan moet je proberen het lokaal vorm te geven.
- 1955 De **VOORZITTER**: De spreektijd van de gedeputeerde staat inmiddels op nul.

- Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik ben bijna gereed. Kustbebouwing is echt een RO-thema. Daarover spreken wij ons niet uit in de visie. Dat zijn twee parallelle sporen. De prijsvraag. Er is ambtelijk al gesproken met de initiatiefnemer en als daar niets uitkomt, dan gaan wij over tot een
- 1960 prijsvraag en dan zal met u mijnheer Bruggeman, afgestemd worden waar de prijsvraag aan moet voldoen, zodat we het gevoel hebben dat het een prijsaanvraag is van ons allemaal. Dan kom ik bij u terug. Motie PvdA, ik vind het meer op zijn plaats bij de begroting, maar collega Post gaat daar iets over zeggen. ONH vraagt terecht aandacht voor een reeds lang gekoesterde wens uit de regio of een verbinding tussen het IJsselmeer en het Amstelmeer mogelijk is, om de marsroute
- 1965 die in het verleden al een keer is benoemd, te realiseren. Hiervoor is al veel informatie voorhanden en wij weten dat het heel veel geld gaat kosten, maar het is goed om te inventariseren wat er ligt en of het actueel is en dat wij een nieuwe verkenning uitvoeren en de uitkomsten daarvan met elkaar bediscussiëren om te zien in hoeverre dit een haalbare optie is en op welke termijn. Ik vind het nu te vroeg om daar iets over te zeggen, maar het is goed om daar
- 1970 nog een keer met elkaar naar te kijken. Dan de PvdD, de best for last. Ik ben wel een beetje teleurgesteld door de bijdrage van de PvdD. De Waterrecreatievisie tot 2030 betreft ook waterkwaliteit en zwemplekken en daar gaat ook een belangrijk welzijnseffect vanuit, want water is voor iedereen. Wij zitten in de transitie van oud naar nieuw en wij vinden het belangrijk dat waterrecreatie ook voor de minderdraagkrachtigen bereikbaar moet zijn en daarom storten wij
- 1975 niet de duurzaamheidseisen allemaal in een keer over u uit, maar in geleidelijkheid. Daar is van alles over te zeggen en u beperkt zich tot bootje varen en hengelen. Dan komt u met een verhaal en daarin ben ik teleurgesteld, want u hebt mij gevraagd om de onderzoeken waar ik mijn standpunten op bepaal, naar u toe te sturen. Dat heb ik gedaan en u hebt daar niet op gereageerd. Of vissen wel of geen pijn ervaren, is in mijn optiek een kwestie van geloof
- 1980 geworden, want de wetenschappelijke publicaties daarover bevestigen enerzijds dat zij wel pijn voelen en anderzijds dat ze geen pijn voelen. Ik ontraad de motie, mede volgens mij omdat vissen een legale sport en hobby is en wetenschappelijk niet eenduidig vastgesteld is dat zij pijn ervaren.
- 1985 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Ons is het wel gelukt om wijs te worden uit de vele onderzoeken en het ene onderzoek dat u ons heeft toegestuurd, hebben wij goed gelezen. Ik heb in mijn bijdrage vermeld dat er sinds die tijd onderzoeken hebben plaatsgevonden die de conclusies van dat onderzoek aanvullen en bevestigen dat vissen wel degelijk pijn lijden. Het is frappant dat u dat ontkent, want in 2009 hebben GS op vragen van ons geantwoord en aangegeven te erkennen dat
- 1990 vissen wel lijden door hengelen, dus ik vraag welke ontwikkeling zich in die zeven jaar heeft voorgedaan waardoor het college zo drastisch is gedraaid qua mening op dit punt.

- Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik baseer mij op wetenschappelijke publicaties die ik zelf gelezen heb. Daarop heb ik mijn standpunt gebaseerd. Ik constateer dat het een kwestie van geloof is.
- 1995 Wetenschappers spreken elkaar tegen en ik kan er niet veel mee. Ik constateer wel dat de sportvisserij in Nederland een legale sport is die voor veel mensen belangrijk is. Die wordt vormgegeven in deze visie en gefaciliteerd, ook voor gehandicapte gebruikers. Ik denk dat dat een grote stap voorwaarts is.

2000 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Ik wil nog even zeggen dat het feit dat honderdduizenden Noord-Hollanders dit doen of dat het legaal is, niet relevant is. De vraag is of wij als provincie een dergelijk dierenvriendelijk vermaak moeten toejuichen en het antwoord daarop kan alleen maar nee zijn volgens mij.

2005 Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik ontraad de motie.

Gedeputeerde **POST**: Ik heb begrip voor de motie van de heer Tekin, maar er zit wel een probleem bij, want u vraagt om in alle uitvoeringsagenda's de te verwachten einddatum van de activiteiten, de stand van zaken middels stoplichten en informatie over de voortang, 2010 belemmeringen en financiën op te nemen. Het probleem is zoals bij de watervisie, dat er geen concrete middelen gelabeld zijn om de watervisie uit te voeren. Er zitten dus al verschillen tussen de diverse uitvoeringsagenda's. De vraag is of je dat op gelijke leest kunt gaan schoeien. Ik snap uw vraag wel, want u wilt meer vergelijkbaarheid tussen de verschillende uitvoeringsprogramma's, maar misschien moeten wij even met elkaar overleggen hoe wij dat 2015 kunnen bereiken zonder dat u dit aan ons opdraagt, omdat wij daardoor een probleem zouden kunnen krijgen omdat het ingewikkeld is, omdat het ene uitvoeringsprogramma niet een-op-een te vergelijken is met het andere. Ik snap de behoefte aan vergelijkbaarheid, maar om daar nou een stramien van te maken, daar zie ik moeilijkheden bij.

2020 De heer **TEKIN** (PvdA): Dat begrijp ik, maar ik denk dat het wel goed is de uniformiteit zoveel mogelijk door te voeren. Als dat het beginpunt is, dan denk ik dat wij elkaar wel zullen vinden.

Gedeputeerde **POST**: Ik denk dat het ook goed is om dan ook nog met elkaar te praten over: en waar zoekt u dan precies naar in zo'n uitvoeringsprogramma en hoe kunnen wij ervoor zorgen 2025 dat het daar zoveel mogelijk aan tegemoet komt. Ik wil u daar graag bij helpen, maar liever niet op deze manier.

De **VOORZITTER**: Zullen wij afspreken dat het college over deze materie een brief aan het presidium stuurt. Zullen wij dat afspreken en kan de motie daarmee als ingetrokken beschouwd 2030 worden?

De heer **TEKIN** (PvdA): Ja.

Tweede termijn

2035 De heer **BAKKER** (D66): Ik ben erg blij met de toezegging van de gedeputeerde en dat hij zelfs bereid is om een stap verder te gaan is helemaal fantastisch. Ik zie uit naar de conferentie.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Dank voor de beantwoording door de gedeputeerde. Wij 2040 zijn teleurgesteld door de reactie van de gedeputeerde. Het standpunt van het college is glashelder, een enorme draai sinds 2009 op basis van een zeer twijfelachtig onderzoekje. De motie richt zich gelukkig tot de Staten om zich uit te spreken over hobby's die gepaard gaan met

dierenleed en ik heb veel hoop dat wij als ons als volksvertegenwoordigers daar wel tegen verzetten.

2045

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Een korte reactie op de motie van ONH. Als die aan ons was voorgelegd, hadden wij hem medeondertekend, dus wij gaan voor stemmen. Ten aanzien van het dictum merk ik op dat wij het op prijs stellen dat als de motie het haalt, de verkenning zich ook uitstrekt tot de effecten op natuur en de ecologie.

2050

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Dank aan GL voor de steun en geen enkel probleem om uw suggestie op te nemen in de motie. Ik refereer aan de toelichting van de gedeputeerde over de doorvaart bij Den Oever. In 2010 is het Amstelmeerproject van ruim 200 miljoen euro afgeblazen, een bedrag dat de provincie op de plank had liggen. Naar aanleiding van het mislukken van dit project is een onderzoek uitgevoerd door Dwarshuis en Leemhuis. Dat rapport betrof een uitgebreide studie naar de economische impuls, want daar was destijds het Amstelmeerproject voor bestemd, om een economische impuls te geven aan het noordoostelijke gedeelte in de Kop van Noord-Holland. Die commissie komt tot de conclusie de economische stimulering van het gebied te willen onderzoeken. De opdracht van de commissie is om de kansen op het gebied van sociaaleconomische en ecologische ontwikkelingen in de regio te inventariseren en hierover te rapporteren aan GS. Dus er ligt eigenlijk al een rapport uit die tijd dat duidelijk concludeert dat de mogelijkheid bestaat om daar bij wijze van spreken een doorvaart te creëren en de waterrecreatie en de Kop een economische impuls te geven. Dat wil ik nog meegeven aan hetgeen ik teruggekoppeld heb gekregen van de gedeputeerde.

2065

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter, er zijn geen vragen meer gesteld. De uitbreiding van de motie is prima. Op het moment dat de verkenning is gedaan, dan is het denk ik goed om met elkaar te spreken over hoe wij dat inbedden en of er een grond voor is en welke termijn verbinden wij daaraan. Voor het overige zijn er alleen opmerkingen gemaakt.

2070

De **VOORZITTER**: De beide resterende moties. M41 van de PvdD. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP en de PvdD, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan M43. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Die zijn er niet. Dus de motie is met algemene stemmen aanvaard, gelukgewenst. Dan de voordracht. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat is de PvdD, de overige leden daarvoor, zodat de voordracht is aanvaard. Wij gaan schorsen tot 13.50 uur.

2075

13. Statenvoordracht 61 Convenant versterken samenwerking Metropoolregio Amsterdam

2080

De **VOORZITTER**: De vergadering is heropend en ik vraag de heer Yurdakul om het voorzittersstokje bij dit agendapunt over te nemen.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter, wij zijn blij met de toezegging van de portefeuillehouder dat hij zich zal inzetten om de kloof te dichten tussen de MRA en de overige regio's. U heeft

2085

toegezegd dat u daartoe de andere regio's zult gaan consulteren en wij willen heel graag weten op welke termijn u dat gaat doen.

- 2090 Mevrouw **LAGERVELD** (VVD): Voorzitter. Ook in commissieverband is al gezegd dat het goed is dat de MRA-regio zich de komende jaren blijft ontwikkelen als internationaal concurrerende regio, zodat de MRA in de Europese top-5 van economisch sterke regio's blijft. Voor ons ligt het conceptconvenant MRA. Mijn fractie ondersteunt de basisaanvliegroute en met GS is ook mijn fractie geen warm voorstander van het instellen van een gemeenschappelijke regeling. Mijn fractie is het er ook mee eens dat de regiegroep van beperktere omvang zal zijn. Nu is uit het
- 2095 stuk gebleken dat voor het weekend is verstuurd, dat dit voorstel helaas niet is overgenomen. Kan het college de reden hiervoor aangeven? Nog een aantal aandachtspunten. De MRA is nu een netwerkachtige samenwerkingsorganisatie. Dat klinkt vrijblijvend, terwijl MRA wel meer taken gaat uitvoeren en tegelijkertijd heeft de provincie een financieel en bestuurlijk belang. Dit raakt bijna aan de definitie van een verbonden partij behalve dat hier geen sprake is van een
- 2100 publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie. Waar mijn fractie beducht voor is, is dat langs deze weg de Staten dadelijk de kaderstellende en controlerende taken niet goed kunnen uitvoeren. De Staten moeten kunnen bijsturen op het juiste moment. Wij willen graag weten hoe ervoor wordt gezorgd dat de concepten van de regionale afspraken tijdig in de Staten worden besproken. In het convenant staat nu dat deze concepten acht weken van tevoren worden
- 2105 aangeboden. Ik heb hier ook al technische vragen over gesteld, maar uit het antwoord werd niet duidelijk of deze termijn past binnen onze vergaderorde en als het niet past, hoe kunnen wij ervoor zorgen dat dit wel het geval is. Graag een reactie. Nog een aantal vragen. Dit betreft een netwerkachtige samenwerkingsorganisatie. Zijn hier voorbeelden van in andere provincies dan wel gemeenten? Hoe zijn de ervaringen daar wat de controle en verantwoording betreft? Ik heb
- 2110 deze vraag ook al bij mijn technische vragen ingediend, maar die is toen niet meegenomen en ook tijdens de commissiebehandeling is deze vraag gesteld en helaas niet beantwoord, dus ik stel hem ook maar hier. Op pagina 8 van de voordracht staat dat er minder geld begroot is voor onderwijs en arbeidsmarkt. Kan het college de reden hiervan aangeven?
- 2115 De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter. De informele samenwerking in de MRA is door de jaren heen zorgvuldig opgebouwd. Persoonlijk heb ik goede herinneringen aan het initiatief van de provincie voor de eerste Muiderslot conferentie in 1997 waar de basis is gelegd voor de samenwerking in de MRA. Er is nu twintig jaar later zeker gezien de economische en maatschappelijke ontwikkeling, volop aanleiding de organisatie aan te scherpen. Per 1 januari 2017 houdt de
- 2120 stadsregio voor Ruimte en Wonen op te bestaan en ontstaat de vervoersregio. Over de organisatie en de wijze waarop de vervoersregio ingebed gaat worden in de MRA, bestaat nog veel onduidelijkheid. Wij vragen GS ons daar beter over te informeren. Er is dus alle reden om te werken aan een betere organisatie van de samenwerking, waarbij naast Amsterdam ook de deelregio's Amstel-Meerlanden, Zuid-Kennemerland-IJmond, Zaanstreek-Waterland-Gooi en
- 2125 Vechtstreek en de provincies Noord-Holland en Flevoland zijn betrokken. Ons is overigens onduidelijk waarom Zuid-Kennemerland en IJmond als twee aparte deelgebieden worden genoemd. Wat is daarvan de achterliggende reden? D66 vindt het goed dat voortgegaan wordt op de informele benadering en onze fractie ziet vanwege de geringe democratische legitimiteit net

als GS niets in een gemeenschappelijke regeling en steunt het idee van samenwerking in de metropool op pragmatische wijze en om daar een klein ondersteunend bureau voor op te zetten en voor een goede financiering daarvan te zorgen. Meer structuur aanbrengen in de MRA kan passen in een meer flexibele inrichting van de besturingskolom. Het Eerste Kamerlid Donner had daar laatst een mooie toespraak over tijdens de Haagse Zeeuwse oesterpartij en ik citeer: "Om grensoverschrijdende samenwerking tot een goed resultaat te brengen moet men niet de grenzen wegdenken, maar moet men er praktisch mee omgaan en gericht afwijken van specifieke knelpunten in regelgeving en niet de regel aanpassen met natuurlijk het overeind houden van de rechtsbescherming." Ook de analyse van de gemeente Zandvoort in relatie tot de ambtelijke samenwerking met Haarlem geeft aan dat er wellicht betere wegen zijn dan alleen maar schaalvergroting. Het is essentieel dat de Staten evenals de gemeenteraden beter betrokken worden. Dat zal consequenties hebben voor hoe wij in dit huis de zaken gaan organiseren rond deze complexe integrale gebiedsgerichte benadering. In de agenda is die vraag ook neergelegd, hoe wij hiermee om moeten gaan. De PvdA zal straks een motie indienen die wij mede onderschrijven, ook naast anderen. D66 heeft in de commissie aandacht gevraagd voor een aantal punten in het convenant en wij zijn blij met toezeggingen die daarover zijn gedaan, maar zien dat nog onvoldoende terug in de besluitenlijst van de regiegroep, anders dan een mededeling, en besluiten die afwijken van wat ons is voorgelegd. Daarom het volgende. De Staten willen qua proces, besluitvorming en betrokkenheid in voorbereiding, inhoud en kaders zeker als zij uitgewerkt zijn in een uitvoeringsprogramma zoals de economische agenda, voldoende invloed en inbreng kunnen hebben en overigens over het eigen beleid blijven gaan en daar bindende afspraken over kunnen doen. De Staten gaan over hun eigen tijdschema en willen niet door een convenant zoals in artikel 7.3, gebonden worden, maar natuurlijk willen wij meewerken aan efficiënte besluitvorming. Hiertoe blijkt ook alle aanleiding nu de regiegroep al heeft besloten en per 1 oktober het definitieve convenant heeft rondgestuurd. Zijn wij mosterd na de maaltijd? Heel bijzonder. Onzes inziens moet zijn dat de termijn van acht weken uit het convenant gehaald wordt en dat de behandeling wordt afgestemd op de besluitvorming in de respectievelijke raden en Staten. Het besluit van de regiegroep om een apart portefeuilleoverleg Wonen in te stellen is niet in overeenstemming met wat aan ons is voorgelegd. Het is voor D66 zeker niet wenselijk om RO en wonen uit elkaar te halen. Hoe kan dit? Graag een verklaring. De Staten willen duidelijke doelen stellen en een regelmatige evaluatie van die doelen en het verloop van de aangegane afspraken in het convenant. Er liggen goede kansen om programma's zoals de economische agenda, een-op-een te koppelen aan de MRA-actieagenda waardoor welvaart, welzijn en duurzaamheid een goede verankering krijgen in de agenda. De toezegging van GS om bij de uitvoeringsagenda het dashboard werkende weg te voorzien van informatie over de ontwikkeling van de indicatoren gaat daar sterk aan bijdragen. D66 vindt het belangrijk dat er voor het hele gebied een woningmarktuitlegangspunt is en een actieagenda wordt opgesteld, waarbij zowel het oplossen van grotere knelpunten en strategieën voor het gebied als geheel, maar evenzeer voor kleinere gemeenten gelijkwaardig worden meegenomen en gewogen. Het onafhankelijke weliswaar bij Amsterdam ondergebrachte bureau kan daarin een belangrijke rol spelen. Daarnaast pleiten wij ervoor dat de platforms PRES, PRO en PMB, de belangrijke spelers in het veld, goed aangehaakt worden. Zoals de Economic Board dat doet, zou ook voor het landschap kunnen gelden of vorm kunnen krijgen. Wij denken dat daarmee de belangen van het

gebied als geheel gediend worden en zien graag de waarborgen dat dit ook gebeurt. Gezien het belang van het landschap en de veranderingen bij recreatiegebieden kan het noodzakelijk zijn tijdelijk bijzondere aandacht te geven. Wij willen graag nader geïnformeerd worden over hoe dit in de MRA aangepakt gaat worden. De voorstellen over de bestuurlijke aansturing van de vervoersregio wachten wij af en ook eventuele voorstellen over het sociale domein, waarover wij ons bij voorbaat nog niet uitspreken, hoe dat zich verhoudt met onze kerntaken.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. 50plus kan niet zomaar instemmen met het conceptconvenant en ziet graag dat er een aantal aanpassingen doorgevoerd wordt. Wij vragen ons af of dat nog kan, aangezien dit binnenkort al besloten is. Wij zien ook voordelen van blijvend overleg, van versterking van de samenwerking in de MRA. Samenwerking dient altijd plaats te vinden op grond van vrijwilligheid. Er mag geen sprake zijn van overdracht van bevoegdheden. Tevens vragen wij aandacht voor het feit dat wij een groot voorstander zijn van de oprichting van een nieuw platform Sociaal, dat eventueel op latere termijn aan de orde is. Wij zouden dat graag naar voren willen halen. Daarnaast hebben wij aandacht voor de betrokkenheid van raden en Staten om onze taken goed uit te kunnen blijven voeren. Voor het bedrag van ruim 1 miljoen euro extra van de provincie voor het optuigen van het bureau dienen wij een amendement in. Wij kunnen nergens in de stukken een goede onderbouwing vinden waarom dit bedrag nodig is en 1 miljoen euro is niet niks. Wij stellen voor maximaal 500.000 euro beschikbaar te stellen en dat de andere partijen de overige 500.000 euro bij elkaar harken. Dat lijkt mij geen probleem als er zoveel gemeenten meedoen. Wij hebben in de commissie al gezegd dat wij het gezelschap van 21 bestuurders te veel vinden, maar dat is al achterhaald. Wij vragen ons net als D66 af waarom het overleg RO en Wonen uit elkaar gehaald is. Wij zien ook heel graag dat dat een geheel blijft. Wij vragen hierop een antwoord van de gedeputeerde.

Amendement 12/03102016

Convenant versterken samenwerking MRA

2200 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.*

Overwegende dat:

- *Er een concept convenant ter bespreking voorligt over de bestuurlijke samenwerking in de metropoolregio Amsterdam (MRA);*
- 2205 - *In de MRA momenteel 32 gemeenten, twee provincies en de stadsregio samenwerken aan ruimtelijke ontwikkeling, wonen, economie en verkeer en vervoer, omdat deelregio's niet altijd een passende schaal bieden voor de opgaven die er liggen;*
- *Het concept-convenant een van de acties uit de 'Ruimtelijke economische Actie Agenda 2016-2020 is;*
- 2210 - *Het kabinet de Stadsregio Amsterdam per 1 januari 2015 heeft afgeschaft;*
- *De Stadsregio Amsterdam nog onder de huidige naam blijft opereren t.a.v. het regionaal verkeer- en vervoer, totdat de nieuwe Vervoersregio zal zijn opgericht;*
- *De MRA-agenda het inhoudelijk kader biedt voor samenwerking en versterking nodig is van de governance en de financiering;*

- 2215 - *De provincie Noord-Holland heeft aangegeven dat de huidige overlegplatforms met wethouders uit de deelnemende gemeenten voor economie, ruimte en bereikbaarheid de inhoudelijke pijlers blijven onder de samenwerking op basis van vrijwilligheid;*
- *De provincie ook zeker een bijdrage moet blijven leveren door actief betrokken te blijven bij de samenhang van de MRA;*
- 2220 - *Er een voorstel wordt uitgewerkt voor de oprichting van een klein ondersteunend bureau dat gebruik maakt van de gemeente Amsterdam ook qua rechtspersoonlijkheid;*
- *Van de provincie Noord-Holland een extra bijdrage wordt gevraagd van 1.045.338 euro;*
- *De financiering van de MRA-samenwerking voorheen niet inzichtelijk genoeg was, maar dat ook in het nieuwe financieringsvoorstel nergens een deugdelijke onderbouwing blijkt*
- 2225 *uit de stukken die de extra verhoging van betaling van 1.045.338 euro vanuit de provincie Noord- Holland legitimeert.*

Besluiten:

- *Geen extra bedrag van 1.045.338 euro ter beschikking te stellen ter versterking van de*
- 2230 *samenwerking van de MRA, maar een maximaal extra bedrag ter beschikking te stellen vanuit de provincie Noord-Holland van 500.000 euro en dat binnen de MRA het resterende bedrag onder de rest van de deelnemende partijen gevonden dient te worden;*
- *In de antwoordbrief met de zienswijze van GS en PS de volgende tekst op te nemen:*
- 2235 *"Noord-Holland gaat niet akkoord met de voorgestelde financieringsconstructie ter versterking van de samenwerking van de MRA en wil de extra bijdrage van de provincie Noord-Holland vanaf 2017 maximeren op 500.000 euro in plaats van de voorgestelde 1.045.338 euro. Het resterende bedrag dient onder de rest van de deelnemende partijen binnen de MRA gevonden te worden."*
- 2240 *en gaan over tot de orde van de dag.*
- Fracties 50plus, ONH*

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 2245 De heer **TEKIN** (PvdA): Voorzitter. Als het goed gaat met de MRA, gaat het goed met Noord-Holland en ook met Nederland. Ik denk dat het daarom des te belangrijker is dat wij deze afspraken aan de voorkant goed met elkaar doorspreken om de komende periode geen last van elkaar te hebben. Tijdens de commissie kwam de term 'basisaanvliegroute' naar voren en daar is mijn fractie het hartgrondig mee eens. Daaronder valt ook dat er geen gemeenschappelijke
- 2250 regeling komt, want volgens mijn fractie zijn er al te veel gemeenschappelijke regelingen in de betreffende regio. Mevrouw De Meij, mijn fractie vindt het prima dat de provincie en Amsterdam hun verantwoordelijkheid nemen en de extra stap zetten om 1 miljoen euro beschikbaar stellen. Het is goed als de twee grote broers dat doen voor de wat kleinere partners in de regio. Ik denk dat wij die verantwoordelijkheid hebben en die pakken wij dus ook. Mijn fractie steunt dit bedrag,
- 2255 want netto gaat het om niet meer dan onze bijdrage aan de MRA in de vorige periode. Ik wil dat in het juiste perspectief zetten. Nog een punt en daar heb ik in de commissie al aandacht voor gevraagd, maar geen antwoord op gehad en daar heeft de heer Struben net ook al iets over

gezegd. Het zou mooi zijn geweest als ook de opzet van de vervoersregio hier op tafel zou liggen, want dan hadden wij een compleet beeld van wat de MRA gaat doen en wat de vervoersregio gaat doen. Moeten wij daar ook weer de grote broer spelen? Dat is voor mijn fractie nog onduidelijk en straks krijgen wij daar misschien een extra rekening voor gepresenteerd en dan zitten wij elkaar aan te kijken. Dus hoe zit het met de vervoersregio en hoe en wanneer krijgen wij daar meer duidelijkheid over? Ik heb een motie zoals reeds is aangekondigd.

Motie 44/03102016

Democratische legitimiteit bij samenwerking MRA

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

2270 *Constaterende dat:*

- *Een goed en efficiënt functionerende Metropoolregio Amsterdam niet alleen voor Noord-Holland maar voor heel Nederland van groot belang is;*
- *Binnen de MRA verschillende bestuursorganen samenwerken;*
- *Net als GS van Noord-Holland PS van Noord-Holland niets voelen voor een gemeenschappelijke regeling;*
- *De basisaanvliegroute van het convenant kan rekenen op brede steun van PS.*

Overwegende dat:

- *Het voor het functioneren van de verschillende gemeenteraden en PS binnen de MRA-regio van belang is dat de verschillende bestuursorganen kunnen meebeslissen over prioritering van de activiteiten;*
- *PS van Noord-Holland tijds worden meegenomen in de verantwoording van de activiteiten en eventuele bijstelling van projecten van provinciaal belangen/of waar Noord-Holland als medefinancier optreedt;*
- *Een convenant – bijvoorbeeld met het voorstel voor een beslissingstermijn van 8 weken - niet tot doel kan hebben de vergaderorde van PS vast te leggen, noch in de plaats kan treden van bevoegdheden van PS.*

Besluiten:

- *Het college van GS van Noord-Holland te verzoeken om in overleg met de regiegroep te bekijken hoe recht kan worden gedaan aan de wens van PS om voldoende ruimte te behouden bij het beslissen over prioritering en verantwoording van de activiteiten van provinciaal belang binnen de MRA;*
- *Hiertoe de voorzitter van en GS en PS van Noord-Holland te verzoeken om voor 1 januari 2017 met een voorstel te komen over hoe de voorbereiding van afstemming en besluitvorming binnen de MRA ingebed kan worden in de vergaderorde van PS*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdA, D66, VVD, CDA

2300

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **REMKES** (CdK): Voorzitter. De regiegroep heeft anderhalve week geleden vergaderd en het leek mij uit het oogpunt van transparantie goed om het verslag aan de Staten toe te sturen.

2305 Daarin hebt u kunnen lezen dat de positie van de raden en de Staten duidelijker in de stukken terug zal komen. In de regiegroep is onderkend dat op dit punt nog wel de nodige verduidelijkingen kunnen plaatsvinden. Van de zijde van de Staten zijn hier en daar ook inhoudelijke opmerkingen gemaakt, maar tot dusver was het zo dat de Commissaris in de regiegroep zich bezig heeft gehouden met de keuze van het construct, maar de inhoudelijke

2310 verantwoordelijkheden blijven gewoon bij de portefeuillehouders liggen, dus die moeten daarop reageren. Ik kan u wel melden dat over het instellen van een portefeuillehouderoverleg Wonen nog enige discussie gaande is, want daar zijn meerderen wat ongelukkig mee, zo is mij gebleken en ik begrijp dat inhoudelijk volkomen, want RO gaat over meerdere facetten en in de RO vindt de weging der dingen plaats waaronder de weging van het woonbelang en die discussie hoort zo

2315 integraal mogelijk plaats te vinden. Mevrouw Lagerveld vraagt hoe dat zo gekomen is en dat komt omdat een aantal wethouders zich begon te roeren. Ik heb inmiddels begrepen dat daar in wethoudersland allerm minst overeenstemming over is, dus dat is de reden van de voortgezette discussie. Mevrouw Keur is blij met de toezegging om de kloof te dichten en wanneer start dat. Als ik mij de discussie in de commissie goed herinner, dan heeft gedeputeerde Bond daar nadere

2320 duidelijkheid over gegeven en dat is niet een begin- of eindpunt, dat is in feite de inzet van het college in de afgelopen jaren al geweest en dat blijft dus zo. Daar is de provincie op aanspreekbaar, dat daar een belangrijk aandachtspunt ligt. Mevrouw Lagerveld refereert aan de beperkte omvang van de regiegroep. De regiegroep is overigens met een lid verminderd en de reden is omdat alle gemeenten net als de Staten dat voorstel voorgelegd hebben gekregen en het

2325 daarna buitengewoon moeilijk is om vanuit de regionale inbreng in een keer een voorstel op tafel te leggen met minder leden. Dat is precies de reden waarom wij over twee jaar gaan evalueren. Dan zal de omvang van de regiegroep nader worden bekeken. De evaluatieafpraak vindt u terug in de besluitenlijst van de regiegroep. Mevrouw Lagerveld gaf zelf overigens aan dat in formele zin geen sprake is van een verbonden partij, maar het moet wel allemaal netjes in de eigen

2330 besluitvormingsprocedures worden ingekaderd. In aansluiting op de motie van de heer Tekin zeg ik u toe dat er nader bericht zal komen over de inpassing in de besluitvormings- en vergadermomenten van de Staten. Mijn redenering is heel simpel en dat geldt voor alle samenwerkingsverbanden, het samenwerkingsverband heeft zich daar maar op te richten, want de Staten en de gemeenteraden zijn de bepalende kaders. De administratieve processen zijn daar

2335 dienstbaar aan. Overigens vertolkt de motie het gevoel van het college en ik laat het oordeel over de motie dan ook gaarne aan de Staten over. Zijn er voorbeelden in andere provincies? Informele samenwerkings- en netwerkvormen zijn op meerdere plekken terug te vinden, maar de samenwerking die nu gaat plaatsvinden in MRA, is tamelijk uniek. Er zijn meer samenwerkingsverbanden gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling, bijvoorbeeld de

2340 Drechtsteden en op de Zuidvleugel van Zuid-Holland, maar u hebt helder aangegeven – en dat lag helemaal in lijn met de inzet van GS – dat wij geen ingewikkelde discussies willen over gemeenschappelijke regelingen en dergelijke, dat de samenwerking op basis van een convenant verreweg de voorkeur verdient. Dat is de afgelopen maanden de lijn geweest. Misschien dat

andere delen van het land de samenwerking in MRA-verband als lichtend voorbeeld gaan nemen
2345 en dan lost het probleem van mevrouw Lagerveld zich in de loop van de tijd vanzelf op. Minder
geld arbeid en onderwijs heeft te maken met de kerntaken. Richting mevrouw De Meij, in het
kader van de kerntaken is niet de provincie de eerste die zou behoren te pleiten voor een overleg
Sociaal, want dat is geen onderdeel van de provinciale kerntaken. Dat zal echt vanuit de
gemeentelijke werkvloer moeten komen, dus ik denk niet dat het op onze weg ligt om daartoe
2350 initiatieven te nemen. De heer Struben benadrukt het belang van MRA nog eens een keer, met
name in economisch maar ook in andere opzichten. Ik kan dat vanzelfsprekend alleen maar
onderschrijven. Hij vraagt ook waarom er een splitsing heeft plaatsgevonden tussen Zuid-
Kennemerland en IJmond. Dat is de vrucht van de consultatieronde onder gemeenten geweest. Er
bestond in het IJmondgebied een uitdrukkelijke voorkeur voor een aparte deelregio en die
2355 voorkeur is gehonoreerd. Het probleem van een aparte zetel voor de vervoersregio is ook
gehonoreerd, want zoals u in het verslag, de besluitenlijst heeft kunnen lezen, dat is eruit
gehaald. Dan voldoende betrokkenheid van de Staten op proces en inhoud. Eens, zoals mag
blijken uit hetgeen ik zojuist gezegd heb en het eigen tijdschema dat in deze leidend moet zijn.
Mevrouw De Meij, 500.000 euro minder. Het is een globale begroting en dat is wel in de stukken
2360 terug te vinden. Maanden geleden is al de discussie gevoerd en is er op een gegeven moment
afgesproken om € 1,50 per inwoner beschikbaar te stellen. De provincies Noord-Holland en
Flevoland en de gemeente Amsterdam en de gemeente Almere betalen allemaal evenveel. Het is
allemaal geen wiskunde, maar de vrucht van bestuurlijk overleg en dan permitteer ik mij de
volgende opmerking. Je kunt wel zeggen, 500.000 euro minder, maar ook dat is niet
2365 onderbouwd. Dus ik hecht er zeer aan dat het financiële kader zoals dat nu op tafel ligt, in stand
blijft omdat deze verdeling volgens ons alleszins redelijk is en een signaal vanuit de Staten, zoals
mevrouw De Meij dat aangeeft en nu citeer ik de motie onder besluit: "Het resterende bedrag
dient onder de rest van de deelnemende partijen binnen de MRA gevonden te worden." Dan stuur
je een hoge rekening naar de gemeentebesturen en dat is volgens mij een verkeerd signaal.
2370

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter, het besluit van de regiegroep over een extra loot aan de
stam is contrair aan het voorstel dat aan u is voorgelegd en besproken in de commissie. Ook in
PRO, een van de drie platforms, is daarover voorafgaand aan de regiegroep anders besloten,
namelijk dat het MRA-voorstel met daarin de drie loten PRO, PRES en PMBA als zijnde de
2375 platforms. Ook de stuurgroep Metropolaan landschap is het zeer oneens met het besluit van de
regiegroep om een vierde platform in de MRA te maken. Zij zien het als een aanzienlijke
vermindering van de integraliteit en een aantasting van de positie en slagkracht van de
stuurgroepen, die afzonderlijk als impuls binnen de MRA functioneren. Achter de schermen
wordt eraan gewerkt om het besluit aan te passen zodat het conform is aan hetgeen aan u is
2380 voorgelegd in de commissie en waarvan u heeft gezegd dat u erachter stond.

De **VOORZITTER**: Dan heb ik nog een vraag liggen over de vervoersregio.

De heer **REMKES** (CdK): Ik wil daar nog wel even iets over zeggen. De discussie over de
2385 vervoersregio loopt nog, maar is wat GS betreft heel overzichtelijk. Wij hebben op dit moment
een convenant met de vervoersregio en het college staat niet te trappelen om die constructie te

wijzigen, dus als het aan ons ligt, dan krijgt u hier geen opzet voor de vervoersregio voorgelegd, want dat is aan andere partijen. Dan sluit ik niet helemaal uit dat er een heel licht convenant zoals het nu ook is, tussen de provincie en de nieuwe opzet van de vervoersregio wordt gesloten, 2390 maar dat hoeft hier geen onderwerp van uitvoerige discussie te zijn volgens mij.

Tweede termijn

Mevrouw **LAGERVELD** (VVD): Voorzitter. Dank aan het college voor de antwoorden. In het stuk 2395 van de regiegroep staat inderdaad meer aandacht en betrokkenheid raden en Staten. Dat is goed om te lezen, maar zoals de CdK aangeeft, de MRA is tamelijk uniek, geen gemeenschappelijke regeling, dus ik blijf erop hameren dat de Staten moeten kunnen bijsturen op het juiste moment. Blij met het nadere bericht dat wij nog gaan krijgen van de Commissaris dat de regionale afspraken binnen onze vergaderorde zullen gaan passen en dat het samenwerkingsverband zich 2400 daarop heeft te richten en niet andersom. Ook blij dat er na twee jaar een evaluatie komt om te kijken naar de omvang van de regiegroep. Tot slot werd genoemd dat er bezuinigd is op arbeidsmarkt en onderwijs omdat het geen kerntaken zouden zijn. Daar zou ik graag een reactie op willen hebben, want het was mij niet bekend dat wij daarop zouden bezuinigen.

2405 De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter. Eens met de voorzitter dat het een unieke samenwerking is. Duidelijk dat de splitsing Wonen en RO heroverwogen gaat worden. Ook blij dat in de afspraken over de tijdstippen de tijdschema's van de raden en de Staten leidend zijn en ik vind eigenlijk ook dat de toezegging moet komen dat artikel 7.3, acht weken, eruit moet gaan en dat hiervoor een andere formulering gekozen moet worden. Eens dat er voor het landschap geen apart 2410 portefeuilleoverleg komt, maar wel dat het metropolitane landschap extra aandacht vraagt in de komende periode en dat ernaar gekeken moet worden en dat wij daar graag meer over willen horen. Het amendement van 50plus komt inderdaad uit de lucht vallen, hoewel bij de kadernota dit al is aangegeven en er geen argument is gegeven – zoals de voorzitter zei – waarom het gehalveerd zou moeten worden. Wij hebben daarover destijds in de commissie technische vragen 2415 gesteld, dus wij willen bij de begroting graag goed kijken naar de nadere onderbouwing van de verschillende bedragen aan de MRA en of dat ook besteed wordt aan de provincie en dat hier nog wat nadere duidelijkheid over komt. Wat de vervoersregio betreft, er ligt een convenant maar hoe dat verder gaat is nog erg onduidelijk, dus wij willen graag nog een keer in de commissie overleggen over de vervolgacties.

2420 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij trekken dit amendement in, hoewel wij nog steeds niet inzien waarom wij als provincie 1 miljoen euro moeten betalen en de deelnemende gemeenten per inwoner niet een beetje extra kunnen bijdragen. Dat ontgaat mij volledig. Dat er al een miljoen in de kaderbrief is gereserveerd, kan zo zijn, maar wij komen hierop terug bij de 2425 begroting.

De heer **TEKIN** (PvdA): Voorzitter. Ik ben blij met de woorden van de voorzitter die zegt, de organisatie moet zich aanpassen aan de raden en de Staten. Toch handhaaf ik de motie omdat wij een krachtig signaal willen geven.

2430

De heer **REMKE** (CdK): In de richting van mevrouw De Meij heb ik aangegeven wat de basis is van de financiële afspraken en dat betekent dat Noord-Holland iets meer gaat betalen. Daar is nog wel wat op af te doen als je even wat dieper door de cijfers heen kijkt. De Staten er goed en blijvend bij betrokken zeg ik richting mevrouw Lagerveld en de heer Struben van harte toe.

2435

De **VOORZITTER**: Dan besluitvorming over de motie, want het amendement is ingetrokken Stemverklaringen of hoofdelijke stemming? Dat is niet het geval. Wie is tegenstander van deze motie 44? Niemand, de motie is unaniem aangenomen. Dan de voordracht. Stemverklaringen of hoofdelijke stemming? Dat is niet het geval. Wie is tegenstander van de voordracht? Niemand,

2440

daarmee is het voorstel unaniem aangenomen.

14. Statenvoordracht 67 Investeringskader Waddengebied 2016-2026

2445

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter. D66 is tevreden met het kader dat voorligt, en de keuzes die worden gemaakt. Wat wij belangrijk vinden en wat is afgesproken met het Rijk, is een balans tussen economie en ecologie. Wat wij helemaal mooi vinden is dat in dit kader wordt gezocht naar projecten waar economie en ecologie elkaar versterken. Ik denk dan aan projecten zoals 'building with nature' wat nu al gebeurt. Dat soort projecten juichen wij toe. Ik wil nog even

2450

stilstaan bij het punt van de landbouw. Wij zijn erg blij met de aandacht voor de zilte landbouw maar wij willen ook aandacht vragen voor efficiënt gebruik van zoetwater, omdat dit in de huidige bedrijfsvoering in de landbouw nog steeds erg belangrijk is. Verder over het proces. In de commissie is gevraagd, wat gaat er gebeuren met het uitvoeringsprogramma? Komt dat nog naar ons toe? Ik zet nu even de pet op van Algemeen Bestuurslid van het Waddenfonds en ik vind het prettig om uw input te krijgen over wat u van de documenten vindt, zodat ik u goed kan

2455

vertegenwoordigen in het Algemeen Bestuur van het Waddenfonds. Wij zijn erg blij met het kader en de middelen die het Waddenfonds ons biedt, maar wij moeten niet vergeten dat het gaat om compensatiemiddelen voor gaswinning en van mijnbouwactiviteiten in het Waddengebied worden wij niet zo blij. Daarom zal straks door de PvdA een motie worden ingediend, waarin wij GS oproepen zich uit te spreken tegen schadelijke activiteiten in het Waddengebied en het gebied

2460

hiertegen te beschermen.

2465

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Met de zes majeure opgaven kunnen wij ons verenigen. Het is belangrijk dat er integraliteit ontstaat in projecten in het Waddengebied. Er blijft nog een zekere ruimte voor kleinere projecten en ook dat vinden wij een goede zaak. Er wordt gestreefd naar een hoger percentage van bijdrage van derden. Dat zijn vaak andere overheden, maar ook natuur- en milieuorganisaties. Zo af en toe heb ik de indruk, investeert het bedrijfsleven ook mee. Onzes inziens mag er een behoorlijke bijdrage van het bedrijfsleven worden verwacht, want zij zijn degenen die de natuur in het Waddengebied ernstig beïnvloeden. Compensatiemaatregelen wijzen erop dat er iets gecompenseerd moet worden dat in principe slecht is voor dit

2470

Natura2000-gebied. Jammer dat er nog steeds ontwikkelingen plaatsvinden die het Waddengebied bedreigen, zoals de winning van delfstoffen. Eigenlijk lijkt het op dweilen met de kraan open en dat kan niet de bedoeling zijn. In hoeverre wordt de winning van delfstoffen zoals

gas en zout gecompenseerd? Zou er niet veel meer betaald moeten worden om dit te compenseren? De ondeelbaarheid van het Waddengebied zou uitgangspunt zijn in dit investeringskader. Ik mis echter de betrokkenheid van het Deense en Duitse deel van het Waddengebied. Dat er betrokkenheid met Duitsland en Denemarken is, hebben wij inmiddels ontdekt. Wij ontvangen graag een overzicht van de samenwerkingsverbanden. Wij moeten ook waken voor het aantrekken van te veel toeristen. Wij zien de problemen in Amsterdam, maar ook elders, bijvoorbeeld op Texel, en nu zal het in het Waddengebied wel niet zo'n vaart lopen, maar toerisme brengt veel meer mobiliteit en strandhuisjes – daar zijn wij erg tegen – bungalowparken en leisure en wellicht ook nog durfsporten met zich mee, waar gedeputeerde Loggen het vaak over heeft. Misschien kunnen wij wandel- en fietstoerisme stimuleren en met fietsen bedoelen wij dan rustig rijden van plek naar plek. Er zijn trouwens al veel wandel- en fietsroutes. Het is duidelijk dat LTO zich inzet voor de positie van de boeren in het Waddengebied, dat is op zich een goede zaak. Duidelijk is ook dat de boeren wel moeten gaan doen aan andere soorten landbouw en veeteelt dan voorheen. Op een manier waarbij vele jaren de Nederlandse grond is misbruikt en wordt misbruikt door bijvoorbeeld de boeren, de banken en handelaren in chemicaliën en farmacie kan niet meer. De boeren moeten een kans hebben en wij vernemen graag de voorstellen van LTO – ze hebben ons wel een brief geschreven maar geen voorstel gedaan – die hetzelfde resultaat zullen hebben als nu in het investeringskader Waddengebied wordt voorgesteld. Hoe aan verzilting ontkomen kan worden zien wij niet. Wij vinden dan ook dat verzilting soms goed is. Ook daarvoor heeft LTO wellicht onderzoekscapaciteit om uit te vinden hoe hiermee om te gaan. Met het bericht van de Waddenhavens dat voor het weekend kwam, zijn wij blij. Wij hopen dat het inderdaad zo goed gaat als ons voorgespiegeld wordt. Graag worden wij op de hoogte gehouden van de resultaten. Tot slot, de PvdA, SP, D66, GL en PvdD hebben een gezamenlijke motie ingediend die ervoor moet zorgen dat GS zich uitspreken tegen schadelijke effecten van de industrie en de winning van delfstoffen in het Waddengebied. Wij hopen dat de meerderheid van de Staten dit idee steunt, want wij moeten ervan af. Het zou een geweldige impuls geven aan behoud van het Waddengebied.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Zoals de sprekers voor mij ook al benadrukten, is het Waddenfonds in 2006 opgericht ter compensatie van de schade aan de natuur die was ontstaan door onder andere de gaswinning in de Waddenzee. Hoewel helaas 50% van het budget van het Waddenfonds voor natuurherstel wordt afgesnoept voor ecologische doeleinden, kent het Waddenfonds nog steeds en ook het investeringskader het uitgangspunt dat de ecologie niet mag lijden onder de economische activiteiten. Het is dan ook jammer dat wij in dit investeringskader toch lezen dat de visserij in de Waddenzee wordt gestimuleerd. Dat is te betreuren, omdat uit tienjarig onderzoek van hoogleraar Han Olff is gebleken dat het ecosysteem in de Waddenzee dermate ernstig verstoord is dat elke vorm van visserij op dit moment schadelijk is. Visserij in de Waddenzee is dus in strijd met de ecologische doelstellingen van het Waddenfonds en zou om die reden niet in aanmerking moeten komen voor subsidies. Wij steunen daarom wel de plannen om vergunningen van garnalenvissers op te kopen. Het project VisWad beoogt 20 tot 30% van de garnalenvergunningen weg te nemen, wat een goed begin is van het ecologische herstel in de Waddenzee. Een eerlijke compensatie voor de vissers die hun vergunningen afgeven, is alleszins redelijk, maar wordt dus in gevaar gebracht door het beperkte

budget dat beschikbaar is gesteld. Zowel de Vissersbond als de coalitie Wadden Natuurlijk waarschuwen dat de doelstellingen om die 20 tot 30% van de vergunningen op te kopen, met slechts 10 miljoen euro niet gehaald gaat worden. Daarvoor dienen wij een motie in.

2520 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik heb de motie gezien en ik heb twee vragen. Is het in dit geval ook zo dat andere partijen bij het Waddenfonds voor 50% deelnemen? In de tweede plaats, hoeveel gaat het kosten om de garnalenvissers uit te kopen en hoeveel vergunningen zijn er?

2525 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Volgens mij is het in dit geval niet zo dat er ook nog een andere partij gaat bijdragen aan het budget. Volgens mij is er door het Waddenfonds 10 miljoen euro beschikbaar gesteld en is het niet zo dat een andere partij daar nog een deel bijlegt. Als ik dat verkeerd zie, dan kan de heer Loggen dat misschien rechtzetten. Uw tweede vraag, hoeveel moet het dan zijn. Dat laat ik graag aan GS. Ik dien de volgende motie in:

2530 **Motie 45/03102016**
VisWad mist wat

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

2535 *Concluderende dat:*

- *Er 10 miljoen euro beschikbaar is gesteld voor het project VisWad, waarmee vergunningen van garnalenvissers zullen worden opgekocht.*

Overwegende dat:

- 2540
- *Zowel de Vissersbond als de Coalitie Wadden Natuurlijk menen dat de doelstelling om 20-30% van de garnalenvergunningen op te kopen niet gehaald zal worden met een bedrag van 10 miljoen euro;*
 - *Het voor de ecologie in de Waddenzee wenselijk is om de garnalenvisserij sterk te beperken.*

2545

Gehoord de discussie, verzoeken het college van GS om:

Bij het opstellen van het Uitvoeringsprogramma van het Waddenfonds te zoeken naar extra financiële middelen om de 10 miljoen euro voor VisWad voor het uitkopen van garnalenvissers aan te vullen

2550

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD

De VOORZITTER: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2555

De heer **LUDRIKS** (PVV): Voorzitter. Het vernietigende rapport van de Algemene Rekenkamer over het Waddenfonds uit 2012 is de PVV nog niet vergeten. Slecht beheer, te veel versnipperde projecten en onduidelijk wat de 33 miljoen euro per jaar daadwerkelijk hebben opgeleverd. Vier

jaar later blijken de resultaten niet veel beter gezien de conclusie van de Groningse gedeputeerde
 2560 Staghouwer, die stelt dat de grote hoeveelheid kleine projecten nog steeds onvoldoende
 opleveren. Dat de focus nu juist gaat liggen op de grotere projecten binnen de zes thema's, zoals
 het onderhoud van de Waddenzee, de natuur en de Afsluitdijk, is natuurlijk prima, maar de vraag
 blijft of er inmiddels keiharde einddoelen zijn bepaald waarop zij afgerekend kunnen worden. Of
 blijft de controle op effectiviteit een onverbeterlijke en boterzachte werkelijkheid, vragen wij de
 2565 gedeputeerde. Zo lezen wij op de website van het Waddenfonds, de volgende gesubsidieerde
 projectjes: 'Dineren op de dijk', dat is een wandeling met een culinair programma dat bijna
 200.000 euro kost. 'Een eindeloze horizon', een project waarmee men als het ware de kromming
 van de aarde kan zien. Kosten 987.000 euro. Een Waddenbelevingscentrum, ook weer bijna
 200.000 euro. Gaan mensen hier echt heen? Wij vragen het ons af. Zo zijn er nog meer
 2570 voorbeelden te noemen. Moeten wij hier echt belastinggeld aan uitgeven? Dat moet toch anders
 kunnen. Een ander punt van zorg van onze fractie gaat over de invulling van zogenoemde
 duurzame energie. In het investeringskader staat te lezen dat: "Er moet net zoveel duurzame
 energie worden opgewekt als nodig is voor zowel het eigen gebruik als voor het toerisme." Zou
 het dan ook kunnen dat dat geld uit dat kader kan worden gebruikt voor de aanleg van eventuele
 2575 windparken of andere soorten windmolens? Graag duidelijkheid van de gedeputeerde. Daarnaast
 valt te lezen dat partijen worden uitgenodigd om initiatieven te nemen die aansluiten op de
 majeure opgave. De provincies zijn bereid zich daarbij faciliterend op te stellen op een wijze die
 aansluit bij de behoefte en reserveren hiervoor middelen uit de eigen begroting in aanvulling op
 het Waddenfonds. Kan de gedeputeerde zich uitspreken dat er vanuit de Noord-Hollandse
 2580 begroting geen middelen zullen worden ingezet voor duurzame energieprojecten die bestaan uit
 windmolens?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Het Waddengebied is een uniek stuk van Nederland en met
 dit investeringskader stellen wij een aantal grote opgaven, waarin de komende tien jaar gewerkt
 2585 gaat worden vanuit het Waddenfonds, aangestuurd door de gezamenlijke Waddenprovincies.
 Meer dan de helft is bestemd voor deze grote opgave. Wij kunnen ons vinden in deze keuzes en
 denken dat het Waddenfonds op deze manier een goede bijdrage kan leveren aan de
 ontwikkeling van dit gebied. Het investeringskader is tot stand gekomen na input van veel
 partijen en wij hebben goede berichten gehoord over hoe de verschillende partijen hier tegenaan
 2590 kijken. Wij vinden dat wij zorgvuldig om moeten gaan met het Waddengebied en daar hoort bij
 dat er geen mijnbouwactiviteiten plaatsvinden. Daarom ondersteunen wij de oproep van harte.
 Een van de grote opgaven die wordt genoemd, is het Eems-Dollardgebied in balans. Ergens in de
 toelichting staat dat er een belangrijke economische kans ligt in het vergroenen van het
 industriecluster in het Eems-Dollardgebied door en dan citeer ik: "Het faciliteren van innovatieve
 2595 game changers, een pilotproject op het gebied van bio-raffinage, circulaire economie en
 energietransitie." Ik wil de gedeputeerde en het Algemeen Bestuurslid wel een suggestie geven
 voor een game changer op het gebied van de energietransitie in de Eemsdelta. Er staat daar
 inmiddels een enorme kolencentrale te draaien die evenveel CO₂ uitstoot als 3 miljoen auto's,
 jaarlijks 100 ton fijnstof, 2 miljoen kg stikstofdioxide en 570 kg aan zware metalen. Het sluiten van
 2600 zo'n centrale lijkt mij een enorme game changer. Wil de gedeputeerde toezeggen dat hij hiertoe
 zal oproepen in het bestuur van het Waddenfonds?

Mevrouw **ROMMEL** (VVD): Voorzitter. De VVD is blij met dit investeringskader. Dat laat duidelijk de inzet zien op de duurzame economie en ecologie of zoals ik het graag noem, de 'econologie'.

2605 Maar het Waddenfonds is daar ook voor bedoeld. De VVD meent dat met dit kader een groot draagvlak ontstaat voor de majeure opgaven en investeringen. De VVD is het eens met de heer Bakker dat er ook aandacht voor zoet water moet blijven. Wij kijken uit naar de uitvoeringsprogramma's en de verdere plannen die worden ingediend.

2610 Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter. Het investeringskader Waddengebied kan op steun rekenen van mijn fractie. Het evenwicht tussen het stimuleren van de economie enerzijds en ecologie anderzijds vormt een goede basis voor de verdere uitwerking naar een uitvoeringsprogramma. Wij kunnen ons ook vinden in de gewijzigde opzet van de financiering waarbij deels wordt ingezet op majeure projecten, maar anderzijds ruimte blijft voor kleine
2615 waardevolle initiatieven. Het Waddenfonds dat inmiddels tien jaar bestaat, heeft hiermee bewezen haar taak en daarmee samenhangende verantwoordelijkheden naar behoren aan te kunnen. Dit kader is tot stand gekomen na inspraak van belangrijke partners en wordt – zo is mij gebleken – overwegend positief door hen beoordeeld. Dit bleek ook tijdens een onlangs gehouden bijeenkomst in Leeuwarden, waar velen van ons aanwezig waren. Een van de zes
2620 majeure projecten betreft de Waddenzee, sinds 2009 op de lijst van het Werelderfgoed. Een van de grootste waddengebieden ter wereld en beschermd natuurmonument. Een gebied dat even uniek als kwetsbaar is en om die reden het verdient dat wij zuinig zijn op dit gebied. Olie, gas en zoutwinning hebben nadelige gevolgen zoals voor de bodemdaling. Daarom wil de PvdA dit nog een keer onder de aandacht brengen en benadrukken en dient daarvoor een motie in.

2625

Motie 46/03102016

Bescherming Waddenzee

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

2630

Constaterende dat:

- *In het investeringskader Waddengebied 2016-2026 een van de majeure projecten de Waddenzee betreft*
- *Er naast economie veel aandacht is voor ecologie;*
- 2635 - *De hoofdpoging voor de Waddenzee betreft het herstellen van het bodemleven en het bevorderen van een compleet voedsel web.*

Overwegende dat:

- *De Waddenzee sinds 2009 is aangewezen als werelderfgoed;*
- 2640 - *Het hier een van de grootste waddengebieden ter wereld betreft;*
- *De Nederlandse Waddenzee een beschermd natuurmonument is;*
- *Het daarom een uniek alsook kwetsbaar gebied betreft;*
- *Wij daarmee als provincie een bijzondere verantwoordelijkheid hebben;*

- 2645
- *Het daarom verdient dat wij zuinig zijn op dit gebied en het zullen beschermen tegen schadelijke invloeden;*
 - *Olie- gas- en zoutwinning negatieve gevolgen hebben, met name voor de bodemdaling;*
 - *Dit niet past binnen de doelstellingen van het Waddenfonds en in strijd is met de doelstelling van de provincies (pagina 5): het versterken en optimaal kunnen beleven van de fysieke en ecologische kwaliteiten van het waddengebied.*

2650

Gehoord de discussie, verzoeken het college van GS:

- *Zich uit te spreken tegen deze schadelijke activiteiten en in overleg met de drie Waddenprovincies, alles in het werk te stellen passend binnen de rol, verantwoordelijkheid en positie om dit gebied hiertegen te beschermen;*
- 2655 - *En verzoeken dit standpunt van PS uit te dragen in het bestuur van het Regie College Waddengebied en daarmee optimale invloed uit te oefenen om deze schadelijke activiteiten te voorkomen dan wel voor zover mogelijk te stoppen*

en gaan over tot de orde van de dag.

2660 *Fracties PvdA, GL, SP, D66, PvdD, ONH, CU/SGP*

De VOORZITTER: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2665 Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Het is onze verantwoordelijkheid om alles in het werk te stellen om dit unieke gebied te beschermen en daarmee te werken aan een van de doelen van het Waddenfonds.

2670 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Ik zoek even naar de positie van de PvdA en ik heb ook even naar de landelijke moties en amendementen gekeken en daarin wordt aangegeven dat het gaat om nieuwe projecten. U heeft het ook over stoppen, dus gaat u nu verder dan de landelijke fractie, ja of nee?

2675 Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Aan de motie is een klein zinnetje toegevoegd: 'daar waar mogelijk, te stoppen', dus als dat zo is, ja. Wij vinden wel dat wij onze eigen verantwoordelijkheid daarin hebben.

2680 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Dus als u zegt, wij gaan inderdaad verder dan de landelijke fractie, welk signaal en welke hoop wilt u aan alle belangenorganisaties die in het Waddengebied actief zijn en die misschien wel hoop ontleenen aan deze uitspraak, geven? Welke oproep gaat u aan de landelijke PvdA doen?

2685 Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Wij hebben deze motie afgestemd met de landelijke fractie en die staan hierachter. Het versterken en optimaal kunnen beleven van de fysieke en ecologische kwaliteiten van het Waddengebied en het verminderen dan wel het wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdommen van de Waddenzee, als provincie moeten wij alles

doen wat in onze macht ligt en daarin past een duidelijke stellingname. Dat is tevens in antwoord op de stelling van mevrouw Haagsma.

2690 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Voorzitter. Het begin van mijn bijdrage is hetzelfde als in de commissie. Dat is niet de bedoeling zult u denken, maar helaas moet ik constateren dat de belofte tekstwijziging niet heeft plaatsgevonden. De balans tussen ecologie en ecologie wilden wij zoals afgesproken, veranderen in de balans tussen economie en ecologie. En daarom dien ik nu alsnog een amendement in. Wij willen nogmaals benadrukken dat het gaat om een belangrijke balans tussen ecologie en economie van het Waddengebied, want het versterken van de
2695 leefbaarheid vraagt immers om beide.

Amendement 13/03102016

Waddengebied

2700 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016*

Besluiten in (de voordracht van) het besluit Investeringskader Waddengebied, pagina 1, tweede alinea, de zin: 'In de aanloop naar het investeringskader hebben diverse partijen uit het Waddengebied aangegeven dat er behoefte is om naast de huidige inzet van het Waddenfonds op kleinere opgaven te focussen op een beperkt aantal majeure opgaven op het gebied van ecologie en ecologie'
2705

te vervangen door de zin:

2710 *'In de aanloop naar het investeringskader hebben diverse partijen uit het Waddengebied aangegeven dat er behoefte is om naast de huidige inzet van het Waddenfonds op kleinere opgaven te focussen op een beperkt aantal majeure opgaven op het gebied van economie en ecologie.'*

2715 *Motivatie: De uitdagingen in het Waddengebied draaien niet alleen om ecologie, maar ook om de economie. In het gebied zitten bedrijven die een grote bijdrage leveren aan de economie en daarbij ook veel inzet plegen op duurzaamheid. Het belang van deze bedrijven voor de vitaliteit van het gebied is groot en daarom moeten hun belangen altijd meegewogen worden*

2720 *en gaan over tot de orde van de dag.*
Fractie CDA

De **VOORZITTER**: Dit is een technische fout in de voordracht. Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2725 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Wij hebben de gedeputeerde met nadruk gevraagd om dat voor de PS-vergadering te doen. Dat heeft hij beloofd en wij hebben een gewijzigde voordracht gekregen, maar deze wijziging was daarin niet opgenomen. Het CDA heeft aangegeven positief te zijn over

het voorliggende investeringskader en over de manier waarop dit met stakeholders tot stand is
 2730 gekomen. De gedeputeerde heeft ons goed meegenomen in de constructies van cofinanciering en
 de wens tot het vergroten van de multiplier. Wel willen wij nogmaals de zorg vanuit de
 landbouwsector herhalen over de dijkdoorbraak en verzilting van gronden. Ik heb een motie
 voorbereid, maar als u kunt toezeggen dat u in het Algemeen Bestuur van het Waddenfonds
 volop zult inzetten op onderzoek naar het mogelijk maken van de combinatie landbouw en
 2735 aquacultuur en u zich ervoor inspant dat er geen zout water binnen de dijken wordt gelaten op
 plekken waar de landbouw er nog niet klaar voor is en er nog geen afspraken liggen met
 agrariërs in dit gebied over hoe hiermee om te gaan, dan zal ik deze niet indienen. Tot slot is het
 goed te vernemen dat het uitvoeringskader ook naar PS zal komen en door hen zal worden
 vastgesteld. Ook is het goed om als Statenleden mee te worden genomen in de ontwikkelingen
 2740 van het Waddenfonds en het is soms zoeken met gemeenschappelijke regelingen. Ik refereer aan
 de wijze woorden van onze Commissaris zojuist. De agenda's voegen zich naar de deelnemers en
 dat geldt voor alle andere gemeenschappelijke regelingen. Wij horen graag hoe wij dat met het
 Waddenfonds vormgeven. Ik ben ook benieuwd naar de mening van andere Statenleden
 waaronder de Algemeen Bestuursleden. Ik heb de heer Bakker van D66 daar goed over gehoord
 2745 en ik wil daar volledig bij aansluiten.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Bescherming en verduurzaming van het Waddengebied staan
 wat GL betreft, hoog op de agenda. Met name het herstel van de bodem en de ecologie van de
 Waddenzee vragen om extra inzet onder meer door verduurzaming van de visserij. Ik wijs op de
 2750 net ingediende motie VisWad en door het aanwijzen van een eenduidige opdrachtgever en trekker
 van het project bodemherstel. Bij de ingekomen stukken heb ik een stuk gezien waarin werd
 geklaagd dat niemand de rol op zich neemt om dat te trekken. Daarom wil ik GS vragen hier
 extra aandacht aan te besteden in het kader van dit project, dat dat rondkomt. Het
 investeringskader klinkt ambitieus en heeft derhalve onze instemming. Sommige opdrachten zijn
 2755 wat ruim geformuleerd, maar ook die worden begrensd door de scherpe natuur- en
 verduurzamingsdoelen van het Waddenfonds. Projecten die in dienst staan van verbetering van
 de lokale economie en ontwikkeling van recreatie en toerisme dienen de natuur- en
 landschapswaarden te respecteren. Het vermarkten van het UNESCO-werelderfgoed – wij spreken
 liever van benutten – moet aan hoge kwaliteitseisen voldoen en qua schaal en karakter passen in
 2760 de lokale omgeving. Natuur, landschap en leefbaarheid mogen niet worden aangetast. Het komt
 net als bij de Recreatievisie aan op de concrete uitwerking. Wij bepleiten de Coalitie Wadden
 Natuurlijk daar nauw bij te betrekken en zien uit naar bespreking van een ambitieus
 gemeenschappelijk uitvoeringsprogramma samen met onze collega's in de andere
 Waddenprovincies.

2765
 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. 50plus is blij met het investeringskader Waddenfonds
 voor majeure opgaven in 2016 tot 2026, waarvoor onze dank. Wij vinden dat er een redelijk
 goede balans is tussen economie en ecologie. Wij vragen echter extra aandacht voor de kleinere
 opgaven en dit bedoelen wij met betrekking tot de financiering ervan, aangezien deze mede
 2770 afhankelijk zijn van investeringen van derden. Kan de gedeputeerde dit iets nader toelichten?

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Na het aanhoren van de eerste termijn dacht ik aan het liedje van een Amerikaanse rapper en ik weet niet of het verstandig is om dat hier te herhalen, maar dat drong zich wel een beetje bij mij op. Ik denk dat wij hier kunnen praten over een stuk waar wij
2775 als Noord-Holland heel blij mee mogen zijn, niet alleen Noord-Holland, maar ook de Waddenprovincies en nog veel belangrijker, de Wadden an sich en iedereen die ermee te maken heeft.

Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): De gedeputeerde maakt ons erg nieuwsgierig, ook naar welke
2780 radiozender hij luistert, maar ik wil nu wel graag weten over welk liedje dat gaat en waar wij de volgende keer het Waddenfonds mee in kunnen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik zal dat op een ander moment met mevrouw Haagsma delen.

2785 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): De gedeputeerde refereert aan een nummer zonder het te willen noemen. Daar wil ik ook kwalificaties aan hechten, maar die zal ik dan inderdaad maar buiten de vergaderorde om geven, maar ik wil nu toch wel heel graag weten en de hele Staten zijn er nieuwsgierig naar, naar welk nummer u vanmorgen heeft geluisterd en wat u aan het Waddenfonds deed denken.

2790 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter, het nummer van het lied ken ik niet exact, maar ik weet wel dat het vol met onparlementair taalgebruik staat, dus ik zal het hier niet herhalen.

De **VOORZITTER**: Buiten de Statenzaal.

2795 Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik deel de complimenten en tevredenheid van velen want het belangrijke document kan ons verder helpen bij de duurzame en ecologische ontwikkelingen in dat gebied en daar is ook hard aan gewerkt. Een aantal partijen sprak over het verleden en de doeltreffendheid. Enerzijds is het voortgekomen uit het op een andere manier met het
2800 Waddenfonds willen omgaan. Jaarlijks wordt 28 miljoen euro uitgekeerd en in het verleden werd dat verkruimeld over het gebied en rijp en groen zaten door elkaar heen. Ik wil benadrukken dat dat altijd via een vast stramien is gegaan. In het projectvoorstel van de initiatiefnemer wordt gekeken naar een opstellingsbesluit of het daarin past, en de kwaliteitscommissie toetst of de aanvraag daarbinnen past en voldoet aan de doelstellingen van het Waddenfonds. Als daar ja op
2805 geantwoord wordt, dan kan het in aanmerking komen voor een bijdrage uit het Waddenfonds. Ondanks dat daar in het verleden projecten tussen zaten die konden rekenen op minder enthousiasme van sommige partijen, wil ik er toch op wijzen dat in mijn optiek sprake was van een aantal zeer waardevolle projecten voor de provincie, zoals Spawater, initiatieven op Texel zoals het vasthouden van zoet water, dijkversterking, 'building with nature' in sectie 9 van de
2810 Prins Hendrikdijk op Texel, duurzame blauwe energieontwikkeling. Ik denk dat dit ons veel heeft gebracht. Naar aanleiding van vragen uit de sector, die behoefte heeft aan het meerjarig met het Waddenfonds kunnen omgaan voor lange termijninvesteringen, zodat zij ook meer kunnen gaan inbrengen en meer zekerheid hebben en daardoor in staat zijn om een hoger risico te aanvaarden, door al deze elementen bij elkaar hebben wij gezegd, wij gaan iets nieuws doen en

2815 daar is het investeringskader uit voortgekomen. In het investeringskader staat op hoofdlijnen beschreven binnen welke domeinen wij dat willen doen en dat doen wij op basis van 50% economie en 50% ecologie. Daarom zou ik mijn verhaal zijn begonnen als ik niet met de liedjes was lastiggevallen, dat er een kennelijke verschrijving heeft plaatsgevonden. Daar had mevrouw Haagsma helemaal gelijk in. Waar staat 'ecologie en ecologie' moet zijn ecologie en economie. Ik
2820 hoop dat dat hiermee is gecorrigeerd en dat het amendement overbodig is geworden. Er is veel belangstelling voor zilte teelt en op pagina 42 van het investeringskader kunt u zien dat ook vanuit het Waddenfonds daar buitengewoon veel belangstelling voor is. Hetgeen mevrouw Haagsma betoogt, doen wij in feite al. Dat is de huidige werkwijze. Op korte termijn heb ik een afspraak met de voorzitter van de LTO. Het is een belangrijke partner in het gebied en die betrek
2825 je er daarom goed bij, net zoals bij de totstandkoming van het investeringskader. De oproep om de kolencentrale in het Eemsgebied te sluiten moet gericht worden aan het Ministerie van Economische Zaken. Die gaan daarover. Wij moeten niet proberen om alle problemen op te lossen via het Waddenfonds, want daar is het niet voor. Het is een uitvoeringsorganisatie en dat betekent dat het Waddenfonds op basis van ideeën, projecten die door partijen, regio en
2830 overheden worden ingediend, toetst op het voldoen aan de doelstellingen van het Waddenfonds en op basis daarvan beschikt of niet. Het Waddenfonds is geen politieke organisatie die politiek zou moeten bedrijven. Dan kom ik meteen bij de motie van de PvdA, D66, SP, GL en PvdD en die moet ik ontraden om een aantal redenen. Ik vind veel meer dat de Staten daar een standpunt over in zouden moeten nemen. De Staten spreken zich uit en nemen daarover een standpunt in. Ten
2835 tweede, het is destijds onlosmakelijk aan elkaar verbonden dat de activiteiten in het Waddengebied gecompenseerd moeten worden. Er zit wel degelijk een relatie die destijds door ik meen, minister Brinkhorst heeft genoemd en Kamerlid Atsma heeft destijds een motie ingediend voor 50% economie en 50% ecologie, maar er is wel degelijk een relatie met mijnbouwactiviteiten. Ik vind het gek dat als wij praten over besteding van de middelen die wij van ganser harte en met
2840 veel liefde uitgeven, wij als GS moeten zeggen, wij spreken ons uit tegen die mijnbouwactiviteiten. Waar ik wel mee uit de voeten zou kunnen is dat wij, op het moment dat er activiteiten ontplooid worden die een impact hebben op het gebied, vooraf een impactanalyse zouden maken over wat het betekent en welke effecten wij mogen verwachten en zijn daar mitigerende maatregelen voor te bedenken en zo niet, dan moet je jezelf de vraag stellen of je
2845 dat zou moeten willen. Dat vind ik een andere insteek en daar kan ik beter mee uit de voeten dan met de motie.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): De gedeputeerde zegt dat het zijn voorkeur zou hebben, maar dat is een uitspraak van hemzelf, maar het indienen van deze motie is al een uitspraak van de Staten.

2850

Gedeputeerde **LOGGEN**: Daarmee kunt u zelf uw Tweede Kamerfracties benaderen, want daar hoort de politieke discussie thuis over mijnbouwactiviteiten in de Nederlandse bodem.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Ik heb mijn eigen fractie benaderd en die staan achter deze motie.

2855

Gedeputeerde **LOGGEN**: Zoals ik net zei, ik probeer positief met u mee te denken en om te buigen tot een standpunt en maatregel waar ik veel beter mee uit de voeten kan, zodat ik meer

geloofwaardigheid houd wanneer ik mijn stem laat horen in diverse gremia. Als het langs die lijn zou kunnen, dan zou ik dat effectiever vinden en dat met meer effect kunnen uitdragen. Ik geef het u mee. Deze motie moet ik u echt ontraden om de zojuist genoemde redenen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Ik weet niet hoe lang geleden de heer Atsma en de heer Brinkhorst bezig waren met dit geheel om geld voor mijnbouwactiviteiten in het Waddenfonds te steken, maar wij praten nu wel over veranderend inzicht en dat zegt volgens mij de PvdA. Onze Kamerleden houden zich heel erg bezig met mijnbouwactiviteiten, zoals gaswinning in Groningen. Die zijn daar allang van op de hoogte. Wij zouden het prettig vinden als u het steunt. Voortschrijdend inzicht biedt ook de mogelijkheid om te zeggen, dat moeten wij niet meer doen, want door bodemdaling en door allerlei andere gevolgen is het heel slecht voor de natuur in het Waddengebied.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik ben verheugd te horen dat er heel veel Kamerleden mee bezig zijn. Dan zou ik het debat in de Kamer met veel meer passie willen zien. Dan vind ik het gek dat wij hier het debat voeren en niet in de Tweede Kamer, zeker als er zoveel Tweede Kamerleden zich er positief over uitspreken. Ik vind ook dat de Staten zich niet moeten lenen voor een politieke discussie die in Den Haag kennelijk nog niet beslecht is om die nu al in de voorhoede op andere wijze proberen te voeren. Ik vind dat ook procedureel onjuist. Ik heb iets gezegd over verzilting. Dan de motie VisWad. 10 miljoen euro is beschikbaar en dat bedrag is bepaald op basis van een LEI-verkenning en marktconsultatie. Dan mag ik er toch vanuit gaan als het samen is verkend en uit de marktconsultatie blijkt dat dit genoeg is voor reductie van het aantal garnalenvissers, waarom zou je dan meer willen? Het convenant VisWad is een pakket van maatregelen waaronder het sluiten van gebieden voor garnalenvisserijen en reductie van het aantal vergunningen. Het convenant VisWad komt in nauw overleg met betrokken organisaties, vertegenwoordigers van de visserijsector, natuurorganisaties en overheden tot stand, dus ik vind het gek als wij als Staten gaan zeggen dat wij dat niet voldoende vinden. Ik denk dat het voldoende is. Daarnaast hebben wij ook nog de verdeling 50/50. Die verdeling komt ook onder druk te staan als je er meer geld voor uit gaat trekken en de Staten hebben zich uitgesproken dat zij hier wel waarde aan hechten.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Ik ben het met u eens dat 10 miljoen euro veel geld is en in principe genoeg zou moeten zijn. Dat zou ik ook fijn vinden, maar helaas blijkt nu dat het niet het geval is. Het project gaat binnenkort van start en zowel de Vissersbond als de Coalitie Wadden Natuurlijk zien al aankomen dat die 10 miljoen euro niet voldoende gaat zijn. Dat is jammer, maar het zou nog erger zijn als daardoor het project mislukt. Dat willen wij voorkomen en daarom willen wij met deze motie vragen om te kijken of het mogelijk is om extra middelen – mocht dat nodig zijn – toe te voegen aan die 10 miljoen euro, om er toch voor te zorgen dat de doelstelling gehaald wordt.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik blijf bij het standpunt dat het Waddenfonds niet alleen verantwoordelijk is. Het is een uitvoeringsorganisatie. Als er projecten zijn die daarbinnen passen, kan het Waddenfonds bijdragen, maar dat betekent dat er ook andere partijen aan zet zijn om daarin te participeren. Het kan niet zo zijn dat 100% van de financiering vanuit het

Waddenfonds komt en ik acht het zeer onverstandig om dat wel te doen. Daarnaast weten wij dat de gesprekken met de sector in een delicaat proces zitten en wij weten dat er een fors aantal vergunninghouders is, ook inactieve vergunninghouders en wij moeten ervoor waken dat er straks veel geld gaat naar een proces – dat eerst op zijn eigen merites moet lopen – waar uiteindelijk wel vergunningen gerealiseerd zijn, maar de visserij niet is afgenomen. Dat zou ik ook verkeerd vinden. Mede op basis daarvan ontraad ik deze motie.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter. Mogen wij even schorsen?

2910 De **VOORZITTER**: Dat is een goed voorstel. De vergadering is geschorst. De vergadering is heropend.

Tweede termijn

2915 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik heb een korte vraag aan de PvdD. Ik zou graag wat meer achtergrondinformatie willen hebben van de motie, maar misschien kan de gedeputeerde dat ook wel beantwoorden. Ik zou willen zeggen in plaats van het dictum, onderzoek nou eerst even hoeveel extra financiële middelen nodig zijn en waarom, dus hoeveel vissers hebben nog een vergunning liggen, al dan niet gebruikt, enzovoorts. En hoeveel hebben we dan nodig.

2920 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Wij maken toch progressie de gedeputeerde en ik, want waar hij mijn vorige bijdrage over onderzoeken op het gebied van visserij nog afdeed als geloof, onderschrijft hij wel het onderzoek dat ik deze keer aanhaalde over de status van de ecologie in de Waddenzee. Dus we gaan toch vooruit en dat is altijd fijn. Ik hoor de gedeputeerde ook zeggen dat hij graag wil dat het project VisWad slaagt en dat als er extra middelen zijn, het wellicht mogelijk is dat hij gaat bekijken of die middelen wellicht beschikbaar kunnen komen. Ik zou u willen vragen of dat iets is waar u naar zou willen kijken. Dus als die 10 miljoen euro op is en er extra middelen nodig zouden zijn, of u bereid bent bij het Rijk wellicht vanuit een ander potje, te zoeken naar middelen om die 10 miljoen euro aan te vullen, zodat het project VisWad toch een goede afloop zal hebben. Als wij dat kunnen afspreken, dan ben ik zeker bereid om de motie in te trekken.

2930 De heer **LUDRIKS** (PVV): Voorzitter. Ik hoor de gedeputeerde zeggen dat het in het verleden was dat de problemen zich hebben voorgedaan. Dat is aan de ene kant wel waar, want sinds de oprichting in 2006 – die bevindingen kwamen uit 2012, het verleden – heeft nog geen maand geleden uw collega in Groningen gezegd dat “kleine projecten niet het grote verschil maken. Wij willen over tien jaar kunnen laten zien dat er echt iets gebeurd is met het geld” en dat was vorige maand. Wij gaan niet alleen verder met de vier grote projecten, er is nog steeds kans op subsidie voor de kleine projecten, maar liefst 90 miljoen euro. Ik vraag mij af of u nog steeds denkt dat het goed komt, want ik heb daar mijn twijfels over. Ik heb ook nog geen antwoord gehad op mijn vraag of dit geld gebruikt kan worden voor de aanleg van windmolens en windmolenparken.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik vind het jammer dat de gedeputeerde niet alle wereldproblemen wil oplossen met het Waddenfonds, want dan had ik nog wat wereldproblemen willen suggereren. Toch constateer ik dat in het investeringskader wordt gezocht naar projecten die een verschil maken. Ik zou de suggestie mee wil geven aan de gedeputeerde om samen met zijn collega's te kijken hoe groot dat verschil is om dat project te realiseren en daar draagvlak voor te vinden in de landelijke politie.

Mevrouw **ROMMEL** (VVD): Voorzitter. Als Algemeen Bestuurslid merk ik richting het CDA op dat het uitvoeringsprogramma in het uitvoeringskader van het Waddenfonds komt en daarmee komt het in de Staten terug. Jaarlijks komt er een uitvoeringsprogramma Waddenfonds in het Algemeen Bestuur en zoals de heer Bakker al aangaf, juist om het draagvlak te toetsen zouden wij dat graag in de commissie bespreken.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter, alhoewel nog niet helemaal voor 100% overtuigd, denk ik dat er toch witte rook is opgestegen, dus ik doe een poging om de motie aan te passen waarmee de partijen die deze hebben ondertekend, en de gedeputeerde zich kunnen verenigen. Dan wordt het dictum van de motie als volgt: "Gehoord de discussie", dan schrappen wij de zin "Verzoeken het college van GS om" en dan zeggen wij: "PS spreken zich uit tegen deze schadelijke activiteiten en – en dat is dan nieuw – verzoeken GS in overleg met de drie Waddenprovincies alles in het werk te stellen passend binnen rol, verantwoordelijkheid en positie om dit gebied hiertegen te beschermen." Dat blijft verder staan. De eerste zin bij het tweede bullet wordt aangepast. Dat wordt dan "en verzoeken dit standpunt van PS" en de rest blijft gelijk. Volgens mij heb ik het zo goed verwoord en hoop ik dat de gedeputeerde hier een positief advies op gaat geven en dan dank ik iedereen die heeft meegetekend voor hun bereidwillige samenwerking.

De **VOORZITTER**: De oorspronkelijke motie 46 is ingetrokken en de gewijzigde motie 46.a is ingediend.

Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Voorzitter, ik dank de gedeputeerde voor zijn toezegging ten aanzien van de zorg van LTO over verzilting en het feit dat hij daar het gesprek over aangaat, lijkt ons goed. Het amendement blijft gehandhaafd. U heeft eerder een belofte gedaan om de tekst te wijzigen en belofte maakt schuld, maar een nietszeggende belofte is 'het hemd der dwazen' en dat willen wij eigenlijk voorkomen. Dus het amendement voor de tekstwijziging blijft gehandhaafd. Dank aan de collega's, zeker die in het Algemeen Bestuur, want zij vertegenwoordigen ons elke keer weer in het Waddenfonds en het is goed om dat met elkaar voor te bereiden.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik hoop dat mevrouw Haagsma zich realiseert welk staatsrechtelijk probleem zij over zich afroept als het amendement verworpen zou worden. Ik heb een kennelijke verschrijving proberen te corrigeren, maar als het amendement wordt aangenomen, dan is het 50% ecologie en de andere 50% ook ecologie.

- 2985 Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Dan wens ik u veel succes als gedeputeerde of u nog langer die boodschap wilt uitdragen. Dit novum zou ons wellicht tot twijfels brengen, maar ik hoop u toch ook als verstandige gedeputeerde.
- 2990 Gedeputeerde **LOGGEN**: De geest van de tekst zegt iets anders, dus wat dat betreft komen wij er wel uit. Volgens mij is de tekst heel helder en de geest die daarvan uitgaat, is daar nog helderder over. Het beeld dat misschien is ontstaan dat deze gedeputeerde en mevrouw Vermaas van de PvdD het stelselmatig met elkaar oneens zijn, is zeker niet het geval. Wellicht op het gebied van vissen, hengelen, maar over het algemeen staan wij open voor elkaars argumenten en zo ook voor deze, dus als mevrouw Vermaas zegt, mocht er een situatie ontstaan waarbij nog wat gepast
- 2995 en gemeten moet worden en wilt u daar vanuit een positieve grondhouding naar kijken en dientengevolge handelen, dan is het antwoord daarop ja. Naar de PVV, de uitspraak van Staghoutwer snap ik wel, want wij hebben gezegd, wij gaan nu zorgen dat wij grotere meerjarige projecten kunnen financieren met een veel grotere impact die veel langer in de toekomst merkbaar zullen zijn. Maar nog steeds hebben wij gezegd, er zat ook waarde in de oude
- 3000 werkwijze en dat komt tot uiting in dat van het resterende geld van het Waddenfonds twee derde naar het investeringskader gaat en een derde conform de oude werkwijze, want tussen de aanvragen zaten vele parels die ook echte meerwaarde voor de regio hebben gehad. Ik vind het goed dat wij langs die lijn naar de toekomst kijken of je het niet alleen stopt in het grote en mooie, maar ook in het kleine en fijne. Volgens mij is dat helemaal geen verkeerd uitgangspunt
- 3005 en is dat heel goed werkbaar. Over windmolens, het Waddenfonds heeft geen beleid of er wel of geen windmolens komen. Er kunnen aanvragen komen. Friesland bouwt een windmolenpark en daar zit geen Waddenfondsgeld bij, dat komt ook niet. Wat wij doen is duurzame energieprojecten stimuleren, zoals blauwe energie Rocardo, de Afsluitdijk, dat is allemaal op het gebied van zeewater en getijdenstroming. Daar financieren wij wel in. Maar ik vind ook dat als er
- 3010 aanvragen komen, deze op de inhoud moeten worden beoordeeld en getoetst aan de uitgangspunten van het Waddenfonds. Ik zie niet in hoeverre het er wel in past, maar in alle eerlijkheid zie ik ook niet hoe het er niet in past. Het motiveren van het verschil. Mijnheer Klein, wij hebben op voorhand geprobeerd het verschil tussen de oude en nieuwe werkwijze goed in kaart te brengen. De effecten zullen op termijn duidelijk moeten zijn. Ik denk dat wij een modus
- 3015 hebben gevonden waarin resterende middelen van het Waddenfonds een soort hefboom hebben weten te creëren waardoor op basis van cofinanciering van andere partijen meer beschikbaar komt voor het doel dat wij nastreven, namelijk 50% economie, 50% ecologie. Natuurlijk werk ik met de overige leden van het Algemeen Bestuur van ganser harte mee om jaarlijks een moment te zoeken waarin uitleg wordt gegeven over het Waddenfonds en wat er gebeurd is. Ik denk dat
- 3020 het goed is om de procedure even fijn te slijpen met elkaar. Het uitvoeringsprogramma komt in het uitvoeringskader van het Waddenfonds dat voor tien jaar wordt vastgesteld, en komt naar de Staten en vervolgens wordt het uitvoeringsprogramma van het Waddenfonds jaarlijks door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Dat is de volgorde der dingen. De PvdA en de overige partijen die de motie hebben ingediend. Ik trek mijn stemadvies in op basis van deze tekst en ik laat het
- 3025 oordeel aan de Staten over. Het levert mij niet een ongeloofwaardige positie op. Ik heb al gereageerd op het amendement.

De **VOORZITTER**: Nu is het nog even wachten op de motie.

3030 Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Zou ik van de gelegenheid gebruik mogen maken om aan te geven dat ik motie 45 na de toezegging van de gedeputeerde intrek?

De **VOORZITTER**: Motie 45 is ingetrokken. Dan beginnen wij met de stemming over A13. Dat amendement is door gedeputeerde Loggen namens het college van een warme aanbeveling
3035 voorzien. Stemverklaringen?

De heer **BAKKER** (D66): Wat mij betreft is het amendement overbodig, want wij vertrouwen de gedeputeerde hier wel op. Ik merk wel dat ik wat druk voel van partijgenoten die toch erg voor ecologie en ecologie zijn, maar op basis van de inhoud steunen wij dit amendement.
3040

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, zodat het amendement unaniem is aanvaard. Van harte gelukgewenst. Dan de gewijzigde M46A. Stemverklaringen?

3045 Mevrouw **ROMMEL** (VVD): De VVD is van mening dat het Waddenfonds hier niet voor bedoeld is. Het hoort thuis in de Tweede Kamer. De VVD zal tegenstemmen.

Mevrouw **HAAGSMA** (CDA): Voorzitter, ook het CDA is van mening dat wij ons niet in dit gremium daarover dienen uit te spreken. Dat is al in de Tweede Kamer gebeurd. Het CDA is wel
3050 tegen nieuwe boringen, maar het woordje 'stoppen' in de motie gaat ons te ver, wij zullen tegen stemmen.

De heer **LUDRIKS** (PVV): De PVV volgt de twee voorgaande sprekers.

3055 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik vind het een hele sympathieke motie en hij is ook aangepast maar ik moet u heel eerlijk zeggen dat ik de financiële en juridische consequenties niet kan overzien en daarom doe ik niet mee.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties van
3060 de VVD, 50plus, CDA, PVV, de overige leden daarvoor, zodat de motie is aangenomen. Dan de voordracht.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde over het project VisWad, maar wij kunnen helaas niet met de voordracht instemmen, omdat er nog
3065 steeds geld gaat naar de visserij en dat kunnen wij niet onderschrijven.

De **VOORZITTER**: Andere stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PVV, de PvdD, de overige leden voor, zodat de voordracht is
3070 aanvaard.

15. Statenvoordracht 62 Vaststellen verordeningen Wet Natuurbescherming

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Het doel van de Wet Natuurbescherming is natuurlijk het beschermen van de natuur, maar met deze verordeningen wordt de Wet Natuurbescherming
3075 gebruikt om de landbouw te beschermen tegen de natuur en tegen dieren. Want dit zijn de besluiten die voorliggen: geen natuurvisie maken, geen passende maatregelen om de ongunstige staat in natuurgebieden te herstellen, ganzen, gaaïen, eksters, meerkoeten en zwanen worden vogelvrijverklaard, het doden van dieren voor de lol blijft toegestaan, natuurvernietiging door de landbouw wordt weer mogelijk gemaakt, het wanbeleid van de Faunabeheereenheid wordt
3080 voortgezet en de subsidiekraan voor de landbouw gaat wagenwijd open. De natuur heeft meer bescherming nodig dan de intensieve landbouw. Er is nog maar 15% van de biodiversiteit over en klimaatverandering zal dieren en planten verder onder druk zetten. Die resterende biodiversiteit zit in natuurgebieden en in steden. Natuurgebieden zuchten onder de stikstof uit de landbouw en het platteland zelf is een groene woestijn van verdroogde en overbemeste grasvlakten vol
3085 landbouwgif. Alleen ganzen kunnen daar nog overleven, maar zelfs dat vindt het CDA te veel en wil de dieren afschieten en vergassen. Wij hebben ambitie nodig, ambitie om te komen tot een goede basisbescherming van de natuur met actief natuurherstel ten behoeve van biodiversiteit en bredere doelen, het zogenaamde niveau III. Dat was ook de teneur van de werkconferentie van PS met experts en belanghebbenden uit heel Nederland. Delen de PvdA en D66 deze ambitie? De
3090 PvdD stelt voor om die ambitie hier wel uit te spreken en ook de landschappen aan te gaan wijzen ter bescherming van natuur en landschap. Daarom de volgende motie.

M47/03102016

Ambitie natuurvisie

3095

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

Constateernde dat:

- *In artikel 1.7 van de Wet Natuurbescherming is opgenomen dat PS een provinciale natuurvisie vaststellen;*
- *Deze visie in het bijzonder aandacht dient te besteden aan behoud en versterking van de biodiversiteit en aan de integratie met andere delen van beleid van de provincie, als economisch beleid, ruimtelijk beleid, milieubeleid en waterbeleid;*
- *De wet de mogelijkheid biedt om – aanvullend op bestaande beschermingsregimes –*
3105 *bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aan te wijzen;*
- *GS ervoor kiezen om de bestaande Agenda Groen aan te wijzen als Natuurvisie.*

Overwegende dat:

- *De Agenda Groen een vrij nieuwe agenda betreft en de Wet natuurbescherming al snel in werking treedt en het daarom niet realistisch is om voor die tijd nog een natuurvisie op te stellen;*

- Een slechte natuurkwaliteit leidt tot meer juridische knelpunten voor economische ontwikkelingen dan actief natuurherstel ten behoeve van biodiversiteit en bredere doelen;
- 3115 - Tijdens de werkconferentie van PS voor deze ambitie veel interesse en draagvlak bleek te bestaan, o.a. ook bij de TBO's.

Van mening dat:

- 3120 *Het gewenst is om nu al de ambitie uit te spreken voor de op te stellen Omgevingsvisie en daaraan te gaan werken.*

Gehoord de discussie, verzoeken het College van GS:

- Nu al wel de ambitie uit te spreken dat wordt ingezet op:
 - a) effectieve natuurbescherming en actief herstel van biodiversiteit en bredere doelen, en
 - 3125 b) het aanwijzen van nader te beschermen provinciale natuurgebieden en landschappen, met bijzondere aandacht voor de kuststrook;
- Deze ambitie samen met PS nader uit te werken in aanloop naar de Omgevingsvisie

en gaan over tot de orde van de dag.

- 3130 *Fracties PvdD, GL*

De PvdD had hier graag gediscussieerd over een ambitieuze natuurvisie met relatie tussen alle beleidssectoren, zoals water, milieu en economie. Helaas ligt die niet voor. De Agenda Groen ligt opnieuw voor, maar nu als Natuurvisie. Behoudens de zinloze jagerspassages, is het een goede agenda, maar niet meer zo geloofwaardig na de bezuinigingen op natuur in het coalitieakkoord.

3135 De PvdD wil investeren in natuurkwaliteit: natuurlijk processen moeten de ruimte krijgen. Het is het beste recept voor biodiversiteit en beschermde soorten.

De VOORZITTER: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Voor de goede orde, in deze ronde wordt het woord gevoerd over de algemene invalshoek en daarna komen de

3140 afzonderlijke verordeningen aan de orde, waar ook afzonderlijk op ingetekend is. Dat is een besluit van het presidium geweest om deze zaken uit elkaar te trekken.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Het CDA is over het algemeen positief over de uitwerking van de wet Natuurbescherming. Het is een belangrijke en veel omvattende wet waar hard aan gewerkt is. Nogmaals complimenten aan GS en de ambtenaren. Als goede rentmeesters moeten wij ervoor zorgen dat de natuur beschermd en goed beheerd wordt en dat gebeurt met deze wet. Wij moeten niet vergeten dat de natuur behoefte heeft aan een langetermijnvisie. Het is absoluut niet effectief als de doelen en kaders steeds gewijzigd worden. Natuur vraagt om geduld. Daarom

3145 zijn wij het eens om de agenda Groen als provinciale Natuurvisie aan te merken. Het is zeer logisch en goed om met die agenda verder te gaan en die goed uit te werken. In grote lijnen zeer positief. Wij willen nog een paar onderdelen aan de orde stellen. In de commissie heeft de gedeputeerde toegezegd dat de schadevergoeding voor ganzenschade 95% zal zijn. Dit wordt

3150 gegarandeerd totdat wij zijn aangeland bij het niveau van 2005 en dat betekent een schadeniveau van 100.000 euro in Noord-Holland. Tot die tijd wordt 95% van de schade van

ganzen vergoed door de provincie en dat is van groot belang voor telers, boeren en tuinders die soms met duizenden tot tienduizenden euro's aan gewasschade te maken hebben door de enorme ganzenpopulatie in Noord-Holland. Het CDA wil deze toezegging vastgelegd hebben in de notulen van de commissie en van deze PS-vergadering, zodat daar nooit onduidelijkheid over kan bestaan.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. In Noord-Holland hebben wij een prachtige en diverse natuur en als provinciaal bestuur hebben wij de verantwoordelijkheid gekregen om die zorgvuldig te beheren en te versterken. Het woord rentmeesterschap noemde het CDA. En dat versterken is ook nodig, want de natuur staat tegelijkertijd enorm onder druk. De cijfers over de steeds verder afnemende biodiversiteit stemmen droef en de steeds verder uitbreidende infrastructuur, de landbouw en de groeiende behoefte aan woonruimte hebben negatieve effecten op de natuur. Met deze nieuwe wet krijgt de provincie meer ruimte om beleid rond de natuur vorm te geven en in de verordeningen die vandaag op de agenda staan, is vooral het bestaande beleid in een nieuw juridisch kader gegoten, waarbij steeds wordt gezegd dat er een balans wordt gezocht tussen natuur en maatschappelijke belangen. Onze indruk is dat dat zorgvuldig is gebeurd, maar wij denken wel dat een meer principiële afweging tussen de verschillende belangen noodzakelijk is, met name tussen landbouw en natuurbescherming en hoe wij daarmee in de toekomst om kunnen gaan. Wij zien daarom uit naar een omgevingsvisie waarin wij onze visie op de natuur vast gaan leggen. Daar wil ik het voor deze ronde bij laten, als u mij toestaat nog te spreken bij een van de andere verordeningen, waarvoor ik mij niet heb ingeschreven. Anders ga ik nu even door.

De **VOORZITTER**: Als u dat even doorgeeft, dan kan dat nog aangevuld worden.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Het komt niet vaak voor, een wet die door de landelijke overheid naar een lagere overheid wordt gedecentraliseerd. Met deze Wet natuurbescherming is dat het geval. Wij moeten er dan ook zeer contentieus mee omgaan. Even iets anders. Ik en mijn fractie denken op dit moment aan onze gedeputeerde Talsma. Deze Statenvergadering – vooropgesteld dat de behandeling van deze wet vandaag wordt voltooid – zal de afronding zijn van een proces van vele maanden. Dat Tjeerd Talsma vandaag niet bij deze vergadering kan zijn, stemt mij en mijn fractie buitengewoon verdrietig. Wij wensen onze gedeputeerde vanaf deze plek heel veel beterschap toe. Middels een themadag, BOT-overleg, bijeenkomsten over groen kapitaal en twee commissievergaderingen hebben wij het traject naar deze vergadering doorlopen. Wij gaan zagezegd niet over een nacht ijs. In de commissievergadering heeft de PvdA voldoende input kunnen geven en terug gehad over de behandeling van deze verordeningvoordrachten. Wij zijn het met het college eens dat Groen Kapitaal en Licht op Groen voldoende handvatten bieden om aan deze wet uitvoering te gaan geven. Bovendien zal met iets meer dan twee jaar de nieuwe Omgevingswet in werking treden en voor de provincie een eigen Omgevingsvisie. Wij roepen het college op om op tijd en voortvarend met de verdere voorbereiding van de Omgevingsvisie 2050 aan de slag te gaan. Ik citeer: “Optimale inzet van preventieve middelen ter voorkoming van schade om afschot terug te dringen en alleen – dat staat er ook heel duidelijk – nadat er naar alternatieven is gekeken” zijn zinsneden uit de

3200 verordeningen waar de PvdA goed mee uit de voeten kan. Effectieve inzet van preventieve middelen moet ertoe leiden dat de enorm gestegen uitgaven uit het Faunafonds drastisch naar beneden gaan. Dat vinden wij een goed uitgangspunt. Voor wat betreft de professionalisering van de FBE's, het registreren en rapporteren gaan wij ervan uit dat wij daar door het college nauwgezet en continu over geïnformeerd zullen worden en blijven. Met deze Natuurwet is de decentralisatie van het natuurbeleid afgerond. De PvdA vindt dat het de komende jaren zo moet
3205 blijven, maar dat wij wel regelmatig zullen moeten blijven evalueren om te kijken hoe het allemaal in de praktijk werkt en gaat uitwerken.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik was erg benieuwd naar de ambitie van de PvdA en dan met name als het gaat om Natura2000-gebieden. U weet dat in de belangrijkste Noord-Hollandse
3210 natuurgebieden de gunstige staat van instandhouding nog lang niet is bereikt en ook de komende decennia met het huidige beleid niet gaat worden bereikt. Is dit een situatie die die PvdA wenselijk vindt en zo nee, wat gaat u de komende periode doen om die toestand wel te verbeteren?

3215 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Er komen elk jaar 250 ha bij, dus dat is in ieder geval een areaalverbetering. Als u zegt, hoe gaan wij dat allemaal behappen, dan heeft u daar zeker een punt. Ook wij willen daar heel nauw de vinger aan de pols houden, want areaalvergroting wil wel zeggen dat je meer natuur hebt te beheren. Wij vinden de handvatten hiervoor terug in de verordeningen die hier voorliggen en hebben daar alle vertrouwen in.

3220 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Natuurlijk, 250 ha natuur erbij is een hele goede zaak, daarover geen misverstand, maar op korte termijn helpt dat niet voor natuurgebieden die nu in een ongunstige staat van instandhouding verkeren, waardoor de biodiversiteit achteruitloopt. Daarvoor is meer nodig dan wat nu in de verordeningen staat. Bent u bereid om met de PvdD en GL ervoor te gaan
3225 om een hoger ambitieniveau te krijgen in aanloop naar de Omgevingsvisie?

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Wij zullen dat zien. Er wordt op dit moment hard aan gewerkt. Ik heb geen enkele angst dat het in de nabije toekomst onder dit college niet zo zal zijn.

3230 De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. De Wet natuurbescherming is bepaald niet geruisloos tot stand gekomen. Over de jacht is bijvoorbeeld veel te doen geweest en terecht. Voor GL geldt dat het afschieten van dieren een middel is dat pas in laatste instantie mag worden ingezet als andere middelen falen en onder strenge voorwaarden en voorschriften. Bij verwachte schade aan gewassen zullen altijd eerst preventieve maatregelen moeten worden genomen naar de laatste
3235 stand van innovatieve technieken. Ondanks onze waardering voor de doorwrochte verordeningen zitten daar toch een paar elementen in die tenderen naar verlaging van de drempel om naar het geweer te grijpen. Zo brengt de introductie van een bij verordening vastgelegd vrijstellingsregiem met zich mee dat het gemakkelijker wordt het geweer te hanteren met minder rechtsmiddelen voor protesterende burgers. Het afhankelijk stellen van een tegemoetkoming in de schade van
3240 het gebruik van zo'n vrijstelling kan zelfs leiden tot toename van het afschot. Of dat zo is, zal de praktijk moeten leren, maar eerst doen wij nog een poging om als mede-indiener van een aantal

amendementen en moties wijzigingen te bewerkstelligen die direct of indirect bijdragen aan verhoging van de beschermingsgraad. De mogelijkheden die de wet biedt om naast natuurbescherming, programmatisch in te zetten op natuurherstel en om bijzondere
 3245 beschermingswaardige natuurgebieden en landschap aan te wijzen, zijn nu nog niet of onvoldoende benut. In de motie van de PvdD en GL over de natuurvisie verzoeken wij om toe te werken naar een ambitieuzere aanpak in de aanloop naar de Omgevingsvisie. Gezien de bijdragen van de meeste fracties in de commissievergadering NLM rekenen wij op brede steun. Zoals u gezien zult hebben, probeer ik hier wat meer de overeenkomsten op te zoeken dan de
 3250 verschillen op dit onderwerp.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter. Ik kom uit West-Friesland en als deze wet ergens actueel is, dan is het daar. Wij grenzen aan Natura2000-gebied, wij hebben stiltegebieden maar ook agrarische productiegebieden, wij willen bouwen maar wij hebben weidevogels en de ganzen
 3255 bevolken onze rustgebieden, maar helaas ook steeds meer onze weiden, akkers en onze IJsselmeerstranden. Het is reeds genoemd, het gaat om de balans. Eerst de complimenten aan GS en de organisatie van de voorbereiding op deze wet en de stukken. Ik heb het idee dat het vanwege de hoeveelheid en gedetailleerdheid van de stukken bijzonder lastig was om hun controlerende taak uit te oefenen. Daarnaast ben ik blij dat GS hebben gekozen voor een
 3260 pragmatische aanpak en de Agenda Groen hanteert als de Natuurvisie. Mijn fractie kan zich daarin vinden. Wij hebben het in Nederland over de natuur, maar de natuur zoals wij die kennen, is langer of korter geleden aangelegd. Het is in feite geen natuur, maar cultuur en dan heb je al snel te maken met verschillende belangen en met voor- en tegenstanders. De kern van de nieuwe wet is decentralisatie naar de provincies. Dat betekent dat het Rijk zich wat terugtrekt en de
 3265 provincies meer ruimte krijgen om zelf te handelen. Dat zelf handelen zou zich niet moeten uiten in extra regelgeving. Hoewel het stuk beoogt voort te borduren op bestaand beleid, heb ik toch de indruk dat er vooral in het faunabeheerdeel regels zijn bijgekomen. Ik heb getracht het te vergelijken met andere provincies, maar wij zijn hier als Noord-Holland best snel mee. Ik vond alleen de conceptverordening van Zuid-Holland wat beknopter. Wellicht is het goed om deze
 3270 regels nog voor de implementatie in de Omgevingsvisie te toetsen op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. De ervaring is immers, hoe meer regels, hoe meer vlegels. Graag hoor ik van de gedeputeerde of en wanneer wij de evaluatie van de hoeveelheid regels en de uitvoerbaarheid van dit beleid kunnen verwachten en of die nog meegenomen kan worden bij de Omgevingsvisie. Wij zien verschillen ontstaan tussen provincies. Zo zijn in Zuid-Holland de kleine mantelmeeuw en
 3275 zilvermeeuw opgenomen op de lijst van schadeveroorzakende soorten. In de commissie gaf de gedeputeerde aan de jurisprudentie af te wachten. Is het nog mogelijk dat in de aanloop naar de Omgevingswet bepaalde soorten worden toegevoegd? Voorkomen is immers beter dan genezen en dat geldt zeker voor de schadeveroorzakende soorten. Tot slot, wij kunnen ons vinden in de stukken die voorliggen, en vinden dat de verschillende belangen zorgvuldig zijn afgewogen. Waar
 3280 wij nog opmerkingen hebben, zullen wij dat aangeven bij de verordening. Voor wat betreft het verhaal van de PvdD en GL wachten wij de beantwoording van de gedeputeerde af.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik zou er nu heel veel over kunnen zeggen, maar daar hebben we straks ook nog tijd voor. Met een ding wil ik openen, met vrijstellingen geld besparen

3285 is er eindelijk gekomen, want door de vrijstellingen 'schiet maar raak' hoeft het Faunafonds minder uit te keren. Overigens ben ik het met GS eens dat de Wet natuurbescherming en de uitvoering die de provincie hieraan zal geven, de biologische diversiteit en het duurzame gebruik van de bestanden zal bevorderen. Het is dan wel de bedoeling dat de diverse partijen zich aan de spelregels zullen gaan houden. De FBE's moeten met strakke plannen en een goede
3290 verantwoording achteraf komen en dat zal niet gemakkelijk zijn met het oog op de eerdere slechte administratieve staat. De jagers die wij nu wildbeheereenheden noemen, zullen zich moeten gaan inhouden voor wat betreft het schieten op dieren en hun administratie op orde houden. Helaas hebben twee misschien wel heel slimme Kamerleden ze de gelegenheid gegeven om daar een beetje onderuit te komen. De meerderheid van misschien wel niet zo slimme
3295 Kamerleden stemde daarmee in. Onder het mom van grote administratieve lasten is het afschotplan uit het wetsvoorstel verdwenen en dat terwijl een afschotplan wellicht tot minder afschot geleid zou hebben. Natuurlijk kunnen de wildbeheereenheden de administratie wel doen. Ze kunnen immers ook een geweer laden, richten en op de haan drukken. Talenten genoeg, zal ik maar zeggen. Ook vervelend is het dat er zonder meer gejaagd mag worden in stiltegebieden.
3300 Daar mag immers zonder beperkingen de jacht worden verhuurd. Onzes inziens moet het eigendomsrecht van de grondeigenaar hier worden beperkt. Hoe krijgen we dat voor elkaar? Ik zet mijn betoog voort bij de verordeningen.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. Met de aanstaande inwerkingtreding van de nieuwe Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 wordt een belangrijke stap gezet in het moderniseren van
3305 het natuurbeleid in Nederland. Een nieuwe wet die de taken over de bescherming van dier- en plantensoorten overhevelt van de Rijksoverheid naar de provincies, voor wie natuur een belangrijke kerntaak is. Een goede ontwikkeling die kansen biedt de Noord-Hollandse ambities op het gebied van natuur goed tot uitvoering te brengen. De huidige voorstellen zijn vooral op een
3310 beleidsarme technische vertaling geënt. D66 kan deze keuze pragmatisch begrijpen, zeker gezien de pas vastgestelde Agenda Groen, maar hierdoor worden de kansen die de nieuwe wet biedt, niet volledig benut. Om een voorbeeld te noemen, D66 ziet graag dat gebruik wordt gemaakt van de provinciale landschappen, bijvoorbeeld om de kust of belangrijke
3315 cultuurlandschappen te beschermen. D66 stelt daarom voor dat bij de vaststelling van de Omgevingsvisie ook opnieuw bekeken wordt op welke wijze onze ambities op het gebied van natuur beter kunnen worden verankerd in deze nieuwe verordeningen. Ook ziet D66 graag dat de verordeningen een voor een worden besproken en geëvalueerd in de commissie NLM, en dat heeft direct een link met het vaststellen van de agenda Groen als Natuurvisie. Voor D66 is het belangrijk om zelfbewuster de uitwerking van de Agenda Groen in het faunabeheer- en
3320 natuurplan op te nemen, zodat de voorwaarden die wij daar gesteld hebben, een directe link krijgen naar de plannen en dat wij echt kunnen toetsen op doelen. Voor D66 is de toets voor de voorliggende verordeningen met name ingestoken op preventie, want voor ons is voorkomen beter dan genezen. Dat geldt niet alleen voor de dieren, maar ook voor het groen, want weg is weg. Als het gaat om onomkeerbare maatregelen, dan wil je heel bewust weten waar je mee
3325 bezig bent. Daar zullen wij verder op ingaan bij de behandeling van de verschillende verordeningen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Dank voor de complimenten van een aantal fracties voor het proces. Ik begin met mevrouw Jellema van de PvdA, want ook voor mij is dit een vervelende dag.

3330 Ik heb dit proces samen met collega Talsma gedaan en ik had het graag vandaag met hem willen afmaken, dus wat dat betreft ben ik ook bij hem vandaag, want ik mis hem en dat was tijdens de commissie ook al zo. Dat menselijke aspect deel ik met u. Dan de vragen die gesteld zijn over de ambitie en dan met name de motie van GL en de PvdD. Deze motie ontraden wij, want wij vinden het te vroeg, want het ambitieniveau niveau III is in de ontwikkeling van de Omgevingsvisie een

3335 heel mooi instrument. Dat heb ik ook in de commissie gezegd. Het is het onderzoeken waard wat het ambitieniveau precies inhoudt en wat de gevolgen daarvan zijn voor ons beleid dat wij met elkaar opnieuw gaan aanscherpen in de Omgevingsvisie. Er zit in de motie ook een aantal problematische elementen, daarom ontraden wij hem. Ten eerste staat in de motie dat de Agenda Groen geen natuursvisie is zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming en dit onderschrijven wij

3340 niet als GS. Wij zijn van mening en met ons een grote meerderheid van de Staten, dat de agenda wel degelijk voldoet als een goede visie. Verder is het in de motie niet duidelijk waar wij precies onze handtekening zetten, omdat eerst beter onderzocht moet worden wat die theorie precies inhoudt, maar ook vooral wat de consequenties zijn. Misschien komen er zelfs nog wel financiële consequenties uit. De motie zou kunnen inbreken op een procedureel aspect dat te maken heeft

3345 met de Omgevingsvisie, want daar ben ik niet de enige gedeputeerde die daar een rol speelt, maar ook mij collega RO. Eigenlijk kan ik alle collega's wel noemen. Dat zijn de redenen waarom wij deze motie ontraden. Ik herhaal de toezegging die ik in de commissie gedaan heb. Die 95% schadevergoeding die in artikel 6.a. van de beleidsregels tegemoetkoming Schade wordt genoemd, ja, die staat. Een aantal heeft gevraagd de vinger aan de pols te houden bij de

3350 decentralisatie, zeker. Ten aanzien van de evaluatie, de verwachting is dat de wet die per 1 januari 2017 ingaat, de nodige jurisprudentie zal opleveren. Dat vind ik de sterkste evaluatie die je kunt hebben, want daar krijg je te horen of het juridisch allemaal klopt. Een andere is de nieuwe manier van werken van de Faunabeheereenheid. Daar wordt echt veel meer van gevraagd in de vorm van beheerplannen dan nu het geval is. Daar hebben wij het in de commissie

3355 uitgebreid over gehad. Wij kunnen die op onderdelen met elkaar evalueren, een vraag van D66. Het is nog even een kwestie van timing. Ik denk dat het goed is om alles te verzamelen wat zich aandient – ook juridisch – als wij met elkaar aan de Omgevingsvisie beginnen en dat wij ook kijken hoe beheerplannen zich ontwikkelen en hoe de ontheffingen en vrijstellingen eruit komen te zien. Ik ben zeker bereid om dat te agenderen voor de commissie wanneer dat nodig is. De

3360 vrijstelling wordt door GL en de SP toch verkeerd geïnterpreteerd. Ik heb dat in de commissie al beantwoord, maar u hebt er schriftelijk ook nog een keer de bevestiging van gehad. Ik vind de opmerkingen van mevrouw De Groot dat een vrijstelling dus 'schiet maar raak' betekent, niet op zijn plaats is, want dat is niet zo. Een vrijstelling moet voldoen aan de zorgplicht, die blijft van toepassing. Daarbij gaat het ook nog een keer om een landelijk vastgestelde lijst. Uw beeld bij de

3365 vrijstelling klopt niet. Dan de meeuwen. Ook die wil ik scherp zetten, want er ontstaat een discussie over. De ontheffing die heeft standgehouden voor de Raad van State, is een ontheffing die ziet op kleinschalig onderzoek naar het verjagen van meeuwen en nestbehandeling. De logische volgende stap is dat de gemeenten gezamenlijk een onderzoeksrapport gaan opstellen. Dat heeft de rechter ook aangegeven in die uitspraak. Op basis van dat rapport kan een

3370 ontheffing worden aangevraagd en dat wachten wij even af, want volgens ons gaat het op dit

moment om een zorgvuldig rechtsproces. Een algemene vrijstelling zou op dit moment veel te ver gaan en daarmee zouden wij de rechtsgang doorkruisen. Daar voelen wij op dit moment niets voor. Wij wachten dat even af en wij volgen het wel, want wij hebben twee gemeenten die daar behoorlijk veel last van hebben.

3375

Tweede termijn

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Ik zal nog een paar argumenten van de gedeputeerde tegen de motie bespreken, want die verwarren mij een beetje. Als de gedeputeerde zegt dat ook
3380 de andere gedeputeerden en hun beleidsvelden ermee te maken hebben, dan kan ik niet anders dan hem gelijk geven, want dat is het hele idee en dat geldt voor iedere ambitie die je met integraal beleid wilt gaan verwezenlijken. Dan zou je nooit enige ambitie kunnen uitspreken en dat kan niet de conclusie zijn van een discussie over wat je voor een bepaald beleidsveld aan ambitie wilt hebben. Dus dat is geen argument tegen de motie zelf. Ik heb nog even naar de
3385 motie gekeken of wij ergens hebben opgeschreven dat het geen natuurvisie is, maar volgens mij staat dat niet in de motie. Dat vindt in ieder geval een van de indieners. Wij hebben netjes samengevat wat GS vinden van de Natuurvisie. Dan wil de gedeputeerde de financiële en juridische aspecten uitzoeken. Maar waarom zou je dat willen uitzoeken als je niet achter die ambitie aan wilt jagen? Als je nu al weet dat je die ambitie niet hebt, dan hoeft je ook niet te
3390 kijken naar de juridische en financiële aspecten. Dat ga je pas doen als je weet of je die ambitie wilt verwezenlijken. Dan pas ga je onderzoek doen, want waarom zou je geld verspillen aan een onderzoek als je toch niets gaat doen met die ambitie? Dus spreek die ambitie wel uit. Volgens mij is er geen enkel beletsel om dat niet te doen en ga vervolgens de juridische en financiële aspecten uitzoeken met andere gedeputeerden om te zien hoeveel je van de ambitie kunt
3395 realiseren.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter. Ik had een vraag gesteld aan de gedeputeerde en ik kreeg een antwoord dat aan de ene kant de juridische ontwikkelingen wel gevolgd worden, maar mijn vraag was – ik heb net ergens gelezen dat Alkmaar en Haarlem gelijk gekregen hebben van
3400 de rechter, dus zij mogen de meeuwen aan gaan pakken – stel dat die jurisprudentie aangeeft dat die mogelijkheid er is, kunnen er dan nog extra soorten worden opgenomen? Dat wil ik graag weten.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Om met het laatste te beginnen, de rechter heeft een uitspraak
3405 gedaan over het feit dat gemeenten nader onderzoek mogen doen voor een betere onderbouwing van een mogelijke ontheffing. De vrijstellingslijst is een landelijke bevoegdheid. Hoe komt zo'n soort op een lijst? Dat heeft toch te maken met onderzoek, overlast, je moet het onderbouwen, beheerplan, zaken voor de rechter zoals in dit geval. En dan kan het op een gegeven moment gebeuren, dus zo werkt het. De PvdD, ik heb het niet gezegd zoals u het nu weer herhaalde. Ik
3410 zeg, ik denk dat het goed is om de tijd te nemen om te kijken of er inderdaad juridische en financiële aspecten zijn en dat moeten wij samen doen. Dat heb ik toegezegd in de commissie. De Staten waren er in meerderheid mee akkoord dat wij dat zouden doen in de Omgevingsvisie en wat dat betreft beginnen wij daar zo snel mogelijk aan.

3415 De **VOORZITTER**: Nou kunnen wij twee dingen doen, helemaal aan het eind van het pakketje stemmen en daar heb ik eigenlijk een voorkeur voor en wij kunnen ook afzonderlijk gaan stemmen. Ik zie een voorkeur om het allemaal aan het einde te doen, dan doen wij dat op die manier.

3420 **15.a. Verordening Faunabeheer**

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. De nieuwe Wet natuurbescherming geeft PS de taak om regels te stellen voor de Faunabeheereenheid en de faunabeheerplannen. De PvdD wil het faunabeleid hervormen door het evenwichtiger, efficiënter en diervriendelijker te maken, want dat
3425 is hard nodig. De kosten van de Faunabeheereenheid rijzen de pan uit: van 100.000 euro naar 1 miljoen euro per jaar. Faunaschade is toegenomen van 2 naar 6 miljoen euro en het aantal dieren dat jaarlijks zinloos wordt doodgeschoten, neemt schrikbarend toe. Vorig jaar werden meer dan honderdduizend dieren gedood met toestemming van de provincie. Dit systeem werkt niet, de
3430 jacht werkt niet en de Faunabeheereenheid moet veranderen. Wij pleiten voor het aanpassen van de samenstelling van het bestuur van de FBE om tot een meer evenwichtig bestuur te komen. De provincie is verplicht te werken met een FBE, daarom is een brede, evenwichtige samenstelling essentieel. Wij stellen voor dat maatschappelijke organisaties, jachthouders en terrein beherende organisaties elk met een gelijk aantal zetels in het bestuur komen. Dat is een heel redelijk voorstel, zie daarvoor ons amendement.

3435

Amendement 13/03102016

Evenwichtige samenstelling FBE

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

3440

Besluiten in de Verordening faunabeheer Noord-Holland:

"artikel 2.2 Bestuurssamenstelling:

*1. In het bestuur van een Faunabeheereenheid zit ten minste een vertegenwoordiger vanuit ieder van de volgende collectieven van jachthouders of jachtaktehouders werkzaam binnen het
3445 werkgebied van de betreffende faunabeheereenheid: a. agrariërs; b. particuliere grondeigenaren; c. terrein beherende organisaties; d. verenigingen van jagers.*

2. Een Faunabeheereenheid nodigt in ieder geval de volgende organisaties uit bij haar vergaderingen aanwezig te zijn en hen te adviseren: a. Dierenbescherming; b. Faunabescherming; c. Vogelbescherming."

3450

te vervangen door de tekst:

*1. "artikel 2.2 Bestuurssamenstelling: Het bestuur van de Faunabeheereenheid bestaat uit een gelijke verdeling van maatschappelijke organisaties, terrein beherende organisaties
3455 en particuliere grondeigenaren (inclusief agrariërs)."*

Toelichting'

De nieuwe Wet natuurbescherming legt de bevoegdheid om regels te stellen omtrent de samenstelling van de FBE bij PS. In de Flora- en Faunawet was bepaald dat alleen jachthouders lid van de FBE konden zijn. Deze nieuwe wet maakt daar dus een einde aan. Ook wetenschappers, wetenschappelijke instellingen en maatschappelijke organisaties kunnen met de nieuwe wet deel uitmaken van de FBE. Een brede, evenwichtige samenstelling van de FBE is van belang. Het idee achter de wet is dat de maatschappelijke noodzaak bepaalt of er geschoten moet worden, en niet het belang van de jager

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, GL

In aanvulling hierop moet de intrinsieke waarde van elk individueel dier in het faunabeheerplan worden opgenomen. Hiermee wordt voor de FBE duidelijk hoe zij dieren moeten waarderen bij het schrijven van de faunabeheerplannen. Dit staat als doelbepaling in de wet en hoort dus ook thuis in de verordening. Het is te makkelijk om dat impliciet te laten. Daarom het volgende amendement waarin de intrinsieke waarde als doelbepaling wordt voorgeschreven voor een faunabeheerplan.

Amendement 14/03102016

Intrinsieke waarde van het dier

Provinciale staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

Besluiten in bovengenoemde verordening:

Aan Artikel 3.1 Doelstelling faunabeheerplan toe te voegen onderstaande extra bepaling:

Een faunabeheerplan bevat: "d. de erkenning van de intrinsieke waarde van het dier"

Toelichting

De wet erkent de intrinsieke waarde van de natuur (artikel 1.10). Het betreft de intrinsieke waarde van de natuur in al haar verschijningsvormen. Hiermee erkent de wet de intrinsieke waarde van elk individueel dier, zo blijkt uit het Memorie van Antwoord. Deze doelbepaling zou opgenomen moeten worden in de statuten van de FBE en de faunabeheerplannen. Daarmee wordt voor de FBE duidelijk hoe zij dieren moeten waarderen bij het schrijven van de faunabeheerplannen. De FBE kan verantwoording daarover afleggen door een paragraaf hieraan te wijden in de faunabeheerplannen. Daarnaast biedt het in ingewikkelde zaken ook een toetssteen voor een rechter. Hierom pleitte professor Bastmeier in de hoorzitting over de wet in de Tweede Kamer ook voor het opnemen van de intrinsieke waarde van de natuur in de wet. Dit is ook gebeurd en het zou eveneens goed deze op te nemen in de verordening

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, GL

3500 In onze discussienota 'Dieren dichtbij: Faunabeleid in Provinciale Staten' hebben wij voorgesteld om een integrale afweging van de kosten en baten van de maatregelen in een faunabeheerplan te eisen. Stel, om 1.000 euro schade te voorkomen moeten 20.000 dieren worden afgeschoten. Al zijn er geen alternatieven en blijkt het middel effectief, dan is afschot nog steeds niet proportioneel. Wij moeten voorkomen dat marginale verbeteringen de belangen van dieren ernstig aantasten. GS willen zelf deze maatschappelijke baten en lasten afwegen. Dat staat echter nog niet in de verordening, dus deze taak stellen wij voor om bij het college onder te brengen middels amendement.

Amendement 15/03102016

3510 Eisen faunabeheerplan effectiviteit

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

3515 *Besluiten in de Verordening faunabeheer Noord-Holland een nieuw artikel 3.7 toe te voegen met de volgende tekst:*

"artikel 3.7 Effectiviteit maatregel:

Bij de beoordeling van het faunabeheerplan maakt Gedeputeerde Staten per diersoort een integrale afweging van de kosten en baten van de voorgedragen maatregelen."

3520 *Toelichting*

In de discussienota 'Dieren dichtbij: Faunabeleid in Provinciale Staten' van de Partij voor de Dieren is de aanbeveling gedaan om een integrale afweging van de kosten en baten van de maatregelen in een faunabeheerplan te eisen. Het is goed denkbaar dat een maatregel een marginaal betere bescherming van wettelijke belangen oplevert, maar de belangen van dieren ernstig aantast. Zo werd de provincie onlangs teruggefloten door de rechter omdat zij een ontheffing had verleend voor het afschieten van smienten, terwijl er geen schade in dat gebied door smienten was vastgesteld. Indien er wel 100 euro schade was vastgesteld, dan lijkt dat geen goede reden om duizenden dieren dood te schieten. Uiteindelijk moet er een afweging plaatsvinden wat de maatregel kost en oplevert voordat de ontheffing wordt verleend.

3530 *GS heeft de aanbeveling ontraden met de volgende motivering: "Wij ontraden deze suggestie. Wij zien het als een taak van de algemene democratie, dus Gedeputeerde Staten, niet de Faunabeheereenheid, om de afweging te maken tussen maatschappelijke baten en lasten bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen." Indiener volgt de motivering van GS en ziet dan ook graag dat de taak om tot een afweging te komen, duidelijk in de verordening wordt opgenomen. Het vastleggen van deze afwegingsverplichting borgt per diersoort de zorgvuldige en integrale afweging van de kosten en baten van de maatregelen in een faunabeheerplan*

en gaan over tot de orde van de dag.

3540 *Fracties PvdD, GL*

De plezierjacht is nog steeds toegestaan. PS zouden minimaal enkele voorwaarden behoren te stellen aan de jacht, conform de bedoeling van de wet: alleen jacht toestaan indien dit maatschappelijk nuttig en noodzakelijk is. Het college is echter vergeten de voorwaarden die wel
3545 gelden voor ontheffingen en vrijstellingen op te nemen voor de jacht. Deze omissie willen wij graag herstellen middels een amendement.

Amendement 19/03102016

Geen dodelijke vrijstellingen

3550

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

Besluiten in bovengenoemde verordening: bijlage 2 te schrappen.

3555 *Toelichting*

*Dit amendement regelt dat de bijlage 2, waarin soorten staan vermeld die middels een vrijstelling gedood mogen worden, wordt geschrapt. Het gevolg is dat het doden van dieren niet meer met een vrijstelling, maar altijd met een ontheffing moet worden gereguleerd. De vrijstelling levert geen maatwerk. Dit is niet te rijmen met het uitgangspunt van bescherming van individuele
3560 dieren. De maatregel leidt niet tot inventief oplossen van problemen. Immers, als de bescherming van dieren opzij wordt gezet en afschot snel mogelijk wordt gemaakt, is er geen stimulans om tot een slimme, diervriendelijke oplossing te komen. Daarnaast moet het doden van dieren altijd maatwerk zijn en als laatste redmiddel worden ingezet. De vrijstelling is een grofmazig instrument dat ook ingezet kan worden als er geen dreigende schade is. Indieners zijn van
3565 mening dat het onwenselijk is om dieren te doden zonder noodzaak. Ten derde is er geen degelijke rechtsgang mogelijk tegen een vrijstellingsverklaring, maar wel tegen een ontheffing. De diverse ontheffingen die zijn vernietigd door de rechter dienen niet gerepareerd te worden door er vrijstellingen van te maken en de toets van de rechter te voorkomen, maar door de onderbouwing (indien mogelijk) te verbeteren*

3570

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, GL

Er zijn rustgebieden voor ganzen. Maar dat zijn wel rustgebieden voor hele slimme ganzen. Er mag namelijk gewoon gejaagd worden in die rustgebieden, alleen op dat moment net even niet
3575 op ganzen. Dat de jagers dan een afstand van 500 meter moeten houden tot de ganzen helpt natuurlijk niet met de herrie en die onrust die wordt veroorzaakt. Daarom de volgende motie.

Motie 48/03102016

3580 Rustgebieden voor ganzen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

Constaterende dat:

3585

- *Artikel 10 van de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland voorziet in rustgebieden voor overwinterende ganzen;*
- *In de toelichting op dit artikel is te lezen dat binnen deze rustgebieden aan overwinterende ganzen volledige rust, voedsel en bescherming wordt geboden;*

3590

- *In artikel 10, lid 5 en lid 6 van de Beleidsregel natuurbescherming de mogelijkheid wordt geboden een ontheffing of vrijstelling voor deze gebieden te verlenen om andere diersoorten dan ganzen, bijvoorbeeld zwanen, te doden, vangen of opzettelijk te verstoren, mits ten minste 500 meter afstand van de ganzen wordt aangehouden;*

3595

Overwegende dat:

- *Schieten en verjagen in rustgebieden, ook op 500 meter afstand, niet te verenigen is met gebieden waar volledige rust en bescherming wordt geboden;*
- *De functie van rustgebieden ook is om begrazing van ganzen buiten deze gebieden te verminderen en het dus van belang is de ganzen hier niet te verjagen met luide knallen;*

3600

Gehoord de discussie, verzoeken het college van GS:

In de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheid voor andere dieren dan ganzen in rustgebieden te laten vervallen

3605

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, GL

Tot slot, hebben wij nog een amendement dat regelt dat GS in de commissie en bij onze discussienota hebben toegezegd dat het Faunabeheerplan moet onderbouwen dat maatregelen effectief zijn om schade aan wettelijke belangen te voorkomen.

3610

Amendement 17/03102016

Effectiviteit faunabeheerplan

3615

Provinciale staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

Besluiten in bovengenoemde verordening:

Artikel 3.4.2 eisen aan een faunabeheerplan, duurzaam beheer van populaties op basis van een ontheffing, als volgt te wijzigen:

3620

a. na sub g een tekstdeel in te voegen de bepalingen:

"h. voor zover daarover kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn, een onderbouwde inschatting van de verwachte effectiviteit van de in onderdeel g bedoelde handelingen;

i. een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van de voorgenomen handelingen zal worden bepaald;"

3625

b. de tekstdelen sub 'h' t/m sub 'k' te wijzigen in sub 'j' t/m sub 'm'.

Toelichting:

In de discussienota 'Dieren dichtbij: Faunabeleid in Provinciale Staten' van de Partij voor de Dieren is de aanbeveling gedaan dat maatregelen in het faunabeheerplan aantoonbaar effectief moeten zijn voor het uiteindelijke maatschappelijke doel. In de brief van 28 april 2016 van GS aan PS ondersteunt GS deze suggestie en stelt zij voor in de Verordening faunabeheer, artikel 3.4.2, derde onderdeel en artikel 3.4.3, op te nemen. In deze artikelen is een eis opgenomen die stelt dat de noodzaak van populatiebeheer en schadebestrijding in een faunabeheerplan moet worden onderbouwd. Bij de bestrijding van schade op basis van een vrijstelling, is in artikel 3.4.3 sub h opgenomen: "voor zover daarover kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn, een onderbouwde inschatting van de verwachte effectiviteit van de in onderdeel g bedoelde handelingen;". Bij het duurzaam beheer van populaties op basis van een ontheffing, artikel 3.4.2., ontbreekt dit vereiste echter. Indieners gaan ervan uit dat hier sprake is van een omissie. Indieners zijn van mening dat zowel bij een vrijstelling als het verlenen van een ontheffing de maatregel effectief dient te zijn. Daarom wenst zij aan artikel 3.4.2 het uitgangspunt toe te voegen wat ook bij artikel 3.4.3 wordt gehanteerd

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, GL

De **VOORZITTER**: De amendementen en moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Voor ik ga beginnen, even twee korte vragen voor mijn informatie. In de eerste plaats gaan wij het nu hebben over de verordening Faunabeheer, dat klopt. En de tweede vraag is aan de PvdD, de moties die u samen met GL indient, zijn dat dezelfde die u voorheen alleen indiende?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): De amendementen hebben enkele technische wijzigingen gehad, dus die zijn inhoudelijk identiek. De motie is echt versterkt met de ideeën van GL. Dat is dus een andere tekst.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): De faunabeheereenheden moeten goed gecontroleerd en gemonitord worden. FBE's moeten bewijzen dat zij hun werk goed en op gewenste wijze kunnen doen. Dat wildbeheereenheden onvoldoende administratie zullen gaan voeren, bijvoorbeeld over een afschotplan, doet veel teniet. Dierenwelzijnsorganisaties dienen een gelijk speelveld te krijgen in de FBE's en daarom steunen wij het amendement van de PvdD – als ten minste nog de strekking hetzelfde is – voor een evenwichtige samenstelling FBE en dat dierenwelzijnsorganisaties een gelijk speelveld krijgen.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Wij begrijpen de aarzeling die mensen kunnen hebben bij faunabeheer, maar zonder goed populatiebeheer en noodzakelijk ingrijpen bij schade, loopt het uit de hand in Noord-Holland. Zaken uit de hand laten lopen is niet goed voor mens, dier, natuur en milieu. Daarom is ingrijpen soms noodzakelijk. Jacht is noodzakelijk om de wildstand op een aanvaardbaar niveau te houden. Wij vinden dat de jagers door deze nieuwe wet niet geconfronteerd mogen worden door een enorme toename van de administratieve lastendruk. Ik

wil hierbij opmerken dat sommige partijen doen alsof het bij een vrijstelling betekent dat er maar raak geschoten mag worden, maar dat klopt niet, want ook dan gelden er nog allerlei strenge maatregelen. Om te voorkomen dat er een enorme lastendruk ontstaat, heeft het CDA gevraagd of uit artikel 2.4.b waarin gevraagd wordt naar de rapportages van toepassing van preventieve en alternatieve middelen, het woord 'cijfermatig' verwijderd kan worden. Een voorbeeld is dat er 3675 tuinders en agrariërs zijn die met een quad dieren verjagen en dat elke dag drie of vier keer doen. Stel je voor dat ze elke keer moeten tellen hoeveel dieren zij precies verjagen en dat gaat dan om honderd of honderdvijftig dieren, dat is geen doen. Daarom wel aangeven wat ze gedaan hebben, maar het woord 'cijfermatig' graag verwijderen. Wij dienen daarvoor een amendement 3680 in.

Amendement 18/03102016

Cijfermatige rapportages

3685 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016*

Besluiten:

In artikel 2,4 in de Verordening Faunabeheer Noord-Holland in de volgende passage

"Het jaarlijks verslag van een faunabeheereenheid in ieder geval de volgende gegevens bevat:

3690 *b. cijfermatige rapportages van de toepassing van preventieve en alternatieve middelen; het woord 'cijfermatig' te schrappen.*

Motivatie:

- 3695
 - *Het is nagenoeg onmogelijk om de inzet van elk preventief middel cijfermatig te onderbouwen;*
 - *Grondgebruikers hier onaanvaardbaar veel tijd aan zouden moeten besteden;*
 - *Grondgebruikers op dit ogenblik niet hoeven te rapporteren;*
 - *Alleen bij een verzoek om schadevergoeding tot heden gevraagd werd om een rapportage.*
- 3700
 - *Een rapportage met omschrijving van de ingezette preventieve middelen voldoende inzicht zal bieden.*

Besluiten:

Het woord cijfermatig uit artikel 2.4 te schrappen

3705 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties CDA, VVD

De VOORZITTER: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

3710 Mevrouw **KONING** (CDA): Bij punt 3.4.2.k hebben wij de vraag openstaan of u de aanduiding van de verschillende belangen en het benoemen van belanghebbende organisaties kunt schrappen. Rechtsbeginselen van private en publieke partijen zijn gelijk. De wet is duidelijk op basis van

3715 welke belangen overgegaan kan worden op populatiebeheer. Dat hoeft in het Faunabeheerplan toch niet per beheersmaatregel opnieuw uitgewerkt te worden. Graag beantwoording van deze vraag.

3720 Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. In de commissie is al uitgebreid ingegaan op de verordening Faunabeheer en onze vragen zijn naar tevredenheid beantwoord. Door de discussie hebben wij nog een verduidelijkende vraag en de opmerking dat wij het heel erg goed vinden dat organisaties zoals de Dierenbescherming en Faunabescherming uitgenodigd worden bij de vergaderingen, vooral uit het oogpunt van preventie, zoals ik al in het algemene deel heb aangegeven. Voor ons is nog niet helemaal duidelijk hoe de adviserende rol wordt vormgegeven om te waarborgen dat dit geen wassen neus wordt.

3725 Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter. De VVD is blij dat in deze verordening wordt voorgesteld om de gans op te nemen op de lijst van vrij bejaagbare soorten. Was er in 2013 nog 3,5 miljoen euro schade, inmiddels staat de teller op 15,2 miljoen euro aan schade aan gewassen, sportterreinen, recreatiegebieden, maar vlak ook de verkeersveiligheid niet uit. Wij hebben in Noord-Holland Mainport Schiphol en twee greenports, dus wat ons betreft is het logisch dat de politiek in deze provincie veel aandacht heeft voor de jacht. De ganzen staan op de agenda. Niet alleen de ganzen, maar ook de meeuwen veroorzaken schade, bijvoorbeeld in Alkmaar en de vos in weidevogelgebieden. De gedeputeerde gaf in de commissie aan jurisprudentie op dit terrein te volgen en zojuist ook. Daar lijkt voor wat betreft de meeuwenoverlast wat ruimte in te zitten. De VVD blijft de actualiteit volgen, voorkomen is immers beter dan genezen. Uit de evaluatie van de FBE bleek dat er verbetering gewenst is. Nu worden de regels nog strakker aangehaald. De vraag is of dit nu niet weer de klassieke risicoregelreflex is. Beantwoordt dit aan het oorspronkelijke doel, het verminderen van schade en overlast? Ook hier vragen wij opnieuw aandacht voor de uitvoerbaarheid van de regels. Er worden 3730 meer regels gesteld aan het jaarverslag van de FBE en dat moet tevens al voor 1 april worden ingeleverd. Ook de mensen in het veld moeten aan steeds meer regels voldoen. De elektronische melding is er een van. Kan dit wellicht eenvoudiger bijvoorbeeld met een app of iets dergelijks? Jagers zijn immers geen ambtenaren. Wil de gedeputeerde hiernaar kijken? De FBE moet in het jaarverslag cijfermatig het effect van preventieve maatregelen aangeven. Hoe stelt de 3745 gedeputeerde zich dat voor? Stel, je werkt als tuinder preventief tegen ganzen. Iedere tuinder bij ons in de regio werkt preventief met vlaggen en bovendien zetten ze vaak een knalapparaat neer en daarnaast gaan ze in de schemering preventief een rondje doen met de laser. Moet je dan dagelijks aangeven hoeveel ganzen je verjaagd hebt, elke avond en elke ochtend weer? Staat het in verhouding tot het doel van vermindering van schade en overlast als er volgende week 3750 desondanks 3.000 ganzen op je land kunnen landen die in een mum van tijd je broccoli-oogst opsouperen? Om die reden willen wij vragen of de gedeputeerde bereid is het cijfermatige van de rapportages te schrappen en wij dienen hiertoe samen met het CDA een amendement in. Ook wordt er van de FBE gevraagd de gegevens wetenschappelijk te onderbouwen en aan te geven per beheersmaatregel welk belang deze activiteit dient, waarbij wordt aangegeven of er sprake is van 3755 een publiek dan wel privaat doel en welke organisaties hierbij belanghebbend zijn. Wij hebben bij de recente discussie over de damherten gezien hoe de meningen per organisatie kunnen

verschillen en hoeveel organisaties en private partijen belanghebbend kunnen zijn. Is deze regel wel uitvoerbaar en hoe dient hij het doel, het verminderen van schade en overlast? Wij willen de gedeputeerde vragen of hij bereid is deze regel te schrappen. Ook hiertoe overwegen wij een
3760 amendement in te dienen, samen met het CDA. Ook denken wij dat alleen de hond en het geweer als inzetbaar middel soms te beperkt zijn. Soms kan de inzet van de lokfluit wellicht dierenleed voorkomen. Als mensen uit de praktijk dat zeggen, dan zouden wij daar misschien naar moeten luisteren. Tot slot, maken alle door de provincie gestelde regels niet dat het voor partijen gemakkelijker en eenvoudiger wordt om een ontheffing aan te vechten als aan een of meer eisen
3765 die aan het Faunabeheerplan worden gesteld, gewoon niet kan worden voldaan? Deze vraag heb ik ook in de commissie gesteld, maar daar kregen wij toen geen duidelijk antwoord op. Vandaar nogmaals. Tot slot, ik wil positief eindigen. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde dat zolang nog niet is voldaan aan de afspraken in het ganzenakkoord, te weten 100.000 euro schade in Noord-Holland en 500.000 euro landelijk, 95% van de geleden schade wordt vergoed.
3770 Kortom, er is nog heel veel werk aan de winkel. Wij wachten de beantwoording van de gedeputeerde af over de moties en amendementen van de PvdD.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Met betrekking tot faunabeheer en schadebestrijding door middel van jacht denken wij dat er een zorgvuldige procedure wordt voorgesteld. Het doden van
3775 dieren is alleen toegestaan ter voorkoming van schade en als andere maatregelen zijn geprobeerd en tegelijkertijd wordt een zorgvuldige verantwoording gevraagd. Wat wij wel zien, is dat rekening wordt gehouden met een vermindering van de schade-uitkering. Nou is dat financieel een goed punt voor de provincie, maar dit is voor ons alleen een goed punt voor zover dit veroorzaakt wordt doordat er daadwerkelijk minder schade is, want wij willen benadrukken
3780 dat schadevergoeding voor getroffen boeren onlosmakelijk verbonden is met het zorgvuldig en beperkend omgaan met jacht. Daar horen wij graag de reactie van de gedeputeerde op. Een van de amendementen van de PvdD en GL over het verbieden van jacht in rustgebieden voor ganzen klinkt ons heel logisch in de oren. Wij horen graag van het college de reden waarom deze mogelijkheid tot nu toe nog wel in de verordening zit en wat het effect is wanneer deze
3785 mogelijkheid wordt opgeheven.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Wat ik bij deze verordening naar voren had willen brengen, heb ik eigenlijk al verwerkt in mijn inleiding, op een punt na. Dat betreft de samenstelling van de FBE's. Ik heb het Kamerdebat daar nog eens op nageslagen en mijn indruk is dat het toch echt de
3790 intentie is dat die FBE's maatschappelijk verbreden. Hoe kun je dat het beste doen? Door die maatschappelijke organisaties een volwaardige plek te geven in de FBE's en dat is niet vanuit angst dat men het toch niet met elkaar eens wordt, het weren van natuurbeschermingsorganisaties. Ik denk dat wij er heel goed aan doen dat wij die juist opnemen in de FBE's, want dan dragen zij verantwoordelijkheid en dan zit er druk op alle aanwezige
3795 organisaties om consensus te bereiken. Ik hoop dat u op dit punt meegaat met het wijzigingsvoorstel.

Gedeputeerde **BOND**: Ik heb de amendementen en moties nog niet op papier ontvangen.

- 3800 De **VOORZITTER**: Ze komen eraan, maar er staat nog meer aan te komen. Het lijkt mij praktisch om de vergadering even te schorsen, zodat de gedeputeerde de teksten kan lezen en kan overleggen met het college. De vergadering is tien minuten geschorst. Ik heropen de vergadering.
- 3805 Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Eerst even wat algemene dingen en dan loop ik de stapel amendementen even door. De FBE, daar is door een aantal fracties iets over gezegd. Ik breng u in herinnering dat wij recent samen de evaluatie van de FBE met u hebben vastgesteld en dat wij de aanbevelingen hebben overgenomen en ik verwijs u ook nog even naar de discussie in de commissie over hetgeen van de FBE wordt gevraagd in het verlengde van deze nieuwe wet. Een
- 3810 van de grote winstpunten van deze wet is dat er een wetenschappelijke onderbouwing moet komen van beheerplannen, dus dat betekent een enorme kwaliteitsslag. Ik heb met u afgesproken dat ik bij u terugkom in de commissie over of dat wat wij nu aan de FBE vragen, zij kunnen waarmaken, maar die afspraak hebben wij in de commissie gemaakt en die bevestig ik hierbij nogmaals. Dat betekent dat de taakstelling van de FBE groter wordt en dat hun werk meer
- 3815 wetenschappelijk onderbouwd moet worden en in het kader daarvan – dat heb ik ook al in de commissie met u gedeeld – proberen wij qua efficiency met de FBE uit landsdeel West, dus Utrecht, Zuid-Holland en Flevoland een samenwerking op poten te zetten waardoor je misschien niet allemaal telkens hetzelfde wiel gaat uitvinden en daar heeft Noord-Holland, dus ik als gedeputeerde, het voortouw in genomen. Wij gaan dat op die manier proberen samen met de
- 3820 andere drie provincies efficiënt te maken. De evaluatie is overgenomen. De inbreng van de VVD. In de wet zelf is een aantal van die zaken opgenomen en wij moeten die wet uitvoeren. Daar zit niet de ruimte voor ons. De wetenschappelijke onderbouwing is een van de eisen die daarin is neergelegd en die gaan wij uitvoeren. Dan de wildbeheereenheden, dat leidt vaak tot verwarring. Wij hebben er nu 27 en wij willen naar 15 WBE's. Ook dat heeft te maken met efficiency. Als het
- 3825 gaat om de meldingsplicht, dan hebben wij al een aantal keren voorgesteld om dat via een app te doen, maar de gemiddelde leeftijd van de jagers heeft ertoe geleid dat niet iedereen hiervoor stond te trappelen. Praktisch is dat nog een lastige, maar dit is een van de dingen die wij proberen te implementeren, ook als het gaat om de registratie, want die is ook weer van belang voor de wetenschappelijke onderbouwing. Dat grijpt allemaal in elkaar. Naar de CU/SGP. De
- 3830 schade-uitkering is geen doel op zich. De maatregelen die wij nemen, hebben juist te maken met schadebestrijding of populatiebeheer, het is het een of het ander. De doelstelling is geformuleerd in G7-verband om naar het niveau van 2005 te gaan, maar dat is niet het doel op zich. Het doel is een gezonde populatie die in balans is met de natuur, de omgeving en het economische deel daarvan. Dan de amendementen. A13 over de evenwichtige samenstelling van de FBE. Daar is
- 3835 door verschillende fracties naar gevraagd, door de PvdD, GL, SP, D66 en CU/SGP. Geen wassen neus, dat kan ik sowieso aangeven naar D66. Wij ontraden dit amendement, omdat het ten eerste volgens ons niet correct is om onderscheid te maken tussen natuurbeheerders en jachthouders, want een terrein behorende organisatie is via het eigendomsrecht ook jachthouder. Met een maximum van twee jachthouders zoals wordt voorgesteld, dan krijg je naast een
- 3840 jagersvertegenwoordiging en een agrarische vertegenwoordiging, een vertegenwoordiging van particulier grondbezit die niet meer zitting zou kunnen nemen in het bestuur. Dan verstoor je de balans. Als het gaat om de inzet van preventieve middelen, dan hebben wij in onze verordening

opgenomen dat de FBE verplicht is en dan heb ik het over de Vogelbescherming, Faunabescherming en Dierenbescherming om hen uit te nodigen voor vergaderingen om hen te adviseren. Het is niet in lijn met de Wet natuurbescherming en dan verwijs ik naar artikel 3.12, 2^e lid, om een FBE te verplichten andere dan maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, onderdeel te laten zijn van het bestuur en besluitvorming. Dat staat er expliciet in. Hier suggereren de PvdD en GL dat jagersverenigingen geen zetel zouden moeten hebben en dat vinden wij onwenselijk, omdat zij met name over praktische kennis beschikken om te bepalen of een faunabeheerplan of ontheffingsaanvraag uitvoerbaar is. Deze vrijwilligers doen de uitvoering kosteloos voor ons en wanneer zij feitelijk uitvoerder zouden worden, dan gaat het heel erg schuiven en dat zou ik zeer betreuren, want dan zou je er ook voor moeten betalen. Het is iets wat zij niet willen, maar ik wil dat niet en volgens mij u ook niet. Ik heb twee van deze stichtingen persoonlijk benaderd, omdat ik met hen in het G7 akkoord anderhalf jaar bezig ben geweest en wij benaderen als Noord-Holland het G7 akkoord het meest van alle provincies in Nederland. Ik heb ze nog niet kunnen overtuigen, dus ontraden, puur vanwege het feit dat het niet lijkt te kunnen, maar ook omdat wij afhankelijk zijn van de wil van die partijen. Dan A14 over de intrinsieke waarde van het dier. Dit amendement ontraden wij, want de suggestie is overbodig. De doelbepaling zoals beschreven in de Wet natuurbescherming onder artikel 1.10, 1^e lid stelt dat de wet erop gericht is als het gaat om het beschermen en ontwikkelen van de natuur mede vanwege de intrinsieke waarde. Het staat er dus al in. Juridisch gezien is het onzuiver om in lagere regelgeving zaken te regelen die al in hogere wetgeving zijn vastgesteld. De Wet natuurbescherming als geheel kent deze doelstelling als een vigerend kader, dient voor alle verordeningen die binnen dit kader geschreven zijn, dus hij is automatisch van toepassing. Bij de toetsing van het faunabeheerplan nemen wij zowel de door PS bij verordening gestelde regels als de wet in beschouwing, vandaar het ontraden van dit amendement. Dan A15 over de eisen voor het faunabeheerplan, effectiviteit. Deze ontraden wij, omdat wij het zien als een taak van de algemene democratie, dus GS en niet de FBE maken de afweging tussen de maatschappelijke baten en lasten bij de beoordeling van de ontheffingsaanvragen. Dit antwoord volstaat nog steeds, want in de wet zijn de wettelijke belangen uiteengezet op basis waarvan of bij het schade daarvan een ontheffing kan worden aangevraagd. De FBE moet altijd aantonen wat de baten zijn en vervolgens is het aan GS in de uitvoering om dat te beoordelen.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, met alle respect, maar dit gaat echt de verkeerde kant op. Wat ik nu hoor, is dat de gedeputeerde in feite opleest wat ik al terug heb gezien in de reactie op de discussienota Dieren Dichtbij. Daarin hebben wij een aantal voorstellen gedaan, daar heeft u commentaar op gegeven. Die hebben wij verwerkt in het amendement en op een aantal punten zijn wij u juist tegemoetgekomen. Dat hoor ik in uw hele verhaal helemaal niet terug en dat vind ik jammer, want u zit nu eigenlijk dingen te bespreken die al gepasseerd zijn, dus ik kan dit niet volgen. U gaat ook niet op een aantal argumenten in mijn eerste termijn. We voeren al regelmatig dezelfde discussie, maar dat is nu helemaal overbodig.

Gedeputeerde **BOND**: Ik ben verrast dat u verrast bent, want u had in de commissie al aangekondigd dat u ook niet de gedachte had dat uw amendementen het zouden halen, want de

beantwoording was al duidelijk en toch dient u ze in. Dan geef ik dezelfde antwoorden en dan neemt u mij dat kwalijk. Dat vind ik een bijzondere. Dit is onze argumentatie op basis waarvan wij deze amendementen ontraden.

3890 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Omdat er iets anders staat in de amendementen dan in het discussievoorstel, dus ik heb uw argumenten meegenomen bij de verwerking daarvan en ik verwacht van u hetzelfde en ik hoor dat niet terug.

3895 Gedeputeerde **BOND**: Welke argumenten die u van mij hoort, kloppen dan niet? Het zijn nog steeds zaken die u aan mij vraagt en aan een FBE waarvan ik zeg dat die niet kunnen en ik onderbouw ook nog waarom dat niet kan. Meer kan ik op dat moment niet doen.

3900 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik denk dat het weinig zin heeft om nu op ieder amendement te gaan interrumpen. Ik zal proberen alles mee te nemen wat ik kan, maar ik moet dingen gaan herhalen die al in de toelichting op het amendement vermeld staan en dat vind ik jammer.

3905 Gedeputeerde **BOND**: Ik ga door. Ook A16 ontraden wij – misschien dat dit ook weer een aangepaste tekst is – maar het is klip en klaar, want GS noch PS zijn bevoegd om dezelfde voorwaarden te laten gelden voor de jacht als voor beheer en schadebestrijding. Dat kan gewoon niet. Dit amendement regelt dat jagers alleen gegevens hoeven te verstrekken die ze nu al op vrijwillige basis aan de FBE verstrekken en verder is het zo dat alleen de wetgever kan bepalen in welke mate nut en noodzaak bij de jacht op de wildsoorten omschreven moet worden, want de minister gaat over de jacht. Dat blijkt nog een keer extra uit de juridische toets door NautaDutilh in opdracht van het presidium en het amendement is niet in lijn met de wet en de parlementaire geschiedenis. Daarom ontraden wij dit amendement. A17 over de effectiviteit van het beheerplan. Die ondersteun ik. Dat vind ik een kwaliteitstoevoeging als het gaat om het artikel dat de FBE verplicht is aan te geven waarom zij verwacht dat de maatregel om een populatie terug te dringen, effectief zal zijn en hoe de FBE dat gaat monitoren. Dat draagt bij aan de kwaliteit van het faunabeheerplan, dus die ondersteun ik. De motie 48 Rustgebied voor ganzen ontraden wij.

3915 De CU/SGP heeft daar ook naar gevraagd. De richtlijn is 500 m en die is niet zomaar tot stand gekomen. Diverse experts hebben aangegeven dat het voldoende is als het gaat om overwinterende ganzen niet te verstoren in hun foerageergedrag. Daar zijn trouwens ook afspraken over gemaakt met de terrein beherende organisaties en de Vogelbescherming. Toen wij met elkaar aan tafel zaten bij het landelijk ganzenakkoord, hebben wij vastgesteld dat de

3920 afstand van 500 m een goede waarborg is voor de rustgebieden en de schadebestrijding – en dat is een belangrijke toevoeging – vindt per definitie alleen plaats als dit de noodzaak heeft. Dit volgt ook nog een keer uit een afweging die wordt gemaakt bij een besluit tot een ontheffing van het verbod, dus er zit ook nog eens een keer een dubbele beveiliging op. Daarom ontraden wij deze motie. Dan het amendement van het CDA en de VVD. Wij vinden dat dit amendement een

3925 punt heeft. Wij hebben naar aanleiding van de discussie het er met elkaar over gehad in hoeverre is dit in de praktijk uitvoerbaar. Ik wil dit amendement overnemen en het woord ‘cijfermatig’ schrappen uit het artikel. Dat waren de amendement en de motie. Dan is er nog een vraag gesteld door het CDA over artikel 3.4.2.k in de verordening. De FBE dient belangen van meerdere

partijen en dit artikel draagt ons op om aan te geven wiens belang wordt gediend. Ik zou dit
3930 artikel niet willen schrappen, omdat ik het echt een goede toevoeging vind dat een FBE motiveert
waarom zij doet wat zij doet, maar ook wie de belanghebbende is. Dat is wat hier staat.

Tweede termijn

3935 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Voor de goede orde maak ik de opmerking dat ik dinsdag
de amendementen aan het college en de Statenleden heb doen toekomen. Misschien moeten wij
in het presidium eens bespreken hoe de schriftelijke reacties op de amendementen gaan, want
nu moet ik in een razend tempo alles meenemen en ik wil u niet met een volgende schorsing
belasten. Strikt genomen zou ik graag nog een keer ingaan op ieder argument van de
3940 gedeputeerde, maar dat zou voor een deel herhaling van zetten zijn die u liever schriftelijk
afgehandeld had willen zien worden. Het lijkt mij in het vervolg zinvol dat het college in het
vervolg schriftelijk reageert op amendementen wanneer deze op tijd zijn toegestuurd. Er zijn ook
andere manieren waarop wij de discussie al in een eerder stadium kunnen verbeteren. De VVD
was heel duidelijk: voorkomen is beter dan genezen. Dat klinkt prachtig, maar wij hebben het
3945 hier wel over levende dieren. En wat zij eigenlijk bedoelen is, laten wij eerst schieten en dan
kijken of er nog een probleem is dat opgelost moet worden en dat is lijnrecht tegen de geest en
de letter van deze wet. Het klopt niet om op deze manier de discussie te voeren. De
wetenschappelijke onderbouwing is uit en te na behandeld in de commissie. Ik heb de VVD toen
alleen maar iets horen zeggen over extra regels, maar hier ligt een expliciete regel om juist wel
3950 de wetenschappelijke onderbouwing mee te nemen. Als ik dan hier de reactie hoor, ach
wetenschap, de een zegt dit, de ander dat, relativisme ten top. Dan wordt alles een extra regel. Ik
vind dat geen serieuze manier om het debat te voeren. Wij weten het al, of nee, wij weten het
eigenlijk niet, wij wachten de reactie van de gedeputeerde op de amendementen af. Alsof de
VVD-fractie op dit moment geen idee heeft over wat zij gaat stemmen bij de verschillende
3955 amendementen. Het zo openhouden voorkomt het debat met elkaar in PS en dat is jammer, want
hier zouden wij het met elkaar moeten hebben over wat wij van deze verordeningen vinden in
plaats van iedere keer naar de interruptiemicrofoon lopen voor de gedeputeerde.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter, ik hoor u nu over de wetenschappelijke rapporten en
3960 dat het allemaal een verbetering is, maar wij zien het met vissen, het ene rapport zegt dit en het
andere dat en wij weten wel dat wij heel veel geld verder zijn en dat de schade ondertussen
oploopt. U moet toch toegeven dat dat de afgelopen jaren gebeurd is en dat wij hier gewoon een
probleem hebben. Dan kunt u wel zeggen, ja, de intrinsieke waarde van het dier, maar de
intrinsieke waarde van de mens is voor ons ook heel belangrijk.

3965 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Volgens mij zijn wij het in het geheel niet oneens over de intrinsieke
waarde van de mens. En zeker, de schade neemt toe, dat heb ik in mijn bijdrage al gezegd, het
beleid heeft inderdaad niet gewerkt. De vraag is dus waarom u wilt vasthouden aan beleid dat
aantoonbaar niet gewerkt heeft, want juist dan zou een wetenschappelijke onderbouwing
3970 buitengewoon nuttig kunnen zijn.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): De gans is nog nooit een vrijgestelde soort geweest. Mensen die op ganzen jagen, hebben met allerlei regels te maken die op basis van allerlei rapporten worden aangevochten en komen gewoon niet aan jagen toe.

3975

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Er zijn meer dan honderdduizend dieren doodgeschoten en er wordt beweerd dat ze niet aan jagen toekomen. Dat is glashard ontkennen van de feiten en dat is nou precies waarom een wetenschappelijke onderbouwing ontzettend nuttig is. Dat er geen feitenvrije politiek gevoerd kan worden zoals nu door de VVD gebeurt en dat is heel erg jammer. Er zijn ook
3980 veel wetenschappelijke rapporten over klimaatverandering, maar dat betekent niet dat wij een wetenschapper onder een steen vandaan gehaald hebben met een andere mening en dat wij daar het beleid op moeten baseren. Ik ga verder met mijn betoog. Een evenwichtig bestuur. De gedeputeerde heeft zo zijn best gedaan om mensen te overtuigen er plaats in te nemen op basis van alleen maar een adviserende functie. Het is niet zo gek dat het niet gelukt is mensen te
3985 overtuigen om in een enkel adviserende rol te stappen, want het is een wassen neus, dat is nou precies het probleem. Geef ze daarom een volwaardige plek in het bestuur, zodat er echt met elkaar van gedachten gewisseld kan worden. Ja, er zijn verschillende typen jachthouders, maar wat wij doen in het amendement is geenszins onwettig. De intrinsieke waarde staat inderdaad in de wet – dat staat ook in de toelichting op het amendement – maar dat neemt niet weg dat het
3990 een hele nuttige functie heeft om juist in de richting van de FBE aan te geven dat de intrinsieke waarde meegenomen moet worden in het Faunabeheerplan en dat is de functie van deze doelbepaling. Tot slot, de gedeputeerde zei, het is aan het Algemeen Bestuur om een algemene kostenbatenanalyse te maken van een maatregel. Dat is precies wat wij in het amendement hebben aangepast. De gedeputeerde zegt, wij vinden dat wij dat zelf moeten doen, maar het
3995 staat niet in de verordening en daarom geven wij in de verordening opdracht aan GS om dat te doen. In feite wat u zegt in uw reactie waarom u tegen bent is eigenlijk wat wij juist voorstellen. Ik begrijp niet waar uw advies precies op gebaseerd is.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter, wij zijn tevreden met de toezegging van de gedeputeerde bij
4000 punt 3.4.2.k, dus geen verdere woordvoering.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op punt 3.4.2.k. Het CDA heeft genoeg genomen met het antwoord van de gedeputeerde, maar volgens mij was het antwoord dat het gewoon wettelijk verplicht was en dat er dus niet een specifieke Noord-
4005 Hollandse regel is. Als dat zo is, kan ik mij ook vinden in de beantwoording van de gedeputeerde. Nog even ingaand op een amendement van de PvdD en GL over de plezierjacht, dat ontraden is. Wij zijn het absoluut niet eens met de opmerkingen van de heer Van Liere over de plezierjacht. Plezierjachten liggen in de haven. Jacht doe je voor populatiebeheer en schadebestrijding. De VVD wil de wet volgen met het aangenomen amendement van de heren Heerema en Leenders en
4010 wij mogen op dit punt gewoon niet meer gegevens vragen aan de FBE dan die nu al vrijwillig door de jagers worden verstrekt. Bovendien gaan wij hier niet over, dus ik denk dat dat voldoende redenen zijn om dat niet te steunen.

De **VOORZITTER**: Er zijn geen vragen aan de gedeputeerde gesteld. Dan kunnen wij overgaan
4015 naar de volgende ronde. De gedeputeerde zal de vraag van mevrouw Van Langen over of iets in
strijd was met de wet, straks bij zijn beantwoording meenemen.

b. Vrijstelling schadeveroorzakende soorten

4020 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Er wordt een ding beheerd bij vrijstellingen in plaats van ontheffing, ik
het net al gezegd. Het Faunafonds hoeft minder uit te keren, hoe goed de monitoring van die
vrijstellingen en dergelijke, ook is. Maar het is de vraag of de WBE's en de boeren zich aan de
spelregels houden of zelfs kunnen houden. Wij hebben net van mevrouw Van Langen gehoord dat
die administratieve lastendruk niet kan. Wel in staat om de haan van een geweer over te halen,
4025 maar niet in staat om een pen vast te pakken of een pc. Kunnen de FBE's dit allemaal wel aan? De
ruimtelijke ingrepen zijn een ondergeschoven kindje geworden in de commissiebehandeling NLM
van 24 september. Dit terwijl de ontheffingsverlening is gedecentraliseerd naar de provincies.
Wat ons betreft moet hier ook een goed toezicht op komen. Bouwers willen nou eenmaal bouwen
en het is hen een grote doorn in het oog dat er naast diersoorten waarvoor een ontheffing geldt,
4030 er ook nog beschermde diersoorten zijn. Nu zegt u, mevrouw De Groot kletst uit haar nek maar
die heeft genoeg gemeenteraadsvergaderingen meegedaan om dat te kunnen constateren. De SP
stelt overigens voor geen lijst op te nemen met vrijgestelde soorten bij ruimtelijke zaken, maar
het vooralsnog op het aanvragen voor ontheffingen aan te laten komen. De provincie heeft nog
geen ervaring met de taferelen die zich op dit punt in de bouwwereld voordoen. Het amendement
4035 Geen dodelijke vrijstellingen van de PvdD en nu ook van GL denk ik – is de tekst nog hetzelfde
mijnheer Van Liere? Mooi zo – biedt voor dit probleem een oplossing en dat zullen wij dan ook
steunen.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Bij directe schadebestrijding mag volgens artikel 3.9
4040 uitsluitend gebruik gemaakt worden van geweer en hond. De staatssecretaris staat ook de lokfluit
toe. Het is mij en mijn partij nog steeds niet duidelijk waarom de lokfluit in Noord-Holland dan
verboden wordt. U geeft aan dat u niet wilt dat dieren uit de wijde omgeving naar een gewas
gelokt zouden worden voor schadebestrijding, maar daar is de lokfluit niet voor bedoeld. Die
wordt juist ingezet om het dier dat al in het gewas zit of net daarnaast, binnen geweerafstand te
4045 krijgen. Wij hebben dat duidelijk gemaakt bij onze inbreng. Als jagers geen lokfluit mogen
inzetten, dan is de effectiviteit van hun inzetten lager. Wij begrijpen dat er mensen en partijen
zijn die aarzeling hebben bij dit instrument. Het ligt gevoelig. Daarom dienen wij geen
amendement in, maar vragen wel of u kunt bekijken wat er wettelijk mogelijk is in Noord-Holland
in de toekomst, dus een constructieve houding. Dan nog over meeuwen. In een vorige sessie
4050 werd al gesproken over meeuwen, maar volgens ons hoort dat bij dit onderdeel. In uw nota van
beantwoording geeft u aan dat voor het geven van vrijstelling voor overlast van meeuwen in
Haarlem en Alkmaar de uitspraak van de Raad van State wilt afwachten. Gisteren heb ik vernomen
dat er voortgang is in het dossier om de overlast van meeuwen te bestrijden en dat er een
uitspraak ligt die mogelijkheden biedt. Volgens mijn informatie kan er nu in ieder geval een
4055 onderzoek uitgevoerd worden en mogelijk is er meer ruimte voor vrijstelling of ontheffing. Bent u
bereid om binnen de wettelijke regels constructief mee te werken en op termijn indien mogelijk,

vrijstelling of ontheffing te verlenen om de meeuwenoverlast aan te pakken? Dus ook hier geen amendement, maar een verzoek om een constructieve oplossing. Haarlem en Alkmaar snakken naar een oplossing voor dit probleem.

4060

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Gedeputeerde Bond doet wat Bleker niet is gelukt. De gans op de vrijstellingslijst zetten. Bleker zette de gans in de conceptwet natuur op de lijst vrij bejaagbare soorten. De PvdA draaide dit onder leiding van Dijkema terug. Tot vandaag. Volstrekt tegen de tijdgeest in en tegen de ontwikkeling van het natuurbeschermingsrecht worden zeven
4065 extra soorten vogelvrijverklaard in deze verordening Vrijstellingen. Het doden van dieren moet altijd maatwerk zijn en als laatste redmiddel worden ingezet. Vrijstellingen zijn grofmazige instrumenten die ook ingezet kunnen worden als er geen dreigende schade is. Neem nu de
4070 Grauwe Gans, deze is straks het hele jaar door vrij bejaagbaar op nagenoeg alle gewassen en een deel van het jaar op alle gewassen. Kortom, een vogelvrijverklaring. Is het afschieten van deze
4075 dieren altijd en overal het ultimatum remedium, het allerlaatste redmiddel? Natuurlijk niet, hoe kun je zoiets denken? Ganzen die foerageren op oogstresten in de Wijkermeerpolder moeten juist met rust worden gelaten. Verjagen zou ervoor zorgen dat ze naar Schiphol vliegen, tussen de vliegtuigen door. Maar dat kan met deze vrijstelling. De vrijstelling is geen laatste redmiddel en het doden van dieren hoort dus niet onder een vrijstelling te vallen. Daar dient de PvdD het volgende amendement voor in.

Amendement 19/03102016

Geen dodelijke vrijstellingen

4080 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016*

*Besluiten in bovengenoemde verordening:
bijlage 2 te schrappen.*

4085 *Toelichting*

*Dit amendement regelt dat de bijlage 2, waarin soorten staan vermeld die middels een vrijstelling gedood mogen worden, wordt geschrapt. Het gevolg is dat het doden van dieren niet meer met een vrijstelling, maar altijd met een ontheffing moet worden gereguleerd. De vrijstelling levert geen maatwerk. Dit is niet te rijmen met het uitgangspunt van bescherming van individuele
4090 dieren. De maatregel leidt niet tot inventief oplossen van problemen. Immers, als de bescherming van dieren opzij wordt gezet en afschot snel mogelijk wordt gemaakt, is er geen stimulans om tot een slimme, diervriendelijke oplossing te komen. Daarnaast moet het doden van dieren altijd maatwerk zijn en als laatste redmiddel worden ingezet. De vrijstelling is een grofmazig instrument dat ook ingezet kan worden als er geen dreigende schade is. Indieners zijn van
4095 mening dat het onwenselijk is om dieren te doden zonder noodzaak. Ten derde is er geen degelijke rechtsgang mogelijk tegen een vrijstellingsverklaring, maar wel tegen een ontheffing. De diverse ontheffingen die zijn vernietigd door de rechter dienen niet gerepareerd te worden door er vrijstellingen van te maken en de toets van de rechter te voorkomen, maar door de onderbouwing (indien mogelijk) te verbeteren*

4100

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, GL

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

4105

De heer **VAN LIERE** (PvdD): En het heet aan verjaging ondersteunend afschot, dus je verjaagt en ter ondersteuning schieten. Het inzetten van een lokfluit is daar natuurlijk volstrekt mee in tegenspraak.

4110

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter, van ontheffing naar vrijstelling. D66 hecht heel erg aan het ultimatum remedium vereiste, zeker gezien het feit dat grondeigenaren hun vrijstelling moeten gebruiken om schadeloosstelling te krijgen. Dat kan vanuit dit beleid een perverse prikkel zijn en kan naar het middel van doden gegrepen worden. In de commissie hebben GS aangegeven dat het ultimatum remedium nog steeds als uitgangspunt geldt en dat grondeigenaren eerst gebruik

4115

moeten maken van preventieve maatregelen. Daarmee zijn wij voorlopig gerustgesteld, maar wij willen dit graag monitoren. Dan wil ik graag aanhaken bij het amendement van het CDA en de VVD dat bij de vorige verordening is ingediend, en dat gaat over het monitoren van het verjagen van diersoorten. De gedeputeerde geeft aan mee te kunnen gaan met het cijfermatig

4120

onderbouwen van het monitoren van de preventieve maatregelen, maar dat kan toch niet betekenen dat er geen monitoring meer bestaat, want in onze ogen zou je dat wel moeten doen al is het maar in categorisering, zodat je in ieder geval een indicatie hebt van welke preventieve maatregelen je hebt gedaan of dat de handeling zo beschreven wordt dat je weet of daar het doel van gehaald wordt. Dat is een verduidelijkende vraag.

4125

Mevrouw **KONING** (CDA): Ter interruptie. Het amendement zegt dat alleen het woord 'cijfermatig' wordt geschrapt, dus er moet wel degelijk aangegeven worden wat ze gedaan hebben, maar ze hoeven niet precies te tellen hoeveel dieren.

4130

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Ik zou daar toch inhoudelijk een geruststellende uitleg van de gedeputeerde over willen hebben, omdat die monitor tot op heden altijd in cijfermatigheden gedaan werd. Wij willen de geruststelling hebben dat wij een juist beeld zullen kunnen hebben van welke preventieve maatregelen op welke manier genomen worden.

4135

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, interruptie. Ik ken D66 als een partij die staat voor de rechtsstaat en voor de toegang van mensen tot de rechter. Nou worden heel veel diersoorten die nu bestreden worden met een ontheffing, met een vrijstelling bestreden. Een ontheffing is een besluit in het kader van het bestuursrecht en daartegen kan een rechtsgang ingesteld worden. Dat hebben wij ook gezien, want er is een aantal onderuitgegaan. Vrijstelling kent die mogelijkheid niet. Daarmee is dit dus een inperking van de rechtsbescherming van mens en dier.

4140

Is D66 daar blij mee?

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Is D66 daar blij mee? Op die manier hebben wij er niet naar gekeken. Het gaat ons om de doelstellingen en effectiviteit van het beleid. Dit gaat mij te ver om het bij de verordening over de rechtsgang te hebben. U heeft mij getroffen in de debatten over
4145 de rechtsgang en op het moment dat het aan de orde is, dan zullen wij daar graag op ingaan.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Ik zie het amendement zo verschijnen. Ik ben wel blij dat de heer Van Liere in zijn betoog niet de gedeputeerde noemde, maar bij de uitvoering van GS noemt hij ons wel, maar volgens mij heb ik in eerste termijn al aangegeven hoe wij daarin zitten en hoe
4150 wij dat samen met PS voor ogen hebben. Dan de inbreng van mevrouw De Groot. Ik weet niet hoe het in de gemeenten gaat, maar ik weet wel hoe het in de provincie gaat. Dat gaat niet zomaar en ik kan u tal van dossiers noemen waarin het inderdaad zo was dat de bescherming die wij op onze natuur en landschap hebben, behoorlijk invloed heeft gehad op RO-beslissingen. Nogmaals, ik herken dat niet. Dan komen wij bij het CDA en de discussie over de lokfluit. Het CDA vraagt
4155 wat op dit moment mogelijk is. Wij hebben dit op dit moment niet in onze vergunningen en ontheffingen staan, omdat wij daar een tijdje geleden door een rechter op teruggefloten zijn. Wij wachten af wat er gebeurt in Zuid-Holland, want daar is inmiddels een procedure gestart op dat onderdeel en dat volgen wij ook. Het is wel een interessante optie voor populatiebeheer, maar je krijgt het tegenovergestelde effect bij schadebestrijding, want dan lok je ze juist naar een veld
4160 toe en krijg je precies wat je niet wilt. Het is een middel dat je niet over de volle breedte kunt toepassen. Het is er wel een die wij op dit moment verkennen en onderzoeken en wat er juridisch mogelijk is om dat toe te passen, maar dan koppel ik het een-op-een aan populatiebeheer en dat is wat wij goed in de gaten houden. Dus wat is er op dit moment mogelijk? In Noord-Holland zijn wij heel voorzichtig met het onderuitgaan van vergunningen en ontheffingen die wij afgeven en
4165 die fout willen niet weer maken en daarom volgen wij heel goed wat er in Zuid-Holland gebeurt. Dan de meeuwen. De Raad van State heeft inderdaad een uitspraak gedaan waarin zij toestaan dat gemeenten een onderzoek doen en dat onderzoek wachten wij natuurlijk in spanning af. Dan kan het best zo zijn dat de gemeenten een aanvraag gaan doen met als onderbouwing de uitslag van het onderzoek. Dat wachten wij dus af en dan nog moet je naar het landelijke regiem kijken
4170 als het gaat om de landelijke vrijstellingslijst, want daar hebben wij het met name ook over. Dan de PvdD en de vrijstellingen. U noemt bijvoorbeeld niet datgene waar Noord-Holland het heel goed doet, zoals bij de winterrust. Dan gaat u zo zitten, maar het is wel zo.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, die noemde ik niet en dat had ik inderdaad moeten doen.
4175 De winterrust staat opgenomen in de vrijstelling.

Gedeputeerde **BOND**: Ik zal er nog een paar noemen. Het uur voor en het uur na zonsondergang, die noemt u ook niet en ook niet dat er voorafgaand aan een uitvoering altijd gemeld dient te worden dat wij in Noord-Holland 100% controle hebben op de meldingsplicht, dus voordat tot
4180 ondersteunend afschot mag worden overgegaan, moeten twee preventieve middelen worden ingezet. De provinciale handhavers controleren dat op grond van de 100% meldingsplicht die wij in Noord-Holland hebben en dan is het ook nog altijd gekoppeld aan een gewas en de vrijstelling mag alleen gebruikt worden in de periode dat dat gewas kwetsbaar is en alleen op het schadeperceel en het naastgelegen perceel. Dus de voordelen van de vrijstellingslijst los van alles

4185 wat wij doen, noemt u allemaal niet. Ik heb het net tegen de SP gezegd en ik zeg het nu ook tegen u en GL, ik ontraad dit amendement, want u vergeet al de verplichtende maatregelen die er zijn voorafgaand aan het gebruik van een vrijstelling. Wat u suggereert is dat je met een vrijstelling vervolgens alles mag doen, maar dat klopt dus niet. Het voordeel van deze vrijstellingslijst is dat er minder schade zal optreden, omdat een agrariër met een vrijstelling
4190 sneller kan optreden. Ze kunnen veel sneller acteren op het melden van schade en daarnaast scheelt het ongelofelijk veel administratieve lasten van zowel de jagers, de FBE als de provincie. Daaraan voorafgaand moet je de hele trits doorlopen die ik net noemde, dus vrijstelling wil niet zeggen dat het vervolgens vrij is. Nee, daar gaat een hele trits aan vooraf waar je aan moet voldoen voordat je daar gebruik van kunt maken. Dan nog een keer de cijfermatige
4195 onderbouwing, waar D66 naar vraagt. Ik verwijs even naar het voorbeeld dat ook in de commissie werd gegeven van de teler die regelmatig ganzen wegjaagt met een quad. Dat is op zich een middel wat effect lijkt te hebben. Als het gaat om de rapportages over de effectiviteit van de toegepaste preventieve en alternatieve middelen, die blijft staan. Daar wordt niet aan gemorreld. Alleen wij zijn nou juist bang dat als je cijfermatig toevoegt, je inderdaad wel iets vraagt wat
4200 bijna niet te doen is, want dan zou hij elke keer moeten noteren hoeveel vogels er wegvliegen naar aanleiding van. Het gaat ons erom dat het effect is dat ze wegvliegen en dat hij aantoont wanneer hij het inzet op welke plek en wat het effect is. Dan denk ik dat je met het woord 'cijfermatig' nou juist het tegenovergestelde bereikt, want dan denkt iemand, ik begin hier niet aan, dit gaat me te veel tijd en inzet kosten. De eisen van de effectiviteit en de monitoring
4205 daarvan blijven er keihard in staan.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Interruptie. U zei eerder bij de vorige spreekbeurt dat u het cijfermatig schrappen overneemt, maar in de ogen van de PvdA is dat nou juist iets dat je kunt hanteren om dit hele zicht te krijgen op hoeveel dieren er worden verjaagd en waar je later je beleid op
4210 afstemt. Wij vinden het juist goed dat het cijfermatige erin staat. Je kunt een semantische discussie voeren over wat cijfermatig nou precies is en wij snappen heel goed dat je niet het verschil tussen 45 of 47 ganzen kunt zien, maar het is wel zo dat cijfers over tellen en rekenen gaan maar ook over kwantificeren, ordenen, concluderen en correleren. Dat is voor ons juist heel belangrijk, dus wij zouden zeggen, hou het erin, en daarom willen wij het amendement toch in
4215 stemming brengen.

De **VOORZITTER**: Dat gebeurt sowieso.

Gedeputeerde **BOND**: Dat is niet aan mij. Alleen waar ik in meega als het gaat om de praktijk, de uitvoering en willen wij nou niet heel veel nieuwe innovatieve maatregelen inzetten in het veld als
4220 het gaat om verjaging, stel dat wij binnenkort die proef gaan doen met die laser waarvoor wij op dit moment met het onderzoek bezig zijn voor technische goedkeuring, dan vraag ik mij af of iemand wel mee gaat doen als hij elke keer bij het gebruik moet tellen hoeveel vogels er wegvliegen. Mij gaat het erom of ze wegvliegen, wat het scheelt in de schade en dan krijg ik toch
4225 de gegevens die ik nodig heb, om te kijken of dat middel werkt. Waar gaan ze naartoe, heeft het langdurig effect, hoe zit het met het herhalingseffect, wennen zij eraan ja of nee en dan haal ik toch mijn doel.

4230 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Daar heeft u gelijk in, maar de schade bereken je wel. Het gaat erom, dan herhaal ik mijn woorden van daarnet, om het dossier op te bouwen om daar later met de FBE beleid te kunnen maken, of beleid, uitvoering te kunnen geven aan uw beleid.

4235 Gedeputeerde **BOND**: Ik ben bang dat je het tegenovergestelde effect krijgt als je dat cijfermatige erin laat staan, omdat dat precies een drempel zou kunnen zijn, want dat zorgt nogal voor wat administratie, terwijl het gaat om het effect van het middel dat je inzet, veel meer in groter verband. Vandaar dat ik het amendement ondersteun. Ik denk dat je dan meer deelnemers krijgt dan innovaties in het veld.

4240 Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter, in de richting van mevrouw Jellema. Een van de preventieve maatregelen is een knalapparaat neerzetten. Om ganzen te verjagen investeert de tuinder daarin. Moet hij daar dan de hele dag een mannetje bijzetten om te kijken of die ganzen nou wel of niet opvliegen als dat ding knalt? Het is praktisch gewoon lastig uitvoerbaar. Je rijdt in de schemering met een laser, want dan werkt hij het beste en dan is het heel lastig om te zien hoeveel ganzen er precies opvliegen. Dat moet je 's ochtends en 's avonds doen en dan moet je
4245 dat doorgeven aan de provincie. Wat denkt u nu, dat dit gaat helpen om preventieve maatregelen in te zetten?

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Volgens mij ridiculiseert u de boel nou. Het gaat erom dat je, je bent aan het verjagen en dan moet je weten als provincie omdat je daar je beleid volgend jaar weer op
4250 moet afstemmen, of dat nou om heel veel of minder ganzen of konijnen gaat, dat je kunt afstemmen met elkaar of dat bijvoorbeeld om tientallen, honderdtallen of duizendtallen gaat. Laat er wel enige vorm van cijfermatigheid inzitten, want anders kunnen we met zijn allen op geen enkele manier de vinger aan de pols houden.

4255 Mevrouw **KONING** (CDA): Ook naar mevrouw Jellema. U had het er net over dat wij die cijfers nodig hebben voor de schade-uitkering, maar dit gaat over de preventieve maatregel. Misschien haalt u twee dingen door elkaar.

4260 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Maar dan ondersteunt u mij, want als de preventieve inzet helpt, dan kun je zeggen, ik heb er wel honderd of duizend konijnen mee verjaagd, dus het komt ook jouw kant op.

4265 Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Ik gooi het even over een andere boeg. Onze fractie twijfelt heel erg omdat voor ons heel belangrijk is dat het beleid op gekwantificeerde eenheden gebaseerd is. Ik snap hoe moeilijk dat cijfermatige is, maar een gekwantificeerde eenheid, zoals veel, weinig, dat je dat van tevoren benoemd, lijkt mij niet zo heel erg moeilijk om dat daarin te voegen.

4270 Gedeputeerde **BOND**: Ik heb met belangstelling het duale debat gevolgd, maar ik blijf bij mijn advies en bij mijn beantwoording.

Tweede termijn

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, misschien heb ik niet zo heel goed geluisterd maar ik denk van wel, want mijn collega zegt dat ik altijd op zit te letten. Volgens mij is de gedeputeerde
4275 helemaal niet ingegaan op de ruimtelijke ingrepen. En dat wil ik graag alsnog even horen.

De **VOORZITTER**: Dat heeft hij inderdaad wel gedaan.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Ik had het net al even gecorrigeerd, maar waar ik zei
4280 'gehele jaar' had natuurlijk moeten zijn 'het gehele jaar met uitzondering van de periode tussen 1 november en 1 maart'. Dat wil ik de gedeputeerde meegeven. Ik heb wel meer niet genoemd, omdat ik dat nou niet echt een heel sterk argument vond. Er mag inderdaad niet 's nachts geschoten worden, maar dat heeft natuurlijk weinig met de bescherming van dieren te maken. De gedeputeerde heeft ook een aantal zaken niet genoemd, bijvoorbeeld de rechtsbescherming van
4285 mens en dier. Sterker nog, hij zegt: jagers kunnen sneller optreden. Tja, hoe zou dat nou komen? Omdat die bescherming afneemt. Daarom handhaven wij ons amendement.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. Toch nog even terugkomend op het amendement van het CDA. Geen cijferfetisjist, maar wel de partij van controleerbaarheid en daarom hebben wij toch
4290 wel erg behoefte aan gekwantificeerde eenheden opnemen. De uitleg van cijfermatig kunnen wij begrijpen, maar er moet een vorm van controleerbaarheid inzitten en daarom de oproep om te kijken of wij een gekwantificeerde eenheid kunnen benoemen, veel, weinig, gemiddeld die vooraf bepaald is.

4295 Gedeputeerde **BOND**: Ik heb in eerste termijn duidelijkheid geboden en uitgebreid antwoord gegeven aan de PvdD. Ik heb inderdaad wel antwoord gegeven, mevrouw De Groot, maar u was in gesprek.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Mijn verontschuldiging.
4300

Gedeputeerde **BOND**: U had het over uw ervaringen binnen de gemeente en mijn ervaringen binnen de provincie vanaf 1999 en bij ons gaat het echt wel anders bij beschermde soorten bij een project waar wij bij betrokken zijn. Wij staan hier in de Staten van Noord-Holland, dus ik heb die angst niet. Tot slot, nog een keer, ik denk dat er genoeg borging zit dat wij de monitoring op
4305 een goede manier doen. Mocht het amendement het niet halen, dan moeten wij in commissie- of Statenverband afspreken hoe wij dat kwantificeren. Vervolgens moet je het controleren en daar zit volgens mij ook nog een stukje moeilijkheidsgraad. Wat spreek je nou van tevoren met elkaar af als je die middelen inzet. Ik heb u in eerste termijn en ook in het debat verteld dat er volgens mij genoeg waarborgen inzitten om dat goed te monitoren, maar als u echt een kwantificering
4310 wilt, dan moeten wij het daar wel met elkaar over hebben, want ik heb er vervolgens weinig zin in om daarna aan tafel te zitten en te horen dat ik het niet goed gekwantificeerd heb, want daar ligt precies het probleem. Ik vind het cijfermatige deel het lastigste, ik vind de andere onderdelen in

het artikel heel goed te monitoren. Maar draagvlak in het veld om het te gaan doen, is voor mij ook een belangrijk argument.

4315

De **VOORZITTER**: Ik ben voornemens dit agendapunt af te maken en daarna te gaan schorsen voor de dinerpauze.

c. Verordening Tegemoetkoming schade

4320

De heer **VAN LIERE** (PvdD): De PvdD steunt de gedachte dat buitenproportionele schade door in het wild levende dieren wordt vergoed. Een boer kan gewoon pech hebben en een groot deel van de oogst zien mislukken. Daar hoeft hij van de PvdD niet alleen voor te staan. Maar dit college maakt met deze gedachte door de onderliggende beleidsregels een grote Sinterklaasverordening. Op geen enkele wijze wordt de landbouwsector enige verantwoordelijkheid toegeschreven. Onbegrijpelijk dat de VVD akkoord gaat met een extra regel om extra geld weg te sluizen naar ondernemers die zelf door intensivering van de landbouw een ideaal ganzengebied hebben gecreëerd. Maar misschien mag dat geen verbazing wekken na het subsidiëren van boeren voor het produceren van minder melk, nadat de melkveehouders, opgejut door LTO en boerenbanken, hun eigen markt hebben oververzadigd ten koste van het milieu, ten koste van dieren en dankzij de VVD, ook ten koste van de belastingbetaler. Dieren lijken wel alle rekeningen te moeten betalen. Zelfs in gevallen dat zonneklaar is dat afschot zinloos is, de boer zelf niet wil schieten, dan eist de provincie dat de trekker wordt overgehaald. Dit blijkt uit de voorwaarden voor de tegemoetkoming. De PvdD vindt dat boeren die investeren in diervriendelijke alternatieven om schade te voorkomen, niet gestraft mogen worden. Door dit soort verplichtingen wordt de innovatie waar de PvdA eerder zo lovend over sprak, ondermijnd. Daarom de volgende motie.

4325

4330

4335

Motie 49/03102016

Niet verplicht doden voor tegemoetkoming schade

4340

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

Constaterende dat:

- *In artikel 4 van de beleidsregel is opgenomen dat Gedeputeerde Staten een tegemoetkoming slechts verlenen indien en voor zover naar hun oordeel de aanvrager de schade niet had kunnen voorkomen en beperken door het treffen van maatregelen of inspanningen waartoe hij naar eisen van redelijkheid en billijkheid was gehouden;*
- *Eén van de maatregelen of inspanningen ter voorkoming of beperking van schade het doden van dieren betreft (impliciet in lid 2 c en lid 3 c).*

4345

4350

Overwegende dat:

- *Van belang is dat de grondgebruiker zelf al het mogelijke dat in redelijkheid van hem kan worden verwacht, heeft ondernomen om schade zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken;*

- 4355 – *Voor schadeveroorzakende diersoorten dient de grondgebruiker tijdig een ontheffing krachtens artikel 3.3, eerste lid, artikel 3.8, eerste lid of een toestemming krachtens artikel 3.17, vierde lid van de wet aan te vragen ten behoeve van zijn jachthouder om die diersoorten te doden;*
- *Het doden van dieren niet altijd effectief is.*

4360

Van mening dat:

Het doden van dieren zonder dat effectiviteit evident is, niet vereist mag worden als voorwaarde voor tegemoetkoming in de schade.

4365 *Gehoord de discussie, verzoeken het college van GS:*

De beleidsregel zo te wijzigen dat het doden van dieren niet verplicht wordt gesteld voor een tegemoetkoming in de schade

en gaan over tot de orde van de dag.

4370 *Fracties PvdD, GL*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

4375 Mevrouw **KONING** (CDA): Interruptie. Ik wil aangeven dat ik van mening ben dat de heer Van Liere een soort toneelstukje opvoert en allerlei onwaarheden vertelt en ik wil vragen of hij dat niet meer wil doen.

4380 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. U krijgt van mij de enige en onverdeelde waarheid en als u daar niet mee om kunt gaan, dan is dat eerlijk gezegd niet het probleem van de PvdD. Ik snap dat het CDA een andere visie heeft, maar het beleid van het CDA heeft ons wel gebracht waar wij nu zitten, een groene woestijn op het platteland, boeren die knokken tegen faillissement, 50 boeren per week die stoppen, het is nogal wat.

4385 Gedeputeerde **BOND**: Volgens mij moet ik nog ingaan op de motie Tegemoetkoming schade die nog rondgedeeld gaat worden. De strekking van de motie, roepen GS op om de beleidsregels op een dusdanige manier te wijzigen dat het doden van dieren niet verplicht moet worden gesteld voor een tegemoetkoming in de schade. Dat oogt en leest charmant, maar zal waarschijnlijk leiden tot een hogere kostenpost. Dat is de reden – en ik zie u ook ja knikken – want zonder afschot zullen schadegevallen zeer serieuze vormen aan gaan nemen, nog veel meer dan nu. Wij

4390 zien nu al dat door het te lang achtereen gebruiken van bepaalde preventieve middelen, dieren daar niet meer op reageren door gewenning, dus je moet echt afwisselen. Een andere belangrijke vind ik ook dat je de prikkel voor agrariërs in de tegemoetkoming wegneemt, want die kunnen gewoon achteroverleunen want die krijgen de schade toch wel betaald. Die prikkel is juist heel belangrijk als het gaat om bijna 5 miljoen euro alleen aan ganzenschade in Noord-Holland.

4395 Verder hebben wij ook in IPO-verband met elkaar afgesproken dat wij met name over dit soort hoofdlijnen uniforme beleidsregels met elkaar proberen af te spreken en dit is er daar een van.

Als wij hier als Noord-Holland als enige van zouden afwijken, dan krijgen wij een significant andere koers dan de rest van het land, en dat ontraad ik. Vandaar dat ik u deze motie ontraad.

4400 **d. Verordening Natura2000-gebieden**

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik wil het hebben over beweiden en bemesten in Natura2000-gebieden. Wij kunnen ons verenigen met de PvdD, dat bleek ook al in de commissie. De veestapel in Nederland is de laatste jaren erg gegroeid, er is mestoverschot en Natura2000-
4405 gebieden zijn kwetsbaar voor alle aantastingen. De SP wil de vrijstelling van beweiden en bemesten niet voortzetten en zal daarom instemmen met moties en amendementen die op dat punt worden ingediend. Volgens mij ligt er een van de PvdD en GL, denk ik.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. In de verordening Natura2000 wordt bemesten vrijgesteld,
4410 terwijl bemesting significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden heeft. De PvdD betwijfelt of dit juridisch wel mag, maar is sowieso van mening dat PS dit niet moeten willen. Daarom het volgende amendement.

Amendement 20/03102016

4415 Bemesten zonder vergunning

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

Besluiten in bovengenoemde verordening:

4420 *Artikel 2 lid 1 sub b te schrappen.*

Toelichting

*In de wet is het verboden zonder vergunning projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de
4425 kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art. 2.7 Wnb). Artikel 2 lid 1 sub b van de Verordening Natura 2000-gebieden maakt het mogelijk dat voor het op of in de bodem brengen van meststoffen geen vergunning nodig is. Nederland kent als gevolg van een grote veestapel een mestoverschot dat
4430 zorgt voor een overmatige uitstoot van ammoniak en broeikasgassen en voor grote schade aan natuur en milieu. In het bijzonder kwetsbare habitats kunnen met deze vrijstelling ernstig beschadigd worden, omdat het toegestaan wordt om mest in de nabije omgeving van bijvoorbeeld het kwetsbare veenmosrietland te injecteren. Via het grondwater komt dit snel in de natuur terecht en is veel provinciaal gefinancierd beheerwerk zinloos. Overwegende dat Natura-2000
4435 gebieden extra beschermd moeten worden tegen de negatieve gevolgen van bemesting wensen indieners artikel 2 lid 1 sub b te schrappen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, GL.

4440

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

4445

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij maken ons wel wat zorgen over de bescherming van Natura2000-gebieden, niet zozeer door bemesting via beweiding, maar meer in breder verband, want alle ontwikkelingsruimte die wordt uitgegeven in het kader van de PAS is gebaseerd op de verwachte opbrengst van de toekomstige uitstoot van stikstof. Daar heeft dit alles mee te maken. Allerlei brongerichte maatregelen die genomen moeten worden, zijn vrijwillig en het is wat ons betreft zeer de vraag of dit daadwerkelijk gaat werken. Daarom een iets bredere vraag aan GS. Kunt u ons toezeggen dat u met regelmaat inzicht wilt geven in de uitvoering van de PAS-

4450

maatregelen en de feitelijke ontwikkeling van de stikstofdepositie?

Gedeputeerde **BOND**: Op de laatste vraag van de heer Klein kan ik sowieso ja antwoorden, want dat wordt jaarlijks of zelfs nog meer dan jaarlijks gemonitord, omdat daarmee het AERIUS-systeem wordt gevoed op basis waarvan de ontwikkelruimte wordt berekend. Dat is eigenlijk een

4455

ongoing proces, ook voor de provincies, dus ja, daar krijgt u regelmatig de update van. Dit is het amendement bemesten zonder vergunning.

De **VOORZITTER**: De heer Klein over het vorige punt denk ik.

4460

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Inderdaad. Gaat dat ook over de feitelijke meetwaarden? Is dat alleen een papieren of computerwerkelijkheid of gaat de rapportage ook over wat er feitelijk gebeurt met de stikstofdepositie in Noord-Holland?

4465

Gedeputeerde **BOND**: Jazeker, het heet ook de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en die gaat vind ik, soms te veel in detail, maar zo gedetailleerd is hij wel. Bemesten zonder vergunning. Voor een groot deel gaat het om bestaand gebruik en voor een groot deel vergunningvrij. Dat is natuurlijk ook weer niet helemaal zo. Wat de heer Van Liere hier suggereert, dat is niet gewijzigd als het gaat om de referentiedatum van 2004 en ook belangrijk ook voor de PvdD, ecologisch is onderbouwd dat dit bestaand gebruik geen negatieve effecten heeft, met name in de

beheerplannen Natura2000. Dat is een, dat ligt er. Als je dit zou doen, dan ontstaat er voor de landbouw een situatie die echt onuitvoerbaar wordt in de praktijk, want als deze vrijstelling niet zou gelden, dan moet je nagenoeg op perceelsniveau bijhouden hoe de bemesting eruitziet en hoe dat in het referentiejaar is gewijzigd. Dat zou een enorme lastenverzwaring betekenen. En wat ik het meest zware argument vind, de regelgeving voor mest is zo opgesteld dat in de

toekomst geen sprake kan zijn van toename van bemesting, zodat de ecologische doelen in gevaar komen. Dat hebben wij met elkaar afgesproken, ook landelijk. Dit amendement is niet alleen overbodig, maar ik ontraad het om die reden ook omdat het enorme effecten zal hebben voor de landbouw in Noord-Holland en het levert geen positieve effecten op voor de Natura2000-doelen.

4470

4475

4480

De **VOORZITTER**: Geen tweede termijn meer? Geen behoefte meer.

e. Verordening Houtopstanden

4485 De **VOORZITTER**: Ik zit even voor een lastig dilemma, want mij was gemeld dat in de commissie NLM was aangegeven dat dit onderdeel als een hamerstuk gezien mocht worden, maar er zijn wel een aantal woordmeldingen. Beide kan niet waar zijn.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Er ligt een amendement.

4490

De heer **KRAMER** (GL): Ik heb een amendement ingediend samen met de PvdD, ik neem aan dat ik dan het woord krijg.

4495 De **VOORZITTER**: U staat er nou juist niet op, maar ik schrijf uw naam erbij. Het gaat mij om het punt dat in de commissie de conclusie was getrokken dat het een hamerstuk was en dat blijkt niet het geval te zijn.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Kwestie van veranderende inzichten denk ik. Naast alle ongetwijfeld goed bedoelde keuzes voor een breder spectrum aan natuurdoelen daar waar het
4500 gaat om bos, is het erg belangrijk hierover een goede dialoog te voeren met de inwoners en zo nu en dan ook eens voor hen te zwichten. Toestanden zoals in het Goois Natuurreservaat moeten niet meer voorkomen. Ook steunen wij het amendement van GL en de PvdD – die is van tevoren rondgestuurd – met betrekking tot het terugbrengen van de vrije kap van 5 ha naar 10 are en dit ook om het bos zoveel mogelijk te beschermen.

4505

De heer **VAN LIERE** (PvdD): De Boswet is een groot succes geweest. Het areaal bos is na de invoering van deze wet niet meer gekrompen. Dat is een goede zaak, want bossen zijn belangrijke natuurgebieden en mensen houden van bossen. Dat merken we telkens als een bos weer gekapt moet worden in het kader van zogenaamde vooruitgang. Voor de PvdD is het
4510 cruciaal dat goed gemonitord wordt dat het areaal bos in deze provincie niet kleiner wordt door menselijk handelen. De Boswet voorzagt hierin. Hoe gaat het college de ontwikkelingen van het bosareaal in beeld brengen? Er zijn ook houtopstanden die wel onder de huidige Boswet vallen, maar geen onderdeel zijn van de huidige of toekomstige Ecologische Hoofdstructuur. Het mag niet gebeuren dat deze bossen stilletjes verdwijnen. Hoe gaat deze ontwikkeling gevolgd worden?

4515

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. Ik heb de behoefte om over de verordening Houtopstanden nog iets op te merken, omdat er een aantal bepalingen in de wet opgenomen zijn en een daarvan is dat PS bij verordening regels kunnen stellen over de melding bedoeld in het eerste lid en dan refereer ik aan artikel 4.2.2. Dat gaat met name over het verlenen van
4520 vrijstelling voor het kappen. U heeft in de verordening opgenomen dat het bij uitdunnen mogelijk is om daar een extra toets in te bouwen als het gaat om meer dan 0,25 ha. Tegelijkertijd geeft u vrijstelling waar het gaat om het realiseren van een ander beheertype dat u door middel van het Natuurbeheerplan aan ons heeft voorgelegd. Dat is in kaart gebracht in de ambitiekaart. Ik heb naar aanleiding van deze verordening het Natuurplan nog een keer goed doorgespit om te kijken
4525 of het antwoord geeft en mogelijkheden voor ons als Staten biedt om voor veranderende

natuurtypen en het kappen een toets te doen. Ik was bijzonder teleurgesteld, omdat ik dat in het hele Natuurbeheerplan niet terug kon vinden en ook de ambitiekaart geeft niet duidelijk aan wat nou de verandering in ambitie is en wat daarvan de consequenties zijn. Je wilt natuurlijk voorkomen dat hetgeen bij GNR gebeurd is, nog een keer gebeurt, dus je wilt vooraf sturen.

4530 Volgens ons zou dat via het Natuurbeheerplan zijn, maar ik zou u willen verzoeken om in de commissie met elkaar te spreken over wat wij verwachten van het Natuurbeheerplan en wat daarin moet staan om vooraf met elkaar die politieke discussie te kunnen voeren. Op dit moment is dat niet mogelijk, dus wat ons betreft, ik vind het heel erg lastig want ik vind het op deze manier niet een zorgvuldige behandeling van de verordening en dat is met name gekomen door
4535 voortschrijdend inzicht en de moties die intussen verspreid zijn. Ik ben heel erg benieuwd naar de reactie van GS.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter, bos wordt onder andere omgevormd ten behoeve van de realisatie van zogenaamde natte natuur en daar zijn de ganzen dan weer dol op, mijnheer Van
4540 Liere, dus dat kan ook een van de oorzaken zijn van het ganzenprobleem. Maar wij hebben het nu over de verordening Houtopstanden en in de commissie heeft de VVD vragen gesteld over artikel 6a., het kappen van verjongingsgaten. De gedeputeerde gaf aan dat er een maximum van 0,25 ha is toegevoegd, zodat de verordening ervoor zorgt dat er geen hele grote verjongingsgaten ontstaan. In relatie tot vragen die door eerdere sprekers zijn gesteld over het
4545 GNR, hebben wij met name moeite met onderdeel 6.b. In de toelichting stellen GS dat met name artikel 6, onderdeel b, meer ruimte biedt voor dynamiek dan de Boswet. Om die ruimte niet zoals hier wordt voorgesteld, geheel onbeperkt te laten worden met als enig controlemiddel het Natuurbeheerplan, stellen wij voor aan dit artikel een maximum oppervlakte van 5 ha toe te voegen. Wij overwegen hiertoe een amendement in te dienen. Graag horen wij de mening van de
4550 gedeputeerde hierover. Wij hebben in de discussie over de plannen van de GNR gezien dat een goede communicatiestrategie belangrijk is, maar ook dat uiterste zorgvuldigheid is geboden bij een dergelijke omvorming. Wij vroegen ons af of je de verantwoordelijkheid hiervoor uitsluitend bij de terrein beherende organisatie, in dit geval het GNR, moet neerleggen. De 5 ha is gekozen, omdat het wel werkbaar moet blijven. Dat brengt mij bij het slot van mijn betoog. Wij vragen
4555 aandacht voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de regelgeving.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Ik wil een amendement indienen, omdat er in de commissie een aantal vragen zijn gesteld die niet meer in de commissie beantwoord konden worden. Zelfs vandaag heb ik van de heer Bond nog een aanvullend antwoord gekregen over deze kwestie.
4560 Vandaar. Het gaat over artikel 2.2 waarin de bevoegdheid van GS om een kapverbod in te stellen, wordt uitgebreid naar geknotte populieren en wilgen. Wat volgens ons het geval is, is dat in het eerste lid van dat artikel waarnaar verwezen wordt, niet echt duidelijk is waar het over gaat. Wij hebben een amendement dat erop neerkomt om in dat artikel precies te zeggen waar het om gaat. Dat artikel luidt als volgt. Het oude artikel waarnaar verwezen wordt, dus de verwijzing
4565 verdwijnt. Dan komt er te staan: "GS kunnen het vellen van houtopstanden en geknotte populieren of wilgen telkens voor vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden." Dat is volledig in overeenstemming met de wet. Eigenlijk worden houtopstanden daar al geregeld op dezelfde wijze als het hier staat, maar die wilgen en

populieren worden uitgezonderd in de wet met de mogelijkheid dat de provincie dat er weer
4570 inbrengt. En dat is wat gebeurt in het eerste lid van dat artikel en het moet duidelijk zijn dat
beide, de houtopstanden en populieren en wilgen – of zeggen waaronder de populieren en wilgen
dat maakt mij niet uit – vallen onder die bevoegdheid. Daarmee wordt verwezen naar een
definitie in de wet over houtopstanden en over die definitie was verwarring en dat heeft te maken
met de 5 ha en in de wet staat een andere definitie en die volgen wij.

4575 **Amendement 21/03102016**

Houtopstanden

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

4580 *Besluiten in bovengenoemde verordening:*

*Artikel 2.2 te schrappen en te vervangen voor: "Gedeputeerde Staten kunnen het vellen van
houtopstanden en geknotte populieren of wilgen telkens voor vijf jaar verbieden ter bescherming
van bijzondere natuur- of landschapswaarden".*

4585 *Toelichting:*

*De verwijzing naar het eerste lid kan aanleiding geven tot misverstanden, omdat houtopstanden
daar niet expliciet worden genoemd. Door deze verwijzing te schrappen wordt automatisch
verwezen naar de definitie van houtopstanden in de wet*

4590 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties PvdD, GL

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van onze beraadslagingen.

4595 Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Met de ambitiekaart, waar de VVD en D66 vragen over gesteld
hebben, kunnen wij op basis van natuurtype wel degelijk controle uitoefenen op de verandering
in de ambitie. Ik zeg u toe dat wij in een vervolgssessie in de commissie verder met elkaar kunnen
bespreken hoe wij jaarlijks omgaan met de vaststelling van het Natuurbeheerplan – want daar
4600 gebeurt het – en de rol van de bossen daarin. Dat voorstel deed D66, maar ik hoorde dat ook bij
de VVD terug. Ik stel voor om dat zo met elkaar te gaan doen. Als je kijkt naar de vrijstelling van
de verordening, dan zitten er nog een aantal andere zaken als het gaat om de ambitiekaart in
relatie tot het Natuurbeheerplan, want natuurlijk, GS en PS stellen elk jaar het Natuurbeheerplan
vast en daarin wordt op basis van de aanpassingen van de terrein beherende organisaties
4605 duidelijk welk voornemen men heeft over de hoeveelheid te kappen bossen. Die van het GNR
stonden daar ook in. Maar ik kan mij voorstellen dat je dat als Statenlid ook weleens een keertje
kan ontgaan. Ik wil er nog aan toevoegen dat ik in het overleg met de groene partners over dit
soort projecten hen erg op het hart zal drukken om een communicatieplan op te stellen, zeker
als het gaat om een omvang zoals in het Goois Natuurreservaat waarom je dat doet. In dit geval
4610 was dat trouwens gewoon omdat wij een natuurdoel wilden halen, namelijk de heide. Dan moet je
dat wel uitleggen en dan nog vind ik dat je er als Staten met elkaar over moet praten, het is wel

een natuurdoel dat wij samen hebben afgesproken, maar willen wij het nog als het ten koste gaat van een dergelijk areaal. Dat is de discussie die je volgens mij moet voeren. De VVD maakt opmerkingen over het oppervlak van 5 ha, maar dat is arbitrair en die is klein. Als je kijkt naar het kader van de ambitiekaart van het Faunabeheerplan, dan zitten wij al heel snel op oppervlaktes die groter zijn dan 5 ha. Wat je daarmee bereikt, is denk ik het tegenovergestelde van wat u wilt als VVD, je gaat namelijk een enorm stuk bureaucratie toevoegen aan iets wat al heel erg bureaucratisch is, want nogmaals, het gaat niet zomaar. Een andere die ik nog wil toevoegen, is dat wij vertrouwen hebben in onze terrein beherende organisaties die heel veel expertise hebben op dit gebied als het gaat om houtopstanden en de balans in zo'n gebied, maar ook de natuurdoelstellingen worden door de TBO's – hun handtekening staat ook onder ons Natuurbeheerplan – voorbereid met soms nog extra aandacht voor de communicatie.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): U zegt dat 5 ha een klein gebiedje is, maar ik denk dat je op 5 ha best een behoorlijk stukje natuur kunt omvormen. Dan heb je meteen al enig inzicht in de effecten en bij het GNR leg je de verantwoordelijkheid alleen bij de terrein beherende organisaties voor een heel groot stuk natuur en dus ook de verantwoordelijkheid over de communicatie richting de inwoners, alles. Dus eigenlijk zeg je, zolang een terrein beherende organisatie het beslist, is het goed en als een agrariër twintig wilgen op zijn land wil kappen, dan gaan we even kijken of het allemaal wel kan.

Gedeputeerde **BOND**: Dat is niet wat ik zeg. U gooit er nu twee op een hoop, maar wat ik zeg is, dat wij met de behandeling van het Natuurbeheerplan waarin wij dat vaststellen, jaarlijks kijken naar dit soort aanvragen. Wat ik in mijn eerste termijn al heb aangegeven, is dat er altijd een aanvraag moet worden gedaan, vier weken voor kap. Die krijgen wij sowieso, anders wordt er geen vergunning afgegeven. Maar dan gaat het om de omvang. En dan is het zo dat de wet voorziet in een vrijstelling voor maatregelen voor het vellen van houtopstanden in het kader van de Natura2000 instandhoudingsmaatregel, dus de wetgeving geeft de maximumoppervlakte aan en die is ook toegekend. Vanuit dat principe zou ik zeggen, eenvoud en eenduidigheid in de regelgeving, dat moet je wel proberen te handhaven en dat hebben wij nu. Dan zie je dat het in een vrijstelling bij u langs komt. Wij zijn ervan geschrokken, GNR, maar die stond wel degelijk in het Natuurbeheerplan aangekondigd, alleen hebben de Staten er toen voor gekozen om een natuurdoel te halen, daaraan gekoppeld voeg ik toe, maar dan wel met de juiste communicatie want dat is daar echt faliekant misgegaan. Dat zijn wij met elkaar eens.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Maar de wetgever geeft dus aan dat het onbeperkt mag zijn.

Gedeputeerde **BOND**: Maar hij voegt daar wel aan toe dat je dat goed moet onderbouwen in relatie tot de natuurdoelen en de omgeving, dus het is eigenlijk maatwerk en daar ben ik een groot voorstander van, zoals u weet.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): En dat zien wij dan terug in het Faunabeheerplan.

4655 Gedeputeerde **BOND**: In het Natuurbeheerplan dat jaarlijks door u wordt vastgesteld, dat gaan wij regelmatig met elkaar monitoren. Ik zeg u toe dat wij in de commissie gaan bespreken als het gaat om dit soort houtopstanden en hoe werkt dat, er was ook nog een suggestie in de commissie van D66 over een soort van soortenlijst van bomen, dat vind ik een interessante, dat gaan wij uitzoeken en daar kom ik in de commissie op terug. Dan gaan wij het verfijnen met elkaar. Daar komt het dan op neer.

4660

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Wij hebben het over 5 ha. Nou vroeg ik mij, wat is dat nou, 5 ha? Toen zei mijn man: dat zijn vijf voetbalvelden achter elkaar, dan heb je het toch wel over een heel groot stuk. Is dat klein of groot?

4665 Gedeputeerde **BOND**: Ik heb u in het eerste deel van mijn beantwoording al gezegd dat de afmetingen redelijk arbitrair zijn. Ik kijk veel meer naar de kwaliteit. Wat wij nu aan het doen zijn heeft ons de boskern opgeleverd, dat wij daar een definitie voor hebben opgesteld, want die hadden wij niet. Wij hebben hem verfijnd. Door een onderzoek in relatie tot de Natuurwet zijn wij erachter gekomen dat wij bosgedeelten hebben die ouder dan 200 jaar zijn! Die verfijning zetten
4670 wij door. Dan vind ik een omvang van 5 ha redelijk arbitrair, omdat een stukje oud bos van 0,25 ha voor mij al waardevol is, begrijpt u wat ik bedoel? Vandaar dat ik geen voorstander ben van het noemen van de omvang, maar dit te koppelen aan de doelen, soort en kostbaarheid van houtopstanden, want daar zitten wel verschillen in. Afmetingen vind ik dan arbitrair.

4675 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Dat ben ik met de gedeputeerde eens, want vijf voetbalvelden achter een wijk ergens in de provincie kunnen heel anders worden beleefd dan een heel bijzonder bosje van enkele bomen die dan toevallig 200 jaar oud zijn. Ik begrijp u, dank u wel.

Gedeputeerde **BOND**: Ik ondersteun het ingediende amendement. Het schrappen en vervangen,
4680 dat wij het vellen van houtopstanden, geknotte populieren en wilgen telkens voor vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- en landschapswaarden past precies in wat ik net zei, dus dank voor het amendement, want dat voegt iets toe waarin wij het opnieuw verfijnen met elkaar.

4685 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik heb de vraag al gesteld, ook in commissieverband en dat was eigenlijk mijn voorbehoud bij de behandeling. Het gaat mij om de houtopstanden buiten de EHS. Gewoon de bosjes die er ook zijn, die niet beschermd zijn maar wel onder de Boswet vallen. Niet om die allemaal beschermd te verklaren, maar hoe gaan wij monitoren dat dat areaal niet afneemt. U verwijst naar het Natuurbeheerplan, maar daar staat nu nog niks in over
4690 houtopstanden.

Gedeputeerde **BOND**: Daarom vond ik de suggestie van D66 in de commissie interessant, omdat wij met name voor de verdieping die wij gedaan hebben vanwege onze nieuwe
4695 verantwoordelijkheid, op een aantal soorten en een aantal waarden zijn gestuit die wij van tevoren niet kenden. Ik wil dat in commissieverband heel graag behandelen met u om dat te verfijnen en te kijken naar een soortenlijst. Dat is een mooie opgang van de visie in relatie tot de

nieuwe Omgevingswet, maar je kunt dat jaarlijks verfijnen in je natuurbeheerplan en dan kun je dat daarin meenemen. Dat zou mijn voorstel zijn.

4700 *Tweede termijn*

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter. Natuurlijk is elk oppervlak arbitrair. 5 ha zijn volgens ons tien voetbalvelden. Het is best een groot gebied. Anderzijds begrijp ik ook de redenatie van de gedeputeerde en juist wij als VVD vinden altijd dat wij een werkbaar beleid moeten maken.

4705 Dus als hij uit de voeten kan met een extra toelichting bij het Natuurbeheerplan en wij als PS daar ook mee uit de voeten kunnen, laten wij het een kans geven. Wij trekken ons amendement in.

De **VOORZITTER**: Dan hebben wij dit uitvoerige agendapunt afgerond en zijn wij aangekomen bij de stemmingen.

4710

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Een minuut schorsing, voorzitter? Dan kunnen we blijven zitten, dan denk ik dat wij eruit zijn.

De **VOORZITTER**: Is die behoefte breder? Ik schors de vergadering voor vijf minuten. Ik heropen de vergadering. Ik verzoek uw stemverklaringen zo kort en beknopt mogelijk te doen. Wij
4715 beginnen met de amendementen. A13a. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties GL, SP en PvdD, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan A14. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties PvdD, GL, de overige leden tegen,
4720 zodat het amendement is verworpen. A15. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties SP, GL, PvdD en CU/SGP. De overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A16. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties GL en PvdD, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A17. Stemverklaringen? Niet. Mag ik
4725 de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties VVD en PVV, zodat het amendement is aanvaard. Dan A18. Stemverklaringen?

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter, ten aanzien van het cijfermatige. De toezegging van de gedeputeerde om dat terug te laten komen in de commissie, omarmen wij, maar ondertussen
4730 hebben wij het vermoeden dat wij op het verkeerde been zijn gezet, want als je kijkt naar lid b, dan staat er wel cijfermatige rapportages, niet over het aantal dieren, maar over de middelen die zijn ingezet. Dat was nou juist waar het ons om te doen was. Wij steunen dit amendement niet.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wij steunen het ook niet. Wij willen geen onhaalbare administratieve last
4735 opleggen, maar wij denken dat dit hiermee niet gebeurt. Wij denken dat als wij het woord 'cijfermatig' weglaten, wij wel heel veel vrijheid geven. Als er nou stond 'waar mogelijk cijfermatig', maar ik ga geen amendement op een amendement indienen.

4740 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Woorden van gelijke strekking. Van ons het verzoek om dit nog een keer te laten terugkomen in de volgende commissie.

4745 De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties VVD, 50plus, ONH, CDA, PVV, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A19. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties GL, SP, PvdD, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A20. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties GL, SP en PvdD, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. A21. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties VVD, PVV, de overige leden voor, zodat het amendement is aanvaard. Dan komen wij nu bij de moties. M47, Stemverklaringen?

4755 Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Het advies van de gedeputeerde omarmen wij, evenals de interpretatie. Wij zouden inderdaad willen dat dit in een continu proces gaat richting de omgevingsvisie. Wij vinden deze motie overbodig.

4760 De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties GL, SP, PvdD, CU/SGP, ONH, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. M48. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties SP, GL en PvdD, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. M49. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties SP, GL, PvdD, de overige leden tegen, zodat die motie is verworpen. Dan komen wij bij de voordrachten.

4765 Mevrouw **DE GROOT** (SP): A16 is bij een aantal van ons niet rondgedeeld. Dat hebben wij niet gezien.

4770 De **VOORZITTER**: A16 is afgehandeld. Dat is verworpen. We stemmen in een keer over de hele handel. Stemverklaringen?

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Er is te weinig meebewogen wat ons betreft, dus wij stemmen tegen.

4775 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties SP, GL en PvdD, de overige leden voor, zodat de voordrachten 62, 62.a, 62.b, 62.c, 62.d en 62.e zijn aanvaard. Met dank aan gedeputeerde Bond, want die had echt een reuzeklus. De vergadering is geschorst tot 19.30 uur.

4780 **16. Statenvoordracht 70 Instellen adviescommissie voor werving en selectie plaatsvervangend bestuurder van de Randstedelijke Rekenkamer en aanwijzen lid**

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Het presidium draagt de volgende kandidaten voor, de heer Annaert en de heer Van Hooff. Dat betekent dat wij schriftelijk gaan stemmen. De stembriefjes worden door de bodes uitgedeeld. U kunt vervolgens de keuze van uw kandidaat uitbrengen door een stipje naar keuze aan te kruisen of in te vullen. Als u gestemd hebt, vouwt u
4785 de stembriefjes dicht en levert u die in bij de stemophalers. Na de stemming zal er geschorst worden, zodat de stemcommissie alle stemmen kan tellen en u de uitslag kan melden, waarna de definitieve besluitvorming afgerond kan worden. Ik stel u voor om voor alle stemmingen conform artikel 34 van uw reglement van orde een stemcommissie te benoemen. Ik verzoek de volgende leden hierin zitting te nemen: de heer De Groot, mevrouw Van Duijn, mevrouw Haagsma en
4790 mevrouw Bezaan. Is alles opgehaald? Dan schors ik de vergadering. Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de voorzitter van de stemcommissie.

De heer **DE GROOT** (D66): Ik heb de uitslag van de schriftelijke stemming. Er zijn 49 stemmen uitgebracht, 40 op de heer Annaert en 6 op de heer Van Hooff en 3 stemmen zijn ongeldig,
4795 omdat de briefjes niet goed zijn ingevuld. De meerderheid heeft gekozen voor de heer Annaert. Van harte gefeliciteerd.

De **VOORZITTER**: Dan constateer ik dat de heer Annaert onder luid applaus is benoemd. Ik concludeer dat u instemt met voordracht 70, het instellen van een adviescommissie voor werving
4800 en selectie plaatsvervangend bestuurder van de Randstedelijke Rekenkamer en het aanwijzen van een lid. Ik dank de commissie voor de werkzaamheden en ontbind de commissie.

17. Initiatiefvoorstel D66 'Modernisering tankstationbeleid' (nr. 68)

4805 De **VOORZITTER**: Ik verzoek de indieners, de heer Tijssens en mevrouw Klaassen van D66 het voorstel toe te lichten.

De heer **TIJSENS** (D66): Voorzitter. Onze mobiliteit is in een periode van transitie, en dan bedoel ik de overgang van het rijden op fossiele brandstoffen naar autorijden op duurzame
4810 energiedragers, zoals elektriciteit. Nu er vandaag nog een miljoen elektrische auto's op de hele wereld rijden, zal binnen afzienbare tijd dat aantal op de Nederlandse wegen te vinden zijn. Dat is niet alleen een verwachting, het is ook een politiek commitment. Met de greendeal hebben overheden, belangenorganisaties en marktpartijen de handen ineengeslagen om die ambitie waar te maken. Onze gedeputeerde Mobiliteit heeft namens de MRA de greendeal bekrachtigd. Het
4815 doet ons goed om te zien dat de verdubbeling van het aantal laadpalen in MRA-gebied vorm krijgt. Wij horen goede berichten over de aanbesteding die door de MRA gecoördineerd wordt. Tezamen met het beschikbaar komen van 100% elektrische middenklasse auto's en het prikkelende fiscale beleid kunnen wij een doorbraak zien aankomen. In de beeldvormende commissievergadering, waarin het initiatiefvoorstel besproken werd, is enige discussie geweest
4820 over de wenselijkheid van snellaadstations naast laadpalen die aan huis of op bestemming gerealiseerd gaan worden. Hier wil ik graag nog even op doorgaan. Recente Rijksrapportage, publieke laadinfrastructuur in de G4 en MRA uit juli van dit jaar laat zien dat de meest populaire publieke laadpalen in de praktijk niet meer dan drie laadcycli per dag realiseren. Dat komt niet

alleen door de snelheid van het laden zelf, maar ook omdat de laadpaal samen met een
 4825 parkeervoorziening een groot deel van die tijd inactief is. Om de eventueel resterende twijfel weg
 te nemen dat het initiatief om snellaadstations te faciliteren overbodig zou zijn, citeer ik graag de
 website van de MRA: "Naast openbare oplaadpunten waar een auto in 6 tot 8 uur kan laden zijn
 er ook snellaadpunten nodig." Uit de reactie van GS op ons initiatief blijkt dat zij serieus aan het
 werk zijn om in MRA-verband de te nemen maatregelen verder te onderzoeken en daar is D66
 4830 heel blij mee, maar bij de realisatie van de greendeal hebben PS nog een andere
 verantwoordelijkheid. Het is aan PS om het regime van verzorgingsplaatsen langs provinciale
 wegen vast te stellen. Met het aannemen van dit initiatief spreken PS het oordeel uit dat naast
 tankstations voor fossiele brandstoffen, de provincie ruimte wil maken voor snellaadstations. Het
 is aan GS om te onderzoeken of en zo ja hoe de snellaadstations een plek kunnen vinden in het
 4835 tankstationbeleid. Dat betekent dat wij ons bij de O van het BOB-model bevinden. De tweede B
 van onze bestuurlijke vriend is het besluit dat er straks genomen moet gaan worden als wij het
 nieuwe tankstationbeleid vaststellen. Het initiatief geeft het kader mee om bij de geplande
 herziening duurzaamheid een plek te geven en van tankstationbeleid naar duurzaam
 verzorgingsplaatsenbeleid voor het provinciale wegennet te gaan. Ter afronding, het
 4840 initiatiefvoorstel focust op snellaadvoorzieningen langs provinciale wegen. In de visie van D66
 een essentieel onderdeel van de infrastructuur die nodig is om de geplande vertienvoudiging van
 elektrisch rijden te ondersteunen. Met dit voorstel wordt Noord-Holland de eerste provincie die in
 navolging van het beleid voor Rijkswegen, de voorwaarden voor snellaadinfrastructuur langs haar
 wegen structureel gaat regelen. Om af te ronden en tot slot, een minder belicht aspect van de
 4845 greendeal, elektrisch vervoer 2016-2020 is een hele korte horizon. De bedoeling is dat na 2020
 het elektrisch vervoer goed genoeg op de weg staat om zonder extra stimuleringsbeleid te
 bestendigen. Ook in die zin biedt het initiatief perspectief. Door snellaadstations net als
 tankstationlocaties en eenduidig toewijzingsbeleid te reguleren bereiden wij ons voor op die
 toekomst. Een toekomst waar duurzaam mobiliteit een vanzelfsprekend onderdeel is van onze
 4850 economie.

De **VOORZITTER**: Ik nodig u uit om hier plaats te nemen. Dan zijn de Staten aan bod.

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. Een helder verhaal van mijn collega van D66. Mijn fractie
 4855 kan geen bezwaar hebben tegen een onderzoek, zolang het maar geen provinciaal belastinggeld
 kost. Mijn fractie denkt ook dat de markt hierin een veel grotere rol heeft dan de provincie. Dat
 de provincie het faciliteert is goed, maar als het aan ons ligt mag het geen geld kosten.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter, in het initiatiefvoorstel schrijft u dat opladen
 4860 in de toekomst en ik citeer: "Net zo makkelijk moet zijn als fossiele brandstof tanken bij een
 tankstation". Of eigenlijk nog beter, veel gemakkelijker. De VVD is het met u eens dat opladen
 veel gemakkelijker moet gaan, maar wij zien opladen meer iets als wat je doet voor aanvang van
 je rit of na afloop. Zelfs het zogenaamde snelladen wat u hier bepleit, neemt altijd nog zo'n
 vijftien tot dertig minuten in beslag. De VVD is dan ook van mening dat je snellaadstations eerder
 4865 moet plaatsen bij winkelcentra of industrieterreinen dan dat er verzorgingsplaatsen voor moeten
 worden ingericht. Met uw initiatiefvoorstel wilt u GS onder meer opdracht geven om te

onderzoeken of en zo ja hoe het snellaadstation opgenomen kan worden in de categorie primaire verzorgingsplaats in het te actualiseren tankstationbeleid. De gedeputeerde heeft zowel in de commissie als ook in de brief met advies op uw initiatiefvoorstel, aangegeven dat het projectbureau MRA Elektrisch nu bezig is met een onderzoek naar de mogelijkheden tot stimulering van de snellaadinfrastructuur. De verwachting is dat eind van dit jaar de resultaten van dit onderzoek bekend worden. Dat is ook precies de termijn die u aangeeft waarop u resultaten zou willen zien. Het is de VVD onduidelijk wat de meerwaarde is van uw initiatiefvoorstel. Immers, het gevraagde onderzoek wordt momenteel uitgevoerd en daarmee wordt uw initiatiefvoorstel mijns inziens feitelijk overbodig gemaakt. Mocht u deze mening niet met mij delen, kunt u mij dan concreet aangeven wat u meer of anders onderzocht wilt hebben dan wat er nu gedaan wordt? Op dit moment is de VVD van mening dat wij moeten afwachten wat er uit het lopende onderzoek gaat komen. Wij zien op dit moment niet het nut en de noodzaak in van een initiatiefvoorstel.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Dank aan D66 voor het initiatiefvoorstel. Mooi om te zien dat D66 elektrisch rijden wil stimuleren en op deze manier duurzaamheid ook vanuit de provincie wil stimuleren. Dat steunen wij van harte. Wij hebben nog wel een punt van zorg. Wij zouden niet willen zien dat er in het buitengebied nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd langs de provinciale wegen. Wij zien liever dat er aansluiting wordt gezocht bij bestaande faciliteiten. Graag een nadere toelichting op dit punt, maar wij steunen het initiatief en wij zien graag dat het elektrisch rijden gestimuleerd wordt.

De heer **VAN BERKUM** (GL): Voorzitter, ook wij zijn erg blij met het initiatiefvoorstel, een belangrijke stap naar het echt introduceren van elektrisch rijden in Noord-Holland. Ik vind het belangrijk om aan te stippen en dat is tijdens de commissie ook naar voren gekomen, alsof dit een vervanging zou zijn van het langzaam laden. Dit is een toevoeging daaraan en ik kan niet anders dan complimenten geven aan de heer Tijssens voor deze toevoeging aan de discussie. Wij steunen uw voorstel en elke volgende stap die u wilt gaan zetten, dus houd ons betrokken. Ik ben het geheel eens met de opmerking van mevrouw Vermaas over bebouwing in het buitengebied.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Wij vinden een transitie naar mobiliteit die aangedreven wordt door hernieuwbare energie, heel belangrijk. Wij zijn blij dat in Noord-Holland een groot deel van het vervoer elektrisch is. In Noord-Holland worden jaarlijks 2 miljard reizigerskilometers elektrisch gereden, zelfs met groene stroom en dan heb ik het natuurlijk over de trein. Bijna 21 miljard reizigerskilometers worden nog afgelegd met de auto en het grootste deel daarvan is nog niet elektrisch. Wij ondersteunen daarom van harte ieder initiatief dat bijdraagt aan het verminderen van gebruik van fossiele brandstoffen en wij denken dat dit initiatief daaraan kan bijdragen.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Het voorstel van D66 is sympathiek, maar terecht merken GS op dat het sterk is gericht op elektrisch rijden. Die transitie naar elektrisch rijden verdient ondersteuning en de ontwikkelingen op dat terrein gaan snel. Wij zijn zeer benieuwd naar de resultaten van het onderzoek waarnaar GS verwijzen en die in december hopelijk beschikbaar

4910 zullen zijn. Een dienstbare provincie moet ook snel inspelen op ontwikkelingen in de mobiliteit en in de toekomst ook met nieuwe kansen. Als CDA zullen wij daar in de loop van volgend jaar voorstellen voor doen. In dit kader past de voordracht bij de doelstellingen van onze fractie en steunen wij die ook. Wij bedanken D66 voor dit initiatief en wij wensen GS veel succes bij het verwerken van de uitkomsten van het ingezette onderzoek.

4915

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. Ook namens ons dank aan D66 voor dit voorstel. De PvdA is voor meer duurzame mobiliteit, dus wij steunen het initiatiefvoorstel van harte.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik worstel hier wel wat mee. Wij hebben in de commissie een
4920 uitgebreide discussie gevoerd, de heer Tijssens en ik, en ook nadien nog het nodige gewisseld. Ten eerste loopt er op dit moment een onderzoek van MRA Elektrisch naar de wijze waarop je het beste invulling kunt geven aan de combinatie van langzaam laden en snel laden. Daarover verschillen wij absoluut niet van mening en volgens mij verschilt niemand die zich enigszins
4925 bezighoudt met elektrische mobiliteit, daarmee van opvatting, namelijk dat je niet moet opteren voor een van de twee, maar dat beide nodig zijn, zowel langzaam laden als snel laden. Waar ik wel mee worstel, is het feit dat de heer Tijssens ervan uitgaat dat à priori het plaatsen van snellaadinfrastructuur langs provinciale infrastructuur de beste oplossing is en daar ben ik niet van overtuigd, sterker nog, dat is juist een van de redenen waarom wij dat onderzoek uitvoeren over waar kun je het beste snelladers plaatsen. Bij tanken is het zo en het zou mooi zijn als je net
4930 zo met benzine de slang eraan hangt en je in nog geen vijf minuten weer een volle accu hebt, maar zo werkt het bij snelladen op dit moment niet. Ook bij snelladen duurt het twintig minuten tot een half uur, voordat je weer een behoorlijke afstand kunt rijden en in de regel – althans zo ervaar ik het tot nog toe – doe je dat niet bij een benzinepompstation waar je twintig minuten of een half uur bij je auto moet wachten. Dat doe je als je tegelijkertijd iets anders kunt doen, een
4935 boodschap, winkelen, een hapje eten. Als er iets is wat zich bij uitstek niet langs de provinciale infrastructuur bevindt, dan zijn het dat soort faciliteiten. Met andere woorden, ik wil eerst heel graag weten, want wij stoppen ook geld in die snellaadinfrastructuur, want dat is wel de opzet van het onderzoek van MRA Elektrisch, wij willen eerst weten waar wij de palen het beste kunnen neerzetten, want het is zonde om ze neer te zetten voor de leegstand. Dat zie je op dit moment
4940 langs snelwegen gebeuren en volgens mij is er niets zo frustrerend als laadpalen die leegstaan. Kortom, voordat je kunt beoordelen of je ze überhaupt het beste langs de provinciale infrastructuur wilt zetten, moet je het onderzoek van MRA Elektrisch afwachten. Als de vraag sec is: kun je het provinciale tankstationbeleid zo inrichten dat je het ook langs de provinciale weg kunt implementeren, want zo staat het op dit moment in het besluit geformuleerd, dan is het
4945 antwoord onverkort ja. Dat hoeven wij ook niet te onderzoeken, maar of je ze daar neer moet zetten, dat moeten wij wel onderzoeken. De resultaten van dat onderzoek komen pas aan het eind van het jaar en voordat wij een voorstel aan u kunnen voorleggen, zitten wij in het nieuwe jaar. Met andere woorden, het vierde beslispoint van uw besluit is voor ons op dit moment niet uitvoerbaar, omdat wij de resultaten van het onderzoek pas aan het eind van het jaar krijgen.
4950 Voor het eerste beslispoint of het kan heb ik het onderzoek niet nodig, want het antwoord of het kan is ja. Ergo, het advies dat ik de heer Tijssens in de commissie gaf, is nog steeds het beste advies dat ik kan geven en dat is, wacht nou even het MRA-onderzoek af en wacht de nadere

voorstellen die ons college aan u wil doen op basis van dat onderzoek af. Dan kunnen wij beoordelen of datgene dat u graag wilt, namelijk de implementatie langs de provinciale
4955 infrastructuur daadwerkelijk datgene is wat het beste bijdraagt aan datgene wat wij beiden graag willen, namelijk het verhogen van het aantal elektrisch gereden autokilometers.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter, dank aan degenen die steun uitspraken. Ik zal in volgorde van opkomst ingaan op de vragen en opmerkingen. De PVV zegt, geen belastinggeld. Dit voorstel
4960 gaat inderdaad niet over belastinggeld, maar wel over markt. Mevrouw Post gaf aan dat in MRA en provinciaal verband subsidie bestaat voor snellaadinfrastructuur, maar daar gaat dit voorstel niet over. Dit voorstel gaat juist over het faciliteren van het zogenaamde level playing field, dus dat langs provinciale wegen de markt haar werk kan doen, essentieel om de doelstelling van greendeal na 2020 waar te kunnen maken. Dan mevrouw Kaamer van Hoegee, die op zich terecht
4965 zegt dat het twintig minuten tot een half uur blijft duren en dat realiseer ik mij ook. Wij lopen op dit moment echter aan tegen de situatie dat veel automobilisten nog niet voor elektrisch rijden kiezen en dat heeft te maken met de zekerheid van thuiskomen. Wat wij ook zien, is dat er een enorme groei aan elektrische automobilitéit verwacht wordt en wij kunnen zeker weten dat er knelpunten in de vaste laadpalennetwerken ontstaan. Kortom, om een betrouwbare vorm van
4970 vervoer te leveren, denken wij dat die snellaadstations nodig zijn en waar moeten zij dan staan? Op de plek waar mensen langsrijden en niet op een doelbestemming. Overigens heeft mijn fractie geen bezwaar tegen een snellaadlocatie op een doelbestemming. Wij zeggen alleen, dit is ook nodig om betrouwbaar vervoer te krijgen. Mevrouw Kaamer van Hoegee vroeg zich als eerste af hoe het zit met de verantwoordelijkheid. Vanmorgen hebben wij geleerd dat MRA een
4975 samenwerkingsverband is dat een zekere vrijblijvendheid kent. Dat is niet het woord vrijblijvend.

De **VOORZITTER**: Nee hoor, u citeert mij nu niet.

De heer **TIJSSENS** (D66): Maar u voerde toen wel het woord. De MRA is in ieder geval een
4980 vrijwillig samenwerkingsverband en zij heeft geen hoger gezag zoals PS en GS een verhouding hebben als zij over het provinciale domein praten. De MRA kan dus heel goed onderzoek doen naar het grote terrein waar ook een aantal grote steden in liggen dat onder meerdere provincies valt, maar alleen de provincie kan inzoomen op het provinciaal tankstationbeleid. Daar kan de MRA niet op ingaan. Dan stap ik vast vooruit naar wat mevrouw Post zei, wij kunnen best wel
4985 zeggen dat het kan, maar het dictum van het voorstel vraagt ook om hoe het kan. Het voorstel gaat daar niet in diepte op in, maar op het moment dat u het bestaande tankstationbeleid pakt, dan kunt u zien dat die rubriek van de snellaadstations daar een enorme impact op zal gaan hebben. Dan mevrouw Vermaas, PvdD, wij kunnen op ze rekenen, maar zij heeft zorgen over het buitengebied.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Nou heb ik u nog niet concreet horen zeggen wat er nou anders is aan uw initiatiefvoorstel en het onderzoek dat door de MRA-E wordt gedaan. De MRA-E kijkt naar hoe het in heel Noord-Holland, heel Utrecht en heel Flevoland gaat, dat is bekend. Daar
4990 kijken ze ook langs provinciale wegen lijkt mij. Wat is nu het essentiële verschil tussen uw voorstel en het onderzoek dat eraan gaat komen?

De heer **TIJSSENS** (D66): Het is überhaupt de vraag of de MRA-E bevoegd is om langs provinciale wegen te kijken op het moment dat PS niet hebben vastgesteld dat hun beleid daar voor open staat. Daarvoor zijn wij vandaag ook bij elkaar. De MRA-E gaat in mijn beleving – en als ik daarop gecorrigeerd moet worden door mevrouw Post, dan moet zij zich daartoe geroepen voelen – in op welk stimuleringsbeleid op dit moment kan worden uitgevoerd.

Gedeputeerde **POST**: Dat is niet correct.

De **VOORZITTER**: U krijgt zo meteen de gelegenheid. Eerst mijnheer Tijssens en daarna mevrouw Kaamer van Hoegee. Alles in de goede volgorde.

De heer **TIJSSENS** (D66): De MRA-E kan niet alle details van het provinciale tankstationbeleid omvatten en zijn ook niet bevoegd om te zeggen dat het provinciaal tankbeleid openstaat voor snellaadstations. Die uitspraak is een principe-uitspraak die bij de O van het oordeel vormen hoort.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Nou heb ik de gedeputeerde net horen zeggen dat de MRA-E kijkt naar alles binnen die drie provincies die eraan deelnemen. Daar versta ik onder, maar misschien heb ik de gedeputeerde verkeerd begrepen, dat er gekeken wordt naar snelladers bij winkelcentra, industrieterreinen, attractieparken, provinciale wegen, Rijkswegen. Kunt u mij nogmaals uitleggen wat het essentiële verschil is tussen uw initiatiefvoorstel en het onderzoek dat nu gedaan wordt?

De heer **TIJSSENS** (D66): Ons onderzoek zoomt in op het specifieke domein van het provinciale wegennet. De MRA doet een veel breder onderzoek en dat juichen wij toe, daar staan wij 100% achter, maar wij denken dat PS naast dat onderzoek nog een andere verantwoordelijkheid kennen. Daar hebben wij het vanavond over.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): De gedeputeerde zou toch gek zijn om als wij straks de uitkomst van het onderzoek in handen hebben, dat naast zich neer te leggen, want er is niet gekeken naar provinciale wegen omdat de MRA dat niet mag. Mijn tweede punt ben ik even kwijt, dat krijgt u in de tweede termijn.

De heer **TIJSSENS** (D66): Ik denk dat het goed is dat PS zich uitspreken dat het provinciale wegennet openstaat voor iets als snellaadinfrastructuur. Dat is één ding en ik denk ook dat wanneer wij in de eerste helft van 2017 dat nieuwe tankstationbeleid moeten vaststellen, dat volgens D66 verzorgingsplaatsenbeleid zou moeten gaan heten, dat er tal van plekken zijn waarover nagedacht moet gaan worden om dat op een goede manier vorm te geven, omdat het behoorlijk op de schop moet in zijn detail ten opzichte van tankstationbeleid met alleen fossiele voorzieningen. Ik ga terug naar mevrouw Vermaas van de PvdD en de zorgen over bebouwing in het buitengebied. Wij hebben het soms over het buitengebied, wij hebben het in ieder geval altijd wel over de berm van de provinciale weg. Als u weleens een snellaadstation gezien heeft en dat

snellaadstation zou nieuwe bebouwing betekenen, dan betekent dat op zijn minst een
5040 overkapping waaronder de auto's droog kunnen opladen. Dus in die zin, bebouwing ja. Is dit
tankstation een vrijbrief om meer diversiteit in functies te creëren in de bermen van het
provinciale wegennet? Dan is het antwoord zeker nee, dat is het duidelijk niet. Het is bedoeld om
ruimte te geven voor duurzame mobiliteit ten opzichte van fossiele mobiliteit. Die faciliteren wij
nu wel, een tankstation kunnen wij simpelweg niet huisvesten. Hiermee heb ik de vraag van de
5045 heer Van Berkum meegenomen. De heer De Graaf, ons voorstel heeft inderdaad te maken met de
transitie die er plaatsvindt en onze zorg dat de ontwikkeling van het elektrisch rijden op de
grond in de echte wereld, het tempo wat wij willen niet bij kan houden. Daarvoor is snel de
beleidsmaatregelen nemen, zodat wij daar een goede denktijd voor hebben en wij straks op tijd
het eerste snellaadstation kunnen faciliteren als de uitkomst positief is, die tijd is belangrijke
5050 winst die wij kunnen boeken. Dan heb ik een aantal aspecten en opmerkingen van mevrouw Post,
ook natuurlijk wel besproken hoewel zij niet overal dezelfde opvattingen over deelde. Het MRA-E
onderzoek is dus breder dan het onderzoek dat ik nu voorsta. Het onderzoek wat ik nu voorsta
heeft wel de nodige diepte waar het gaat over de techniek van het verzorgingsplaatsenbeleid
langs provinciale wegen. Snel en efficiënt lijkt op de opmerking van mevrouw Kaamer van Hoegee
5055 van de VVD en daar moet ik eigenlijk over zeggen, ik zou ook willen dat het sneller kon maar
twintig minuten is nog altijd niet te vergelijken met zes tot acht uur als je na een lange werkdag
met extra kilometers dan gepland, toch even moet bijladen onderweg. Dat is een haalbare kaart
en als wij geen snellaadinfrastructuur langs de wegen hebben, dan valt dat bitter tegen en ik
denk dat wij ook niet toevallig het Rijksbeleid in die zin navolgen. Er zijn een aantal provinciale
5060 wegen die voldoen echt aan dezelfde criteria als de Rijkswegen.

Tweede termijn

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Mijnheer Tijssens, helaas hebt u mij er niet van kunnen
5065 overtuigen dat er een wezenlijk verschil zit tussen dat wat u wilt in het onderzoek en het
onderzoek wat nu loopt, behalve dan dat het lopende onderzoek breder is dan wat u eigenlijk
wilt. Ik zou al heel tevreden zijn als D66 zijnde. Wat u eigenlijk vraagt, is dat er nu een
initiatiefvoorstel wordt uitgevoerd dat eigenlijk al in uitvoering is. Dat is hetzelfde wanneer ik zou
zeggen, ik ga een initiatiefvoorstel opstellen voor de betere bereikbaarheid van de Duin- en
5070 Bollenstreek, tenminste zo zie ik dat.

De heer **VAN BERKUM** (GL): Voorzitter. Mevrouw Kaamer van Hoegee leest haar tekst nu voor en
dat doet denken alsof u niet daadwerkelijk een poging heeft gedaan om u te laten overtuigen
door de heer Tijssens, maar dat u er al vanuit bent gegaan dat u niet overtuigd zou worden. Klopt
5075 dat of hebt u er twee gemaakt?

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): U heeft deels gelijk, ik heb net mijn eerste zin: "Mijnheer
Tijssens, helaas hebt u mij niet kunnen overtuigen" uitgeschreven en was ik al weer sneller aan
bod voor de tweede termijn dan dat ik mijn verhaal kon draaien. Ik heb dus wel degelijk
5080 geluisterd en heb geen andere argumenten gehoord dan dat mijnheer Tijssens vindt dat het
onderzoek dat nu uitgevoerd wordt, breder is dan wat hij nu vraagt. Dat is heel mooi en ik ben

ook niet tegen elektrisch laden en zeker niet tegen snelladen, maar ik vind het overbodig om een initiatiefvoorstel in te dienen op iets wat al in uitvoering is. Ik noemde net een voorbeeld zoals ik dat ook zie. Wij kunnen als VVD dit initiatiefvoorstel dan ook niet steunen.

5085

Gedeputeerde **POST**: Ik begin mij toch een beetje zorgen te maken, want ik heb van de heer Tijssens niet gehoord hoe hij het probleem gaat oplossen dat het onderzoek dat nu loopt, pas eind december is afgerond en wij met geen mogelijkheid kunnen voldoen aan het vierde beslispunt. Ik heb er altijd een hekel aan om uw wensen niet uit te voeren, maar u plaatst mij voor een onmogelijke opgave. Ik kan hier met de beste wil van de wereld niet aan voldoen. Vandaar dat ik nog een keer herhaal en daar ben u helaas in eerste termijn niet op ingegaan, mijn verzoek aan u om dit voorstel aan te houden tot december, tot wij de resultaten hebben. U zegt wij hebben de beeldvorming gehad, de oordeelsvorming gehad en wij moeten nu de besluitvorming hebben. Ik ben het daarin helaas niet met u eens, wij hebben de beeldvorming nog niet afgerond. U zegt, ik weet allang waar ik die snelladers wil hebben, langs de provinciale infrastructuur. Ik zeg u als ze daar niet op hun plek zijn, dan gaan wij straks met overheidsgeld snellaadinfrastructuur op verzorgingsstations langs provinciale wegen neerzetten waar geen mensen aan de paal staan. Laat mij nou alsjeblieft eerst dat MRA-E onderzoek uitvoeren dan weten wij of het zinvol is wat u vraagt. Op het moment dat het zinvol is, dan krijgt u volledig uw zin, maar als het niet zinvol is, dan moeten wij daar ook geen geld aan willen besteden. Ik vind dat echt zonde van het geld voor de laadinfrastructuur. Nogmaals, met het voorstel dat er nu ligt, lost u het probleem van de termijn niet op. Een tweede punt is dat de heer Tijssens zegt dat het MRA-onderzoek breder is. Het MRA- onderzoek is inderdaad breder, dat het kijkt naar de hele provincie Noord-Holland en waar het het beste is om die dingen neer te zetten. Nogmaals, als dat langs de provinciale infrastructuur is, dan krijgt de heer Tijssens volledig zijn zin, maar als dat bij een aantal winkelcentra is, dan zou het merkwaardig zijn als wij uitgebreid gaan onderzoeken hoe wij dat moeten vormgeven in het tankstationbeleid van Noord-Holland. Dat zou echt water naar de zee dragen zijn, vind ik. Het eerste argument, de termijn eind december is wat mij grote zorgen baart, want ik heb niet zoveel zin om u in december te moeten melden dat ik geen uitvoering kan geven aan uw opdracht. Dat meld ik dan bij deze alvast.

5090

5095

5100

5105

5110

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik ben benieuwd of een andere termijn misschien wel haalbaar zou zijn.

5115

5120

Gedeputeerde **POST**: Die heb ik in de eerste termijn en in de commissie ook al genoemd. Ik ben blij dat u de vraag stelt. Ik heb ik net tegen de heer Tijssens gezegd en dat heb ik ook tegen hem gezegd in de commissie, als u het voorstel aanhoudt tot het moment dat wij het onderzoek hebben uitgevoerd, dan kunnen wij ook daarna met concrete voorstellen komen. Dat onderzoek is eind van het jaar afgerond. Na afronding van het onderzoek heb ik, los van het feit dat er dan voorstellen geformuleerd moeten worden, zes weken tijd nodig om bij u in de commissie te kunnen komen. Dat betekent dat ik hoop ergens eerste kwartaal 2017 met iets te komen. Als u het zo aanneemt, zeg ik op dit moment al dat ik daar geen uitvoering aan kan en ga geven, want de tijd is te krap.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Mevrouw Kaamer van Hoegee zei dat het brede onderzoek goed is, waar zouden wij allemaal laadinfrastructuur kunnen plaatsen. Het onderzoek van de MRA gaat ook nog eens over laadpalen, zo breed is het dan ook wel weer. Dit voorstel gaat parallel ook de diepte in, omdat wij als provincie een specifieke verantwoordelijkheid hebben voor het provinciale wegennet. Wat betreft de timing, snap ik best dat u zich zorgen maakt wanneer er allerlei initiatieven ingediend zouden worden tijdens de behandeling van de door GS voorbereide zaken. Wij hebben in het voorjaar een aantal vragen gesteld over de laadinfrastructuur, waarin wij ook gevraagd hebben wat nu de concrete voornemens zijn. Voor wat betreft de snellaadstations bleek er op dat moment geen concreet voornemen te zijn voor laadpalen dan het voornemen van de aanbesteding en die gaat bij mijn weten hartstikke goed op dit moment. Voor de zomer hebben wij ons initiatiefvoorstel uitgewerkt en ingediend en na de zomer kwam het bericht dat GS na de zomer een onderzoek zijn gaan starten. U kunt mij dus niet verwijten dat wij GS qua timing in de wielen gereden hebben.

Gedeputeerde **POST**: Mag je als college ook interrumpen?

De **VOORZITTER**: Dat mag, maar eerst mevrouw Kaamer van Hoegee. De gedeputeerde kan ook interrumpen, want die heeft een eerste en tweede termijn het woord gevoerd.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Nooit verwacht dat ik naast mevrouw Post zou komen te staan! U zegt dat u het initiatiefvoorstel voor de zomer heeft ingediend en GS kwamen na de zomer met de start van het onderzoek. Volgens mij hadden GS dat allang voorbereid en zeggen niet plotseling dat zij een onderzoek gaan starten, wat niet wegneemt dat ik veel voel voor de woorden van mevrouw Post. Mevrouw Post vraagt of u uw initiatiefvoorstel kunt aanhouden.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Post heeft ook nog een interruptie.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Het is lang geleden dat ik hier gestaan heb.

De **VOORZITTER**: Verlangt u ernaar terug?

Gedeputeerde **POST**: Misschien moeten wij het daar en marge een keer over hebben, maar het is wel plezierig. Ik wil de heer Tijssens vragen om een kleine correctie aan te brengen. Hij zegt dat GS na de zomer hebben aangekondigd dat zij een onderzoek gaan doen. Dat is niet juist, het is een onderzoek van de MRA-E, dat zijn drie provincies en dat is niet het college van GS. Kunt u daar in uw verwoording rekening mee houden?

De heer **TIJSSENS** (D66): Absoluut mevrouw Post, dank voor uw interruptie. Ik bedoelde natuurlijk het onderzoek van MRA-E wat heel iets anders is dan het onderzoek van GS. Ik bracht die onjuistheid alleen maar op om te verdedigen dat D66 het initiatief genomen heeft en niet het gevoel had dat wij op enigerlei wijze interfereerden met het beleid van GS. Ik ga nog in op de vraag van mevrouw Kaamer van Hoegee waarom wij het niet aanhouden. Ik wil nog even ingaan op het verschil in onderzoek, in het onderzoek dat D66 voorstaat, ook is gedaan om te voorzien

dat de markt bepaalde taken voor haar rekening kan nemen en dat het niet alleen maar het stimuleringsbeleid van de MRA is, maar dat wij als provincie een specifieke mogelijkheid hebben om die markt te activeren. Het zou wel heel raar zijn als wij een subsidie verstrekten die zo hoog was dat ook een ongebruikt tankstation rendabel kon exploiteren alleen op onze subsidie. Dat zou ik niet hopen en ik neem niet aan dat dat de portee is. Dit om te betogen dat het wel degelijk zin heeft om parallel naast elkaar een aantal zaken uit te zoeken. Ik heb begrip voor de woorden van GS, die zeggen behalve het onderzoeken, hebben wij ook nog een rapportage. Ik kan gewoon niet voor het eind van dit jaar u op een goede manier daarover rapporteren. Wat mijn voorstel zou zijn aan u Staten is om mevrouw Post en GS daarvoor wat extra tijd te gunnen en het verzoek in punt 4 van het dictum de rapportage aan het eind van het eerste kwartaal 2017 te laten plaatsvinden. Dan hebben wij drie extra maanden om het werk goed uit te voeren, dan kan mevrouw Post ook de dingen uitvoeren in de praktijk in de door haar gewenste volgorde en kunnen wij dit vanavond wel afkaarten.

De **VOORZITTER**: Volgens mij kunnen wij wel besluitvorming plegen in die zin dat besluit punt 4 wordt aangepast in 'voor het einde van het eerste kwartaal 2017'. Mag ik de tegenstanders van het voorstel vragen de hand op te steken? De leden van de VVD, 50plus, ONH, PVV. De overige leden daarvoor, zodat het voorstel in gewijzigde vorm is aangenomen.

18. Statenvoordracht 60 Besluit over de rechtsgeldigheid Burgerinitiatiefvoorstel 'Stop de hobbyjacht in Noord-Holland'

De **VOORZITTER**: U hebt een advies van de griffie gekregen over de ontvankelijkheid. U hebt een juridisch advies gekregen over de ontvankelijkheid getoetst aan de verordening. Er is helemaal niets tegen het feit dat de Staten dit gewoon bespreken en daarom staat het ook op deze agenda. Het voorstel is om als eerste de heer Den Uyl de aftrap te laten geven.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter, het is een groot goed wanneer burgers van Noord-Holland zich tot de Staten wenden met het verzoek om de agenda van de Staten te beïnvloeden. Dat past bij de participatie van actieve burgers en daar zegt de verordening wel over dat zo'n burgerinitiatief alleen kan gaan over zaken waar de provincie over gaat, omgekeerd niet kan gaan over de dingen waar de provincie niet over gaat. Uit alle juridische adviezen blijkt dat de regelgevende bevoegdheid in dezen bij het Rijk ligt, maar dat verhindert ons niet waar het burgerinitiatief spreekt over 'alles te doen' om als Staten te kijken of wij inhoudelijk kunnen praten over de delen van het burgerinitiatief die niet gaan over de wetgevende bevoegdheden van het Rijk, want daar gaan wij niet over. Mijn fractie zou het goed vinden om in de commissie en eventueel in de Staten te praten over wat wij kunnen met het burgerinitiatief. In die zin zijn wij voor doorverwijzing naar de commissie en terugbrengen in de Staten, uiteraard voor datgene wat niet tot de regelgevende bevoegdheid van het Rijk behoort.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. De PvdD feliciteert de initiatiefnemers van het burgerinitiatief Stop de Hobbyjacht van harte met het tweede burgerinitiatief in de geschiedenis van de provincie Noord-Holland. Wij verwelkomen het initiatief en kijken uit naar de bijdragen in

- 5210 onze volgende vergadering. Na 'Stop Veefabrieken Noord-Holland' zijn alle burgerinitiatieven in deze provincie ter bescherming van dieren, natuur en milieu. De PvdD vindt het initiatief geheel ontvankelijk, maar zal de voordracht steunen voor het gedeeltelijk ontvankelijk verklaren, zodat het in de volgende Statenvergadering inhoudelijk besproken kan worden.
- 5215 Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. Ook wij waarderen dit burgerinitiatief, een mooi instrument om burgers dichterbij de politiek te brengen. Wij zien echter in dit geval geen enkele juridische grond om te spreken over dit onderwerp, omdat dit onderwerp niet valt binnen de bevoegdheden van PS, zoals de verschillende juridische toetsen dat ook hebben aangetoond.
- 5220 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij spreken over een burgerinitiatief waaronder meer dan 5.000 burgers hun handtekening hebben gezet en alleen daarom al moeten wij dat heel serieus nemen. Echter, wij hebben ook advies gevraagd over de vraag of wij hierover gaan, een van de voorwaarden voor de geldigheid van een burgerinitiatief, en het antwoord daarop was duidelijk nee. Wij vinden daarom ook dat wij consequent moeten zijn en daarom niet moeten besluiten om
- 5225 het gedeeltelijk geldig te verklaren, want dat lijkt het niet te zijn. Aan de andere kant vinden wij wel dat wij verantwoording moeten afleggen aan die burgers en daarom hebben wij het voorstel het burgerinitiatief ongeldig te verklaren, maar tegelijkertijd wel de initiatiefnemers uit te nodigen voor de commissie en het thema inhoudelijk te bespreken in de commissie. Materieel is dit effect natuurlijk voor de eerste stap hetzelfde, maar wij sorteren niet voor op het agenderen
- 5230 voor PS wat wij wel doen als wij het gedeeltelijk geldig verklaren.
- De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Terecht wordt in de voordracht gesteld dat PS vanavond eerst een besluit moeten nemen over de geldigheid van het burgerinitiatief. Ik ga vanavond dus niet in op de inhoudelijke discussie over de jacht, maar ik beperk mij tot de vraag of dit
- 5235 burgerinitiatief geldig kan worden verklaard. In dat verband hebben wij de beschikking gekregen over een tweetal juridische adviezen, van onze interne ambtelijke organisatie en een externe van een advocatenkantoor. Die beide adviezen maken naar ons oordeel klip en klaar duidelijk dat het antwoord op de eerdergenoemde vraag, namelijk kan dit burgerinitiatief geldig worden verklaard, nee moet zijn. Dit duidelijke nee kan niet los worden gezien van hetgeen de initiatiefnemers
- 5240 hebben beoogd en ook is verwoord in het door henzelf meegestuurde ontwerpbesluit. Aanvullend hierop verwijs ik graag nog naar de toelichting van artikel 4 van de verordening die door PS is vastgesteld. Hierin staat het volgende: "Het is weinig efficiënt om PS te belasten met een beraadslaging over een onderwerp waarover PS uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid hebben. Een ander argument voor deze uitzondering is dat de afstand tussen burger en bestuur
- 5245 alleen maar zou worden vergroot als de burger na het doorlopen van de burgerinitiatiefprocedure te horen krijgt dat PS niets met het burgerinitiatief kunnen doen, omdat zij er niet over gaan." Een toelichting in een verordening die door deze Staten zelf is vastgesteld. Als onverhoopt dit initiatief gedeeltelijk geldig wordt verklaard, kan wat de VVD betreft, kijkend naar de adviezen, die discussie nooit en te nimmer leiden tot dat wat de initiatiefnemers hebben beoogd en dan
- 5250 hebben wij het dus over om in jachttermen te blijven, een lege huls.

De heer **KRAMER** (GL): Wij zijn voor de voordracht.

5255 Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Het gaat hier om een ontvankelijkheidsvraag die in dit geval niet eenvoudig te beantwoorden was. D66 heeft allereerst gekeken naar de formulering van het burgerinitiatief. Daarin staat 'alles te doen wat binnen haar bevoegdheid ligt' of de provincie dat wil doen en dat is een hele ruime formulering, ruimer dan in andere provincies aan de orde was. Vervolgens hebben wij gekeken naar beide adviezen, zowel van de eigen organisatie als die van NautaDutilh en beide adviezen boden enige ruimte, hoe klein dan ook, beide adviezen gaven aan
5260 dat er zeker ruimte ligt binnen de bevoegdheden van de provincie in brede zin. Wij konden dan niets anders doen dan dit initiatiefvoorstel gedeeltelijk ontvankelijk verklaren. Ik maak daarbij meteen de aantekening jegens de initiatiefnemers, het is een kleine rol, maar die moeten wij wel met elkaar bespreken in commissie NLM, althans dat is het voorstel van mijn fractie.

5265 De heer **ANNAERT** (VVD): Is mevrouw Zaal het met mij eens dat de ruimte die zij aanhaalt in de adviezen, juist niets te maken hebben met datgene wat de indieners beogen?

Mevrouw **ZAAL** (D66): Dat gaat om een interpretatie van de tekst, er staat 'alles doen wat in haar bevoegdheden ligt'. Zoals de organisatie aangaf, er zou een lobby kunnen worden gevoerd. Er
5270 kan ook worden gekeken naar de Natuurvisie en de handhaving. Wat ons betreft, past dat binnen de eerste bullet van het initiatiefvoorstel.

De heer **ANNAERT** (VVD): Dat was mijn vraag niet. De vraag was: is mevrouw Zaal het met mij eens dat die zaken die door de externe deskundigen als nog te bespreken worden aangeduid,
5275 niet kunnen leiden tot datgene wat de initiatiefnemers beogen, namelijk het verbieden van de jacht?

Mevrouw **ZAAL** (D66): Het gaat hier om een juridische toets. Ik meng mij niet in wat de initiatiefnemers beogen. De eerste vraag is te onderzoeken alle bevoegdheden die de provincie
5280 ter beschikking staan. Ik denk dat wij die afweging met elkaar moeten maken in de commissie.

De heer **ANNAERT** (VVD): Ik constateer dat mevrouw Zaal mijn woorden onderschrijft.

De **VOORZITTER**: Gedeputeerde Bond. Die heeft er niets aan toe te voegen. Ik zit mij wel een beetje af te vragen of de term 'gedeeltelijk goed te keuren' helemaal adequaat is of er staat
5285 'gedeeltelijk geldig te verklaren'. Er is een marginale ruimte, maar als je de drie bullets uit het verzoek interpreteert, dan moet dat volgens de initiatiefnemers uiteindelijk leiden tot wijziging van de provinciale regelgeving. Dat staat wel in het derde bullet.

5290 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, gaat u nu met ons in discussie over de voordracht?

De **VOORZITTER**: Nee, maar ik zit wel even de juridische merites af te wegen.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Daar gaat de voordracht over.
5295

Mevrouw **ZAAL** (D66): Dit gaat niet over of wij dit initiatiefvoorstel ondersteunen of niet, of dat wij de provinciale verordening veranderen. Het gaat erom of het ontvankelijk is. Dat is de prelabelle vraag en die staat los van de inhoud.

5300 De **VOORZITTER**: Als u zegt, wij willen dit inhoudelijk bespreken in de commissie zoals de heer Den Uyl aangaf, zonder op dit ogenblik over die juridische merites een uitspraak te doen.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Het is een vraag aan u, maar er ligt hier een initiatiefvoorstel en dat vraagt aan PS 'alles te doen wat binnen zijn bevoegdheden ligt'. Dat een deel van de zaken die
5305 verder aan de orde komen, niet in onze bevoegdheden liggen is hier wat mij betreft onomstreden. Dat betekent niet dat ik niet zou willen voorstellen om als Staten iets te doen wat niet binnen onze bevoegdheid ligt. Maar onder de term 'alles te doen' zitten ook dingen die wel binnen onze bevoegdheden liggen en daar kunnen wij als wij dat willen, in de commissie over spreken en eventueel een besluit over nemen. Wij kunnen het ook niet doen, dat is aan de Staten.

5310 De **VOORZITTER**: U hebt het volgens mij in uw bijdrage ook goed verwoord. Dat komt er in feite op neer dat de kern van het voorstel getoetst aan de eigen verordening, ongeldig verklaard moet worden, maar dat het doorverwezen wordt naar de commissie NLM om na te gaan wat buiten de wettelijke aangelegenheid nog wel beïnvloedbaar is door de provincie. Als je het besluit op die
5315 manier neemt, dan is er volgens mij geen probleem. Dat was precies waarom ik mijn opmerkingen maakte, dat betekent dat je de besluitvorming even moet herformuleren.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Zou het niet wenselijk zijn als de Staten hier zouden besluiten om een beperkt deel ontvankelijk te verklaren en dat door te sturen naar de commissie? Dan kan het
5320 altijd weer terugkomen in de volgende Statenvergadering. Wat ons betreft is er ook geen misverstand over datgeen wat wel en niet onze bevoegdheid is, want daar zijn die juridische adviezen wel helder over, vrees ik.

De **VOORZITTER**: Mag ik dit beschouwen als de tweede termijn van de heer Den Uyl?
5325

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik raak nu toch een beetje de weg kwijt over wat wij gaan doen. Ik vind dat als wij iets gedeeltelijk ontvankelijk gaan verklaren, wij de plicht hebben om aan te geven welk deel dan ontvankelijk is. Doen wij dat niet, dan is het een lege huls. Mijn voorstel is en dat lijkt mij het meest zuiver, is dat wij zeggen dat wij het niet ontvankelijk verklaren, maar de
5330 mensen wel uitnodigen voor de commissievergadering om te praten over de intentie daarachter waar ik het ermee eens ben dat wij wel kunnen kijken wat de ruimte is. Het is ontvankelijk of niet ontvankelijk. Als er een deel ontvankelijk is, dan moeten wij aangeven welk deel ontvankelijk is. Welk deel dan?

5335 De heer **DEN UYL** (PvdA): Alles wat binnen onze bevoegdheden ligt.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Daarmee schrapt u de laatste twee zinnen van het initiatiefvoorstel.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Nee, er ligt hier een burgerinitiatief en de vraag die wij moeten
5340 beantwoorden, is of wij dit burgerinitiatief in behandeling kunnen nemen. Dat kan voor zover het
binnen onze bevoegdheden ligt en voor bevoegdheden van het Rijk kunnen wij geen regels
maken, want dat is onze bevoegdheid niet op dit terrein. Dat is toch helder?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Het grootste deel van het burgerinitiatief is juist daarop gericht. Ik vind
5345 het een zeer onzorgvuldige procedure als wij het op deze manier gaan besluiten.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Wat is er onzorgvuldig aan? Het is niet helder en er zijn mensen die
zeggen, het is helder als je zegt het is niet ontvankelijk en dat is eigenlijk ook wat u zegt. Ik denk
dat je als Staten de verantwoordelijkheid hebt om naar de burgers te doen wat binnen jouw
5350 bevoegdheden ligt. Dat vind ik niet onzorgvuldig. Bent u dat met mij eens?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik ben het nog meer met u eens. Ik vind dat wij ook naar de burgers de
verantwoordelijkheid hebben hier heel serieus mee om te gaan. Daarom wil ik het ook
agenderen. Door het gedeeltelijk geldig te verklaren, gaan wij ons in een soort raar pakket
5355 dwingen, want dan moeten wij het ook verder in PS gaan brengen en wij weten helemaal niet hoe
dat gaat uitpakken.

De **VOORZITTER**: De heer Den Uyl heeft op zichzelf wel de goede formulering te pakken. Dat lijkt
misschien spijkers op laag water zoeken dat ik dat zeg, maar het is wel de reden die de heer
5360 Klein ook aangeeft, je moet in de besluitvorming wel helder zijn. De formulering 'gedeeltelijk' is
niet echt duidelijk. Ik zal zo meteen met een wat geherformuleerd voorstel komen waar volgens
mij de heer Klein wel mee kan leven. Of de heer Van Liere dat ook kan, weet ik niet helemaal.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Wij hebben het hierover of het wel of niet ontvankelijk verklaard kan
5365 worden, al dan niet gedeeltelijk. Ik vind het allemaal prima om spijkers op laag water te gaan
zoeken, maar glashelder is dat een meerderheid van het presidium met een voordracht akkoord
is gegaan waarvan wij zeggen dat wij het gedeeltelijk ontvankelijk gaan verklaren. De essentie
van een burgerinitiatief is een onderwerp op de agenda plaatsen. Op het moment dat wij hierover
iets kunnen zeggen is dat mogelijk. Wij kunnen het dus gewoon in behandeling nemen en dan
5370 vind ik het niet netjes om staande de vergadering nog even te gaan priegelen aan het
voorgenomen besluit van het presidium. Dan had hier een amendement moeten liggen.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Volgens mij staat er in de stukken toegelicht op welk punt wij
wel bevoegd zijn. Dat betreft het verbieden van de jacht onder slechte weersomstandigheden.
5375 Dat is het haakje naar mijn idee wat gevonden is om te komen tot de uitspraak "gedeeltelijk
geldig verklaren". Ik heb de opdracht gekregen om hier inhoudelijk niet over te praten. Ik dacht
dat dat niet de bedoeling was, dat het er juist om ging om een term te vinden om dit gewoon te
kunnen bespreken. In die zin heb ik het ook gehouden bij 'wij zijn akkoord met de voordracht'.
Ik zou het heel raar vinden als tegen deze inzet in er een nieuw voorstel zou komen voor te
5380 liggen.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ik wil reageren op een aanduiding die een paar keer gehanteerd is bij de voorstanders van het gedeeltelijk goedkeuren van dit initiatiefvoorstel. Nee, niet ontvankelijk, er staat geldigheid. Dan hoor ik de zin 'alles te doen wat binnen zijn bevoegdheden ligt', de heer Den Uyl heeft het ook aangehaald. Ja, dat is maar een deel van de zin want als je naar het ontwerpbesluit kijkt, dat is dat wat de initiatiefnemers hebben beoogd als bijlage 3. Daar staat wel alles te doen 'wat binnen haar bevoegdheden ligt om de jacht op vrij bejaagbare diersoorten stop te zetten en bejaagbare en niet bejaagbare soorten gelijkwaardige bescherming te bieden'. Daar gingen nu juist die juridische adviezen over, dat kan niet. Ik ben het helemaal eens met de heer Klein, geen halfslachtige besluiten. Je moet nu zeggen of het ontvankelijk is of niet, geldig of niet. Onze visie is niet geldig en dat daarna een meerderheid in de Staten vindt dat ze dit onderwerp wel op een commissie moeten zetten om nog eens te praten over hieraan gelieerde zaken, prima, gaat vooral uw gang, maar dat is niet wat voorligt.

5395 Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter, ik worstel met het voorstel dat ook door de heer Klein gedaan is. Volgens mij kan een burgerinitiatief maar op één manier op de agenda van de commissie komen en dat is als wij het gedeeltelijk ontvankelijk verklaren. Anders zou je de weg van de heer Annaert moeten volgen dat wij het zelf op de agenda zetten en dat vind ik op geen enkele manier recht doen aan het initiatief van 5.000 mensen. Ik blijf bij mijn standpunt. De voorzitter zei al, 5400 het is marginaal maar er is een ontvankelijkheid en die moeten wij ook recht doen.

De **VOORZITTER**: Volgens mij moeten wij dan maar gaan stemmen. De kanttekeningen zijn ook helder. Mag ik de tegenstanders van de voordracht vragen de hand op te steken?

5405 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter, mag ik een stemverklaring doen? Ik ben vergeten mij aan te melden bij dit punt. Ik vind het punt van de heer Klein een hele goede. U kent wellicht de uitdrukking 'zachte heelmeeesters maken stinkende wonden' en in dit geval vind ik dat je heel helder moet zijn en mensen niet iets mee moet geven om later weer in een commissie te bespreken. Ik stem dus tegen.

5410 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders van de voordracht vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties VVD, 50plus, CU/SGP, ONH, CDA, PVV, de overige leden daarvoor, zodat het voorstel is aanvaard.

5415 19. Vragenuur

De **VOORZITTER**: GL heeft mondelinge vragen ingediend over de brief van GS aan de minister van I&M over de minimale hoogte van een mogelijke brug over het IJ.

5420 De heer **VAN BERKUM** (GL): Voorzitter. Op 28 mei jl. kwam in Het Parool het bericht dat de provincie wil dat de hoogte van de brug over het IJ fors hoger wordt. Ik heb het bericht doorgestuurd zodat u dat kunt nalezen. Ik werd hierop attent gemaakt door iemand van mijn achterban in Amsterdam en die mij vroeg wat de provincie nu weer doet. Eerst de windmolens en nu gaan wij ook nog eens een keer de brug tegenhouden. Uiteindelijk heb ik de brief opgevraagd

- 5425 en ben gaan kijken wat er precies stond. Dat was aanzienlijk minder zout dan wat in Het Parool stond, maar toch verbaasde het mij. In die brief werd namelijk gezegd: “Vragen wij u – dit is de gedeputeerde die dat aan de minister vraagt – de doorvoerhoogte van 11.35 meter – dit is hoger dan vier lagen high cubes binnenvaartschepen – als minimum op te nemen voor nieuwe bruggen en brugvervangingen in de relevante regelgeving voor het hoofdvaarwegennet om zo de
- 5430 bereikbaarheid van de binnenvaart over het water te garanderen”, aldus de brief van GS aan de minister. Aangezien wij niet op de hoogte waren van deze stellingname van GS en de potentiële impact van het hieruit voortvloeiende verzoek aan de minister op onder meer de ontwikkeling van de bereikbaarheid van Amsterdam-Noord en de rest van Amsterdam, de ontwikkeling van de havens van het NZKG en de binnenvaart en de discussie over het provinciale fietsnetwerk hebben
- 5435 wij de volgende vragen. Allereerst over uw stellingname. Wanneer heeft u besloten dat bruggen over het hoofdvaarwegennet aan een hoge doorvaarhoogte zouden moeten voldoen? Wanneer heeft u deze stellingname besproken met PS? Dan over de brief van de minister. Waarom heeft u besloten juist nu en in een brief betreffende sprongen over het IJ aanpassen brughoogte uw stellingname kenbaar te maken aan de minister? Heeft u rekening gehouden met de discussie en besluitvorming van PS over de ontwikkeling van de metropoolregio Amsterdam? Hoe heeft dit invloed gehad op de inhoud van deze brief aan de minister? Heeft u hierbij rekening gehouden met de discussie en besluitvorming binnen PS over de ontwikkeling van het NZKG? Hoe heeft dit invloed gehad op uw brief aan de minister? Heeft u rekening gehouden met de discussie en besluitvorming binnen PS over het provinciale fietsnetwerk? Heeft het invloed gehad op de
- 5445 inhoud van uw brief aan de minister? Dan over het contact met de gemeente Amsterdam. Heeft u contact gehad met het college van B&W van Amsterdam over uw verzoek aan de minister om de minimale doorvaarhoogte te verhogen? Zo ja, wanneer heeft het contact plaatsgevonden? Zo ja, in welk kader heeft dit contact plaatsgevonden. Zo nee, waarom heeft u hiervoor gekozen? Dan over het contact met PS. Waarom heeft u ervoor gekozen om dit verzoek aan de minister niet meteen
- 5450 met PS te delen? Ik heb het op moeten vragen bij de griffie en pas toen is het doorgestuurd aan PS. Waarom heeft u besloten PS niet te horen over uw voornemen dit dus ook aan de minister voor te leggen? Bent u voornemens PS meteen op de hoogte te brengen van dergelijke verzoeken aan de minister in de toekomst? Bent u voornemens in de toekomst PS wel te horen over het voornemen om dergelijke verzoeken aan de minister voor te leggen? Zoals ik heb aangegeven, ik
- 5455 werd verrast door dit verzoek en dat vind ik niet prettig. Dergelijke brieven hebben grote impact op de discussie in Amsterdam, blokkeerde het. Ik zie wel het belang van de binnenvaart, dus ik zie ook wel de reden waarom een dergelijk verzoek gedaan is, maar ik zie ook het belang van het fietsnetwerk in Noord-Holland en voor Amsterdam. Ik zie ook het belang van de groei van Amsterdam en de woningbouwontwikkeling in de metropoolregio Amsterdam en het belang in
- 5460 deze discussie van bruggen over het IJ. We lopen tegen het risico aan dat die hele pontverbinding volloopt. Dit is een discussie die plaats moet vinden specifiek in Amsterdam en een rol voor het Rijk, maar door deze brief zijn wij als provincie er ook bij betrokken geworden. Wij zijn een partij geworden, dat heeft mij verrast en daar ben ik niet zo blij mee.
- 5465 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Ik ben enigszins verrast. Met u ben ik van oordeel dat de berichtgeving in Het Parool toch wat scherper was dan de brief die wij gestuurd hebben. In de brief hebben wij niet meer en niet minder gedaan dan een vraag gesteld aan de minister. Volgens

mij zijn wij niet het bevoegde gezag als het gaat over het Noordzeekanaal noch het IJ. In dit geval
 is dat het Rijk. Wij kunnen hooguit vragen stellen met het verzoek aan de minister om iets te
 5470 doen. In antwoord op uw eerste vraag: wanneer heeft u besloten dat bruggen over het
 hoofdvaarwegennet aan een hogere doorvaarhoogte zouden moeten voldoen? Het antwoord
 daarop moet zijn dat wij daar als college niet over besloten hebben, omdat daar waar het gaat
 om Rijksvaarwegen, het Rijk hierover gaat. Ik kan u wel aangeven dat er een aantal
 5475 beleidsdocumenten is geweest waar een dergelijke brief wel logisch uit voortvloeit. Ik begin met
 het coalitieakkoord en daarin staat: "Wij stimuleren het vervoer over water en betrekken daarbij
 faciliteiten die op land nodig zijn." In de visie die is vastgesteld in juni 2015 op uw vraag wanneer
 dat was. In de visie NZKG staat: "Hoofddoelstelling is duurzame groei van de haven onder andere
 door zich te richten op markten met toekomstperspectief waaronder containers – en daar gaat
 het in dit geval over – en cruise." Verder vermeldt de visie NZKG: "Gebruik van de oevers mag de
 5480 vaarwegfunctie niet beperken". Beide citaten zijn afkomstig uit de visie en die dateert van mei
 2013. Vandaag heeft u de visie Waterrecreatie en het uitvoeringsprogramma vastgesteld en
 daarin staat: "Toekomstige bruggen vormen een risico voor de bevaarbaarheid van het IJ". Met
 andere woorden, datgene wat wij in de brief aan de minister hebben uitgedragen, is niet meer en
 niet minder dan een verwoording van datgene wat in meerdere documenten door uw eigen Staten
 5485 al is vastgelegd. Als u het dan speciaal hebt over de hoogte in relatie tot het fietsnetwerk, kan ik
 u meedelen dat hoe lager je een brug maakt, hoe vaker die open moet en dat is voor de
 doorstroming voor de fiets niet bevorderlijk, maar ook niet voor de doorstroming op het water.
 Op het moment dat je een brug lager maakt, is het voor alle verkeersstromen nadelig. Dat is
 precies de reden, zowel vanuit het perspectief van de fiets als vanuit de binnenvaart, dat wij
 5490 verzoeken aan de minister en dat is inmiddels de standaard aan het worden voor de binnenvaart,
 de four cubes aan te houden en niet de drie cubes zoals op dit moment op een aantal vaarwegen
 nog gangbaar is. Er wordt aangegeven dat op het Amsterdam-Rijnkanaal alles nog drie cubes is.
 Dat is correct, maar wij maken een grote sluis bij IJmuiden en daar passen die four cubes met
 enig gemak in. Wij hebben net de hele vaarweg naar Meppel opgeknapt en die is wel geschikt
 5495 voor four cubes. Voor de kust van Flevoland komt een containerterminal, waar men ook graag
 met four cubes wil kunnen aanlanden. Als wij dan nu een brug maken in het IJ die op drie cubes
 hoogte is, dan maken wij ook de ontwikkeling van de containerterminal op de Flevokust
 onmogelijk. Dat past allemaal niet in het beleid, zoals dat in meerdere documenten door uw
 Staten is vastgelegd. Wanneer hebben wij deze stellingname besproken met PS? Dat is steeds
 5500 voorafgaand geweest aan de vaststelling van deze beleidsdocumenten door uw Staten. Dat zal
 ergens in mei 2015 geweest zijn en april 2013 als het gaat om de visie. Het is afgelopen maand
 wat betreft de visie Waterrecreatie, in uw Staten geweest. Over de brief aan de minister. U hebt
 het over de sprong over het IJ en dat is volgens mij ook de gangbare naam, maar vanavond
 draaide iemand dat om en die had het over de ijsprong. Sindsdien krijg ik die term niet meer uit
 5505 mijn hoofd op de een of andere manier. Het kan leiden tot een zwangerschap, maar in dit geval
 hoop ik dat dat niet het geval is, zeg ik u heel eerlijk. Waarom wij besloten hebben om juist nu in
 een brief onze stellingname kenbaar te maken en daarmee gegeven het feit dat het vastligt in
 beleidsnotities, ook de uwe, is omdat wij kort voor de zomer uitgebreid geïnformeerd zijn door
 de gemeente Amsterdam in het bestuursplatform NZKG over de voornemens van Amsterdam.
 5510 Toen bleek ook dat op dit moment een vier cubes hoogte niet wordt onderzocht. Dat baarde ons

dusdanige zorgen dat wij op grond daarvan hebben besloten deze brief te sturen. De zomer liep daar tussendoor. U had het over 28 mei, maar volgens mij was het ergens in september. Dat is de reden waarom wij dat nu gedaan hebben. Hebben wij rekening gehouden met de discussie en besluitvorming binnen PS over de ontwikkeling van de Metropoolregio Amsterdam? Sterker nog, 5515 dit is volledig in lijn met de visie NZKG die door uw Staten is vastgesteld. Heeft het invloed gehad op de inhoud van de brief aan de minister? Welzeker, want als het daar niet had ingestaan, dan hadden wij ook niet echt een basis gehad om een brief te sturen. Datzelfde geldt voor uw vraag D: heeft u rekening gehouden met discussies en besluitvorming binnen PS over de ontwikkeling van het NZKG? Zeker. Hoe heeft het invloed gehad? Dat is hetzelfde als wat ik hiervoor al zei. 5520 Heeft u rekening gehouden met de discussie en besluitvorming binnen PS over het provinciale fietsnetwerk? Ja juist, want hoe lager de brug, hoe vaker hij open moet. Heeft het invloed gehad op de brief aan de minister? Ik verwijs terug naar eerdere antwoorden. Heeft u contact gehad met het college van B&W? Niet met het college in totaliteit, maar wel met de verantwoordelijk wethouder. Dat contact heeft plaatsgevonden op 7 en 16 september. Ik heb voor de zomer 5525 overleg gehad met de wethouder over de plannen en op 7 en 16 september heb ik persoonlijk contact met hem gehad en marge van andere bijeenkomsten, en toen heb ik hem aangekondigd dat ik voornemens was om deze brief in het college te brengen en ik heb hem aangegeven dat hij daar uiteraard een afschrift van zou krijgen, hetgeen ook gebeurd is. Waarom hebben wij ervoor gekozen om dit verzoek met de minister niet meteen met PS te delen? Omdat dit een 5530 uitvoeringskwestie is en u hebt het sowieso kunnen lezen op de openbare besluitenlijst. In dat opzicht is het met u gedeeld in de aankondigende zin, maar omdat het een uitvoerende kwestie is, is het volgens mij niet gebruikelijk om u daarvan afschriften te sturen. Waarom heeft u besloten PS niet te horen? Nogmaals, omdat het een uitvoeringskwestie is. Bent u voornemens PS in de toekomst wel meteen op de hoogte te brengen? In onze beleving hebben wij dat gedaan, zij 5535 het niet door u een afschrift te sturen, maar als u daaraan hecht, dan doe ik dat. Zijn wij voornemens om PS wel te horen over het voornemen om dergelijke verzoeken aan de minister voor te leggen? Het antwoord is nee, niet op het moment dat dat past in vigerend beleid, want dan is het echt een uitvoeringskwestie. Dat vind ik echt de verantwoordelijkheid van het college. Op het moment dat u daar anders over denkt, dan zult u een ander beleidskader moeten 5540 vaststellen. Anders is het voor ons niet meer mogelijk om enige consistente gedragslijn aan te houden. Als het gaat over de bereikbaarheid waar de heer Van Berkum nog een aantal opmerkingen over maakte in zijn nawoord, want dat stond niet in zijn aangekondigde vragen, ben ik het volkomen met hem eens. Volgens mij is juist de bereikbaarheid over land en over water cruciaal bij de ontwikkeling van Amsterdam. De haven kan niet zonder stad, maar de stad 5545 kan zeker niet zonder haven. Dus betekent dat dat je niet met de rug naar elkaar toe moet staan maar met het gezicht en de belangen van beide aspecten in ogenschouw moet nemen, dus zowel van de mensen die daar wonen, werken als recreëren en zowel van de mensen die daar werken op het Noordzeekanaal of op het IJ, maar ook de mensen die daar van de ene naar de andere kant willen. Je zult moeten zoeken naar een optimum en in onze beleving is een drie cubes brug 5550 niet een optimum, want dat is voor alle vervoersstromen nadelig.

De **VOORZITTER**: Geeft dit de heer Van Berkum aanleiding tot nadere vragen?

De heer **VAN BERKUM** (GL): Ja, dat geeft het mij, voorzitter. Om te beginnen met de afsluiting
5555 van gedeputeerde Post. Ik ben het tot aan het einde volledig met haar eens, namelijk met de
opmerking dat stad en haven niet zonder elkaar kunnen. Hoewel mijn gevoel wel is eerst voor de
fiets te kiezen en ik zie ook wel dat je daar een discussie over moet voeren. Alleen, in de
beantwoording geeft u heel duidelijk aan dat dit een kwestie is van GS, een uitvoeringskwestie en
dat is nou net wat ik betwist, want het is niet een logisch gevolg – vanuit het VVD-perspectief
5560 misschien wel - van de NZKG-visie.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik maak hier bezwaar tegen, want ik sta hier niet vanuit het VVD-
perspectief. Ik sta hier omdat ik het college blijf uitdragen en verdedigen. Dit is een besluit
geweest van het volledige college en niet van deze gedeputeerde en zeker niet van een VVD'er.
5565

De heer **VAN BERKUM** (GL): Dat betekent dat ik dit wel in de commissie had willen bespreken
omdat ik als lid van de Staten een afweging wil kunnen maken op het moment dat wij ons hierin
gaan mengen. Ik begrijp de argumentatie die de gedeputeerde naar voren brengt, alleen ik ben
het er niet mee eens. Ik vind het echt een probleem dat als dergelijke vergaande opmerkingen
5570 gemaakt worden, dat wij daar niet in betrokken worden. Ik ben het er gewoon niet mee eens dat
het een uitvoeringskwestie is, ik heb nu geen mogelijkheid om dat aan te passen, maar ik geloof
dat ik wel duidelijk ben geweest over wat ik daarvan vind.

De **VOORZITTER**: U zei dat u nog nadere vragen had en die heb ik niet gehoord
5575

De heer **VAN BERKUM** (GL): Bent u bereid om met mij in discussie te gaan in de commissie M&F,
zodat wij hier onze meningen over kunnen wisselen?

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Ik heb een vraag over de opvattingen van GS. Op het moment
5580 dat GS een brief sturen naar de minister met het verzoek om de wet te wijzigen, is dat dan te
classificeren als uitvoering? Op het moment dat dit geheel in lijn is met het bestaande beleid,
heeft deze oproep aan de minister, mocht het tot een wetswijziging komen, financiële
consequenties voor de provincie, want u geeft aan hoe lager de brug hoe vaker hij opengaat,
maar het is ook, hoe hoger de brug, hoe duurder die is in mijn beleving?
5585

Gedeputeerde **POST**: Ik ga niet over de agenda van de commissie, daar gaat u als PS zelf over,
maar ik ben altijd bereid om de discussie met u te voeren, vooropgesteld dat het een onderwerp
regardeert dat ook enigszins tot de kerntaken van de provincie behoort, anders moeten wij
vooral een keer een kop koffie gaan drinken, maar geen gesprek in de commissie daarover
5590 voeren. Ik wil er nog een ding aan toevoegen en dat is dat je nu al ziet gebeuren dat Rotterdam al
voornemens is om rekening te houden met hogere hoogten, omdat men ook daar ziet dat de
ontwikkelingen snel gaan en dat de scheepvaart zich aan het aanpassen is aan een hogere
belading. Dat betekent tegelijkertijd dat op het moment dat je in het Amsterdamse uit zou gaan
van drie cubes, je jezelf uit de markt prijst. Ik zit er niet alleen voor het belang voor het belang
5595 van deze provincie in enge zin als het gaat om de haven, maar ik zit er ook voor het belang van
de werkgelegenheid van de Metropoolregio in brede zin en mijn beleving is dat het niet in het

belang van de Metropoolregio in brede zin is en zeker niet in het belang van het NZKG op het moment dat wij onszelf uit de markt zouden prijzen door beperkingen in de beladingshoogte op het moment dat men elders wel hogere belading aankan. Hoe je het ook wendt of keert, maar reders kijken ook daarnaar.

De heer **VAN BERKUM** (GL): Heeft u mij horen zeggen dat ik pertinent kies voor drie cubes? Ik heb gezegd, ik wil graag praten over wat daar de beste oplossing voor is, daarvoor wil ik u uitnodigen. Heeft u iets anders gehoord? Volgens mij niet.

Gedeputeerde **POST**: Ik heb u hele kritische vragen horen stellen en ik heb u horen insinueren minstens dat een hoogte van drie cubes slecht is voor de fietser en dat u om die reden eigenlijk vond dat ik dat eerst met u had willen delen, omdat u er nu niets meer aan kunt doen omdat de brief geschreven is en u het liever anders gezien had. Dan moet ik tot de conclusie komen dat u tegen drie cubes bent. Als u niet per se tegen bent, dan zijn wij het met elkaar eens dat vier cubes beter is dan drie cubes. Als u niet van mening bent dat vier cubes beter is, dan raken wij elkaar kwijt.

De **VOORZITTER**: De heer Van Berkum weet het nog niet. De gedeputeerde heeft haar overwegingen gegeven. Dit debat is volgens mij op dit moment voldoende gevoerd.

De heer **VAN BERKUM** (GL): Er zijn vragen gesteld en er werden mij woorden in de mond gelegd. Wat ik toch wel even duidelijk wil maken, het punt is procedureel, niet inhoudelijk. Inhoudelijk wil ik ook een discussie voeren, maar dit is procedureel.

Gedeputeerde **POST**: Volgens mij heeft de heer Tijssens nog antwoorden van mij tegoed over de financiële consequenties. In formele zin op dit moment niet, want op het moment dat de wet wordt aangepast, dan is ook Amsterdam gehouden zich bij de bouw van eventuele bruggen aan de wet te houden en komen de kosten van bruggen over het IJ in beginsel voor Amsterdam, tenzij Amsterdam anderen zo ver krijgt dat zij bereid zijn een bijdrage te leveren in de kosten. Ik denk dat an sich een hogere brug duurder zal zijn, maar daar staat tegenover dat je niet alleen kijkt naar de aanlegkosten van de brug, maar naar de totale maatschappelijke kosten en baten van het totale project en dat gaat verder dan alleen de kosten van de brug, want daar komen ook de kosten voor de scheepvaart bij.

De **VOORZITTER**: Dit was een volledig antwoord.

20. Interpellatiedebat op verzoek van de PvdA over de veiligheid van kerncentrale Petten

De heer **TEKIN** (PvdA): Voorzitter. Dank aan de collega's voor de ondersteuning van dit verzoek. De aanleiding om dit interpellatieverzoek te vragen, was het bericht dat ons vorige week bereikte over het kernafval dat maar niet wegkomt uit Petten. Inmiddels hebben wij ook te maken met de politieke realiteit dat vorige week een brede delegatie van het kabinet en minister Kamp heeft hem ondertekend, nadrukkelijk mede namens een aantal andere bewindslieden, er een brief

5640 komt over de toekomst van ECN en NRG. Ik wil graag die twee dingen scheiden. Immers, ik heb al schriftelijke vragen gesteld aan het college over een aantal nieuwe ontwikkelingen die zich voordoen en die denk ik ook wel een relatie hebben met Pallas, namelijk de vinding van ASML en het verkopen van Mallinckrodt, dat laat ik nu even liggen, maar ik ontkom er niet aan de politieke realiteit mee te nemen in mijn vragen. Die zullen ook wel iets gewijzigd zijn. Bij de inleiding op

5645 mijn vragen hebt u kunnen lezen – en dat komt van een openbare website van het ministerie – over welke incidenten zich vanaf 2013 hebben voorgedaan. Sommige waren zeer ernstig, niet van de afgelopen tijd maar van een aantal jaren geleden. Wat u daar niet heeft gezien, zijn de nieuwsberichten die de afgelopen tijd en vaak ook heel anoniem tot ons zijn gekomen en die combinatie maakt het dat wij de afgelopen tijd veel signalen krijgen van buurtbewoners en

5650 directbetrokkenen vanuit Petten. Wij balen daar ongelofelijk van. Wij hebben het er een keer in de commissie over gehad, dat een oud-directeur van NRG iets zegt – soit, misschien trapt hij nog na – maar dat er medewerkers iets anoniem zeggen over de veiligheidscultuur, dat kunnen wij niet meer negeren en dat is de reden om dat hier te bespreken. Als dan de niet-professionele klagers bij ons komen, want het zijn geen professionele klagers en ook niet de stichtingen die wij

5655 allemaal kennen en lobbyen, zoals een Greenpeace, dat moet je als politicus wel in perspectief zetten, maar dit zijn gewone buurtbewoners. Als ik aan hen vraag, waar haalt u uw informatie vandaan, dan komt er weinig tot geen informatie van de Rijksoverheid en daar hoort die taak volgens mij, want die houden ook toezicht op die Kernenergiewet. Geen enkele informatie, ook niet via de gemeenten. Daarom ook die viertal vragen, de inleidingen laat ik achterwege. Als er

5660 wordt gecommuniceerd, kijk naar de brief van minister Schultz van 12 september, dan roept dat bij mijn fractie vragen op. Ik ga dat niet citeren, want dat kunt u gewoon lezen, de inleiding op die vraag, maar kan het college ons nader informeren over wat de minister precies bedoelt met de passage: “Dat bijzondere omgevingsfactoren van NRG op termijn een veiligheidsrisico vormen”. Daarbij en dat is de politieke realiteit, zijn deze factoren weggenomen met de

5665 kabinetsbrief? Dat is de toevoeging die ik richting de heer Bond doe. De tweede vraag maar dat verbaast helemaal niet, is het college bereid om het toegenomen gevoel van onzekerheid en onveiligheid van Noord-Hollanders actief te agenderen bij het kabinet? Zo ja, is het college bereid om samen met het kabinet en de betrokken instanties actief de bewoners, gemeenten en bedrijven te informeren over de actuele veiligheidssituatie, en zo nee, waarom niet. Wij doen de

5670 suggestie maar ik ben geen veiligheidsdeskundige dus die volledige garantie kan volgens mij niemand geven in dit dossier, er komt een INSARR-missie, die begint morgen volgens mij en houdt op 11 oktober op. Zou het een idee zijn om deze vertaling van die uitkomsten van deze missie hier in Jip en Janneketaal naar de kop van Noord-Holland te brengen, in ieder geval het verzoek van mijn fractie om dit over te brengen bij het kabinet. Dan het afval, want daarvoor is

5675 dit interpellatieverzoek gedaan. Het was volgens mij in deze zaal dat in 2012 de heer Van Run, de toenmalig gedeputeerde, heeft toegezegd op basis van informatie van het kabinet dat in 2017 al het historisch afval verwijderd zal zijn naar de COVRA en dat is helemaal niet gek, want ik ga er straks een veronderstelling ingooien en ik hoop daarop een reactie van het college te krijgen. Klopt mijn beeld dat zolang dat afval niet verwijderd is, de HFR niet ontmanteld kan worden en

5680 Pallas niet gebouwd kan worden, er is natuurlijk wel een verwevenheid met elkaar en 2017 komt niet uit de lucht vallen. Als je kijkt naar het Pallas-dossier, dan is dat een normale datum om te komen tot Pallas. Verzoek aan het college om een reactie. Als laatste had ik een vraag over de

ontmanteling van ECN, ik had die vraag anders geformuleerd, maar hij is inmiddels een beetje ingehaald. Daarom laat ik het hierbij.

5685

De **VOORZITTER**: De mondelinge vragen, er waren twee fracties, namelijk GL en PvdD. Dat voegen wij er direct aan toe, dat scheelt tijd.

5690

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, een punt van orde. Mogen andere fracties ook nog een keer iets zeggen in dit debat?

5695

De **VOORZITTER**: Dat is de normale volgorde van een interpellatie. Eerst de vragen van de interpellant, daar worden nu dus de mondelinge vragen aan toegevoegd. Dan komt het antwoord en daarna komen de andere fracties aan bod.

5700

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter. Dank voor de mogelijkheid om de mondelinge vragen te vermengen met het interpellatiedebat. Ik heb drie vragen. Toen de berichten over Petten in de commissie van 12 september werden besproken, is er vanuit diverse partijen gevraagd aan de heer Bond hoe het met de veiligheid gesteld is. De heer Bond heeft terecht opgemerkt dat hij daar niet persoonlijk over gaat, maar dat is de ANVS en daar vertrouwen wij op, want dat is het instituut dat de veiligheid controleert. Dat is volstrekt een legitieme manier om op te treden, dus daar volgen wij de heer Bond volledig in, ware het niet dat ongeveer een week later de Onderzoeksraad voor de Veiligheid met een rapport komt waarin staat dat er nogal wat mis is met de inspectiediensten en nou net de ANVS noemt als voorbeeld van een inspectie waar wel wat aan schort. Dat riep bij ons natuurlijk direct de vraag op, oké, als wij ons verlaten op de ANVS – en dat mag en dat moeten wij kunnen – maar er zijn gerede twijfels of dat daar wel goed geregeld is, hoe staat het dan met het oordeel van de ANVS specifiek over Petten? Onze vraag is, is of GS nog steeds van mening zijn dat zij er 100% op kunnen vertrouwen dat de beoordeling van de veiligheid van de kernreactor in goede handen is bij de ANVS? Zo ja, waar baseren zij zich dan op? De tweede vraag sluit een beetje aan bij mijn voorganger, dat is onvermijdelijk, is het college voornemens naar aanleiding van de berichten actie te ondernemen om de veiligheid van Noord-Holland te borgen en de burgers op de hoogte te stellen over in hoeverre de ANVS-rapportages helemaal goed zijn? Is het college bereid te bevorderen en zo ja hoe, de NRG haar verplichting nakomt tot het verwijderen van het nucleaire afval op een tijdige manier?

5715

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik sluit mij hier volledig bij aan.

5720

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. De eerste vraag die gesteld wordt: kan het college ons nader informeren over wat de minister precies bedoelt met die passage dat die bijzondere omgevingsfactoren op termijn mogelijk een veiligheidsrisico vormen is een vraag die bij de minister thuishoort. Wij hebben deze maand een afspraak met de minister en ik zal namens u vragen wat hij hier precies mee bedoelt. Daarmee heb ik ook antwoord gegeven op de tweede vraag. Ja, wij hebben er al bij het kabinet op aangedrongen om de onrust weg te nemen die is ontstaan naar aanleiding van berichtgeving in de media. Wij vinden dat die verantwoordelijkheid – en ik heb u niet anders horen zeggen – primair bij het Rijk ligt, maar ook dat nemen wij nog een

5725

keer extra mee in het gesprek met de minister deze maand en om aan te dringen op
 communicatie in dat gebied om die onrust weg te nemen. Wij zijn het natuurlijk met u eens dat
 het een onwenselijke situatie is en ook wij maken ons zorgen over de afhandeling van iets dat in
 het verleden gewoon is afgesproken. Nu is het wel zo en dat heeft u allemaal kunnen lezen, want
 5730 wij hebben onze zorgen al meerdere keren gecommuniceerd met het kabinet en wij weten ook
 dat die problematiek deel uitmaakt van het overleg in de ministerraad afgelopen vrijdag en u
 heeft kunnen lezen dat dat in ieder geval heeft opgeleverd dat de ministerraad afgelopen vrijdag
 heeft besloten om ECN en NRG een extra financiering van 40 miljoen euro te verstrekken
 bovenop het geld wat er lag en dat is geoormerkt voor het verwerken en afvoeren van het
 5735 historisch radioactief afval. Ik verwijs hierbij naar de brief van 30 september jl. aan de Kamer. In
 deze zelfde brief wordt ook het onderzoek vermeld waarin het Rijk geadviseerd wil worden in
 hoeverre dat historisch afval adequater en kostenefficiënter kan worden opgeruimd. Het voorjaar
 van 2017 moet die analyse afgerond zijn en ook daar zullen wij nogmaals aandacht voor vragen
 als het gaat om deze problematiek in het overleg op 24 oktober a.s. met de minister. De vierde
 5740 vraag gaat over de ontvlechting, u koppelt dat ook aan het project Pallas, of wij als college bereid
 zijn om op te laten nemen dat die ontvlechting en activiteiten geen invloed hebben op de
 toekomst van de stichting Pallas. Ten eerste gaan wij niet over het besluit van de minister maar
 met betrekking tot Pallas is het vooral van belang dat de continuïteit van die hoge fluxreactor en
 dus ook van NRG gewaarborgd wordt. Door de ontvlechting – ook dat staat in die brief waar ik u
 5745 net naar verwees – zal de financiële positie van NRG nog meer verbeteren. U moet die brief er
 maar op nalezen, want dat staat daar ook expliciet in. Tevens maakt de minister duidelijk aan de
 Tweede Kamer dat het Rijk veel investeert om de continuïteit van die activiteiten van ECN en NRG
 en het afvoeren van het historisch afval zeker te stellen. Ook dat staat in die brief. Dan de
 aanvullende vragen die gesteld zijn door de PvdD, ondersteund door GL hoorde ik. Is het college
 5750 van GS nog steeds van mening dat zij er voor 100% op kan vertrouwen dat die beoordeling van de
 veiligheid in goede handen is bij de ANVS? U verwijst naar een ander rapport van de OVV. Het
 antwoord is ja, wij hebben nog steeds geen reden om te twifelen aan de kwaliteit van de
 beoordelingen van de ANVS zonder bewijs van het tegendeel als het gaat om de inhoud van deze
 problematiek. Dat is toch iets anders dan wat er in het OVV-rapport staat. Deze vragen gaan
 5755 specifiek over de problematiek die nu speelt. Is het college voornemens naar aanleiding van deze
 berichten enige actie te ondernemen om de veiligheid van Noord-Holland te borgen? Daar gaat u
 in de vraag een beetje de fout in, want nogmaals, ik heb net geantwoord dat wat ons betreft en
 op de informatie die wij daarover, daar vertrouwen wij op, dat de veiligheid niet in gevaar is en
 dat wij het wel eens zijn met datgene dat de PvdA opmerkt dat er wel onrust is in het gebied en
 5760 daar voelen wij ons zeker medeverantwoordelijk voor om te bekijken of wij daar iets mee kunnen.
 Dat gaan wij op 24 oktober ook bespreken. Wij hebben er bij het Kabinet al eerder op
 aangedrongen om die onrust weg te nemen, mede ontstaan door berichtgeving in de media. En
 de brieven van 12 en 30 september jl. aan de Tweede Kamer maken wel duidelijk dat het kabinet
 veel investeert in het op een verantwoorde manier voortzetten van die activiteiten van ECN en
 5765 NRG en dat er iets extra's moet gebeuren in de vorm van communicatie in de regio. Daar zullen
 wij ons voor gaan inzetten.

De heer **TEKIN** (PvdA): Voorzitter. Volgens mij hebt u nog geen antwoord gegeven op de vraag over het kernafval en de relatie met Petten en de HFR, de ontmanteling. Nu zegt u terecht en ik heb die brief ook gelezen, dat er nog een onderzoek komt naar het kernafval, ergens medio 2017, maar dat is nog geen antwoord of een begin van een antwoord op wanneer het uiteindelijk verwijderd zal zijn. Ik vraag u met klem dat ook neer te leggen bij het kabinet. Ik moet helaas constateren dat toen wij als Staten in 2012 voor het eerst geconfronteerd werden met Pallas, het draagvlak met name in de regio veel groter was dan het nu is en dat heeft een aantal oorzaken. De eerste oorzaak zijn al die nieuwsberichten, ook hoe wij na vier jaren kijken naar kernenergie, kerncentrales. Het tweede is de geheimzinnigheid rond het Pallas-project en – ik noem het even in mijn eigen woorden – met het meel in de mond praten van politici en daar hebben wij al vaker met de heer Bond over gediscussieerd. De heer Bond zoekt daarin ook de uitersten op en ik wil hem graag daarin ondersteunen. Waarom zeg ik dit nu? Straks zit er een nieuwe vaste Kamercommissie na maart. Het jaar 2017 wordt een heel belangrijk jaar, het zou 2015, 2016 worden, maar nu is het verschoven nu en de minister neemt daar ook een voorschot op. De minister zegt dat er in 2017 een nieuwe tranche komt en hij parkeert ook het afval naar 2017. Zou het een idee zijn met name ook omdat wij nu weten dat het draagvlak steeds minder wordt, dat onze positie als politici die ook verantwoording willen afleggen op een dossier dat erg ingewikkeld is maar van groot belang is voor de regio maar ook voor Nederland, om te kijken hoe wij samen met het kabinet en die vaste Kamercommissie ergens in 2017 iets van een overleg kunnen plannen om dit dossier bij de hand te pakken. Mijn fractie doet u die suggestie, dat zouden wij samen met het presidium ter hand kunnen nemen om daar serieus werk van te maken. Ik heb de heer Bond al een paar keer horen zeggen, wij hebben dat al een paar keer aangegeven bij het kabinet, de onrust en om daar enige kracht bij te zetten en ook zijn positie daarin te ondersteunen, dien ik namens D66, VVD, CDA, ONH en 50plus een motie in.

Motie 50/03102016

Veiligheidssituatie Petten

5795

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016

Constaterende dat:

- *De afgelopen periode veel verontruste berichten over de actuele veiligheidssituatie in en rondom Petten het nieuws hebben gehaald;*
- *Veel van deze berichten zonder enige duiding en uitleg vanuit de landelijke overheid tot Noord-Hollanders komen;*
- *Ook berichten vanuit anonieme bronnen het nieuws halen;*
- *Hierdoor directbetrokkenen in en rondom Petten zoals bewoners, bedrijven en gemeenten zich steeds meer zorgen maken over hun veiligheid en daardoor steeds meer in onzekerheid moeten leven en werken;*
- *De overheid weinig tot geen informatie verstrekt aan Noord Hollanders over de veiligheidssituatie in en rondom Petten;*
- *Het staand rijksbeleid is dat het kernafval in Petten centraal in Nederland (Borssele) wordt opgeslagen;*

- *In 2012 GS aan PS van Noord-Holland hebben medegedeeld dat in 2017 het kernaafval verwijderd zal zijn richting Borssele;*
- *In 2012 PS een principebesluit hebben genomen inzake Pallas waarbij een van de argumenten was om hiermee in te stemmen was dat hoogwaardige werkgelegenheid behouden blijft voor (de kop van) Noord-Holland.*

5815

Overwegende dat:

- *Draagvlak bij bevolking en betrokken regionale en lokale overheden van cruciaal belang zijn voor de "licence to operate" voor de huidige nucleaire installatie en de beoogde nieuwe installatie;*
- *Vertrouwen en begrip van de belangen van de betrokken lagere overheden en de bevolking op het gebied van veiligheid en werkgelegenheid van groot belang zijn;*
- *De besluiten van het kabinet om wel een geldbedrag aan de huidige operatie toe te kennen, maar niet de garantie te geven dat in 2017 het kernaafval verwijderd is in Petten ter bewerking in Borssele;*
- *De onderliggende oorzaak van de problemen bij NRG door lage prijzen van isotopen niet is weggenomen en het kabinet tot op heden er niet in geslaagd is om prijsdumping dan wel aan overcapaciteit iets te doen wat de business case van Pallas onder druk zet;*
- *Dit ook onzeker maakt voor toekomstige werkgelegenheid in de nucleaire tak van ECN;*
- *Het splitsen van de duurzaamheidskennistak van ECN van de nucleaire tak om de duurzaamheidstak onder te brengen grote gevolgen heeft voor de arbeidsmarkt, bedrijvigheid en onderwijs in de regio waarmee het kabinet zich niet laat zien als betrokken partner;*
- *Het daarom onwenselijk is dat de duurzaamheidstak weg gaat uit het noorden van onze provincie.*

5820

5825

5830

5835

Verzoeken GS:

- *Om bij het kabinet erop aan te dringen om z.s.m. een informatiecampagne te starten voor directbetrokkenen in en rondom Petten en hen daarbij maximaal en actief te informeren over de actuele veiligheidssituatie;*
- *Om zo spoedig mogelijk een brief te sturen aan de leden van de Tweede Kamer en het kabinet en hen erop te wijzen dat het centraal opslaan van kernaafval staand Rijksbeleid is en het kabinet te vragen op welke termijn het kernaafval verplaatst gaat worden naar Borssele en een kopie van deze brief en het antwoord van het kabinet te sturen aan PS;*
- *Om alles te doen wat nodig is om het kabinet te bewegen te doen wat ze moeten doen (veiligheid en markttechnische continuïteit te borgen van de huidige en beoogde installatie) en zorgdragen dat kennis en werkgelegenheid voor de nucleaire en niet-nucleaire activiteiten voor Noord-Holland bewaard blijven*

5840

5845

5850

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdA, VVD, D66, ONH, 50plus, CDA

De VOORZITTER: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

5855 De heer **VAN RAAN** (PvdD): Voorzitter, dank voor de beantwoording van de vragen. Nogmaals, wij verlaten ons op een dienst als de ANVS en terecht. Nou blijkt dat er wat mis is met die ANVS of er zijn aanwijzingen dat dat niet helemaal correct is. Ik hoor de gedeputeerde zeggen, ik blijf 100% vertrouwen hebben in wat ANVS gezegd heeft, ik hoef daar niet nader onderzoek voor te verrichten. Dat zijn niet precies zijn woorden, maar dat is wel de strekking, als ik het goed
5860 begrepen heb en anders hoor ik het graag. Wij vinden dat niet genoeg en samen met GL dienen wij een motie in om de gedeputeerde te verzoeken toch een extra controle uit te voeren en zich te laten overtuigen en op zijn beurt ons er weer van te overtuigen dat wat ANVS gezegd heeft in de constellatie van wat er allemaal mis is binnen inspectiediensten, dit stukje van Petten toch
5865 genoeg is, dus een extra controle. Wij vinden dat de ernst van de situatie daar wel om vraagt. Wij hebben liever ongelijk en dat de gedeputeerde terugkomt en zegt, ik heb het gecheckt maar dat was echt volledig onnodig, dan dat er toch misschien iets mis is met het rapport.

De heer **TEKIN** (PvdA): Het klinkt heel sympathiek, maar wat verwacht u van de gedeputeerde? Dat hij het werk van de Onderzoeksraad over gaat doen of dat hij dat in twijfel gaat brengen?
5870

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Wat wij van de gedeputeerde verwachten, is wat hier in de motie staat. Dat er reden is om aan te nemen dat wat ANVS gerapporteerd heeft over de veiligheid in Petten, misschien omdat er nogal wat mis is met de inspectiediensten in Nederland, hij gaat kijken of daar een aanleiding voor is. Hoe hij dat doet, wij hebben er wel vertrouwen in dat hij
5875 daar een manier voor vindt. Dat hij het werk van de OVV over gaat doen, lijkt mij niet voor de hand liggen.

De heer **TEKIN** (PvdA): Ik denk dat dat veel verstandiger is, want dat ligt niet op zijn weg, maar dat het veel verstandiger is dat u uw politieke evenknie in de Tweede Kamer hierop wijst.
5880

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Dat vind ik een waardevolle suggestie, zal ik ook zeker doen. Hierbij overhandig ik u de motie.

Motie 51/03102016

5885 **Controle Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming**

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 3 oktober 2016.

Constaterende dat:

- 5890
- *In de commissievergadering EEB van 12 september 2016 de veiligheidssituatie van de kernreactor in Petten is besproken vanwege een door de NOS gepubliceerd zeer kritisch document over de onveilige situatie bij de kernreactor;*
 - *De reactie van gedeputeerde Bond was dat GS wat betreft de veiligheid van de kernreactor wij moeten vertrouwen op de ANVS, als enige autoriteit op dit gebied;*
 - 5895 - *De ANVS volgens GS streng toezicht houdt op de gang van zaken in Petten;*
 - *De ANVS volgens GS alleen vergunningen verleent die verantwoord kunnen worden;*

- *De ANVS een persbericht heeft uitgebracht waarnaar gedeputeerde Bond verwees, waarin zij stelt dat over de nucleaire veiligheid bij NRG van de kernreactor in Petten geen twijfel bestaat;*
- 5900 - *De gedeputeerde aanneemt dat de ANVS niet zomaar een persbericht als dit uitdoet als er ook maar enige twijfel over de veiligheid is.*

Van mening dat:

de gedeputeerde zich op het oordeel van de ANVS zou moeten kunnen verlaten.

5905

Gehoord de discussie:

- *Dat de huidige en oud-voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) op 19 september kritiek op de inspectiediensten in Nederland heeft geuit;*
- *De NOS soortgelijke berichten heeft gebracht;*
- 5910 - *In beide berichten de ANVS als voorbeeld van een niet-optimaal functionerende dienst wordt genoemd.*

Verzoeken het college van GS:

- *Actie te ondernemen, zodanig dat het oordeel van de ANVS over de veiligheidssituatie gecontroleerd en bevestigd wordt;*
- 5915 - *En hierover zo spoedig mogelijk terug te rapporteren aan PS*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, GL

5920

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen, maar dit is uitvoeringstechnisch een vrijwel onmogelijke opgave om de gedeputeerde erachter aan te sturen. Dat zeg ik er wel bij.

5925

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Wij kennen de gedeputeerde als een zeer kundig man.

De **VOORZITTER**: Ja, ja, ja, ja, ja. Het woord is aan de heer Sint die zijn maidenspeech houdt.

5930

De heer **SINT** (SP): Voorzitter, ik had verwacht dat ik ook in eerste termijn mocht spreken, dus het kan zijn dat het verhaal voor de tweede termijn te lang is, dat weet ik niet, maar dan verwacht ik wel een interruptie.

De **VOORZITTER**: Nee, u mag niet geïnterrupteerd worden.

5935

De heer **SINT** (SP): Oké. Telkens wanneer je denkt te weten wat er speelt in dit dossier, word je door de werkelijkheid ingehaald. Na alle problemen met de gelekke rapporten over veiligheid en financiële situatie, problemen met containers die niet gecertificeerd bleken te zijn, hebben wij het vandaag over 1.600 vaten kernafval die afgevoerd moeten worden, maar waar men bij NRG geen geld voor heeft. Het bedrag daarvoor, zo'n 100 miljoen euro, valt NRG te zwaar op de maag naast

5940 de 82 miljoen euro die zij nog open hebben staan als lening. Dit nieuws heeft zelfs het satirisch programma 'Zondag met Lubach' gehaald en ik zal de woorden die daar gebruikt werden om deze situatie te omschrijven, niet herhalen. Laten we zeggen dat het prima zou passen in de hiphopcollectie van gedeputeerde Loggen. Op dit moment is ook de situatie in het nieuws waarop het interpellatiedebat is aangevraagd, al weer achterhaald. Want wat blijkt nu? Het probleem is

5945 misschien enigszins opgelost, het Rijk legt 40 miljoen euro bij. Het is niet de eerste keer dat het Rijk geld bijlegt om deze taak voor NRG makkelijker te maken. Zij hebben dat tussen 1995 en 2006 al een keer gedaan, zo'n 40 miljoen euro. In 2013 nogmaals 25 miljoen euro en in 2015 nog eens 2,5 miljoen euro. Ook in de gesprekken met de inspectie heeft de directie van NRG aangegeven dat de 82 miljoen euro die zij geleend hebben, ingezet worden voor onder andere

5950 het afvoeren van afval waar het niet voor bedoeld was. Het produceren van kernafval begint inmiddels wel op een soort businessmodel voor de NRG te lijken. Bijkomend heeft minister Kamp nu aangekondigd in een brief dat ECN en NRG opgedeeld gaan worden. De duurzame energieactiviteiten van ECN gaan samen met TNO en wat er overblijft, is NRG die alleen verantwoordelijk blijft voor isotopenproductie en de 1.600 vaten kernafval. Een molensteen zoals

5955 gedeputeerde Bond onlangs nog in de krant omschreef, waarvan ECN nu in ieder geval verlost is. Als je de stukken van zowel Berenschot als PwC leest die zijn bijgevoegd bij de Kamerbrief over de bedrijfsvoering van ECN en NRG en de haalbaarheid van deze splitsing, wordt er een heel duidelijk beeld geschetst waarin de winst van de duurzame energietak sterk gedrukt wordt door het verlies van de nucleaire activiteiten. Zo zijn de inkomsten van NRG volgens het rapport

5960 Berenschot nog maar een derde van de schatting van 2014 op basis waarvan zij die lening hebben gekregen en ook het verkoopvolume van medische isotopen is veel lager dan verwacht. De situatie zoals die nu voorligt, is dat NRG overblijft met de rekening van 60 miljoen euro voor de afvoer van kernafval en een lening van 82 miljoen euro. Hoe reëel die inschatting van 60 miljoen euro is, het restant, weten wij ook niet precies, want zoals NRG zelf al aangegeven heeft,

5965 is dat het COVRA niet helder heeft wat voor en hoeveel afval zij precies gaan ontvangen. Zij kunnen ook dus niet inschatten wat het correcte bedrag is voor de afvoer van het kernafval. NRG is inmiddels geworden tot een bedrijf dat niet zozeer 'too big to fail' maar eigenlijk 'too toxic to fail' is geworden. Wat wij ons nu afvragen, is NRG na de afsplitsing van ECN nu daadwerkelijk in staat om die financiële last te dragen? Of is dit een voorbereiding op een soort

5970 sterfhuisconstructie voor NRG? Is het nog wel verantwoord om in Petten kernafval te blijven produceren in deze installatie of in een nieuwe installatie, gezien het intrinsieke risico – woorden van NRG zelf – bij de kosten en het vervoer van het afval naar COVRA. Hoeveel belastinggeld gaan wij hieraan uitgeven? Ten slotte vragen wij ons af wat de gevolgen zijn voor de businesscase Pallas, voor het splitsen van ECN en NRG, waarbij duidelijk is dat NRG geen winstgevende tak

5975 meer is.

De **VOORZITTER**: Van harte gelukgewenst.

5980 Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. Mijnheer Sint haalt nu allerlei aspecten aan, wellicht deels terecht want het is een groot en complex onderwerp, maar de rode draad die ik haal uit de aanvraag voor de interpellatie door de heer Tekin, is toch vooral communicatie. Communicatie met de mensen die in Petten wonen en ik denk dat wij ons daar vooral op moeten richten. Ik ben

ook heel bij dat de gedeputeerde ondanks het feit dat het primair een taak is van het Rijk, toch de handschoen oppakt en het heel serieus neemt en samen met ons wil gaan kijken hoe wij de mensen daar in de buurt kunnen gaan informeren. Dat is een en twee, als wij het over communicatie hebben in groter verband, ook bij ons zijn allerlei vragen en wij zoeken de grens op waar wij met elkaar over kunnen spreken en wat bij Pallas moet blijven. Wel een hele waardevolle suggestie en ik hoop ook dat de gedeputeerde die suggestie oppakt, om in groter verband met andere beleidsmakers en besluitvormende organen te spreken, om te zien hoe wij elkaar kunnen versterken en hoe wij elkaar ook wellicht kunnen geruststellen. Dat is de rode draad die ik eruit haal en ik denk dat wij daar een hele goede suggestie hebben gedaan die ook in de motie verwoord staat.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): De aanleiding voor het interpellatiedebat is dat de kernreactor Petten vaak in het nieuws is geweest de afgelopen weken en helaas ging het ook heel vaak over twijfels rondom de veiligheid. Dat is een hele ernstige situatie, want het zorgen voor de veiligheid van burgers is een essentiële taak voor de overheid. Tot nu toe vertrouwden wij op het toezicht door de ANVS, maar sinds de uitlatingen van mr. Pieter van Vollenhoven, voorzitter van de Stichting Maatschappij en Veiligheid en oud-voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, maken wij ons daar toch wel zorgen over. De heer Van Vollenhoven schreef bijvoorbeeld: "Welk belang dienen zij? – en dan had hij het over overheidstoezicht – het bestuurlijke of het publieke?" En verder: "De politiek moet onderzoeken of er wel een balans bestaat tussen de twee verantwoordelijkheden, die van de overheid en die van organisaties." Dat zijn ernstige woorden voor iemand die veel gezien heeft rondom veiligheid en toezicht op organisaties. Die vraag rondom de veiligheid is nauw verbonden met de kosten die gemaakt moeten worden voor het opruimen van het historische afval. Het woord molensteen is al eerder genoemd. Die kosten drukken op de bedrijfsvoering en meermalen is gesuggereerd dat de beroerde financiële situatie ook van invloed is op keuzes rondom de veiligheid. Nu heeft minister Kamp vrijdag bekend gemaakt 40 miljoen euro beschikbaar te stellen voor het opruimen van afval. Tegelijkertijd was overduidelijk dat niet bekend is of dat genoeg is. Daarmee is er dus ook geen oplossing voor de druk die deze financiële situatie legt op de keuzes van NRG rondom het stilleggen van de reactor. Wij zouden de gedeputeerde daarom twee onderwerpen mee willen geven om aan de orde te stellen in het gesprek op 24 oktober met minister Kamp. Het eerste is dat er bij ons grote twijfels bestaan over de kwaliteit en onafhankelijkheid van het toezicht van de ANVS en er bij hem op aandringen die weg te nemen door middel van een onderzoek. De intentie is denk ik, hetzelfde als van de motie van de PvdD en GL, maar wij vragen u niet het zelf te doen, maar wij vragen u minister Kamp te vragen die twijfel weg te nemen, want hij is er uiteindelijk verantwoordelijk voor. Het tweede wat wij u willen vragen minister Kamp te verzoeken, is de volledige verantwoordelijkheid te nemen voor het opruimen van het historisch afval. Want – en daar moet ik de gedeputeerde verbeteren – dat moet niet vermengd worden met het opruimen van het nieuwe afval, want in de brief die minister Kamp aan de Kamer heeft gestuurd, staat dat 40 miljoen euro bedoeld is voor zowel het opruimen van het historische als het huidige afval. Dat vindt mijn partij bijzonder onverstandig, want het huidige afval moet gewoon betaald worden uit de bedrijfsvoering. Daarom het verzoek aan minister Kamp om de volledige verantwoordelijkheid

6025 voor het opruimen van het historische afval over te nemen en dat los te knippen van de bedrijfsvoering van NRG.

De heer **DE GROOT** (D66): Voorzitter. De zorgen rondom de veiligheid en de zorgen van de bewoners zijn door de heer Tekin uitvoerig verwoord, maar er zitten nog wat dingen rond
6030 omheen die ik in mijn bijdrage wil meenemen. Misschien kent u dat wel uit een actiefilm, u ziet iemand aan de richel hangen en iemand gaat op zijn vingers staan. Dat gevoel heeft onze fractie bij de situatie die nu ontstaan is rondom ECN in brede zin. ECN, NRG, alles heeft te maken met de 'license to operate' maar die operation heeft te maken met de veiligheid en het vertrouwen dat je als overheden hebt in het beleid zoals dat uitgestippeld is, in de investeringen die je doet en in
6035 de toekomst van die investeringen. Als wij kijken naar wat wij rondom ECN in brede zin gedaan hebben de afgelopen periode, dan zien wij dat daar een samenhang zit tussen datgene wat wij als provincie beoogd hebben met ECN, Pallas. Wij hebben beoogd te zorgen dat wij een levensvatbaar krachtig energiecluster in de Kop van Noord-Holland hebben in verband met de werkgelegenheid, de kenniseconomie en alles wat ermee samenhangt. Dat staat onder druk bij al
6040 datgene wat hier speelt. Een punt betreft het verwerken van afval. Wij hopen dat de 40 miljoen euro voldoende is om het afval op te ruimen, maar het onderliggende probleem waarom dat niet kan door NRG zelf, is nog niet opgelost, want dat heeft te maken met de prijs van isotopen en de zorgen over de prijs van isotopen kunnen ook consequenties hebben voor de businesscase van Pallas, waar ik hier verder niet over kan spreken, want daar rusten allerlei
6045 geheimhoudingsbepalingen op. Maar ik wil wel die zorg neerzetten. Wij lopen nu het risico voor drie nieten: een is dat de continuïteit van NRG niet gewaarborgd is, dat het afval een probleem blijft, dat wij misschien met Pallas nog een probleem krijgen en dat wij ECN, het niet-nucleaire gedeelte kwijtraken. Het moge duidelijk zijn, onze fractie is daar niet alleen diepbedroefd over, maar ook heel erg boos. Vandaar dat er in het laatste bullet ook iets staat over het niet-nucleaire
6050 gedeelte.

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Onderschrijft u daarmee ook de motie die wij hebben ingediend samen met GL dat daar waar de veiligheid niet meer gewaarborgd is door een instituut dat nu onder vuur ligt, het verstandig is dat de gedeputeerde actie gaat ondernemen of laat
6055 onderzoeken – en hoe hij dat doet, hij kreeg een uitvoeringsadvies van de commissaris dat het onmogelijk was – maar eigenlijk vragen wij alleen maar om te gaan kijken op welke manier gewaarborgd wordt dat de veiligheid door de ANVS wel oké is. Steunt u dat verzoek dan? Dat lijkt mij wel, toch?

6060 De heer **DE GROOT** (D66): Ik denk dat hij overbodig is, omdat dat in brede zin door de gedeputeerde meegenomen wordt, maar ik wacht zijn antwoord daarop af. Ik denk dat als ik kijk naar de exacte formulering, wij dat niet gaan ondersteunen, maar wel de gedachte dat wij op het gebied van veiligheid onze burgers het maximale willen bieden, maar ook binnen het redelijke wat betreft de eisen die wij aan de gedeputeerde kunnen stellen.

6065 De heer **VAN RAAN** (PvdD): Een vervolgvraag. Dan heeft u misschien niet goed naar de gedeputeerde geluisterd, want hij heeft expliciet gezegd dat hij zich voor 100% stelt achter het

huidige oordeel van ANVS en dat hij geen reden ziet om daaraan te twijfelen. Dus u ziet die reden ook niet?

6070

De heer **DE GROOT** (D66): Wij hebben hier een motie liggen die gaat over zorgen die wij hebben en wij vragen de gedeputeerde deze zorgen mee te nemen naar de minister. Ik denk dat vervolgens een sequentie van dingen moet gebeuren in Den Haag, die onze burgers zekerheid geeft. Ik kan daar zelf geen antwoord op geven, u niet en de gedeputeerde niet. Ik denk niet dat het verstandig is om op deze manier die vraag positief te beantwoorden.

6075

De heer **TEKIN** (PvdA): Ik heb een vraag aan mijn collega.

De **VOORZITTER**: Dat kan, u kunt elkaar ook onderling bevragen, zeker.

6080

De heer **TEKIN** (PvdA): Weet u wie de IAEA-missie uitvoert?

De heer **VAN RAAN** (PvdD): Vertelt u het mij.

6085

De heer **TEKIN** (PvdA): Dat is dus niet de ANVS, maar dat doen andere partijen. Daarom mijn verzoek aan het college om te kijken of wij iets met de uitslag van de IAEA-missie kunnen doen volgende week.

De **VOORZITTER**: Daar zal de gedeputeerde zo meteen op reageren.

6090

De heer **VAN RAAN** (PvdD): De heer Tekin heeft mij een vraag gesteld, maar hij gaat voorbij aan het feit dat de gedeputeerde gezegd heeft dat die geen enkele reden ziet op dit moment om te twijfelen aan het oordeel. Dat hij zich daar 100% achterstelt, terwijl gebleken is dat er misschien aan de uitvoerende instantie wat Als hij gewoon zegt, mijn actie bestaat eruit dat ik een derde inspectie laat uitvoeren....

6095

De heer **TEKIN** (PvdA): Dan zijn wij het principiële oneens met elkaar, dat dat op de weg van het college ligt. Dan moeten wij onze politieke evenknieën in de Tweede Kamer, ik zal dan de woordvoerder van de PvdA, Jan Vos, hierover moeten bevragen, maar dat was bewust dat ik de IAEA-missie heb genoemd, want dat staat bewust in de brief van minister Schultz om ook dit soort discussies voor te zijn.

6100

De **VOORZITTER**: Ik vrees sterker dat onbevoegde instanties er helemaal niet inkomen. U hebt een vraag aan de heer De Groot?

6105

De heer **WIESEHAHN** (VVD): Ja, de heer De Groot gebruikte net zware woorden bij zijn kwalificatie van de huidige stand van zaken en terecht, er zijn veel zorgen. Maar u heeft het er ook over dat zijn fractie boos is. Kunt u aangeven op wie u boos bent?

- 6110 De heer **DE GROOT** (D66): Wij zijn boos omdat de license to operate op dit moment zwaar ondermijnd wordt als het gaat over de manier waarop wij als provincie geprobeerd hebben steun te geven aan NRG, Pallas en aan ECN niet-nucleair. Dat betekent dat het van belang is dat de minister dat vertrouwen herstelt. Wij willen drie dingen: dat de veiligheid gegarandeerd wordt met afval, dat de minister er alles aan doet dat de markt voor isotopen een stabiel karakter krijgt en dat de werkgelegenheid bij ECN behouden blijft voor deze provincie. Ik denk dat dat redelijke eisen zijn om op dit moment te stellen.

- 6120 De heer **WIESEHAHN** (VVD): Het is helder dat de boosheid van de heer De Groot gericht is aan het kabinet en de zittende minister. Denkt u niet dat deze minister er alles aan gelegen is om ervoor te zorgen dat de mensen in Petten veilig kunnen wonen? Denkt u niet dat onze minister er alles aan doet om ervoor te zorgen dat er in de toekomst geen rare enge dingen gebeuren? Denkt u niet dat hij alles doet wat in zijn vermogen ligt om ervoor te zorgen dat dat afval goed opgeslagen blijft? Dat is toch wel bijzonder.

- 6125 De **VOORZITTER**: Dat zijn toch geen reële vragen aan de heer De Groot. Daar kan de heer De Groot in redelijkheid helemaal geen antwoord op geven.

- De heer **SINT** (SP): Even in replek op mijn collega van de VVD. Vertrouwen is natuurlijk mooi, maar meten is weten. Dat is altijd veel beter.

- 6130 De **VOORZITTER**: Stel uw vraag aan de heer De Groot.

- 6135 De heer **SINT** (SP): U geeft aan dat u er met uw fractie en de coalitie alles aan gedaan heeft om Petten en de HFR levensvatbaar te maken. Beschouwt u de NRG als hij in zijn eentje moet draaien in deze markt waarin een aantal landen die niet meedoen aan het Pact, kunnen concurreren op prijs waar wij niet in meekunnen, terwijl er allerlei nieuwe technologische ontwikkelingen zijn, u hebt daar een kernreactor die al sinds de jaren zeventig op dubbel vermogen draait met 20% minder medewerkers dan andere gelijksoortige kernreactoren. Is de NRG werkelijk levensvatbaar?

- 6140 De heer **DE GROOT** (D66): Het is juist datgene waar ik om vraag, dat de minister duidelijk maakt hoe het lange termijnperspectief eruitziet.

- De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter, heel kort, wij hebben nog zeven minuten en dan is het tien uur en dan wil ik echt naar huis.

- 6145 De **VOORZITTER**: U merkt aan mij dat ik aandrang op afronding van dit debat, want alle elementen zijn nu wel ongeveer aan de orde geweest volgens mij. En er liggen twee duidelijke moties voor. Mevrouw Kocken rondt van de zijde van de Staten het debat af.

- 6150 Mevrouw **KOCKEN** (SP): Die gelegenheid zal ik niet voorbij laten gaan. Hij kwam wat onverwacht. Ga ik nu nog allemaal vragen oproepen? Nee, ik wil nog een keer onze motie benadrukken, want ik krijg nu de indruk dat die wordt afgedaan als dat wij iets vragen wat allemaal volstrekt

onmogelijk is, omdat wij toegang vragen voor mensen die dat helemaal niet krijgen. Dat is helemaal niet de bedoeling geweest. Onze vragen beogen, u zegt, ik vertrouw op de ANVS.

6155 Daarna komen er volgens mij toch vrij alarmerende berichten dat dat misschien niet zo'n goed idee is op dit moment. U heeft daarna gezegd, ik vertrouw nog steeds op de ANVS en dat vinden wij niet voldoende. Wij willen dat u daar onderzoek naar doet, niet dat u zelf de reactor gaat controleren, maar wij willen wel dat u vaststelt op welke manier wij zeker kunnen weten dat wij op dit punt de ANVS kunnen vertrouwen. Daar geven wij u als het aan ons ligt, opdracht toe. Dat
6160 is wat wij graag in stemming brengen.

De **VOORZITTER**: De Staten moeten overigens nog wel expliciet toestemming geven dat gedeputeerde Bond voor de tweede keer het woord voert. Ik neem aan dat dat geen bezwaar is. Dat is een beetje een raar element in onze verordening. Ga uw gang, want de Staten vinden dat
6165 noodzakelijk.

Gedeputeerde **BOND**: Dat is zeker een raar element, omdat er bovendien twee moties zijn ingediend. Ik heb met verwondering het debat gadeslagen, want dat liep helemaal weg van datgene waarvoor de interpellatie bedoeld was. Dat snap ik, dat is politiek handig, Pallas wordt er
6170 in een keer bijgetrokken. Ik wil toch even terug naar de kern. Ik begin met motie 51 van de PvdD en GL. Dat ga ik niet doen. Waarom gaat u niet bij uw Tweede Kamerfracties vragen of die dit aan de minister opdragen, want ik ga geen onderzoek doen naar een dergelijke autoriteit, waar ik op dit moment nog steeds geen reden heb om te twifelen aan datgene wat zij vertellen over de veiligheid. Ik vind dat echt iets van een Tweede Kamer en de verantwoordelijk minister. Ik zie mij
6175 al aankomen met zo'n rapport, dat ga ik echt niet doen. Ik vind dat u dat niet van mij mag vragen.

Mevrouw **KOCKEN** (SP): Interruptie. Volgens mij wordt nu mijn motie nog een keer verkeerd uitgelegd. Ik vraag u naar aanleiding van uw eigen stelling dat u zich verlaat op het oordeel van
6180 de ANVS en daarbij het nieuwsfeit dat van verschillende kanten komt, dat dat misschien niet zo verstandig is, wat u daarmee gaat doen, dat u daarmee iets doet. Als u dan zegt, dan kan ik niet, hoe kon u dan in het verleden wel zeggen, ik vertrouw op de ANVS?

Gedeputeerde **BOND**: Ik zeg niet dat ik het niet kan, ik zeg dat ik het niet ga doen, want ik vind
6185 dat niet horen bij mijn verantwoordelijkheid. Daarnaast vind ik dat een aantal constatering en overwegingen in uw motie ook niet kloppen inhoudelijk, dus daar ben ik het sowieso niet mee eens. Ik denk dat u dit bij uw Tweede Kamerfractie moet aanzwengelen om daar een onderzoek te doen, want daar hoort het thuis en niet in de Staten van Noord-Holland.

6190 Mevrouw **KOCKEN** (SP): Het verbaast mij dat u wel kunt zeggen, ik weet waar ik mij op moet baseren als het over veiligheid gaat, namelijk het oordeel van deze club. Als die club ter discussie staat, dan zegt u, daar kan ik verder niets aan doen. Dat kan niet. Het is of u zegt, dat is het oordeel waar ik op vertrouw en dat oordeel is goed of niet. Als het niet goed is, dan moet u daar iets mee en kunt u niet zeggen, nou ja, dan kan ik er eigenlijk niks mee.

6195

Gedeputeerde **BOND**: Ik blijf bij het antwoord dat ik in eerste termijn heb gegeven, dat wij zonder bewijs van het tegendeel op dit moment geen reden hebben om de kwaliteit van de ANVS in twijfel te trekken. Dat is ook de onderbouwing voor de afwijzing van deze motie, omdat ik het echt niet een rol vind die bij ons past en nogmaals, wij hebben geen reden om te twijfelen aan
6200 die kwaliteit zonder bewijs van het tegendeel. Ik heb al geantwoord dat zo'n rapport van de OVV niet alleen daarover ging, het ging over de breedte en het werd genoemd, dus ik vind dat u die conclusie heel erg ver doortrekt.

De heer **SINT** (SP): Het verbaast ons toch dat u zegt, ik ga het gewoon domweg niet doen. Het
6205 lijkt mij dat u als gedeputeerde van Noord-Holland verantwoordelijkheid heeft en neemt voor de burgers van Noord-Holland en daarmee voor uzelf een feitenonderzoek wilt doen, zeker omdat gerenommeerde bekende deskundigen op het gebied van veiligheid zeggen, ga nu eens goed kijken naar die inspectiedienst. Waarom wilt u geen pleitbezorger zijn van die behoefte aan verificatie van de veiligheid en het daadwerkelijk functioneren van de veiligheidsdienst in dit
6210 geval?

De **VOORZITTER**: Daar heeft de heer Bond al antwoord op gegeven en hij vervolgt nu zijn betoog en ik sta geen verdere interrupties meer toe.

6215 Gedeputeerde **BOND**: Ik zal nog even ingaan op een aantal zaken die genoemd zijn door de heer Tekin met name, de initiatiefnemer. Ik ben in eerste termijn wel degelijk ingegaan op de ontvlechting tussen ECN en NRG. Ik vind trouwens dat de brief van de minister heel veel positieve onderdelen kent als het gaat om de problematiek die er op dit moment speelt. Ik vind een extra bedrag van 40 miljoen euro substantieel om de problematiek op te lossen. Ik vind het goed om
6220 aanvullend onderzoek te doen en in het voorjaar van 2017 komt hij al met de uitslag om te kijken, kun je het op een efficiënte manier doen. Ik vind de knip die hij heeft toegepast op ECN en NRG ook goed, omdat dat inderdaad twee verschillende entiteiten worden. Daarbij heeft hij gezegd – en dan refereer ik aan de inbreng van D66, dat hij als het gaat om het duurzaamheidskennisinstituut – want zo noemt hij het – er zelfs nog wel banen bij zouden
6225 kunnen komen in Noord-Holland. Dat zijn de onderdelen waar wij in het gesprek op 24 oktober graag op in willen gaan. Ik maak bewust nog steeds de knip tussen de problematiek die speelt, de brief van de minister en ons project Pallas. Natuurlijk heeft het raakvlakken met elkaar en natuurlijk zullen wij dat in het gesprek benoemen, maar het is wel een apart project. De heer De Groot van D66 heeft terecht nog even de geschiedenis aangehaald, waarom zijn wij daar toen aan
6230 begonnen? Wij zijn daar toen aan begonnen, omdat wij de hoogwaardige werkgelegenheid willen behouden. En de minister noemt consequent en consistent, wij hebben ook, vindt hij en daar ben ik het met hem eens, een verantwoordelijkheid voor de productie van medische isotopen in relatie tot kankerbestrijding. Dat waren toen wel de basisargumenten waarom wij hebben gezegd, oké, wij gaan hierin meedoen. Wij hebben natuurlijk met elkaar afgesproken over Pallas
6235 dat dat regelmatig terugkomt. Ook in het gesprek met de minister zal ik hem nog een keer vermelden dat er wel degelijk een relatie is tussen hetgeen waarvoor wij het geld hebben geïnvesteerd en de effecten van zijn brief en wat hij wil met het duurzaamheidskennisinstituut. Natuurlijk ga ik ervoor om te zorgen dat dat in Noord-Holland blijft en ook uitgebreid wordt. Ik

6240 zie dit als een kans dat hij drie kennisinstituten heeft benoemd, de Wageningen Universiteit, TNO en ECN en ik vind het prachtig dat onze ECN daarbij zit. Ik zie dat als een kans en als positief onderdeel van de brief van de minister om die hoogwaardige werkgelegenheid niet alleen te behouden, maar ook uit te breiden. Dat is nou wel een rol van de gedeputeerde en het college.

6245 De **VOORZITTER**: Ik wil de gedeputeerde vragen om ook zo dicht mogelijk bij de eerste aanleiding van de interpellatie te blijven.

6250 Gedeputeerde **BOND**: Ja, maar ik geef antwoord op de inbreng van D66, die ook door een aantal andere partijen is gedaan voor de relatie met Pallas. Ik ga weer terug naar de vragen. Die ontvlechting is goed, want die vraag werd nog een keer expliciet gesteld in de tweede termijn en door de heer Tekin. De motie die ingediend is en daar eindig ik mee, hier staan drie bolletjes waarin wij verzocht worden iets te doen. Het tweede bolletje is de brief aan de Tweede Kamer en het kabinet, maar er staat 'zo spoedig mogelijk' bij. Mag ik u vragen daar even mee te wachten totdat ik het gesprek met de minister heb gevoerd? Als daar positieve resultaten uitkomen voor het eerste en derde bolletje, dan is zo'n brief onnodig. Dat doe ik liever in een een-op-een
6255 gesprek. Als u daarmee instemt, dan parkeer ik het tweede bolletje even tot na het gesprek en met het eerste en derde bolletje gaan wij aan de slag.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij stemmen en wij beginnen met M50. Stemverklaringen?

6260 De heer **SINT** (SP): Voorzitter. Alhoewel wij motie 50 een sympathieke motie vinden en wij zeker voorstander zijn van behoud van kennis en werkgelegenheid op het gebied van niet-nucleaire activiteiten in Noord-Holland, zijn wij dat niet voor de nucleaire activiteiten, in ieder geval niet zoals dat in deze motie wordt verwoord. Daarnaast denken wij ook dat aandringen op een informatiecampagne terwijl er nog zoveel onduidelijkheid is, op dit moment niet erg zinvol is. Wij
6265 kunnen helaas niet voor deze motie stemmen.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter, wij zullen de motie niet steunen en dat zit hem in het derde punt van de motie.

6270 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties van de SP, GL, PvdD, de overige leden daarvoor, zodat de motie is aangenomen. M51. Stemverklaringen?

6275 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik zal voor stemmen, maar ik wil het actie ondernemen zo interpreteren dat het er niet om gaat dat de gedeputeerde zelf het onderzoek gaat doen, maar dat hij de minister oproept het onderzoek uit te voeren in lijn met mijn betoog.

6280 De heer **TEKIN** (PvdA): Ik zal actie ondernemen richting de Tweede Kamerleden van de PvdA, want daar hoort het thuis. Dank aan de collega voor het signaal.

De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de fracties SP, GL, PvdD, CU/SGP, de overige leden daartegen, zodat de motie is verworpen. Dan hebben wij dit agendapunt gehad. Dan resten nog twee moties Vreemd, 38 en 39. De gedeputeerden zullen daar hun mening over geven. Mij moet een opmerking over beide moties van het hart, want beide moties gaan heel erg over een particulier geval en ik heb grote vraagtekens – maar wie ben ik om moties tegen te houden – of dat op deze manier hier aan de orde gesteld moet worden.

Gedeputeerde **BOND**: M38 ontraden wij en dat heeft puur te maken met artikel 158 van de Provinciewet, dat gaat over het besluit tot privaatrechtelijke rechtshandelingen. Dat valt onder het beheer van deelnemingen. Daar staat in dat slechts als een besluit ingrijpende gevolgen heeft voor de provincie, GS een besluit kunnen nemen nadat PS hun wensen en bedenkingen ter zake hebben kunnen uiten aan GS. Hier gaat het over beheer van een deelneming dat geen ingrijpende gevolgen heeft voor de provincie. Dat is de verwijzing naar artikel 158. De motie verwijst nog naar artikelen 158 en 162 van BW boek 2. Die gaan over de grote vennootschappen en dat zijn structuurvennootschappen met een kapitaal van minimaal 16 miljoen euro. Jammer genoeg valt het daar niet onder. Dat deel klopt niet. Als wij kijken naar een besluit over het voorgenomen ontslag van een directeur bij een deelneming, dan kan dat nooit bij voorbaat worden genomen door GS, pas tijdens een aandeelhoudersvergadering. Dan wordt pas besloten of ontslag aan de orde is. De gedeputeerde die de provincie in die vergadering vertegenwoordigt, moet zelf een oordeel kunnen vellen nadat alle betrokkenen over het onderwerp hun mening hebben kunnen geven mits zij van dit recht gebruikmaken. Daarom ontraden wij hem. Ik wil nog ingaan op iets anders wat ook is ingebracht door de SP, want dat klopt niet. Bij ontstentenis of belet van een directeur, in dit geval de directeur van RNH, dan berust het bestuur over RNH tijdelijk bij de Raad van Commissarissen en die kunnen daartoe een persoon aanwijzen. Dat is een zelfstandige bevoegdheid van de Raad van Commissarissen op grond van artikel 14, lid 5 van de statuten die er zijn, en dat heeft de Raad van Commissarissen ook gedaan. De Raad van Commissarissen heeft een van de commissarissen aangewezen als tijdelijk bestuurder en bevoegdheden gegeven op te treden op grond van die bepaling. De Raad van Commissarissen heeft er ook op ingezet dat de heer Post gelijktijdig zijn functie als commissaris heeft neergelegd. Dat blijkt ook uit de notulen van die vergadering. RNH zal ervoor zorgen dat dit op juiste wijze bij de Kamer van Koophandel wordt verwerkt. Tot slot, over een besluit tot voorgenomen ontslag doen wij geen uitspraken, omdat het hier een besluit over de persoonlijke levenssfeer betreft.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter, M39, laat ik beginnen om te zeggen dat wetten altijd van kracht zijn en dat je niet bij elk akkoord dat wordt geschreven, moet vermelden welke wetten daarop van toepassing zijn. Men wordt geacht daarmee bekend te zijn en die van toepassing te verklaren. Een bestuursakkoord kan de wet niet buiten werking stellen. Het bestuursakkoord wijkt niet af van de wet, maar maakt het mogelijk om onder voorwaarden een pilot Waterlands Wonen in het voormalige Rijksbufferbeleid uit te voeren, waar het verboden was om te bouwen. Het Rijk was het ermee eens dat die mogelijkheid in het kader van een pilot zou kunnen worden toegepast binnen het Rijksbufferbeleid. Het Rijk was destijds medeondertekenaar van het akkoord. Inmiddels heeft het Rijk het bufferzonebeleid gedecentraliseerd en deze rol bij de

provincies samen met de gemeenten neergelegd voor verdere uitvoering van het akkoord. Wij
6325 ontraden de motie. Dit specifieke geval, de heer Oosterbaan waar de motie over gaat, is zowel bij
de gemeente als de provincie op gesprek geweest en aan hem is duidelijk uitgelegd hoe het
bestuursakkoord pilot Waterlands Wonen werkt. U zegt dat er een bouwplan is ingediend bij de
stuurgroep, maar dat is niet juist. Er is wel een bouwplan ingediend bij de gemeente Waterland
waar het bouwplan gelegen is, met het verzoek om het zogeheten vooroverleg. Dat is afgewezen
6330 per brief van 24 augustus 2015 met drie kantjes uitleg over wat er allemaal van toepassing is op
de locatie. De gemeente stelt aan de heer Oosterbaan dat: "U als aanvrager heeft aangegeven dat
bebouwing in de bufferzone mogelijk is met gebruikmaking van de in het bestuursakkoord pilot
Waterland genoemde honderd verspreid liggende woningen. Dat het genoemde bestuursakkoord
pilot Waterland een afwijkingskader biedt voor het afwijken van de PRV voor een eventuele bouw
6335 van solitair verspreid liggende woningen. Dat alvorens deze afwijkingsmogelijkheid wordt
onderzocht, het gemeentelijke standpunt over de aanvraag positief dient te zijn. Dat gezien het
negatieve standpunt van de gemeente er daarmee geen afwijking wordt onderzocht ten behoeve
van de overige te beschermen waarden op of nabij het perceel." Nou, dat gaat nog een tijdje
door en uiteindelijk zegt de gemeente per brief aan de heer Oosterbaan d.d. 24 augustus 2015
6340 dat zij het verzoek om het bouwplan in behandeling te nemen, afwijst, omdat zij het geen goed
plan vindt. Voor alle helderheid, de provincie Noord-Holland is voorzitter van de stuurgroep,
maar dat betekent niet dat wij als provincie eigenaar zijn van die stuurgroep. Een stuurgroep is
een samenwerkingsverband en de provincie, noch de gedeputeerde is eigenaar van het
bestuursakkoord. Het bestuursakkoord is van alle partijen en de voorzitter kan niet bepalen wat
6345 wel of niet in de stuurgroep wordt behandeld. Het is aan de regio. De regio – zo staat het ook in
het bestuursakkoord – is trekker en de provincie is facilitator. Wat u vraagt is om als provincie
iets in te brengen in een bestuursakkoord en ik heb u in de commissie ook al gezegd dat wij niet
op de stoel van de gemeente willen gaan zitten, dat kan ook niet. De gemeenten maken de
afweging of zij een bouwplan al dan niet in behandeling willen nemen en vervolgens willen
6350 voorleggen in de stuurgroep pilot Waterlands Wonen. Ik ontraad u met klem deze motie.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming over de moties. M38. Stemverklaringen?

De heer **DE GROOT** (D66): Voorzitter, u sprak uw twijfel uit of het verstandig is dit soort
6355 individuele zaken te bespreken. Ik moet aangeven dat het over een oud-collega van mij gaat en
daar heb ik heel veel moeite mee. Er is een kader om goed om te gaan met personeelsleden en ik
ga ervan uit dat dat ook elders speelt bij zaken waarbij wij betrokken zijn. Dat lijkt mij
voldoende. Ik denk niet dat het voldoende is om dat te onderstrepen met deze motie.

6360 De **VOORZITTER**: U kunt zich in voorkomende gevallen in dit soort gevallen beter verschonen.

De heer **VAN BERKUM** (GL): Voorzitter, hoewel wij inhoudelijk kunnen zien wat de indieners van
deze motie beogen, zouden wij ons liever beperken tot de procedurele benadering in plaats van
ons openbaar te mengen in dit conflict. Daarbij komt dat ik het niet prettig vind om hier op deze
6365 manier een uitspraak over te doen. Daarom wil ik het houden bij een oproep richting GS dat zij
hierin goed moeten opereren zoals aangekondigd, en zullen wij tegenstemmen.

6370 De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties van SP, twee aanwezige leden van de PVV, PvdD, 50plus, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan M39. Stemverklaringen?

6375 De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter. Ik ben enigszins verbaasd over de beantwoording van de gedeputeerde. Dit onderwerp is twee keer in de commissie RWW besproken en daar hebben wij dit antwoord niet gekregen. Het is ook nieuwe informatie, want u stelt dat de heer Oosterbaan wel degelijk een antwoord heeft gekregen van de gemeente en dat was mij niet bekend. Dan gaan wij de beraadslagingen daarop nazien. Ik wil mevrouw De Meij verzoeken om de motie aan te houden.

6380 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Zou ik nog iets mogen zeggen over deze motie?

De **VOORZITTER**: Het is moeilijk om een stemverklaring te geven als indiener van de motie. Laten we eerst de stemverklaringen afmaken.

6385 De heer **TIJSSENS** (D66): Van de orde. Mevrouw De Meij als indiener van de motie, wordt opgeroepen om de motie aan te houden en zij mag daarop reflecteren. Dat staat toch los van de stemming?

De **VOORZITTER**: Ik wil eerst het rondje stemverklaringen afmaken.

6390 Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter, het is inderdaad een paar maal in de commissie geweest en het is wat onbevredigend afgelopen, de behandeling daarvan, dus ik begrijp mevrouw De Meij goed dat zij dit indient. Wij vinden een motie Vreemd wel een zwaar middel in dit geval en zullen hem om deze reden niet steunen, omdat wij vertrouwen hebben dat de kwestie op 6 oktober in de stuurgroep voldoende zal worden behandeld.

6395 De heer **STRUBEN** (D66): In de commissie is dit uitgebreid en duidelijk behandeld en er is duidelijk gezegd dat het door de gemeente negatief beoordeeld is en dat het daarom niet in de stuurgroep is gekomen. Ik begrijp niet wat de VVD daarover zegt. Wij zijn tegen.

6400 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Wij vinden op zich ook dat persoonlijke kwesties niet hier noodzakelijkerwijs thuishoren. Ik wil wel abstraheren in de zin van dat als iemand – maakt niet uit wie – een aanvraag doet, in dit geval voor een omgevingsvergunning door het indienen van een bouwplan, hij een helder antwoord moet krijgen, afgewezen of toegewezen. Mevrouw De Meij kaart terecht aan dat volgens aanvrager hier geen sprake van is. De gedeputeerde zegt ook,
6405 het verzoek wordt niet in verdere behandeling genomen. Ik zou graag willen dat de gedeputeerde in die vergadering van de stuurgroep dit voor mijn part informeel ter sprake brengt. Het is een burger die zich niet goed geholpen voelt. Wat kunnen wij doen om deze mijnheer het heldere antwoord te geven wat hij niet heeft. Dat is mijn verzoek aan de gedeputeerde.

6410 Mevrouw **KOCKEN** (SP): Ik sluit mij een beetje aan bij de VVD, want ik ben ook verbaasd dat er nu toch op 24 augustus 2015 een schriftelijke reactie is geweest, want daar had deze mijnheer destijds dan kennelijk gewoon bezwaar tegen kunnen maken en daar ging het allemaal om. Volgens mij hebben meerdere mensen een aantal keren gezegd dat mijnheer iets op schrift moet hebben, zodat hij ingang heeft. Toen is er steeds geantwoord: hij heeft antwoord gekregen, dat
6415 is hem verteld, en er is geen enkel moment geweest waarop gezegd is: dat is op schrift gesteld. Nu liggen de feiten kennelijk weer anders, waardoor ik en mijn fractie niet kunnen vaststellen wat de juiste gang van zaken zou zijn, omdat mij de feiten weer onduidelijk zijn. Daarom zullen wij tegen stemmen.

6420 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, ik sluit aan bij wat al gezegd is. Het is een paar keer in de commissie langs geweest, daar was de behandeling wat onbevredigend. Wij krijgen vandaag nieuwe info. Geen enkele overheid kan een burger een jaar lang van het kastje naar de muur sturen. Mevrouw Geldhof sprak net over de provincie als facilitator, dus laat dan ook de overheid hier een dienstbare rol op zich nemen. Ik vind een motie voor een individuele casus een te zwaar
6425 middel en daarom zullen wij tegen stemmen.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Mijn fractie vindt ook een motie voor een individuele casus een te zwaar middel en daarom zullen wij tegen stemmen, maar ik zou bijna voor stemmen, want ik vind de discussie over de afgelopen maanden echt heel vervelend. Wij hebben hier onlangs in de
6430 commissie over gesproken en daar is toen niks gezegd over een reactie van de gemeente. Het zou allemaal niet ingebracht zijn en er zou geen reactie zijn gekomen. Nu blijkt dat plotseling wel te zijn gebeurd. Ik ben helemaal in verwarring. Ik vind dit geen schoonheidsprijs verdienen.

De **VOORZITTER**: Als u het goed vindt, dan mag de gedeputeerde nog iets zeggen.
6435

Gedeputeerde **GELDHOF**: Los van het feit – maar dat wordt een welles nietes – heb ik in de commissie aangegeven dat de heer Oosterbaan ook van de gemeente te horen heeft gekregen dat men het plan niet wil en dat hij daar contact mee heeft gehad en ook met ons heeft
6440 gesproken. Hij heeft een verzoek ingediend in het kader van het vooroverleg. Daarop is die brief gekomen en dit is geen uitspraak waartegen je bezwaar of beroep kunt aantekenen. Het is een brief geweest in het kader van het vooroverleg en er is dus uitgebreid contact geweest met de gemeente en dat heb ik u ook in de commissie gezegd, ook wij hebben met mijnheer gesproken en zelfs de commissaris heeft een brief beantwoord. Waarom het niet voor beroep vatbaar is, is omdat het in het kader van het vooroverleg is geweest, maar het antwoord is wel degelijk op
6445 schrift geweest. Wij kunnen die brief alsnog aan u toesturen. Die heb ik sinds kort gekregen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Heeft u een minuut?

De **VOORZITTER**: De heer Van Hooff slaakte zojuist al een verzuchting en het is nu twintig over
6450 tien. Als de reacties voor mevrouw De Meij aanleiding zijn om de motie in te trekken, dan kan ze dat nu nog doen en anders gaan we stemmen. Aanhouden kan ook altijd, maar wij gaan er niet weer op deze manier over praten.

6455 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik vind het een hele moeilijke. U stelt mij voor een voldongen feit. Ik begrijp nog steeds een ding niet en dat is waarom er een bestuursakkoord is afgesloten waarin afspraken zijn gemaakt voor het indienen van een bouwplan en daar houdt de stuurgroep zich niet aan. Zo simpel is het. Op 6 oktober a.s. is er een stuurgroepvergadering. Ik moet iets aanhouden en dan kan die man weer een half jaar wachten.

6460 De **VOORZITTER**: Er zijn drie smaken: of de motie wordt aangehouden, ingetrokken of er wordt gestemd. U geeft maar aan wat wij gaan doen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): U geeft mij eigenlijk geen keuze, ik moet hem aanhouden.

6465 De **VOORZITTER**: De motie wordt aangehouden.

20. Sluiting

6470 De **VOORZITTER**: daarmee zijn wij aan het einde gekomen van onze vergadering. Het streeftijdstip was 22.00 uur, dat hebben wij met vijftientwintig minuten overschreden. Doe bij het naar huis rijden maar een beetje voorzichtig aan na deze drukke dag. Ik kan de vergadering sluiten om 22.25 uur. Wij zien elkaar terug op 7 november a.s.

6475 ***